

BỘ TƯ PHÁP
Tạp chí Dân chủ và Pháp luật

ĐẶC SAN
CÁC MÔ HÌNH TRIỂN KHAI
NGÀY PHÁP LUẬT
THIỆT THỰC VÀ HIỆU QUẢ

HÀ NỘI - 2017

CÙNG BẠN ĐỌC

Trong đời sống xã hội, pháp luật có vai trò đặc biệt quan trọng, nó vừa là công cụ quản lý nhà nước, vừa tạo hành lang pháp lý an toàn, tin cậy, thuận lợi cho sự phát triển kinh tế - xã hội. Cùng với việc không ngừng xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật, công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, đưa pháp luật vào cuộc sống trở thành yêu cầu cấp thiết, cần được thực hiện thường xuyên, liên tục và hiệu quả với nhiều hình thức, biện pháp phù hợp hơn.

Theo Luật Phổ biến giáo dục, pháp luật, ngày 9/11 hàng năm được quy định là Ngày Pháp luật của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Ngày Pháp luật được tổ chức nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội, đồng thời, tăng cường nhận thức của quần chúng về vai trò của pháp luật trong đời sống, sự hiểu biết pháp luật và khả năng thực thi pháp luật trong hoạt động quản lý nhà nước, hoạt động kinh tế - xã hội và sinh hoạt hàng ngày của nhân dân.

Sau bốn năm thực hiện, Ngày Pháp luật đã được các bộ, ngành, đoàn thể, địa phương và các tầng lớp nhân dân tích cực hưởng ứng, triển khai nghiêm túc, tạo hiệu ứng tích cực, thu hút sự quan tâm của toàn xã hội, góp phần xây dựng lối sống, làm việc theo Hiến pháp và pháp luật với nhiều mô hình linh hoạt, sáng tạo, phù hợp với điều kiện, tình hình thực tiễn của mỗi bộ, ngành, đoàn thể, địa phương và hướng dẫn của Bộ Tư pháp, có sự đổi mới, sáng tạo hơn qua từng năm.

Để tiếp tục phát huy và góp phần nhân rộng các mô hình Ngày Pháp luật có hiệu quả trên cả nước, Tạp chí Dân chủ và Pháp luật đã chủ động phối hợp với Vụ Phổ biến, giáo dục pháp luật, Bộ Tư pháp biên soạn và phát hành Đặc san “Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả”. Nội dung số đặc san này giới thiệu và đánh giá một cách đầy đủ, toàn diện các mô hình hưởng ứng và triển khai Ngày Pháp luật có hiệu quả trong thực tiễn thời gian qua, từ đó, định hướng việc nhân rộng để tiếp tục triển khai các mô hình này trong thời gian tới. Đây là tài liệu có ý nghĩa tổng kết thực tiễn, giúp các Bộ, ngành, địa phương có thêm thông tin, tư liệu tham khảo hữu ích trong quá trình triển khai thực hiện Ngày Pháp luật.

Xin trân trọng giới thiệu cùng bạn đọc!

TẠP CHÍ DÂN CHỦ VÀ PHÁP LUẬT

NÂNG CAO HIỆU QUẢ HƯỞNG ỨNG NGÀY PHÁP LUẬT TRƯỚC YÊU CẦU PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC

■ TS. PHAN CHÍ HIẾU *

Cách đây bốn năm, ngày 9/11 được công bố là Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội. Đến nay, nội dung, tinh thần của Ngày Pháp luật đã và đang thấm thấu trong đời sống, đến với từng người dân, trở thành sự kiện chính trị - pháp lý quan trọng; tích cực đóng góp vào thành tựu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước; góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội

chủ nghĩa, bảo vệ quyền con người, quyền công dân, phát huy nhân tố con người trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

1. Đánh giá kết quả 04 năm triển khai Ngày Pháp luật

Việc triển khai thực hiện Ngày Pháp luật tại các Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương trong thời gian qua đã đạt được những kết quả sau đây:

Một là, công tác chỉ đạo, hướng dẫn triển khai, hưởng ứng Ngày Pháp luật đã được quan tâm, chú trọng hơn gắn với triển khai thi hành Luật Phổ biến,

* Thứ trưởng Bộ Tư pháp

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

giáo dục pháp luật và các luật, pháp lệnh mới được ban hành với công tác xây dựng, thi hành và bảo vệ pháp luật. Nhờ vậy, công tác chỉ đạo, hướng dẫn triển khai thực hiện Ngày Pháp luật đã kịp thời định hướng về chủ đề, nội dung, hình thức để bộ, ngành, đoàn thể, địa phương triển khai thực hiện một cách sâu rộng, đồng bộ trong cả nước, tạo dấu ấn trong đời sống pháp luật, thu hút sự quan tâm của đông đảo cán bộ và nhân dân. Hàng năm, hầu hết các Bộ, ngành, đoàn thể trung ương và các địa phương đều ban hành kế hoạch, chỉ thị, văn bản hướng dẫn, chỉ đạo triển khai thực hiện Ngày Pháp luật phù hợp với tình hình thực tiễn, gắn với việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị hoặc lồng ghép trong kế hoạch công tác phổ biến, giáo dục pháp luật hàng năm.

Hai là, nội dung, hình thức triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật được đổi

mới, khá đa dạng và phong phú về nội dung và cách thức thực hiện. Nhiều mô hình hưởng ứng Ngày Pháp luật đã được nghiên cứu, xây dựng và nhân rộng trong cả nước bám sát điều kiện thực tiễn, yêu cầu nhiệm vụ chính trị của đất nước, của bộ, ngành, đoàn thể, địa phương như: Tổ chức lễ mít tinh, cổ động trực quan, hội thảo, tọa đàm, thi tìm hiểu pháp luật, phổ biến pháp luật lưu động, triển lãm, trưng bày; tổ chức xây dựng các chuyên trang, chuyên mục, phóng sự phỏng vấn chuyên sâu về Ngày Pháp luật... Nhiều hoạt động đã phát huy hiệu ứng và sự lan tỏa rộng lớn do ứng dụng mạnh mẽ công nghệ thông tin, mạng internet; tận dụng, khai thác triệt để thế mạnh của cơ quan báo chí, truyền thông, nhất là mạng lưới thông tin cơ sở... Nhờ vậy, các thông tin về Ngày Pháp luật được cập nhật, đăng tải thường xuyên, chính xác, kịp

6 Dân chủ & Pháp luật

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

thời, góp phần đáng kể vào việc nâng cao nhận thức của người dân về nội dung, ý nghĩa của Ngày Pháp luật, tạo sự chuyển biến rõ rệt trong ý thức tuân thủ, chấp hành pháp luật trên một số lĩnh vực, nhất là trong chấp hành kỷ cương, kỷ luật công vụ; nâng cao trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, công chức trong thực thi công vụ, nhất là trong tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo, an toàn giao thông đường bộ và phòng chống tệ nạn xã hội...

Ba là, thông qua tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật, các bộ, ban, ngành, đoàn thể và địa phương đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai thực hiện thắng lợi và hoàn thành các nhiệm vụ chính trị được giao, nhất là trong công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật gắn với tổ chức thi hành Hiến pháp và pháp luật; nâng cao hiệu quả tổ chức và hoạt động của các thiết chế trong hệ thống chính

trị; hoàn thiện pháp luật về bảo đảm quyền con người, quyền tự do, dân chủ của công dân; xây dựng và hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đáp ứng kịp thời yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, hội nhập kinh tế quốc tế. Việc triển khai những nhiệm vụ trên đã góp phần tích cực vào việc thể chế hóa đầy đủ chủ trương, đường lối của Đảng thành các quy định pháp luật và nhanh chóng đi vào cuộc sống, góp phần thực hiện tốt nhiệm vụ triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013, các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của đất nước mà Đảng, Quốc hội đã đề ra.

Bốn là, các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật đã góp phần nâng cao nhận thức pháp luật, xây dựng ý thức tuân thủ, chấp hành pháp luật trong toàn xã hội; tinh thần tự giác học tập, tìm hiểu pháp luật trong cán bộ,

đảng viên và nhân dân được nâng lên, từng bước trở thành thói quen, công việc thường xuyên, tự thân, hàng ngày của mỗi người; thực hiện mục tiêu đưa pháp luật vào cuộc sống một cách dễ hiểu, hữu ích và phục vụ đáp ứng tối đa nhu cầu, lợi ích chính đáng của người dân và doanh nghiệp.

Năm là, một số Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương tiếp tục duy trì, kế thừa các kết quả, mô hình hưởng ứng Ngày Pháp luật có hiệu quả đã được thực hiện trong nhiều năm, được thực tiễn kiểm nghiệm tính đúng đắn. Nhiều cơ quan, đơn vị, địa phương tiếp tục duy trì sinh hoạt Ngày Pháp luật thường kỳ hàng tuần, hàng tháng theo chủ đề, chủ điểm bám sát nội dung hướng dẫn và yêu cầu của thực tiễn.

Những kết quả tích cực trên cho thấy, Ngày Pháp luật đã thực sự trở thành ngày hội của toàn

dân nhằm tôn vinh Hiến pháp và pháp luật; góp phần tích cực vào việc cổ vũ, khích lệ đồng chí, đồng bào tích cực, tự giác học tập, tìm hiểu pháp luật; nâng cao ý thức bảo vệ pháp luật; nghiêm chỉnh tuân thủ, chấp hành Hiến pháp và pháp luật. Những kết quả đó đã tạo ra sự chuyển biến mới về chất trong nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác xây dựng, thực thi và bảo vệ pháp luật, để khẩu hiệu toàn dân xây dựng, thi hành và bảo vệ Hiến pháp và pháp luật vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh trong Hiến pháp từng bước được hiện thực hóa.

Trước yêu cầu xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa với việc đề cao vai trò của Hiến pháp và pháp luật trong quản lý xã hội cũng như trong tổ chức và hoạt động của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội, gắn xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật với tổ chức thi

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

hành Hiến pháp và pháp luật, việc triển khai Ngày Pháp luật còn một số tồn tại, hạn chế sau đây:

- Một số Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương chưa chú trọng đúng mức đến công tác lãnh đạo, chỉ đạo trong triển khai thực hiện, chậm ban hành Kế hoạch hoặc chưa triển khai trong cơ quan, đơn vị; cá biệt có nơi vận dụng thiếu linh hoạt, ít sáng tạo, không có mô hình triển khai phù hợp. Một số cơ quan trung ương chưa xác định rõ trách nhiệm của người đứng đầu nên đôi lúc còn lúng túng trong triển khai, hưởng ứng, thậm chí còn thụ động, chờ hướng dẫn từ phía cơ quan tư pháp; việc kiểm tra, đôn đốc chưa được chú trọng đúng mức.

- Các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật ở một số nơi còn hình thức, chưa đi vào chiều sâu, thiếu trọng tâm, trọng điểm, thậm chí còn lúng túng, thiếu chủ

động và linh hoạt, ít sáng tạo; chưa phát huy đầy đủ vai trò của tổ chức pháp chế và cơ quan tư pháp địa phương trong tham mưu, đề xuất tổ chức triển khai thực hiện. Các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật chủ yếu tập trung và ưu tiên ở các thành phố lớn, khu vực đô thị, còn chưa đồng đều tại các địa bàn vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, biên giới, hải đảo. Có nơi mới chỉ tập trung phổ biến cổ động trực quan qua pa-nô, khẩu hiệu, các báo, tạp chí của ngành, cổng thông tin điện tử của cơ quan mà chưa có hình thức triển khai cụ thể, sát thực và sinh động hơn, đến tận người dân.

- Hiệu ứng, sức lan tỏa từ các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật chưa cao; chưa tạo sự chuyển biến căn bản trong ý thức tuân thủ, chấp hành pháp luật và phong trào toàn dân tích cực, chủ động học tập, tìm hiểu pháp luật.

2. Một số quan điểm và giải pháp nâng cao hiệu quả hưởng ứng Ngày Pháp luật đáp ứng yêu cầu thực tiễn phát triển đất nước

Hiện nay, đất nước ta đang đứng trước nhiều thời cơ và thách thức, thuận lợi và khó khăn đan xen. Nghị quyết Đại hội XII của Đảng đã nhất quán chủ trương xây dựng nhà nước pháp quyền, hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; tích cực, chủ động hội nhập quốc tế, đẩy mạnh hoàn thiện pháp luật gắn với tổ chức thi hành pháp luật; bảo đảm pháp luật vừa là công cụ để Nhà nước quản lý xã hội, vừa là công cụ để nhân dân làm chủ, kiểm tra, giám sát quyền lực nhà nước. Đặc biệt, thành tựu của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 đã đánh dấu bước phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ. Trước bối cảnh đó, Chính phủ, các Bộ, ngành, đoàn thể, địa

phương đang nỗ lực quyết tâm thực hiện các nhiệm vụ để xây dựng Chính phủ liêm chính, kiến tạo phát triển, quyết liệt hành động, phục vụ người dân và doanh nghiệp. Trong bối cảnh đó, để nâng cao hiệu quả triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật cần bám sát các quan điểm, nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu sau:

Thứ nhất, thể chế hóa đầy đủ và triển khai thực hiện nghiêm túc các chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước về đổi mới, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật theo Quyết định số 705/QĐ-TTg ngày 25/5/2017 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật giai đoạn 2017 - 2021. Tiếp tục triển khai thực hiện nghiêm túc Luật Phổ biến giáo dục pháp luật phù hợp với yêu cầu của thực tiễn phát triển đất nước và

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

điều kiện đặc thù của từng Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương nhằm bảo đảm thực hiện đầy đủ quyền được thông tin về pháp luật của công dân; tạo chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức, trong ý thức tuân thủ, chấp hành pháp luật. Cần đề cao trách nhiệm của Nhà nước trong cung cấp thông tin về pháp luật; phát huy tinh thần trách nhiệm của công dân, cán bộ, công chức trong tự giác học tập, tìm hiểu pháp luật, xây dựng lối sống và làm việc theo pháp luật trong toàn xã hội; đưa công tác phổ biến, giáo dục pháp luật nói chung, hưởng ứng Ngày Pháp luật nói riêng phát triển ổn định, bền vững, đi vào chiều sâu, thiết thực, hiệu quả, sát với nhu cầu thực tiễn cuộc sống.

Thứ hai, tiếp tục xác định việc hưởng ứng Ngày Pháp luật là công việc thường xuyên, liên tục, hằng ngày và là trách nhiệm của Bộ, ngành, đoàn thể, địa

phương, mỗi cán bộ, công chức, đảng viên và từng người dân. Nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và toàn xã hội về vị trí, vai trò, ý nghĩa của Hiến pháp và pháp luật trong quản lý đất nước và kiến tạo sự phát triển xã hội; cũng như vai trò, ý nghĩa triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật để tôn vinh Hiến pháp, pháp luật; để việc học tập, tìm hiểu pháp luật trở thành công việc hàng ngày của mỗi người và của toàn xã hội. Từ đó, giúp mọi người có nhận thức pháp luật đầy đủ; biết tôn trọng trật tự kỷ cương phép nước; xử lý nghiêm minh với các hành vi vi phạm pháp luật. Tiếp tục huy động mọi nguồn lực xã hội tham gia công tác phổ biến, giáo dục pháp luật nói chung, các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật nói riêng để đây thực sự là nhiệm vụ của toàn xã hội.

Thứ ba, phát huy tinh thần tự giác, tiên phong, gương mẫu đi

đầu của đội ngũ cán bộ, công chức, đảng viên trong tuân thủ, chấp hành pháp luật; tích cực tham gia, hưởng ứng Ngày Pháp luật bằng những việc làm cụ thể, thiết thực gắn với nâng cao ý thức đạo đức, trách nhiệm thực thi công vụ, trách nhiệm giải trình; xác định tiêu chí hoàn thành tốt nhiệm vụ, đảm bảo chất lượng, tiến độ yêu cầu là một trong hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật thiết thực nhất.

Thứ tư, tiếp tục đổi mới nội dung, đa dạng hóa các hình thức, định hướng kịp thời, nhanh nhạy chủ đề, nội dung, hình thức hưởng ứng Ngày Pháp luật; chú trọng sơ kết, tổng kết, xây dựng các mô hình hiệu quả và sát thực với từng địa bàn, tình hình phát triển kinh tế - xã hội và yêu cầu triển khai thực hiện các nhiệm vụ chính trị của Bộ, ngành, địa phương để Ngày Pháp luật là chất xúc tác quan trọng trong việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị.

Thứ năm, nâng cao tinh thần trách nhiệm, phát huy đầy đủ vai trò của người đứng đầu cơ quan, tổ chức, đơn vị; vai trò tư vấn, tham mưu của cơ quan tư pháp, tổ chức pháp chế, Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật các cấp trong chủ động tham mưu, tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật bảo đảm thiết thực, tiết kiệm và đúng định hướng.

Thứ sáu, cần xác định rõ việc hưởng ứng Ngày Pháp luật không chỉ dừng lại ở sự tôn vinh, mà quan trọng hơn, nó có ý nghĩa giáo dục sâu sắc trong việc đề cao giá trị của pháp luật trong Nhà nước pháp quyền, góp phần nâng cao văn hóa pháp lý, dân trí pháp luật; là cơ sở để có thể thay đổi nhận thức, tư duy trong triển khai công tác phổ biến, giáo dục pháp luật gắn với đề cao và phát huy trách nhiệm, nghĩa vụ của mỗi cá nhân công dân trong học tập, tìm hiểu pháp luật □

CÁC MÔ HÌNH TRIỂN KHAI NGÀY PHÁP LUẬT THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

■ TS. ĐỖ XUÂN LÂN *

Thi hành Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012, ngày 08/11/2013, tại Hà Nội, Thủ tướng Chính phủ đã thay mặt lãnh đạo Đảng và Nhà nước long trọng công bố ngày 9/11 hàng năm là Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Từ đó đến nay, Ngày Pháp luật đã được các Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương, cơ quan, đơn vị tích cực hưởng ứng và triển khai thực hiện với nhiều mô hình, cách làm nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội. Bài viết này giới thiệu một số mô hình triển

khai Ngày Pháp luật trong cả nước thời gian qua và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả triển khai các mô hình này trong thời gian tới.

1. Thực trạng các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thời gian qua

Trên cơ sở chỉ đạo, hướng dẫn của Bộ Tư pháp và của cơ quan cấp trên, hầu hết các Bộ, ngành, đoàn thể và địa phương đều tích cực chỉ đạo, hướng dẫn các cơ quan, tổ chức, đơn vị trực thuộc hưởng ứng Ngày Pháp luật hàng năm bằng những việc làm cụ thể, bám sát điều kiện thực tiễn, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn được giao, nhằm giáo dục ý thức

* Vụ trưởng, Vụ Phổ biến, giáo dục pháp luật

thượng tôn Hiến pháp, pháp luật, nâng cao hiệu quả, chất lượng công tác xây dựng, thi hành, bảo vệ pháp luật để phát huy vai trò của Hiến pháp, pháp luật trong quản lý đất nước, kiến tạo sự phát triển của xã hội và thực hiện tốt nhất các nhiệm vụ chính trị được giao. Nhiều mô hình, cách làm mới đã được xây dựng, triển khai thực hiện mang lại hiệu quả thiết thực, điển hình là:

***Thứ nhất,** mô hình tổ chức các cuộc thi tìm hiểu Hiến pháp và pháp luật*

Đây là mô hình phổ biến, được nhiều Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương triển khai trong 04 năm qua. Các hội thi, cuộc thi được phát động và tổ chức trên quy mô toàn quốc, trở thành sự kiện chính trị - pháp lý của cả nước, thu hút sự tham gia của đông đảo cán bộ, chiến sĩ, nhân dân như: Cuộc thi viết tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (năm 2015), Hội thi

Hòa giải viên giỏi toàn quốc lần thứ III (năm 2016). Một số hội thi, cuộc thi được tổ chức trong quy mô toàn ngành như: Cuộc thi “Chúng tôi là Kiểm sát viên” (Ngành Kiểm sát tổ chức năm 2015), Cuộc thi “Chấp hành viên giỏi” (Ngành Thi hành án tổ chức năm 2016), Hội thi tìm hiểu pháp luật dành cho đồng bào dân tộc thiểu số (của Ủy ban Dân tộc tổ chức năm 2016); trong phạm vi khu vực như: Cuộc thi trực tuyến tìm hiểu kiến thức pháp luật cho học sinh trung học phổ thông được tổ chức thí điểm tại thành phố Hồ Chí Minh, Hà Nội, Đồng Tháp (năm 2016) và tại 17 tỉnh, thành phố (năm 2017); trong quy mô toàn tỉnh như: Tìm hiểu Bộ luật Dân sự năm 2015 (Hà Nội, Vĩnh Phúc, Bình Dương, Quảng Ngãi, Đắk Lắk, An Giang...), Hội thi An toàn giao thông đường bộ (Long An, Nghệ An)... Các mô hình tổ chức thi trực tuyến tìm hiểu kiến thức pháp luật trên

công/trang thông tin điện tử của một số Bộ, ngành, đoàn thể (Bộ Tư pháp), địa phương (Nghệ An, Bắc Giang, Quảng Nam, Bình Dương...). Hình thức tổ chức hội thi, cuộc thi rất phong phú: Thi viết (trả lời các câu hỏi hoặc viết bài tự luận, bình luận về các chủ đề), thi trực tuyến (trả lời các câu hỏi trắc nghiệm và câu hỏi xử lý tình huống), thi dưới hình thức sân khấu hóa (qua các tiểu phẩm, xử lý tình huống, giới thiệu về đội thi...).

Ưu điểm của mô hình này là thu hút đông đảo cán bộ, đảng viên, chiến sĩ và nhân dân tham gia, tạo hiệu ứng xã hội rộng lớn. Nội dung thi khá phong phú, đa dạng, tập trung vào những vấn đề lớn, cơ bản và cốt lõi theo chủ đề thi. Qua các hội thi, cuộc thi đã tạo lập phong trào sôi nổi, tạo khí thế động viên mọi tầng lớp nhân dân tích cực tìm hiểu, chấp hành Hiến pháp, đưa Hiến pháp vào cuộc sống, đến với mọi nhà và

với đến với từng người dân, qua đó cổ vũ, khuyến khích, động viên tinh thần tôn trọng, nghiêm chỉnh chấp hành Hiến pháp và pháp luật, nâng cao ý thức bảo vệ pháp luật, tạo chuyển biến về chất trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, góp phần nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật trên cả nước.

Thứ hai, mô hình tổ chức hội nghị, hội thảo, tọa đàm, lễ mít tinh hưởng ứng gắn với công tác xây dựng, thi hành và bảo vệ pháp luật

Một số Bộ, ngành tổ chức hội thảo, tọa đàm để thảo luận về các giải pháp nâng cao hiệu quả công tác xây dựng, thi hành pháp luật; bảo đảm kỷ luật, kỷ cương công vụ; tăng cường trách nhiệm, đạo đức nghề nghiệp; tổ chức lấy ý kiến góp ý dự án luật, pháp lệnh; đẩy mạnh việc thực hiện các nhiệm vụ công tác làm thước đo để tích cực hưởng ứng Ngày Pháp luật (Bộ Công an, Bộ Công

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Thương, Bộ Tài chính, Bộ Giao thông vận tải, Bộ Y tế, Bộ Thông tin và Truyền thông...). Bộ Tư pháp đã tổ chức Hội thảo “Các giải pháp nâng cao hiệu quả hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật hàng năm” (năm 2016); “Các giải pháp nâng cao hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong lĩnh vực quản lý” (năm 2017). Nhiều địa phương tổ chức hội thảo, tọa đàm để hưởng ứng gắn với quán triệt mục đích, ý nghĩa, chủ đề, nội dung, hình thức và đề ra giải pháp nâng cao hiệu quả Ngày Pháp luật (Sơn La, Điện Biên). Năm 2013, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam phối hợp với tỉnh Hòa Bình tổ chức Lễ mít tinh diễu hành hưởng ứng Ngày Pháp luật; Ủy ban An toàn giao thông quốc gia phối hợp với các địa phương tổ chức diễu hành hưởng ứng Tuần lễ an toàn giao thông (các năm 2013 - 2017). Đoàn Thanh niên Bộ Tư pháp đã phối hợp với

Đoàn Khối các cơ quan trung ương tổ chức Lễ phát động phong trào hưởng ứng Ngày Pháp luật trong đoàn viên, thanh niên của Khối; Trường Trung cấp Luật Đồng Hới và Trường Trung cấp Luật Thái Nguyên đã tổ chức Lễ mít tinh, ra quân hưởng ứng trong toàn trường...

Ưu điểm của mô hình này là trực tiếp quán triệt, phổ biến chủ đề, nội dung, hình thức hưởng ứng Ngày Pháp luật đến đội ngũ cán bộ, lãnh đạo chủ chốt của cơ quan, đơn vị hoặc cổ động trực quan thông qua các đoàn diễu hành. Từ đó triển khai trong toàn cơ quan, đơn vị, đến từng cán bộ, công chức và lan tỏa trong đời sống xã hội. Qua triển khai mô hình này, nội dung, tinh thần của Ngày Pháp luật được thấm sâu trong công việc hàng ngày, trở thành việc làm thường xuyên, góp phần nâng cao ý thức tự giác học tập, tìm hiểu pháp luật trong cán bộ, công chức

nhằm tăng cường trách nhiệm, nâng cao hiệu quả công tác xây dựng, thi hành pháp luật hoặc đề ra các giải pháp cụ thể để nâng cao hiệu quả công tác thuộc phạm vi quản lý.

Thứ ba, mô hình tổ chức Ngày hội pháp luật, Ngày hội an toàn giao thông

Mô hình Ngày hội pháp luật được tổ chức thường xuyên, định kỳ trong tuần lễ hưởng ứng Ngày Pháp luật để tư vấn, giải đáp kiến thức pháp luật cho người lao động, người sử dụng lao động thông qua các tình huống, vụ việc cụ thể liên quan trực tiếp đến quyền, nghĩa vụ và lợi ích hợp pháp của người lao động (thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương, Đồng Nai, Vĩnh Phúc...). Mô hình Ngày hội an toàn giao thông được Ủy ban An toàn giao thông quốc gia phối hợp với các địa phương tổ chức khá thường xuyên để nâng cao nhận thức pháp luật, giáo dục ý thức tuân thủ, chấp

hành pháp luật khi tham gia giao thông.

Ưu điểm của mô hình này là trực tiếp tư vấn, hướng dẫn, giải đáp pháp luật theo nhu cầu cho đông đảo người dân, qua đó nâng cao nhận thức pháp luật qua các vụ việc, tình huống cụ thể liên quan trực tiếp đến quyền, lợi ích hợp pháp của họ.

Thứ tư, mô hình tổ chức đối thoại chính sách, pháp luật

Mô hình tổ chức đối thoại chính sách, pháp luật giữa cơ quan nhà nước với người dân, doanh nghiệp do Bộ Tài chính, Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, Liên đoàn Lao động Việt Nam tổ chức. Điển hình là mô hình thực hiện tuần lễ “Lắng nghe ý kiến người nộp thuế” (Tổng cục Thuế); tư vấn, giải đáp pháp luật về tiền lương, về lao động, việc làm, về bảo hiểm xã hội (Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội); mô hình dân hỏi, Giám đốc Sở trả lời (Đồng Nai).

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Ưu điểm của mô hình này là người dân, doanh nghiệp được trực tiếp đặt câu hỏi, nêu vấn đề xoay quanh những vướng mắc, bất cập từ thực tiễn thi hành pháp luật để các cơ quan có thẩm quyền tư vấn, hướng dẫn, giải đáp.

Thứ năm, mô hình duy trì các chuyên trang, chuyên mục, xây dựng các chương trình, phóng sự hưởng ứng Ngày Pháp luật trên sóng phát thanh - truyền hình, cổng thông tin điện tử (Bạc Liêu, Nghệ An, Hà Tĩnh...); tuyên truyền trên hệ thống loa truyền thanh cơ sở; treo băng rôn chào mừng (thành phố Hồ Chí Minh, Long An, Hà Nội, Bắc Ninh...) hoặc duy trì các chuyên trang, chuyên mục phổ biến, giáo dục pháp luật hưởng ứng Ngày Pháp luật của các cơ quan báo chí trung ương và địa phương (Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam, Cổng thông tin điện tử

Chính phủ, Báo điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam, Báo Nhân dân, Báo Pháp luật Việt Nam và Đài Phát thanh - Truyền hình các địa phương) để thực hiện truyền hình, truyền thanh trực tiếp, đăng tải bài viết, tổ chức các chuyên trang, chuyên mục, phóng sự phỏng vấn chuyên sâu về xây dựng, thực thi pháp luật.

Thứ sáu, mô hình triển khai hưởng ứng Ngày Pháp luật trong nhà trường của Ngành Giáo dục và Đào tạo gắn với nâng cao hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh, sinh viên, giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống để hình thành nhân cách con người Việt Nam phát triển toàn diện như: Tổ chức ký cam kết không vi phạm pháp luật, không mắc các tệ nạn xã hội; tổ chức tuần lễ công dân đầu năm học (trong các trường đại học, cao đẳng, cơ sở giáo dục nghề nghiệp); tổ chức sinh hoạt Ngày Pháp luật sau buổi chào cờ đầu

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

tuần, vào tuần đầu của tháng (Bình Phước, Kon Tum); “Tiết học pháp luật” (Long An); “Công trường trật tự an toàn giao thông” (Hưng Yên)...

Ngoài ra còn phải kể đến các mô hình đã trở thành việc làm thường xuyên của cơ quan, tổ chức như: Đồng loạt tổ chức 01 ngày trợ giúp pháp lý miễn phí trong cả nước (Liên đoàn Luật sư Việt Nam và các Đoàn Luật sư); “Tư vấn pháp luật lưu động, phổ biến, giáo dục pháp luật trực tiếp tại địa bàn vùng sâu, vùng xa” (Sơn La, Nghệ An, Hà Giang); “Mỗi tuần học một điều luật” (được Bộ Quốc phòng duy trì trong toàn quân); “Quán cà phê pháp luật” (Cần Thơ)... Hoặc lồng ghép trong các buổi sinh hoạt, hoạt động của đơn vị, các phong trào “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” (Vĩnh Long, Bạc Liêu, Hà Nội...); phát động phong trào thi đua gương mẫu tôn trọng, nghiêm

chính chấp hành Hiến pháp và pháp luật gắn với không ngừng học tập, cập nhật kiến thức pháp luật mới để nâng cao năng lực, trình độ, bản lĩnh nghề nghiệp, đạo đức công vụ trong thi hành công vụ (Lai Châu, Hà Nam, Gia Lai); Tổ tuyên vận với việc thành lập và duy trì hoạt động của “Ban tuyên vận xã, phường, thị trấn; tổ tuyên vận thôn, bản, tổ dân phố” để kết hợp tuyên truyền, phổ biến chủ trương, đường lối của Đảng với pháp luật của Nhà nước nhằm vận động nhân dân tuân thủ, chấp hành (Lào Cai); phát huy vai trò của chức sắc tôn giáo trong đồng bào có đạo (Trà Vinh, Sóc Trăng)...

Từ các mô hình trên, có thể rút ra một số bài học sau đây:

- Không có một mô hình chung, thống nhất để áp dụng cho cả nước mà căn cứ vào nhu cầu, điều kiện thực tiễn của từng Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương để xây dựng các mô hình triển

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

khai Ngày Pháp luật có hiệu quả, bảo đảm tính chủ động, sáng tạo và linh hoạt, bám sát tình hình thực tiễn.

- Sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, lãnh đạo Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương; sự chủ động, tích cực trong tham mưu của cơ quan tư pháp, pháp chế Bộ, ngành, đoàn thể, cơ quan chuyên môn; sự chủ động vào cuộc, tích cực vận động, thuyết phục thành viên, hội viên tham gia hưởng ứng của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên, đặc biệt là sự phối hợp nhịp nhàng giữa các cơ quan, tổ chức và sự tích cực hưởng ứng, tham gia của nhân dân là nhân tố quyết định sự thành công của các mô hình.

- Sớm có định hướng về chủ đề, nội dung, hình thức từ cơ quan cấp trên; lựa chọn chủ đề, nội dung, hình thức triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật phải sát với nhu cầu xã hội,

với việc triển khai các sự kiện chính trị - pháp lý của đất nước, của Bộ, ngành, địa phương. Cần phải đa dạng hóa các hình thức tổ chức thực hiện; xác định nội dung xuất phát từ nhu cầu của đối tượng, bảo đảm đơn giản, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ tiếp thu, dễ vận dụng, sát thực tế, phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh; có sự lồng ghép với thực hiện nhiệm vụ chính trị, kinh tế - xã hội, các phong trào vận động quần chúng.

- Bảo đảm nguồn lực triển khai thực hiện; tăng cường hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc, thực hiện, sơ kết, tổng kết, động viên khen thưởng kịp thời đối với những tập thể, cá nhân có thành tích.

2. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả triển khai Ngày Pháp luật

Để nâng cao hiệu quả triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật trong thời gian tới, cần chú trọng một số giải pháp chủ yếu sau đây:

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Một là, tiếp tục quán triệt, phổ biến, truyền thông để nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, cơ quan, tổ chức, đơn vị và từng cá nhân, nhất là của người đứng đầu về vị trí, vai trò, ý nghĩa của Ngày Pháp luật, của Hiến pháp, pháp luật trong quản lý đất nước và kiến tạo sự phát triển xã hội. Tăng cường các biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn, triển khai thực hiện hoặc tích cực tham gia, hưởng ứng bằng những việc làm thiết thực, hiệu quả, bám sát nhu cầu của đời sống xã hội. Các Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương cần sớm có công văn, kế hoạch chỉ đạo, hướng dẫn định hướng về chủ đề, nội dung, hình thức triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật hàng năm để các cơ quan, tổ chức, đơn vị trực thuộc sớm triển khai bằng việc làm thiết thực, cụ thể, sát với nhu cầu và điều kiện thực tiễn.

Hai là, tiếp tục đổi mới nội

dung, đa dạng hóa các hình thức triển khai hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật bám sát nhu cầu của xã hội, nhất là vấn đề mà dư luận xã hội quan tâm hoặc cần định hướng dư luận. Ngoài việc cung cấp thông tin pháp luật, nội dung chính sách pháp luật mới ban hành, các hành vi bị nghiêm cấm và chế tài xử lý, cần chú trọng hơn đến hoạt động giáo dục ý thức tuân thủ, chấp hành pháp luật, nêu gương người tốt, việc tốt trong xây dựng, thi hành và bảo vệ pháp luật. Hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật cần được đa dạng hóa về hình thức phù hợp với từng nhóm đối tượng, lĩnh vực, địa bàn, chú trọng triển khai trong nhà trường, các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ quan, đơn vị, tổ chức. Hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật cần phải gắn kết chặt chẽ hơn với công tác xây dựng, thi hành và bảo vệ pháp luật, hướng đến phục vụ tốt nhất yêu cầu

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng, an ninh của đất nước và từng địa phương; chú trọng lồng ghép, gắn kết các hoạt động sinh hoạt Ngày Pháp luật với triển khai nhiệm vụ công tác Đảng, hoạt động đoàn thể, sinh hoạt văn hóa, văn nghệ hoặc cổ động trực quan. Tăng cường kiểm tra, đánh giá kết quả, đưa việc tham gia sinh hoạt Ngày Pháp luật là một trong những tiêu chí đánh giá kết quả công tác của mỗi cán bộ, công chức, viên chức; chú trọng việc biểu dương, khen thưởng đối với các đơn vị, cá nhân có nhiều hoạt động tích cực, sáng tạo trong triển khai, hưởng ứng Ngày Pháp luật.

Ba là, phát huy đầy đủ vai trò tư vấn, định hướng trong lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện Ngày Pháp luật gắn với triển khai nhiệm vụ công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp

luật các cấp. Tăng cường trách nhiệm, nâng cao vai trò của cơ quan tư pháp, pháp chế Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương trong tham mưu giúp lãnh đạo Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương tích cực, chủ động, sáng tạo triển khai các mô hình, hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật. Tiếp tục phát huy vai trò của các cơ quan báo chí trong thông tin, truyền thông để nâng cao nhận thức của toàn xã hội về vai trò, ý nghĩa của các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật để mỗi người đều tích cực, chủ động tham gia; nâng cao nhận thức pháp luật, tích cực tham gia quản lý nhà nước, quản lý xã hội; giám sát việc xây dựng, thi hành và bảo vệ pháp luật.

Bốn là, tiếp tục khảo sát, đánh giá, sớm sơ kết, tổng kết việc triển khai các mô hình hưởng ứng Ngày Pháp luật trong phạm vi cả nước, từng Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương để nhận

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

diện đầy đủ tác động, hiệu quả, rút ra bài học kinh nghiệm; phát hiện những vướng mắc, bất cập, điểm nghẽn để có giải pháp tháo gỡ kịp thời. Đặc biệt cần chú trọng xây dựng, nhân rộng các mô hình hay, cách làm hiệu quả phù hợp với từng vùng, miền, địa bàn, lĩnh vực, đối tượng để nội dung và tinh thần của Ngày Pháp luật thực sự thấm sâu, trở thành công việc thường xuyên, hàng ngày của cán bộ, đảng viên, cơ quan, đơn vị và nhân dân. Trên cơ sở đó sẽ giúp hình thành trong mỗi cán bộ, công chức và từng người dân ý thức tự giác học tập, tìm hiểu pháp luật; luôn đối chiếu hành vi với chuẩn mực pháp luật; tiếp tục nâng cao nhận thức pháp luật, xây dựng, bồi đắp lối sống, ý thức tự giác tuân thủ, chấp hành Hiến pháp và pháp luật khi tham gia các quan hệ xã hội; tích cực, chủ động tham gia xây dựng, thi hành và bảo vệ Hiến pháp, pháp

luật để phát huy đầy đủ nhất vai trò của pháp luật trong quản lý đất nước và kiến tạo sự phát triển xã hội.

Năm là, gắn kết các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật với quá trình đổi mới nội dung, đa dạng hóa các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật; chú trọng hơn các giải pháp ứng dụng công nghệ thông tin; quan tâm lồng ghép trong quá trình triển khai thực hiện để khai thác, sử dụng hiệu quả các nguồn lực. Tiếp tục khuyến khích, huy động mọi nguồn lực xã hội tham gia hưởng ứng Ngày Pháp luật để đây thực sự trở thành ngày hội của toàn dân tôn vinh Hiến pháp và pháp luật; giáo dục ý thức tuân thủ, chấp hành Hiến pháp và pháp luật trong toàn xã hội để việc học tập, tìm hiểu pháp luật trở thành nhu cầu tự thân, là công việc hàng ngày của mỗi cán bộ, công chức, đảng viên và từng người dân □

GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ TRUYỀN THÔNG, PHỔ BIẾN CÁC HOẠT ĐỘNG HƯỞNG ỨNG NGÀY PHÁP LUẬT TRÊN PHƯƠNG TIỆN THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

■ **ThS. ĐẶNG NGỌC LUYẾN ***

Ngày 9/11 hàng năm là Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Ngày Pháp luật được tổ chức nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội. Đồng thời, tăng cường nhận thức cho mọi người về vai trò của luật pháp trong đời sống, tăng cường sự hiểu biết pháp luật và khả năng thực thi pháp luật trong hoạt động quản lý nhà nước, hoạt động kinh tế - xã hội và sinh hoạt hàng ngày của người

dân. Bước sang năm thứ năm triển khai, cần thiết đổi mới việc tuyên truyền, phổ biến các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật để tăng cường hiệu quả truyền thông, góp phần đưa Ngày Pháp luật đến với đông đảo các tầng lớp nhân dân.

1. Tôn vinh vị trí, vai trò của pháp luật

Trong đời sống xã hội, pháp luật có vai trò đặc biệt quan trọng, vừa là công cụ quản lý nhà nước hữu hiệu, vừa tạo hành lang pháp lý an toàn, tin cậy, thuận lợi cho sự phát triển kinh

tế - xã hội. Cùng với việc không ngừng xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật, công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, đưa pháp luật vào cuộc sống trở thành yêu cầu cấp thiết, cần được thực hiện thường xuyên, liên tục và hiệu quả với nhiều hình thức, biện pháp phù hợp.

Thông qua Ngày Pháp luật giúp cho mọi tổ chức, cá nhân, công dân có ý thức tuân thủ pháp luật tốt hơn, là dịp để đánh giá lại những kết quả đã đạt được và những hạn chế trong hoạt động xây dựng, thực thi pháp luật. Qua đó, những người thi hành pháp luật cũng sẽ nhận được những thông tin phản hồi, những quan điểm đánh giá về các quy định pháp luật cũng như cách thức thực hiện, hiệu quả của hệ thống pháp luật đối với đời sống xã hội; từ đó hoàn thiện hơn hệ thống pháp luật, cũng như cải thiện, nâng cao hoạt động của hệ thống tư pháp.

Ở nước ta, Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 quy định ngày 9/11 hàng năm là Ngày Pháp luật với dấu mốc đây là ngày ban hành bản Hiến pháp đầu tiên của Nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên của nước ta năm 1946, khởi đầu cho tiến trình xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân. Bản Hiến pháp này đã thấm nhuần tinh thần, tư tưởng của Hồ Chí Minh về xây dựng nhà nước pháp quyền, là sự khẳng định mạnh mẽ các giá trị dân chủ, dân quyền, thượng tôn pháp luật và còn tồn tại bền vững cho đến ngày hôm nay. Các giá trị đó thể hiện tập trung nhất tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước và pháp luật, được kế thừa trong các bản Hiến pháp năm 1959, 1980, 1992, 2013.

Sau bốn năm tổ chức hưởng ứng Ngày Pháp luật rộng khắp trên cả nước đã cho thấy, Ngày

Pháp luật có ý nghĩa giáo dục sâu sắc trong việc đề cao giá trị của pháp luật trong Nhà nước pháp quyền, hướng mọi tổ chức, cá nhân tích cực tham gia với hành vi, thái độ xử sự pháp luật đúng đắn, đề cao quyền cũng như trách nhiệm, nghĩa vụ của cá nhân công dân trong học tập, tìm hiểu pháp luật và tự giác chấp hành pháp luật. Qua đó, góp phần nâng cao ý thức và niềm tin pháp luật, từng bước xây dựng và củng cố các giá trị văn hóa pháp lý trong cuộc sống xã hội. Đồng thời, đây còn là mô hình để vận động, khuyến khích, kêu gọi toàn thể nhân dân chung sức, đồng lòng vì sự nghiệp xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền, phát huy triệt để tinh thần đại đoàn kết toàn dân tộc cùng tích cực hành động vì một Việt Nam dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Do vậy, Ngày Pháp luật là sự kiện chính trị, pháp lý có ý

nghĩa nhân văn, ý nghĩa xã hội sâu sắc.

Từ khi triển khai Ngày Pháp luật, các địa phương đã có nhiều hoạt động ý nghĩa, với nhiều hình thức phong phú nhằm tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật. Suốt những năm qua, Ngày Pháp luật được thực hiện chú trọng đến việc phổ biến sâu rộng vị trí, vai trò của Hiến pháp và pháp luật trong quản lý nhà nước, các bộ luật, luật, pháp lệnh; chú trọng triển khai tại các địa bàn vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc thiểu số biên giới, hải đảo, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn... Hàng năm, Bộ Tư pháp đều có công văn hướng dẫn hưởng ứng Ngày Pháp luật theo từng chủ đề cụ thể để làm căn cứ cho các địa phương tổ chức thực hiện phù hợp với điều kiện của mình.

Tùy theo chủ đề của mỗi năm, các Bộ, ngành, địa phương đã tổ chức triển khai với nhiều hoạt

động sôi nổi nhằm chào mừng sự kiện đặc biệt này như: Tổ chức đợt cao điểm tuyên truyền pháp luật; phổ biến về mục đích, ý nghĩa, nội dung, chủ đề Ngày Pháp luật bằng nhiều hình thức phong phú, đa dạng từ tuyên truyền miệng, tổ chức hội nghị, hội thi, tuyên truyền cổ động trực quan; diễn tiểu phẩm, chiếu bóng về pháp luật trong các đợt biểu diễn lưu động; tư vấn pháp luật miễn phí; cấp phát tài liệu pháp luật như sách, tờ gấp, sổ tay pháp luật; tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng; tổ chức thi tìm hiểu pháp luật cho học sinh trên internet; tổ chức cuộc thi cán bộ, công chức, viên chức tìm hiểu pháp luật... Tất cả các hoạt động nói trên đều được các Bộ, ngành, địa phương tăng cường tuyên truyền, phổ biến bằng nhiều loại hình khác nhau từ báo in, Cổng thông tin điện tử, báo điện tử, phát thanh, truyền hình... để

toàn xã hội hưởng ứng và nhận thức ngày càng sâu sắc hơn về Ngày Pháp luật.

2. Để 365 ngày đều là Ngày Pháp luật

Trên thế giới, hiện có nhiều nước tổ chức Ngày Pháp luật hay “Ngày Hiến pháp” như một ngày hội để “thượng tôn pháp luật”, tôn vinh Hiến pháp - đạo luật gốc của mỗi quốc gia. Trong ngày này, các luật gia, luật sư và các hiệp hội nghề nghiệp về luật tổ chức nhiều hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật trong cộng đồng với mục đích tăng cường nhận thức của mọi tầng lớp trong xã hội về vị trí, vai trò tối thượng, không thể thay thế của Hiến pháp, pháp luật trong đời sống kinh tế, chính trị, xã hội, đặc biệt là về các giá trị tự do, dân chủ, công lý, công bằng.

Còn ở Việt Nam, Ngày Pháp luật được coi là điểm mốc, là sợi chỉ đỏ kết nối, xuyên suốt, có sức lan tỏa sâu rộng trong cộng đồng

dân cư, nhắc nhở, giáo dục họ ý thức tôn trọng pháp luật, để không chỉ là một ngày, mà phấn đấu sẽ là 365 ngày trong một năm, mọi tổ chức, cá nhân tôn trọng và nghiêm chỉnh chấp hành Hiến pháp, pháp luật theo khẩu hiệu “Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật”.

Từ mục tiêu này cũng cho thấy một thực trạng hiện nay là việc tuyên truyền, phổ biến các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam trên phương tiện thông tin đại chúng còn phụ thuộc vào các sự kiện cụ thể được tổ chức tại các cơ quan, đơn vị, các Bộ, ngành, địa phương trên cả nước, mà chưa có được một “chiến dịch” truyền thông mang tính liên tục. Trong điều kiện bản thân các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật mới tổ chức thành đợt cao điểm thì công tác tuyên truyền, phổ biến trên các phương tiện thông tin đại chúng về các hoạt động này cũng chỉ

tập trung vào từng đợt cao điểm đó.

Vì vậy, tác giả cho rằng, cần nghiên cứu, xem xét một số giải pháp để tăng cường hơn nữa công tác truyền thông, phổ biến các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật trên phương tiện thông tin đại chúng. Cụ thể là:

Thứ nhất, trong bối cảnh ngân sách nhà nước còn nhiều khó khăn, nhiều mục tiêu quốc gia phải thực hiện, nhưng thiết nghĩ với quyết tâm chính trị xây dựng Nhà nước pháp quyền thì các Bộ, ngành, địa phương cũng cần quan tâm hơn nữa về kinh phí cho công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, trong đó bao gồm các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật trên các phương tiện thông tin đại chúng. Có như vậy, mới đảm bảo công tác này được tổ chức thường xuyên, liên tục.

Thứ hai, hiện nay, phần lớn các Bộ, ngành, địa phương đều có

báo, tạp chí, cổng thông tin điện tử/trang thông tin điện tử riêng của mình nên hoàn toàn có thể chỉ đạo việc tuyên truyền, phổ biến các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật trên các tờ báo, tạp chí, cổng thông tin điện tử/trang thông tin điện tử của Bộ, ngành, địa phương. Giải pháp này sẽ giúp cho công tác tuyên truyền được kịp thời, nhanh chóng. Tuy nhiên, muốn nâng cao hiệu quả của việc làm này, các biên tập viên, chuyên viên được giao phụ trách thông tin của cổng thông tin điện tử/trang thông tin điện tử các Bộ, ngành, địa phương cần được tổ chức tập huấn về nghiệp vụ báo chí.

Bên cạnh đó, để tận dụng thế mạnh lan tỏa của mạng xã hội, các Bộ, ngành, địa phương có thể sử dụng mạng xã hội để tuyên truyền về các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật. Đây là cách làm thiết thực, dễ tạo hiệu ứng

truyền thông lớn, nhất là tăng được khả năng tương tác giữa các cơ quan nhà nước và dư luận xã hội, nếu biết sử dụng đúng cách, hợp lý. Thực tế tại một số địa phương cũng đã chứng minh tính hữu ích của giải pháp này như Phòng Tư pháp huyện Tam Kỳ (Quảng Nam) tuyên truyền pháp luật qua mạng xã hội facebook. Một số ngành, địa phương thì đang nghiên cứu sử dụng như Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam cho rằng cần đầu tư tuyên truyền hoạt động công đoàn qua các kênh mạng xã hội, tuyên truyền miệng; tỉnh Nghệ An cũng đang tính đến giải pháp tăng cường tuyên truyền pháp luật qua mạng xã hội...

Thứ ba, về phía các cơ quan thông tin đại chúng, đây đều là cơ quan ngôn luận của các Bộ, ngành, địa phương, các cơ quan, tổ chức, đơn vị. Do đó, các cơ quan thông tin đại chúng cần nâng cao tính tích cực, chủ động

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

trong việc thông tin, tuyên truyền về những hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật, trước hết là hoạt động hưởng ứng của chính cơ quan chủ quản của cơ quan báo chí và rộng hơn là hoạt động hưởng ứng của các cơ quan khác trong điều kiện cho phép.

Đối với mỗi nhà báo, phóng viên, với tư cách là những “chiến sỹ trên mặt trận tư tưởng văn hóa” thì ngoài việc kịp thời tuyên truyền các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật, cũng cần phát huy sự năng động, sáng tạo trong thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, định hướng dư luận, tạo sự đồng thuận trong toàn xã hội về ý nghĩa, vai trò của Ngày Pháp luật.

Tóm lại, Ngày Pháp luật được tổ chức nhằm tạo bước phát triển mới trong việc nâng cao hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật - một bộ phận của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng và là

nhiệm vụ thường xuyên của toàn bộ hệ thống chính trị, các cấp, các ngành với mục tiêu cuối cùng là hỗ trợ và tạo điều kiện để mọi cá nhân, tổ chức biết sử dụng pháp luật làm phương tiện, công cụ bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của mình, của Nhà nước và xã hội. Ngày Pháp luật đã và sẽ là một điểm nhấn cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, tạo bước chuyển biến mới cho công tác này để xã hội tiếp nhận và áp dụng pháp luật như một thói quen, một phần tất yếu trong hoạt động hàng ngày, góp phần xây dựng ý thức chấp hành pháp luật trong cán bộ, nhân dân và tổ chức trong thực hành “Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật”. Do vậy, rất cần được sự quan tâm của các cơ quan thông tin đại chúng trong việc truyền thông, phổ biến các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật để ngày nào trong năm cũng là ngày hội tôn vinh pháp luật □

HOẠT ĐỘNG TRIỂN KHAI NGÀY PHÁP LUẬT CỦA CÔNG AN NHÂN DÂN TRONG THỜI GIẢN QUA

■ CỤC PHÁP CHẾ VÀ CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH, TƯ PHÁP *

Ngày 9/11/1946, bản Hiến pháp đầu tiên của nước Việt Nam dân chủ cộng hòa được ban hành, đánh dấu mốc son trong lịch sử lập pháp của Việt Nam. 67 năm sau, vào ngày 20/6/2012, Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XIII thông qua tại Kỳ họp thứ 3 (có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2013) đã quy định: “Ngày 09 tháng 11 hằng năm là Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Ngày Pháp luật được tổ chức nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội”. Thực hiện

Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, Nghị định số 28/2013/NĐ-CP ngày 4/4/2013 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật và các văn bản hướng dẫn của Bộ Tư pháp, “Ngày Pháp luật” đã được lực lượng Công an nhân dân tích cực hưởng ứng và nghiêm túc triển khai thực hiện với nhiều mô hình sáng tạo, thu được những kết quả quan trọng, qua đó, trở thành một sự kiện chính trị, pháp lý nổi bật hàng năm trong toàn lực lượng.

Trước khi Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật được ban hành, mô hình Ngày Pháp luật bắt đầu hình thành từ sáng kiến của một số địa phương (Hà Nội, An Giang, Tiền

* Bộ Công an

Giang...) và đã được Công an một số địa phương tổ chức. Tuy việc tổ chức Ngày Pháp luật chưa thống nhất về nội dung và hình thức nhưng đều hướng đến mục tiêu đưa pháp luật vào cuộc sống, góp phần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, chiến sĩ công an và nhân dân. Phát huy kết quả ban đầu đạt được, Ngày Pháp luật đã được triển khai rộng hơn tại các tỉnh, thành phố, các Bộ, ngành sau khi Hội đồng Phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của Chính phủ hướng dẫn việc nhân rộng Ngày Pháp luật trên phạm vi toàn quốc, qua đó, đưa pháp luật đến gần hơn với cuộc sống của người dân, góp phần tạo chuyển biến nhận thức về việc thượng tôn Hiến pháp và pháp luật trong xã hội; đồng thời, đây cũng là diễn đàn để cán bộ, chiến sĩ lực lượng Công an nhân dân và người dân trao đổi những vấn đề liên quan đến pháp luật còn vướng mắc, tạo điều kiện tốt hơn để mọi người tìm hiểu pháp luật. Mô hình

Ngày Pháp luật thời điểm đó là một cách làm mới, tích cực, bước đầu đem lại hiệu quả thiết thực, góp phần đa dạng hóa các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật. Điều này đặc biệt có ý nghĩa trong bối cảnh đất nước ta đang đẩy mạnh xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, trong đó, tất cả các tầng lớp nhân dân, cơ quan, tổ chức, cá nhân phải tôn trọng và nghiêm chỉnh chấp hành Hiến pháp và pháp luật.

Năm 2013 là năm đầu tiên Ngày Pháp luật được tổ chức theo quy định của Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật trên quy mô rộng khắp cả nước nói chung và trong lực lượng Công an nhân nói riêng; đây cũng là thời điểm diễn ra sự kiện pháp lý đặc biệt quan trọng của đất nước, đó là việc toàn dân tích cực tham gia đóng góp ý kiến xây dựng Hiến pháp (sửa đổi). Với ý nghĩa quan trọng đó, một đợt sinh hoạt chính trị, pháp lý sâu rộng trong toàn lực lượng Công an nhân dân đã được công an các đơn

vị, địa phương triển khai thực hiện với chủ đề: “Lực lượng Công an nhân dân xây dựng, thi hành và bảo vệ Hiến pháp, pháp luật vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”. Tại cơ quan Bộ Công an, đồng chí Đại tướng Trần Đại Quang, Ủy viên Bộ Chính trị, Bộ trưởng Bộ Công an (nay là Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam) đã thay mặt Đảng ủy Công an Trung ương, Lãnh đạo Bộ Công an chủ trì tổ chức Lễ mít tinh hưởng ứng Ngày Pháp luật trong Công an nhân dân. Đồng chí Bộ trưởng nêu rõ: “Công an nhân dân là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ an ninh, trật tự. Với trách nhiệm của mình, Công an nhân dân là lực lượng tích cực tham gia xây dựng và bảo vệ Hiến pháp, pháp luật, đảm bảo cho Hiến pháp, pháp luật được thi hành nghiêm chỉnh, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân”; đồng thời, xác định công tác phổ biến, giáo dục pháp luật có

tâm quan trọng rất lớn trong việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ đấu tranh phòng, chống tội phạm, bảo đảm an ninh, trật tự của lực lượng Công an nhân dân và là khâu đầu tiên của việc tổ chức thi hành Hiến pháp, pháp luật, làm cầu nối để đưa Hiến pháp, pháp luật vào cuộc sống, trong đó, việc tổ chức Ngày Pháp luật là dịp để các cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân nghiên cứu, tìm hiểu pháp luật, gương mẫu chấp hành Hiến pháp, pháp luật; thông qua đó, động viên toàn dân đoàn kết, nâng cao nhận thức, ý thức tự giác chấp hành Hiến pháp, pháp luật, tích cực tham gia đấu tranh phòng, chống tội phạm và các vi phạm pháp luật khác, góp phần bảo vệ an ninh Tổ quốc. Vì vậy, đồng chí Bộ trưởng yêu cầu “Ngày Pháp luật trong công an nhân dân phải được tiến hành có hiệu quả, thường xuyên, liên tục, hướng tới tất cả các ngày trong năm đều là Ngày Pháp luật và mỗi cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân phải là

tấm gương trong việc chấp hành Hiến pháp, pháp luật”.

Năm 2014, 2015, Đảng ủy Công an Trung ương và Lãnh đạo Bộ Công an đã phát động và tổ chức thực hiện cuộc thi viết “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” trong Công an nhân dân. Đây là điểm nhấn đầy ý nghĩa của Ngày Pháp luật, tạo nên một đợt sinh hoạt chính trị - pháp lý có sức lan tỏa, có ảnh hưởng lớn trong toàn lực lượng Công an nhân dân. Với hơn 300.000 bài dự thi của cán bộ, chiến sĩ, học sinh, sinh viên công an nhân dân, cuộc thi tìm hiểu Hiến pháp năm 2013 đã trở thành cuộc thi tìm hiểu pháp luật trong Công an nhân dân có quy mô lớn nhất, có số người tham gia dự thi đông nhất; kết quả chấm thi cho thấy, cuộc thi có chất lượng, thiết thực và hiệu quả, góp phần đưa nội dung, tinh thần của Hiến pháp vào thực tiễn công tác, chiến đấu, xây dựng lực lượng của công an các đơn vị, địa phương; đồng thời,

thông qua cuộc thi, nhận thức, hiểu biết, ý thức tôn trọng, chấp hành và bảo vệ Hiến pháp, pháp luật của cán bộ, chiến sĩ, học sinh, sinh viên công an nhân dân được nâng lên, góp phần thực hiện có hiệu quả việc nghiên cứu, xây dựng, hoàn thiện pháp luật, phổ biến, giáo dục, thi hành pháp luật. Bước sang năm 2016, tại Lễ mít tinh hưởng ứng Ngày Pháp luật trong Công an nhân dân, đồng chí Thượng tướng Tô Lâm, Ủy viên Bộ Chính trị, Bộ trưởng Bộ Công an đã một lần nữa nhấn mạnh tầm quan trọng, mục đích, ý nghĩa của việc tổ chức triển khai Ngày Pháp luật trong công an nhân dân; đồng thời, Bộ trưởng yêu cầu mỗi một cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân cần phải nỗ lực, phấn đấu nhiều hơn nữa để trở thành một “tấm gương trong việc chấp hành Hiến pháp, pháp luật”.

Thực hiện chỉ đạo và hướng dẫn của Đảng ủy Công an Trung ương và Lãnh đạo Bộ Công an, việc tổ chức Ngày Pháp luật trong Công

an nhân dân đã bám sát nhiệm vụ chính trị, pháp lý của đất nước và của lực lượng Công an nhân dân; nội dung tập trung vào các hoạt động tuyên truyền, phổ biến về mục đích, ý nghĩa của Ngày Pháp luật; tuyên truyền, quán triệt, phổ biến sâu rộng về vị trí, vai trò, tinh thần, nội dung của Hiến pháp và pháp luật, trọng tâm là các văn bản pháp luật mới ban hành hoặc mới có hiệu lực có liên quan đến công tác bảo đảm an ninh, trật tự; giới thiệu nội dung của các hiệp định về phòng, chống tội phạm, dẫn độ và tương trợ tư pháp hình sự về chuyển giao người bị kết án và các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên, các thỏa thuận quốc tế liên quan đến người dân, doanh nghiệp; tuyên truyền, phổ biến pháp luật về chủ quyền biển, đảo; tuyên truyền các quy định của pháp luật liên quan đến an ninh, trật tự mà dư luận xã hội đang quan tâm; thông báo rộng rãi về phương thức, thủ đoạn hoạt động của các loại tội phạm trên

các địa bàn dân cư, nhất là vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số; giáo dục ý thức và lợi ích của việc tôn trọng, tuân thủ, chấp hành Hiến pháp và pháp luật trong nhân dân; nâng cao trách nhiệm trong các hoạt động thực thi pháp luật, bảo vệ Hiến pháp, pháp luật của mỗi cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân; tổ chức thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả các nhiệm vụ trọng tâm, trong đó chú trọng hoàn thiện thể chế, xây dựng văn bản pháp luật, nhất là các văn bản phục vụ cho việc triển khai thi hành và cụ thể hóa các quy định của Hiến pháp năm 2013 (hơn 300 văn bản luật, pháp lệnh, nghị định, thông tư, thông tư liên tịch do Bộ Công an chủ trì soạn thảo, trong đó có nhiều văn bản quan trọng như: Luật Công an nhân dân; Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự; Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam; Luật Căn cước công dân; Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ; Luật Cảnh vệ... được ban hành

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

trong những năm qua đã tạo hành lang pháp lý ngày càng hoàn chỉnh để lực lượng công an nhân dân thực hiện có hiệu quả hơn nhiệm vụ quản lý nhà nước về an ninh, trật tự, đấu tranh phòng, chống tội phạm, góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, bảo vệ quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân); đồng thời, đẩy mạnh công tác cải cách hành chính, tư pháp, kiểm tra, chấn chỉnh việc thi hành pháp luật trong các lĩnh vực bắt, tạm giữ, tạm giam, điều tra, xử lý tội phạm, vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh, trật tự.

Các hình thức tổ chức Ngày Pháp luật được thực hiện rất đa dạng, linh hoạt và sáng tạo, phù hợp với điều kiện, tình hình thực tiễn của công an các đơn vị, địa phương và hướng dẫn của cơ quan có thẩm quyền. Trong bốn năm qua, lực lượng Công an nhân dân đã tổ chức hơn 100 lễ mít tinh hưởng ứng Ngày Pháp luật với sự

tham gia của hàng vạn lượt cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân; 6.123 hội nghị phổ biến, quán triệt các văn bản quy phạm pháp luật mới ban hành cho 774.935 lượt cán bộ lãnh đạo, chỉ huy cốt cán, cán bộ trực tiếp đấu tranh phòng, chống tội phạm, cán bộ làm công tác pháp chế, cải cách hành chính, tư pháp, hội viên chi hội luật gia Bộ Công an, báo cáo viên pháp luật các cấp trong Công an nhân dân; 3.000 cuộc tập huấn chuyên sâu về Hiến pháp và các văn bản pháp luật liên quan đến an ninh, trật tự cho 141.135 lượt cán bộ, chiến sĩ; tổ chức hàng trăm cuộc hội thảo, tọa đàm về việc chấp hành, bảo vệ Hiến pháp, pháp luật và văn hóa giao tiếp, ứng xử với nhân dân; tổ chức 391 cuộc thi tìm hiểu pháp luật về các đạo luật và các văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành liên quan đến công tác công an, với 661.377 cán bộ, chiến sĩ công an tham gia; 35.896 cuộc sinh hoạt đơn vị phổ biến cho 1.226.382 lượt cán bộ,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

chiến sĩ về các văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành luật; in ấn, sao gửi 20.406 bản văn bản quy phạm pháp luật cho cán bộ, chiến sĩ; biên soạn, in, và cấp phát 2.753.982 cuốn sách, tạp chí, tài liệu pháp luật, 16.556 băng, đĩa CD có nội dung phổ biến, giáo dục pháp luật đến các đơn vị, địa phương thuộc quyền để tổ chức triển khai thực hiện; biên soạn, in, phát hành 9.283.730 tờ gấp pháp luật, treo 435.369 pano, áp phích ở trụ sở cơ quan, đơn vị; đăng tải 21.064 phóng sự, 491.059 tin, bài, 18.513 chuyên trang, chuyên mục trên các phương tiện truyền thông (cổng thông tin điện tử, báo viết, báo tiếng, báo hình...) do lực lượng công an nhân dân quản lý; xây dựng, phát hành 127.374 băng đĩa tuyên truyền pháp luật về thi hành án phạt tù, trật tự, an toàn giao thông, phòng, chống cháy nổ, tệ nạn xã hội, các thủ tục hành chính... Bên cạnh đó, đã xuất hiện nhiều cách làm hay, sáng tạo như: Công an tỉnh Sóc Trăng định kỳ tổ

chức Ngày hội Pháp luật vào ngày mừng 09 hàng tháng; Công an tỉnh Bình Dương quy định mỗi tháng tổ chức Ngày Pháp luật vào ngày chào cờ đầu tháng; Công an thành phố Hồ Chí Minh tổ chức Tuần lễ tư vấn pháp lý miễn phí cho người dân tại địa bàn cấp xã; Công an thành phố Hà Nội tổ chức hệ thống loa truyền thanh ở các điểm nút giao thông trọng điểm để tuyên truyền, phổ biến pháp luật về bảo đảm trật tự, an toàn giao thông, đưa pháp luật đến hàng triệu lượt người tham gia giao thông, biên soạn, in, cấp phát đến các cán bộ, chiến sĩ 20.000 tờ gấp tuyên truyền về “Quy định của Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam về bảo vệ Tổ quốc”, 30.000 tờ gấp tuyên truyền về “Một số quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh, trật tự, an toàn xã hội và giao thông đường bộ, đường sắt”, tổ chức tổng kết công tác xây dựng pháp luật, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, theo dõi, kiểm

tra việc thi hành pháp luật của Công an thành phố; Công an tỉnh Thừa Thiên Huế phát động phong trào đọc sách trong cán bộ, chiến sĩ Công an tỉnh; Công an tỉnh An Giang tổ chức cho cán bộ, chiến sĩ Công an tỉnh tham quan triển lãm bản đồ và trưng bày tư liệu “Hoàng Sa, Trường Sa của Việt Nam - những bằng chứng lịch sử và pháp lý”; Công an tỉnh Bình Thuận giao Chi hội Luật gia Công an tỉnh tổ chức tọa đàm với chủ đề: “Nâng cao chất lượng công tác xử lý vi phạm hành chính trong lực lượng công an nhân dân”, giao Hội Phụ nữ công an tỉnh phối hợp với các cơ quan, tổ chức có liên quan tổ chức sinh hoạt hái hoa dân chủ, tìm hiểu Hiến pháp năm 2013; Công an tỉnh Hà Nam tổ chức tọa đàm với chủ đề: “Nâng cao chất lượng công tác trinh sát và công tác điều tra theo tố tụng các vụ án về ma túy”, tổ chức phát động cuộc thi tìm hiểu pháp luật về trật tự, an toàn giao thông dưới hình thức thi viết và sân khấu hóa

tới các ban, ngành, học sinh, sinh viên trên địa bàn tỉnh; Công an tỉnh Hà Tĩnh tổ chức tọa đàm với chủ đề: “Thanh niên Công an Hà Tĩnh với Hiến pháp và pháp luật”, Công an thành phố Cần Thơ giao Trung tâm huấn luyện và bồi dưỡng nghiệp vụ và Đoàn Thanh niên Công an thành phố tổ chức cuộc thi hái hoa dân chủ với chủ đề: “Đoàn viên thanh niên tìm hiểu pháp luật về biển, đảo Việt Nam”; Công an thành phố Hải Phòng tổ chức thực hiện đợt cao điểm tuyên truyền, phổ biến pháp luật về biển, đảo, tiến hành lắp đặt hàng chục bản đồ biển đảo Việt Nam tại các địa điểm công cộng trên địa bàn thành phố như: Vườn hoa trung tâm, bảo tàng thành phố, khu du lịch Đồ Sơn, Cát Bà; Tổng cục Cảnh sát thi hành án hình sự và hỗ trợ tư pháp tổ chức cuộc thi “Tìm hiểu pháp luật về thi hành án hình sự” dưới hình thức sân khấu hóa trong tất cả các trại giam, cơ sở giáo dục bắt buộc, trường giáo dưỡng thuộc

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

quản lý của lực lượng công an nhân dân; Công an các tỉnh: Bạc Liêu, Hà Nam, Khánh Hòa, Kiên Giang, Ninh Bình, Lai Châu, Trà Vinh, Cảnh sát phòng cháy và chữa cháy tỉnh Nghệ An tổ chức nhiều cuộc tuyên truyền trực tiếp, tuyên truyền qua hệ thống loa truyền thanh, cuộc họp khu dân cư, tuyên truyền tập trung tại các trường học, cơ quan, doanh nghiệp, phát hành tờ rơi, tờ gấp pháp luật...

Sau bốn năm, việc triển khai thực hiện Ngày Pháp luật trong Công an nhân dân đã trở thành một hoạt động chính trị pháp lý thường niên, được công an các đơn vị, địa phương tổ chức thực hiện nghiêm túc, thường xuyên, liên tục và đi vào nề nếp, giúp nhận thức của cán bộ, chiến sĩ công an các cấp về vị trí, vai trò của Hiến pháp, pháp luật, ý thức thượng tôn pháp luật, tôn trọng kỷ cương, kỷ luật cũng như năng lực áp dụng pháp luật, trách nhiệm thi hành và bảo vệ Hiến pháp, pháp

luật, tinh thần, thái độ phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân được nâng lên rõ rệt, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự an toàn xã hội, đấu tranh phòng, chống tội phạm; bên cạnh đó, thông qua các hoạt động triển khai Ngày Pháp luật, lực lượng công an nhân dân đã kịp thời tuyên truyền, vận động gia đình, người thân và quần chúng nhân dân chấp hành tốt quy định của pháp luật; thực hiện tốt quyền và nghĩa vụ công dân nơi cư trú, góp phần giữ vững an ninh và trật tự, an toàn xã hội tại địa phương. Việc triển khai thực hiện Ngày Pháp luật còn có ý nghĩa giáo dục sâu sắc cho cán bộ, chiến sĩ công an nói riêng, các tầng lớp nhân dân nói chung trong việc đề cao giá trị của pháp luật trong Nhà nước pháp quyền, hướng mọi tổ chức, cá nhân có hành vi, thái độ xử sự đúng pháp luật; qua đó, góp phần nâng cao văn hóa pháp lý, dân trí pháp luật, từng bước phát

triển nền văn hóa pháp lý lên đỉnh cao mới, hướng tới giải quyết tận gốc các hành vi vi phạm pháp luật, nhằm thiết lập kỷ cương văn minh của xã hội ngay từ trong nếp nghĩ, cách sống của mỗi công dân, mỗi gia đình, tạo môi trường ổn định để phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội của đất nước.

Trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực và trong nước có nhiều diễn biến phức tạp, đặt ra nhiều khó khăn, thách thức và áp lực lớn hơn đối với nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự an toàn xã hội; mặt khác, ý thức chấp hành pháp luật của một bộ phận cá nhân, tổ chức còn hạn chế, thì việc tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội nói chung, cho cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân nói riêng là rất cần thiết. Để phát huy ý nghĩa thiết thực của Ngày Pháp luật, trong thời gian tới, lực lượng Công an nhân dân tiếp tục thực hiện có hiệu quả những giải pháp sau:

Thứ nhất, mỗi cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân cần thường xuyên trau dồi ý thức pháp luật, tích cực học tập, nâng cao trình độ hiểu biết và năng lực thực thi Hiến pháp, pháp luật, coi đó là tiêu chuẩn trong đánh giá phẩm chất, năng lực cán bộ. Đối với lãnh đạo, chỉ huy phải gương mẫu trong học tập, nâng cao trình độ về pháp luật và tích cực rèn luyện về năng lực chỉ đạo, chỉ huy, điều hành nhiệm vụ được giao trên cơ sở tuân thủ Hiến pháp, pháp luật, có biện pháp khắc phục ngay những tồn tại, thiếu sót, ngăn ngừa những sai phạm của cán bộ, chiến sĩ trong việc thực thi nhiệm vụ.

Thứ hai, công an các đơn vị, địa phương quan tâm hơn nữa đến công tác hoàn thiện thể chế, xây dựng pháp luật, coi đây là nhiệm vụ trọng tâm, thường xuyên; gắn công tác xây dựng thể chế, hoàn thiện pháp luật với công tác chuyên môn nghiệp vụ. Phải xác định việc xây dựng thể chế, hoàn

thiện pháp luật là cơ sở cần thiết, chỗ dựa vững chắc cho công tác chuyên môn nghiệp vụ; ngược lại, công tác chuyên môn nghiệp vụ là cơ sở thực tiễn để xây dựng thể chế, hoàn thiện pháp luật về an ninh, trật tự. Vì vậy, cần thực hiện tốt công tác tổng kết thực tiễn, dự báo, phân tích, đánh giá khả năng phản ứng và tác động xã hội trước khi xây dựng, đề nghị cấp có thẩm quyền ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Trong đó, tập trung thực hiện tốt chương trình xây dựng luật, pháp lệnh của Quốc hội, Chính phủ, chương trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật của Bộ Công an, bảo đảm chất lượng và tiến độ.

Thứ ba, lãnh đạo công an các đơn vị, địa phương phải chân thành lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, ý kiến, kiến nghị của cơ quan, tổ chức, cá nhân để tham mưu với cấp có thẩm quyền trong việc xây dựng, thực hiện Hiến pháp, pháp luật; kịp thời phát hiện, ngăn chặn, đấu

tranh có hiệu quả mọi âm mưu và hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, các loại tội phạm và vi phạm pháp luật khác; có biện pháp chủ động đấu tranh, phòng, chống mọi biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong xây dựng pháp luật, kiên quyết xử lý các hành vi lợi dụng việc xây dựng, thi hành pháp luật để xâm hại an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

Thứ tư, tiếp tục thực hiện nghiêm túc và có hiệu quả Kết luận số 04-KL/TW ngày 19/4/2011 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, nhân dân. Theo đó, Công an nhân dân phải xác định công tác phổ biến, giáo dục pháp luật về an ninh, trật tự là một trong những nhiệm vụ quan trọng; tích cực, chủ động phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể, cơ

quan, đơn vị, nhà trường, doanh nghiệp xây dựng, hoàn thiện các quy chế phối hợp trong phổ biến, giáo dục pháp luật; tiếp tục đổi mới, đa dạng hóa hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật, bảo đảm cho Hiến pháp, pháp luật được nhận thức đầy đủ và đi vào cuộc sống; gắn kết chặt chẽ với việc thực hiện các cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”; “Công an nhân dân vì nước quên thân, vì dân phục vụ”; “Học tập và làm theo 6 điều Bác Hồ dạy công an nhân dân”; “Công an nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh, xây dựng nếp sống văn hóa vì nhân dân phục vụ” và các phong trào thi đua yêu nước khác trong Công an nhân dân.

Thứ năm, lãnh đạo Công an các cấp phải có kế hoạch bồi dưỡng, nâng cao kiến thức pháp luật, kỹ năng phổ biến, giáo dục pháp luật cho đội ngũ cán bộ làm công tác phổ biến, giáo dục pháp luật; chú trọng nâng cao năng lực,

trình độ nghiệp vụ, kỹ năng phổ biến, giáo dục pháp luật đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trực tiếp thực hiện công tác quản lý hành chính về trật tự, an toàn xã hội, xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, đấu tranh phòng, chống tội phạm, thi hành án hình sự... để thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ phổ biến, giáo dục pháp luật thông qua các hoạt động thực thi công vụ của lực lượng công an nhân dân; bảo đảm kinh phí và các điều kiện cần thiết khác cho việc xây dựng pháp luật, phổ biến, giáo dục pháp luật, tổ chức thi hành pháp luật, theo dõi, kiểm tra việc thi hành pháp luật và xử lý các sai phạm trong thi hành pháp luật; thường xuyên sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm trong công tác xây dựng pháp luật, phổ biến, giáo dục pháp luật, thi hành pháp luật để phát huy ưu điểm, khắc phục tồn tại, thiếu sót, kịp thời biểu dương, khen thưởng tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc □

MỘT SỐ KẾT QUẢ VÀ MÔ HÌNH NỔI BẬT THỰC HIỆN NGÀY PHÁP LUẬT TRONG QUÂN ĐỘI

■ Đại tá HÀN MẠNH THẮNG *

Trong xu hướng toàn cầu hóa, tăng cường hội nhập với thế giới tạo ra nhiều vận hội mới, nhưng cũng đặt ra không ít khó khăn, thách thức cho đất nước nói chung, Quân đội nói riêng. Để hoàn thành tốt nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, Quân đội phải có sức mạnh tổng hợp, toàn diện. Điều đó đòi hỏi một cách khách quan phải đẩy mạnh phổ biến, giáo dục pháp luật (PBGDPL) trong Quân đội nhân dân Việt Nam. Mặt khác, thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, nước ta đang vận động và phát triển nhanh chóng, nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu sắc và toàn diện; quốc

phòng, an ninh cũng xuất hiện nhiều nhiệm vụ mới phức tạp, khó khăn hơn. Cùng với sự phát triển của nền kinh tế - xã hội, hệ thống pháp luật nước ta đang được đổi mới một cách cơ bản và toàn diện, đòi hỏi quân nhân phải nhận thức đầy đủ mọi mặt của đời sống xã hội, tình hình kinh tế, chính trị và pháp luật trong nước, quốc tế. Triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong các đơn vị quân đội nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, tăng cường nhận thức về vai trò của pháp luật trong đời sống, việc nâng cao trình độ hiểu biết pháp luật, ý thức tôn trọng và chấp hành pháp luật cho cán bộ, chiến

* Vụ trưởng Vụ Pháp chế, Bộ Quốc phòng

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

sĩ, các đối tượng trong Quân đội là đòi hỏi cần thiết, mang tính khách quan và hoàn toàn phù hợp với mục tiêu xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Trong những năm qua, hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Vụ Pháp chế - Bộ Quốc phòng đã chủ trì, phối hợp với các cơ quan có liên quan tham mưu cho Quân ủy Trung ương, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn triển khai đồng bộ các giải pháp, nhiều mô hình, hình thức PBGDPL đa dạng và phong phú, đạt hiệu quả thiết thực.

1. Công tác chỉ đạo, hướng dẫn

Ngày 30/3/2016, Bộ Quốc phòng ban hành Thông tư số 42/2016/TT-BQP quy định công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong Bộ Quốc phòng, trong đó có hướng dẫn, triển khai thực hiện Ngày Pháp luật trong Quân đội. Hàng năm, Bộ Quốc phòng ban hành Kế hoạch công tác PBGDPL triển

khai trong toàn quân. Hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (ngày 9/11), Bộ Quốc phòng giao Cục Tuyên huấn - Tổng cục Chính trị chủ trì, phối hợp với Vụ Pháp chế hướng dẫn các cơ quan, đơn vị trong toàn quân tổ chức thực hiện. Các cơ quan, đơn vị xây dựng kế hoạch triển khai Ngày Pháp luật, ngoài những nội dung quy định chung trong kế hoạch của Bộ, các cơ quan, đơn vị cụ thể hóa, xác định những nội dung phổ biến, giáo dục riêng, tổ chức các hoạt động hưởng ứng, triển khai thực hiện Ngày Pháp luật phù hợp với nhiệm vụ, đặc điểm và tình hình thực tế của đơn vị mình.

Các văn bản pháp luật về công tác PBGDPL, về quân sự, quốc phòng; tài liệu, các mô hình, cách làm hay, gương điển hình trong công tác PBGDPL, hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật được đăng tải công khai, kịp thời trên Cổng thông tin điện tử Bộ Quốc phòng và các báo, tạp chí, trang

thông tin điện tử của các cơ quan, đơn vị là cơ sở, tạo điều kiện thuận lợi cho việc quán triệt, tham khảo, triển khai thực hiện phù hợp với tình hình của cơ quan, đơn vị.

2. Hưởng ứng, thực hiện Ngày Pháp luật

Các cơ quan, đơn vị trong toàn quân đã quán triệt, triển khai rà soát, kiện toàn đội ngũ báo cáo viên pháp luật các cấp và tổ chức bồi dưỡng nghiệp vụ, qua đó ngày càng đáp ứng tốt hơn yêu cầu, nhiệm vụ PBGDPL, hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật ở đơn vị cơ sở. Công tác xã hội hóa PBGDPL đã từng bước được cấp ủy, chỉ huy các cấp trong Quân đội quan tâm bằng việc huy động mọi tổ chức, cá nhân đều có trách nhiệm tham gia công tác PBGDPL, hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật. Hàng năm, một số đơn vị làm nhiệm vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu đã chi một phần từ nguồn thu tăng gia sản xuất cho hoạt động PBGDPL; các đơn vị hạch toán kinh doanh

đã trích một phần lợi nhuận để đầu tư cho công tác PBGDPL và hưởng ứng, tổ chức triển khai Ngày Pháp luật. Việc bảo đảm cơ sở vật chất, trang thiết bị, kinh phí cho PBGDPL, hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật luôn được Bộ Quốc phòng quan tâm. Hàng năm, căn cứ vào nhu cầu và khả năng nguồn kinh phí do ngân sách nhà nước cấp cho công tác PBGDPL, Bộ Quốc phòng phân cấp cho các cơ quan, đơn vị để tổ chức các hoạt động PBGDPL. Ngoài ra, các cơ quan, đơn vị trích một phần từ các nguồn thu khác để đầu tư cho công tác PBGDPL và hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật. Trong 03 năm (2015, 2016, 2017), Bộ Quốc phòng đã chỉ đạo 26 đơn vị làm điểm về PBGDPL bằng hình thức sân khấu hóa trong Ngày Pháp luật để rút kinh nghiệm và chỉ đạo nhân rộng trong toàn quân; tổ chức 26 buổi hội thảo, tọa đàm về Luật Nghĩa vụ quân sự, Luật Quân nhân chuyên nghiệp, công nhân

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

và viên chức quốc phòng, các nghị định, thông tư liên quan đến quân sự, quốc phòng; biên tập, phát hành 178.859 bộ (02 đĩa) các tiểu phẩm tuyên truyền pháp luật, 120.000 cuốn tài liệu PBGDPL, 40.000 cuốn sách “văn bản PBGDPL và nghiệp vụ PBGDPL”, 120.000 tờ gấp pháp luật; mua 22 đầu sách pháp luật (60.000 cuốn) cấp cho các cơ quan, đơn vị; tổ chức tập huấn 2.600 báo cáo viên pháp luật, tuyên truyền viên pháp luật; phát hành 17 bản tin pháp luật (119.000 cuốn); tổ chức 03 lần “Ngày hội Thanh niên Quân đội với văn hóa giao thông”, 18 buổi cho cán bộ, đoàn viên, thanh niên diễu hành nâng cao ý thức tham gia giao thông và phòng, chống các tệ nạn xã hội.

Ngoài những nội dung phải tổ chức phổ biến, giáo dục theo kế hoạch của Bộ Quốc phòng, các cơ quan, đơn vị trong toàn quân thường xuyên đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hình thức, biện pháp hưởng ứng, thực hiện

Ngày Pháp luật; chú trọng thực hiện đa dạng hóa hình thức PBGDPL ngày càng phù hợp với tình hình đơn vị, đặc điểm tâm lý của cán bộ, chiến sĩ. Theo quy định của Bộ Quốc phòng, mỗi năm các cơ quan, đơn vị tổ chức học tập từ 06 đến 12 chuyên đề về pháp luật bắt buộc cho các đối tượng theo quy định của Bộ Quốc phòng; mỗi đối tượng học từ 02 đến 03 chuyên đề giáo dục pháp luật riêng; tổ chức tuyên truyền, quán triệt thường xuyên các nghị định, thông tư, chỉ thị của cấp trên và quy định của đơn vị; tổ chức hội nghị đối thoại dân chủ, pháp luật về thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước, kỷ luật quân đội, quy định của đơn vị... mỗi tháng 01 lần; tổ chức hàng ngàn cuộc thi, diễn đàn, nói chuyện chuyên đề về pháp luật; tổ chức thi báo cáo viên pháp luật giỏi ở các cấp; tổ chức các phiên tòa xét xử lưu động; diễu hành, cấp phát tờ rơi; củng cố, tăng cường hệ

thống pano, khẩu hiệu; tuyên truyền trên hệ thống truyền thanh nội bộ, phổ biến trực tiếp, phổ biến trên Cổng thông tin điện tử của cơ quan, đơn vị... tiếp tục được phát huy mạnh mẽ trong hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật.

Một số mô hình nổi bật hưởng ứng Ngày Pháp luật

Mô hình Ngày Pháp luật trong Quân đội tiếp tục được tổ chức thực hiện định kỳ mỗi tháng 01 lần bằng các hình thức đa dạng, phong phú. Nội dung Ngày Pháp luật tập trung tuyên truyền khẳng định vị trí, vai trò của Hiến pháp, pháp luật của Nhà nước và điều lệnh, điều lệ, quy định của Bộ Quốc phòng trong quản lý nhà nước, đời sống xã hội và xây dựng Quân đội; giáo dục quân nhân, công nhân quốc phòng, viên chức quốc phòng, người lao động hợp đồng trong Quân đội và nhân dân ý thức tôn trọng, chấp hành, bảo vệ pháp luật; lợi ích của việc chấp hành pháp luật; tuyên truyền, phổ

biến các quy định trong Hiến pháp, pháp luật, điều lệnh, điều lệ, quy định của Bộ Quốc phòng và cơ quan, đơn vị thiết thực với đời sống của quân nhân, công nhân quốc phòng, viên chức quốc phòng, người lao động hợp đồng trong Quân đội và nhân dân, gắn với chức năng, nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị... Đặc biệt, trong 02 tháng bắt đầu từ ngày 01/10 đến ngày 30/11 hàng năm, cơ quan chức năng chỉ đạo đơn vị cơ sở tăng cường tổ chức các hoạt động trọng tâm bằng các hình thức sinh động như: Hội thảo, tọa đàm, đối thoại, thi tìm hiểu pháp luật, sân khấu hóa; diễu hành tuyên truyền, phổ biến pháp luật lưu động; triển lãm sách báo; nói chuyện chuyên đề pháp luật; học tập pháp luật thông qua việc nghiên cứu tài liệu, sách pháp luật; tiến hành các hoạt động tư vấn, trợ giúp, hỗ trợ pháp lý; hướng dẫn tìm hiểu pháp luật; cung cấp thông tin, tài liệu pháp luật...

Các cơ quan báo chí, cổng thông

tin điện tử trong toàn quân mở chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền, tăng cường các hình thức bình luận, đối thoại chính sách pháp luật, kỷ luật gắn với những vấn đề cán bộ, chiến sĩ và nhân dân quan tâm, tiêu biểu là kênh Truyền hình Quốc phòng Việt Nam có chuyên mục “Thư viện Quốc phòng”; Cổng Thông tin điện tử Bộ Quốc phòng có “Trang Pháp luật quân sự, quốc phòng”; Báo Quân đội nhân dân có chuyên mục “Hỏi đáp pháp luật”, “Ý kiến chiến sĩ”; Chương trình phát thanh Quân đội hàng tuần có chuyên mục “Nâng cao nhận thức, chấp hành nghiêm pháp luật nhà nước, kỷ luật quân đội”; các báo Quân khu, Quân chủng, Bộ đội Biên phòng... định kỳ có chuyên mục PBGDPL.

Mô hình “Mỗi ngày một câu hỏi pháp luật, mỗi tuần một điều luật” là hình thức tuyên truyền, giáo dục cho cán bộ, chiến sĩ nâng cao kiến thức về pháp luật của Nhà nước, kỷ luật của Quân đội, được

xem như cách tuyên truyền “mưa dầm thấm sâu”, góp phần nâng cao ý thức tự giác chấp hành pháp luật, kỷ luật của đơn vị, tình hình chấp hành kỷ luật của bộ đội. Mô hình này được kiểm tra thực hiện ở cấp cơ sở, các tổ chức Đoàn Thanh niên. Theo đó, vào lúc 18 giờ 30 phút hàng ngày, Ban Biên tập của đơn vị đưa ra một câu hỏi pháp luật theo hình thức trắc nghiệm trên hệ thống truyền thanh nội bộ hoặc bản tin, bộ đội nghiên cứu, trao đổi qua sinh hoạt từ tổ 03 người đến tiểu đội, sau đó báo cáo đáp án lựa chọn với phân đoàn trưởng, phân đoàn trưởng tổng hợp, báo cáo Bí thư Chi đoàn, Chi đoàn tổng hợp, báo cáo Bí thư Liên chi đoàn, đầu mối các đơn vị báo cáo về Ban Biên tập vào lúc 21 giờ 00 cùng ngày. Ban Biên tập nghiên cứu, lựa chọn và thông báo kết quả trả lời câu hỏi, đáp án đúng vào 18 giờ 30 phút ngày hôm sau, đồng thời đưa ra câu hỏi mới cho bộ đội tiếp tục nghiên cứu.

Mô hình “Tổ tư vấn tâm lý, trợ

giúp pháp lý quân nhân”: Mỗi đơn vị cấp trung đoàn lựa chọn những đồng chí cán bộ am hiểu về pháp luật, có kiến thức tổng hợp về tình yêu, hôn nhân, cuộc sống gia đình và kiến thức xã hội, có phương pháp, kỹ năng nói, kỹ năng thuyết phục, thuyết trình trước mọi người để thành lập tổ tư vấn tâm lý, trợ giúp pháp lý cho quân nhân. Đến nay, toàn quân có hơn 4.500 tổ tư vấn tâm lý, trợ giúp pháp lý cho quân nhân, đã tư vấn, giúp đỡ được hơn 10.000 cán bộ, chiến sĩ. Đây là một hình thức PBGDPL trực tiếp, đáp ứng nhu cầu của cán bộ, chiến sĩ, có tác dụng hiệu quả, thiết thực. Các tổ tư vấn pháp luật đã được triển khai và hoạt động có hiệu quả, nhất là ở các đơn vị huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, những đơn vị đóng quân ở vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, hải đảo.

Mô hình “Tuổi trẻ với pháp luật” là mô hình được triển khai rộng rãi ở nhiều đơn vị trong toàn quân. Hình thức sinh hoạt nhẹ nhàng, sinh động, phù hợp với tâm

lý thanh niên, với mục tiêu là thu hút tập hợp đông đảo thanh niên và thông qua các hình thức sinh hoạt của thanh niên, đưa nội dung giáo dục về pháp luật, tác hại của các hành vi phạm tội, nguyên nhân, cách phòng ngừa và cảm hóa giáo dục đối tượng vi phạm kỷ luật quân đội, quy định của đơn vị... Hiện toàn quân có hơn 5.000 tổ chức đoàn các cấp thực hiện thường xuyên và có hiệu quả.

Có thể khẳng định, trong những năm qua, công tác PBGDPL nói chung, hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật nói riêng đã được cấp ủy, chỉ huy các cấp trong Bộ Quốc phòng đặc biệt quan tâm, triển khai thực hiện nghiêm túc, gắn việc hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật với xây dựng tổ chức Đảng trong sạch, vững mạnh, đơn vị vững mạnh toàn diện; phần lớn cấp ủy, chỉ huy các cấp đã quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện toàn diện các nội dung, nhiệm vụ bằng nhiều hình thức, biện pháp phù hợp với thực tế của

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

đơn vị, bám sát nhiệm vụ quân sự, quốc phòng và đúng kế hoạch, hướng dẫn của cấp trên, chú trọng phối hợp các tổ chức, lực lượng, kết hợp PBGDPL với công tác quản lý, duy trì kỷ luật, xây dựng nền nếp chính quy. Nhận thức chung của cán bộ, chiến sĩ về vị trí, vai trò của pháp luật, ý thức tôn trọng pháp luật, kiến thức pháp luật được nâng lên một bước, góp phần quan trọng làm giảm vi phạm pháp luật, kỷ cương trong toàn quân, giữ vững kỷ luật, kỷ cương, nâng cao sức mạnh tổng hợp của Quân đội.

Tuy nhiên, công tác PBGDPL nói chung, hưởng ứng, thực hiện Ngày Pháp luật nói riêng cũng còn một số hạn chế nhất định. Một số cấp ủy, người chỉ huy chưa quan tâm đúng mức đến hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật ở cơ quan, đơn vị mình; còn có biểu hiện coi việc hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật là của Hội đồng Phối hợp PBGDPL, cơ quan chuyên môn; hoạt động đơn độc,

kiểm tra, rút kinh nghiệm trong quá trình hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật còn hạn chế. Hội đồng Phối hợp PBGDPL của một số đơn vị chưa phát huy hết vai trò tham mưu, tư vấn cho cấp ủy, chỉ huy đơn vị để chỉ đạo, hướng dẫn, triển khai hưởng ứng Ngày Pháp luật; tính chủ động, sáng tạo trong nghiên cứu, tìm tòi xây dựng các mô hình, cách thức mới để hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật còn hạn chế; phương pháp tiến hành PBGDPL, nhất là cấp cơ sở còn khô cứng, chưa kết hợp phổ biến, giáo dục với động viên, thuyết phục, một số hoạt động còn mang tính hình thức.

3. Bài học kinh nghiệm và một số giải pháp chủ yếu

Thứ nhất, công tác PBGDPL nói chung, hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật nói riêng phải có sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, kịp thời của cấp ủy Đảng, người chỉ huy các cấp, đây chính là yếu tố quyết định thành công của hoạt động này. Công tác

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

PBGDPL phải được xác định trong nghị quyết lãnh đạo của tổ chức Đảng, trong nghị quyết phải xác định rõ chủ trương, mục tiêu, các giải pháp lãnh đạo cụ thể trong thực hiện công tác PBGDPL; phải xây dựng thành kế hoạch, xác định rõ nội dung, thời gian, hình thức, biện pháp tiến hành và phân công cụ thể trong chỉ đạo, tổ chức thực hiện.

Thứ hai, phải có sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan chức năng trong việc hướng dẫn, triển khai, tổ chức các hoạt động PBGDPL, hưởng ứng Ngày Pháp luật. Các cơ quan chức năng căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ của mình, tình hình thực tế của đơn vị để phối hợp chặt chẽ trong tham mưu cho lãnh đạo, người chỉ huy về nội dung, hình thức triển khai các hoạt động PBGDPL. Trong quá trình thực hiện PBGDPL cần phát huy vai trò của các tổ chức quần chúng (Đoàn Thanh niên, Công đoàn, Phụ nữ, Hội đồng quân nhân) trong hưởng ứng,

triển khai, tổ chức các hoạt động, mô hình PBGDPL.

Thứ ba, tổ chức thực hiện hoạt động hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật phải năng động, sáng tạo phù hợp với tình hình nhiệm vụ của đơn vị, không ngừng đổi mới hình thức, phương pháp tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật theo hướng mềm hóa, tăng cường giao tiếp giữa người phổ biến, giáo dục với người thụ hưởng PBGDPL.

Thứ tư, làm tốt công tác kiểm tra, sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm, xây dựng điểm, nhân rộng mô hình, điển hình tiên tiến trong triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật.

Thứ năm, quan tâm, tạo điều kiện bảo đảm về kinh phí, thời gian, huy động các nguồn lực và sự tham gia của cá nhân, tổ chức vào tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật. Đồng thời, phải có quy chế quản lý, sử dụng kinh phí, cơ sở vật chất cho hoạt động này bảo đảm chặt chẽ, hiệu quả □

MÔ HÌNH NGÀY PHÁP LUẬT TRONG VIỆC NÂNG CAO Ý THỨC BẢO VỆ CHỦ QUYỀN, AN NINH BIÊN GIỚI CỦA CÁN BỘ, CHIẾN SĨ BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG VÀ NHÂN DÂN KHU VỰC BIÊN GIỚI, BIỂN ĐẢO

■ Đại tá HÀN VIỆT HOAN *

Bộ đội Biên phòng được Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ làm nòng cốt, chuyên trách trong xây dựng, quản lý và bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia. Do đặc thù của nhiệm vụ, các đơn vị Bộ đội Biên phòng phải đóng quân phân tán và hoạt động trên những địa bàn chiến lược xung yếu của Tổ quốc, nơi kinh tế - xã hội còn gặp nhiều khó khăn, trình độ dân trí thấp, tình hình tội phạm, tệ nạn xã hội diễn biến phức tạp. Đó cũng là địa bàn “nhạy cảm” về thực thi pháp luật, về công tác đối ngoại biên phòng, các thế lực thù địch và phản động tăng cường hoạt động

chống phá... đòi hỏi cán bộ, chiến sĩ trong lực lượng không chỉ nắm vững pháp luật để thực hiện cho đúng, mà còn phải hiểu sâu sắc luật pháp nhằm vận dụng vào chức trách, nhiệm vụ được giao. Đồng thời, tham gia tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật (PBGDPL), nhằm giúp quần chúng nhân dân hiểu rõ, nắm vững, thực hiện và chấp hành nghiêm chỉnh pháp luật của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Với ý nghĩa đó, căn cứ Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, lấy ngày 9/11 hàng năm làm Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

nghe Việt Nam, Đảng ủy, Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng đã ban hành các văn bản về việc tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật hàng năm trong toàn thể cán bộ, chiến sỹ và nhân dân khu vực biên giới, biển đảo, nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi cán bộ, chiến sỹ và quần chúng nhân dân khu vực biên giới, hải đảo.

Thực hiện Ngày Pháp luật, hàng năm, căn cứ vào các chỉ thị, quyết định của Đảng, Nhà nước về công tác tuyên truyền, PBGDPL trong toàn dân; các quyết định, chỉ thị của Bộ Quốc phòng, hướng dẫn của Tổng cục Chính trị về triển khai công tác PBGDPL, nhất là thực hiện Đề án “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân vùng biên giới, hải đảo, giai đoạn 2017 - 2021”; Thường vụ Đảng ủy Bộ đội Biên phòng đã ra nghị quyết chuyên đề lãnh đạo công tác này và xây dựng văn bản chỉ đạo Bộ đội Biên phòng các tỉnh, thành, cơ quan, đơn vị

quán triệt sâu sắc, nghiêm túc tổ chức thực hiện theo phân cấp. Cơ quan chính trị các cấp xây dựng kế hoạch, đề cương, bồi dưỡng báo cáo viên và chủ động hướng dẫn các đơn vị tiến hành công tác PBGDPL phù hợp với đặc điểm, nhiệm vụ của đơn vị mình. Được sự quan tâm đúng mức và thực hiện tốt khâu quán triệt nhiệm vụ, nhận thức của cấp ủy, chỉ huy, cơ quan, đơn vị các cấp trong toàn lực lượng về thực hiện Ngày Pháp luật đã không ngừng được nâng lên. Hầu hết cán bộ, chiến sỹ Bộ đội Biên phòng đều coi việc học tập, nắm vững pháp luật của Nhà nước, kỷ luật quân đội là yêu cầu hết sức cần thiết để thực hiện nhiệm vụ.

Sau 04 năm triển khai thực hiện Ngày Pháp luật ở khu vực biên giới, biển đảo, đã thu hút sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền các địa phương, nâng cao được nhận thức của cán bộ, công chức, viên chức và nhân dân, góp phần làm cho Ngày Pháp luật trở thành

đợt sinh hoạt chính trị - pháp lý sâu rộng; cổ vũ, khuyến khích các cơ quan, tổ chức, cá nhân và công dân tôn trọng và thực hiện nghiêm chỉnh Hiến pháp và pháp luật, thể hiện trên các nội dung cơ bản sau đây:

1. Những kết quả bước đầu trong thực hiện mô hình Ngày Pháp luật gắn với công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật của Bộ đội Biên phòng thời gian vừa qua

Đứng trước yêu cầu xây dựng Nhà nước pháp quyền nhằm phục vụ cho nhu cầu hội nhập quốc tế và trước yêu cầu xây dựng Bộ đội Biên phòng theo hướng cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ trong tình hình mới, Đảng ủy, Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng luôn coi trọng mô hình Ngày Pháp luật gắn với công tác tuyên truyền, PBGDPL trong đảng viên, cán bộ, chiến sỹ và đồng bào các dân tộc nơi biên giới. Hàng năm, căn cứ vào các chỉ thị, thông

tư, hướng dẫn của Đảng, Nhà nước về công tác PBGDPL trong toàn dân, các quyết định, chỉ thị của Bộ Quốc phòng, hướng dẫn của Tổng cục Chính trị về thực hiện Ngày Pháp luật gắn với triển khai công tác PBGDPL, nhất là thực hiện Đề án của Chính phủ về “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân vùng biên giới, hải đảo giai đoạn 2013 - 2016”; Thường vụ Đảng ủy Bộ đội Biên phòng đã ra Nghị quyết chuyên đề lãnh đạo công tác này và xây dựng văn bản chỉ đạo Bộ đội Biên phòng các tỉnh, thành, cơ quan, đơn vị quán triệt, nghiêm túc tổ chức thực hiện theo phân cấp. Cơ quan chính trị các cấp xây dựng kế hoạch, đề cương, bồi dưỡng báo cáo viên và chủ động hướng dẫn các đơn vị tiến hành công tác PBGDPL phù hợp với đặc điểm, tình hình nhiệm vụ của đơn vị mình. Do chỉ đạo quyết liệt, nghiêm túc và thực hiện tốt việc quán triệt nhiệm vụ, nên nhận thức của cấp ủy, chỉ huy các cơ

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

quan, đơn vị các cấp trong toàn lực lượng về mô hình Ngày Pháp luật gắn với công tác PBGDPL không ngừng được nâng lên. Tất cả cán bộ, chiến sĩ trong Bộ đội Biên phòng đều coi việc học tập, nắm vững pháp luật của Nhà nước, kỷ luật quân đội là một yêu cầu bức thiết để thực hiện tốt nhiệm vụ trong tình hình mới.

Qua 04 năm thực hiện Ngày Pháp luật gắn với tuyên truyền, PBGDPL và triển khai Đề án “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân vùng biên giới, hải đảo”, công tác PBGDPL đã được Bộ đội Biên phòng triển khai rộng khắp tại 1.110 xã, phường, 227 huyện, thị của 44 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương biên giới, hải đảo; với nhiều hình thức, biện pháp tuyên truyền, PBGDPL khác nhau. Lực lượng Bộ đội Biên phòng cũng đã xác định mô hình Ngày Pháp luật gắn với công tác PBGDPL là cầu nối để đưa pháp luật vào đời sống xã hội, là khâu đầu tiên của hoạt

động thực thi Hiến pháp và pháp luật. Làm tốt mô hình Ngày Pháp luật gắn với công tác tuyên truyền, PBGDPL sẽ giúp cho mọi tổ chức và cá nhân xác định đúng phạm vi và mức độ điều chỉnh của pháp luật, để chấp hành nghiêm chỉnh pháp luật. Đặc biệt, trong điều kiện nước ta đang đẩy mạnh công cuộc đổi mới, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân, công tác này còn có vai trò quan trọng trong việc tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa.

Từ mô hình Ngày Pháp luật, gắn với tuyên truyền PBGDPL tại khu vực biên giới, hải đảo, thực hiện nhiệm vụ do Bộ Quốc phòng giao, Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng đã chủ trì phối hợp với Vụ Pháp chế và các cơ quan chức năng của Bộ Quốc phòng, Bộ Ngoại giao, Bộ Tư pháp, Bộ Tài nguyên và Môi trường xây dựng các văn bản phục vụ triển khai thực hiện Đề án “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

vùng biên giới, hải đảo giai đoạn 2013 - 2016” và triển khai thực hiện nghiêm túc, hiệu quả Đề án này. Thực hiện chỉ đạo của Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng, Bộ đội Biên phòng các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, các cơ quan, đơn vị trong Bộ đội Biên phòng đã xây dựng kế hoạch tuyên truyền, PBGDPL hàng năm theo đúng chỉ đạo của Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật Bộ Tư lệnh, triển khai nghiêm túc, sát với tình hình cơ quan, đơn vị. Đưa công tác tuyên truyền, PBGDPL vào nghị quyết lãnh đạo năm, quý của Đảng ủy, chi bộ và kế hoạch của người chỉ huy.

Ngoài việc tổ chức Ngày Pháp luật và tuyên truyền, PBGDPL theo kế hoạch hàng năm tại các đơn vị, Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng còn thực hiện nhiệm vụ mà Bộ Quốc phòng giao cho là làm cơ quan thường trực Đề án “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân vùng biên giới, hải đảo giai đoạn 2013 -

2016”, Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng đã tổ chức hội nghị triển khai và hội nghị sơ kết, tổng kết Đề án giai đoạn 2013 - 2016 và xây dựng kế hoạch thực hiện Đề án theo Công văn số 1016/VPCP-NC ngày 08/02/2017 của Văn phòng Chính phủ về Thông báo ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc, cho phép tiếp tục thực hiện Đề án “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân vùng biên giới, hải đảo giai đoạn 2013 - 2016” đến năm 2021.

Đặc biệt, thực hiện Công điện số 732/CD-TTg ngày 28/5/2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc ngăn chặn, giảm thiểu, tiến tới chấm dứt tàu cá và ngư dân Việt Nam khai thác hải sản trái phép ở vùng biển nước ngoài, được sự chỉ đạo của Bộ Quốc phòng (cơ quan chủ trì Đề án “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân vùng biên giới, hải đảo, giai đoạn 2017 - 2021”), Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng đã chỉ đạo

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng các tỉnh Nam Trung bộ và Tây Nam bộ chủ trì, tham mưu cho Ủy ban nhân dân các tỉnh tổ chức khảo sát thực tế và tổ chức hội nghị rút kinh nghiệm công tác tuyên truyền, PBGDPL cho ngư dân. Hội nghị đã được tổ chức tại 05 tỉnh: Quảng Ngãi (29/6/2017), Khánh Hòa (31/7/2017), Cà Mau (01/8/2017), Bình Định (10/8/2017) và Quảng Nam (17/8/2017). Đồng chí Thượng tướng Lê Chiêm, Thứ trưởng Bộ Quốc phòng, Trưởng ban Chỉ đạo Đề án đã đến dự và chỉ đạo Hội nghị tại tỉnh Quảng Ngãi. Hội nghị tại các tỉnh còn lại do đồng chí Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh (Chủ tịch Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật tỉnh) chủ trì, thành phần dự hội nghị gồm đại biểu thuộc Bộ Quốc phòng, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Tư pháp, Bộ Ngoại giao, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Công an và đại biểu các địa phương bao gồm các ban, sở, ngành, Ủy ban nhân dân

các huyện, xã, thị trấn ven biển và đại diện ngư dân địa phương.

Ngoài việc thực hiện Ngày Pháp luật, các đơn vị Bộ đội Biên phòng còn chủ động, tích cực tổ chức triển khai thực hiện tốt Đề án “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân vùng biên giới, hải đảo” tại địa phương. Dưới sự chỉ đạo trực tiếp của Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương biên giới, các đơn vị Bộ đội Biên phòng đã sáng tạo vận dụng nhiều hình thức, phương pháp tổ chức tuyên truyền, PBGDPL cho cán bộ, nhân dân khu vực biên giới, ven biển, hải đảo; chủ động phối hợp với các sở, ban, ngành của tỉnh chỉ đạo các cơ quan, đơn vị trực thuộc kết hợp với các đồn biên phòng tổ chức các hình thức tuyên truyền như: Họp thôn bản, tổ chức giao ban, hội nghị tại xã (phường, thị trấn), các trường trung học cơ sở, các đơn vị Bộ đội Biên phòng, các tổ, đội tuyên truyền văn hóa của Bộ đội Biên phòng tổ chức giao lưu văn

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

hóa, văn nghệ đều lồng ghép các nội dung pháp luật vào các tiểu phẩm để tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân, học sinh, các doanh nghiệp, các tàu thuyền đánh cá, các nghiệp đoàn nghề cá, các khu du lịch, đồng bào các dân tộc, các tôn giáo ở khu vực biên giới, hải đảo. Đặc biệt, tại một số tỉnh Tây Nguyên, các đơn vị Bộ đội Biên phòng đã tổ chức cho các già làng, trưởng thôn và đồng bào các dân tộc các thôn, làng chào cờ Tổ quốc vào các buổi sáng thứ Hai đầu tuần lồng ghép tuyên truyền, PBGDPL những nội dung sát hợp với cuộc sống của bà con, nhờ vậy, nhận thức của nhân dân về pháp luật đã không ngừng được nâng lên.

Ngoài ra, các đơn vị Bộ đội Biên phòng còn chú trọng xây dựng, củng cố tủ sách, ngăn sách pháp luật; kiện toàn, bồi dưỡng đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật; phối hợp chặt chẽ với chính quyền, các ngành, đoàn thể

địa phương tuyên truyền, giáo dục sâu rộng trong quần chúng nhân dân nêu cao tinh thần cảnh giác trước mọi âm mưu, thủ đoạn hoạt động của địch và các loại đối tượng; chấp hành tốt các hiệp định, quy chế biên giới, quy chế khu vực biên giới, cửa khẩu và Luật Biên giới quốc gia.

Từ khi tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật đến nay, Bộ đội Biên phòng đã thường xuyên phối hợp chặt chẽ với Mặt trận Tổ quốc, cơ quan tư pháp, các ban, ngành, đoàn thể địa phương liên tục tuyên truyền, phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật do Nhà nước, Chính phủ, Bộ Quốc phòng và các bộ, ngành ban hành có liên quan đến công tác bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới, nhiệm vụ quốc phòng, an ninh và hoạt động sản xuất, kinh doanh của các cơ quan, doanh nghiệp và cá nhân ở khu vực biên giới cho cán bộ và nhân dân, các lực lượng ở khu vực biên giới nâng cao nhận thức, trách nhiệm trong xây dựng, quản lý và

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

bảo vệ biên giới; chấp hành tốt các chủ trương, chính sách và pháp luật của Đảng, Nhà nước, nhất là các chính sách, văn bản pháp luật liên quan đến quản lý, bảo vệ biên giới, các vấn đề về chủ quyền biển, đảo, về công tác phân giới, cắm mốc, âm mưu, thủ đoạn hoạt động lợi dụng dân tộc, tôn giáo và hoạt động của các loại tội phạm (tổ chức được 114.556 buổi tuyên truyền, PBGDPL với hàng chục vạn lượt người nghe, phát 90.500 tờ rơi, dựng 6.676 pa nô, áp phích, khẩu hiệu về tuyên truyền, PBGDPL và có nội dung về pháp luật...).

Trong bốn năm trở lại đây, thực hiện Ngày Pháp luật, công tác tuyên truyền, PBGDPL trên địa bàn biên giới, hải đảo đã không ngừng được đẩy mạnh, dần đi vào nền nếp, ngày càng phong phú về hình thức, thiết thực về nội dung, hướng mạnh về cơ sở, phục vụ cơ sở và đạt được những dấu mốc quan trọng, bền vững, nổi bật trên một số mặt sau đây:

Thứ nhất, về tổ chức, Hội đồng

Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật các cấp không ngừng được củng cố, kiện toàn và nâng cao hiệu quả hoạt động (Hội đồng Phối hợp của các đơn vị được thành lập và kiện toàn trên cơ sở Quyết định số 03/1998/QĐ-TTg ngày 07/01/1998 của Thủ tướng Chính phủ). Đặc biệt, Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật từ tỉnh đến các huyện, thị xã, các ban, ngành đã đi vào hoạt động có nền nếp, chất lượng tuyên truyền, PBGDPL ngày càng được nâng cao.

Thứ hai, nội dung tuyên truyền, PBGDPL được định hướng rõ ràng, bám sát các chủ trương, chính sách lớn của Đảng, Nhà nước, phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ chính trị của từng cơ quan, đơn vị, ngành và địa phương, gắn với thực tiễn thi hành pháp luật; hình thức PBGDPL cũng không ngừng được đổi mới, vận dụng sáng tạo cho phù hợp với đặc điểm cụ thể về đối tượng, địa bàn, đạt hiệu quả thiết thực. Hàng năm, các đơn

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

vị cấp tỉnh tổ chức được hàng chục hội nghị tập huấn, phổ biến văn bản pháp luật cho cán bộ, công chức, viên chức, người lao động; ở cấp huyện, mỗi năm tổ chức hàng trăm hội nghị, lớp tập huấn cho cán bộ chủ chốt cấp huyện, cấp xã, phường, thị trấn và báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật, hòa giải viên cơ sở, trưởng thôn, buôn, làng, tổ dân phố...

Thứ ba, để thực hiện Đề án “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân vùng biên giới, hải đảo, giai đoạn 2013 - 2016” có hiệu quả, trong 04 năm qua, Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng (cơ quan thường trực) đã biên soạn được 15 chuyên đề, 24 loại tờ rơi, tờ gấp, in ấn, phát hành 21.770.000 tờ tuyên truyền về pháp luật; mua 40 đầu sách pháp luật/317.500 cuốn; liên hệ với Đài Truyền hình Việt Nam, Ủy ban Biên giới Quốc gia/Bộ Ngoại giao, Bộ Tư pháp xây dựng được 28 tiểu phẩm pháp luật, in 418.000 đĩa có nội dung pháp luật cấp cho các đơn

vị; mua sắm 300 bộ máy chiếu, 800 cụm loa truyền thanh, 100 camera, 04 cụm loa truyền thanh trên biển, 50 bộ âm thanh tuyên truyền lưu động cho đội tuyên truyền văn hóa, 619 ti vi các loại, 600 ổ cứng lưu tài liệu, 561 đầu DVD vi tính, 510 đầu thu kỹ thuật số cấp cho các đơn vị và mua 01 máy photo, 02 máy in phục vụ Ban Chỉ đạo; tổ chức được 30.512 buổi tuyên truyền về pháp luật, với 613.205 lượt người tham gia; tiến hành trên 6.000 buổi biểu diễn văn hóa, văn nghệ, chiếu phim phục vụ nhân dân, được cấp ủy, chính quyền các địa phương và quần chúng nhân dân đánh giá cao. Qua công tác tuyên truyền PBGDPL, tình hình vi phạm kỷ luật, pháp luật trong Bộ đội Biên phòng và nhân dân khu vực biên giới, biển đảo đến nay giảm 11%. Ngoài ra, việc thực hiện PBGDPL thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, nhất là hệ thống loa truyền thanh ở cơ sở, qua các hoạt động trợ giúp pháp lý, xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước ở

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

thôn, buôn, tổ dân phố, hòa giải ở cơ sở... cũng đã được các cấp, các ngành chú trọng, triển khai và đạt hiệu quả cao.

Thứ tư, quan niệm về trách nhiệm thực hiện công tác PBGDPL trên địa bàn biên giới, hải đảo đã có sự thay đổi theo hướng tích cực. Từ quan niệm ban đầu, công tác PBGDPL là của riêng Ngành Tư pháp, do Sở Tư pháp các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương chịu trách nhiệm triển khai, đến nay, trên cơ sở quan điểm, tư tưởng chỉ đạo tại Chỉ thị số 32-CT/TW ngày 09/12/2003 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, nhân dân và Thông báo kết luận số 74-TB/TW ngày 11/5/2007 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 32-CT/TW và thực hiện Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012, thực hiện Ngày

Pháp luật gắn với thực hiện Đề án “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân vùng biên giới, hải đảo”, nhiều ngành, cơ quan, đơn vị, địa phương đã thực sự quan tâm đến việc tuyên truyền, PBGDPL cho cán bộ, công chức, viên chức trong cơ quan, đơn vị mình, chủ động phối hợp và thực hiện có hiệu quả công tác PBGDPL cho nhân dân, thực sự coi công tác này là trách nhiệm của từng cơ quan, đơn vị, địa phương, của mỗi cán bộ, công chức, viên chức và của cả hệ thống chính trị.

2. Khó khăn, vướng mắc trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật ở khu vực biên giới, biển đảo thời gian vừa qua

Công tác tuyên truyền, PBGDPL những năm qua trên địa bàn biên giới, hải đảo tuy đã được cán bộ, chiến sỹ các đơn vị Bộ đội Biên phòng tổ chức tiến hành thường xuyên, liên tục nhưng trên thực tế, vẫn còn gặp không ít khó khăn,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

vướng mắc, như: Trình độ báo cáo viên, chấp hành viên, tuyên truyền viên còn nhiều hạn chế, một số cán bộ thôn, bản, xã, phường biên giới, hải đảo nhận thức về pháp luật chưa tốt, ý thức tự giác chấp hành pháp luật của một bộ phận cán bộ, nhân dân về biên giới quốc gia, chủ quyền biển đảo, giao thông đường bộ, đất đai, bảo vệ môi trường và phát triển rừng còn thấp, dẫn tới vi phạm pháp luật trên nhiều lĩnh vực. Việc tuyên truyền, phổ biến một số văn bản pháp luật mới ở cơ sở, đặc biệt là vùng sâu, vùng xa còn hạn chế, nhiều nơi chưa có điều kiện để phổ biến các văn bản quan trọng dưới luật như nghị định, chỉ thị, quyết định, thông tư đến với người dân, công tác PBGDPL còn hạn hẹp.

Về nhận thức, các ngành, các cấp, các đơn vị đều thấy tầm quan trọng của Ngày Pháp luật gắn với công tác tuyên truyền, PBGDPL, tuy nhiên, trên thực tiễn, công tác này còn bị coi nhẹ, chưa ngang tầm với vị trí, vai trò của nó. Do

đó, một số nơi thực hiện chưa thường xuyên, chưa sâu, nhiều địa phương, đơn vị còn bị động, lúng túng trong thực hiện Ngày Pháp luật. Một số xã, phường, thị trấn, cấp ủy, chính quyền còn chưa thực sự quan tâm đến công tác này, thụ động trong triển khai phổ biến cho cán bộ, nhân dân các cơ chế chính sách của trung ương và địa phương. Đội ngũ tuyên truyền viên, báo cáo viên về pháp luật còn hạn chế về trình độ chuyên môn nghiệp vụ, đa số là kiêm nhiệm nên hiệu quả tuyên truyền, PBGDPL chưa cao. Chế độ thông tin, báo cáo của thành viên Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật tỉnh, huyện với cơ quan thường trực của hội đồng cấp tỉnh chưa thực hiện thường xuyên, chưa kịp thời. Việc sơ tổng kết, đánh giá rút kinh nghiệm trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật đối với Ngày Pháp luật gắn với công tác tuyên truyền, PBGDPL từ tỉnh đến các ngành,

các cấp chưa được chú trọng. Lực lượng tuyên truyền viên còn thiếu, chưa huy động và phát huy được đông đảo các lực lượng khác ở cơ sở tham gia PBGDPL như trưởng các thôn, bản, khối phố và thanh niên tình nguyện. Cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật, kinh phí phục vụ cho công tác PBGDPL còn hạn hẹp, chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ theo tinh thần của Chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật của Chính phủ.

Do đặc thù địa bàn biên giới, hải đảo xa xôi, hẻo lánh, việc đi lại gặp rất nhiều khó khăn, dân cư thưa thớt, ngư dân thường xuyên đi biển dài ngày, đồng bào các dân tộc thiểu số sống rải rác trên một địa bàn rộng, trình độ dân trí còn thấp, đặc biệt một số nơi đồng bào còn chưa biết đọc, biết viết tiếng phổ thông. Bên cạnh đó, kinh phí, cơ sở vật chất, phương tiện đi lại, trang thiết bị và nguồn lực phục vụ cho công tác PBGDPL ở địa phương, nhất là cơ sở còn hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu thực

hiện nhiệm vụ; đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật hầu hết đều kiêm nhiệm, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ còn yếu và chưa đồng đều, chế độ đãi ngộ lại quá thấp nên chưa thực sự tâm huyết trong thực hiện nhiệm vụ, chưa thực sự phát huy hết vai trò, trách nhiệm trong việc làm cầu nối để chuyển tải pháp luật đến với người dân...

Công tác phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức liên quan còn thiếu tính đồng bộ, chưa thật sự chặt chẽ; các thành viên Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật đều hoạt động kiêm nhiệm, đa số là lãnh đạo các đơn vị Bộ đội Biên phòng, các sở, ban, ngành, địa phương trên địa bàn các tỉnh, thành phố biên giới, hải đảo, nên việc dành thời gian đầu tư cho hoạt động này chưa nhiều, chưa phát huy được hết vai trò, trách nhiệm của mỗi thành viên trong thực hiện nhiệm vụ chung của Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật, có nơi hầu như chỉ do cơ

quan thường trực Hội đồng chủ động triển khai thực hiện, nhất là ở cấp huyện; ở một số địa phương, đơn vị, cấp ủy, chính quyền chưa thật sự quan tâm và đầu tư đúng mức cho công tác tuyên truyền, PBGDPL.

Hoạt động PBGDPL có thời điểm vẫn còn mang tính hình thức, nặng về phong trào, việc phổ biến mới chỉ tập trung vào các luật và pháp lệnh, chưa thực sự chú trọng vào các văn bản hướng dẫn thi hành, có hình thức PBGDPL hay nhưng chưa được triển khai nhiều trên thực tế, như tổ chức các phiên tòa xét xử lưu động kết hợp với PBGDPL cho nhân dân; các hình thức PBGDPL hiện đại chưa được sử dụng triệt để, đặc biệt là việc ứng dụng một cách có hiệu quả công nghệ thông tin vào hoạt động PBGDPL chưa được chú ý đúng mức; hình thức tuyên truyền tuy đa dạng, nhưng quá trình tổ chức triển khai chưa đồng bộ, chưa được thường xuyên và rộng khắp, đặc biệt là ở vùng sâu, vùng xa,

vùng biên giới, hải đảo.

3. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả mô hình Ngày Pháp luật trong cán bộ, chiến sỹ Bộ đội Biên phòng và nhân dân khu vực biên giới, biển đảo

Từ những kết quả thực hiện Ngày Pháp luật của các đơn vị Bộ đội Biên phòng những năm vừa qua, trong thời gian tới, để thực hiện tốt hơn Ngày Pháp luật trong cán bộ, chiến sỹ Bộ đội Biên phòng và nhân dân khu vực biên giới, biển đảo, Đảng ủy, Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng xác định cần tập trung vào những giải pháp cơ bản sau đây:

Thứ nhất, cấp ủy, chỉ huy các đơn vị tiếp tục quán triệt sâu sắc chủ trương thực hiện mô hình Ngày Pháp luật phải gắn với việc thực hiện các chương trình, kế hoạch công tác tuyên truyền, PBGDPL, nhất là Luật Phổ biến và giáo dục pháp luật năm 2012; Chỉ thị số 32-CT/TW ngày 09/12/2003 về tăng cường sự lãnh

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

đạo của Đảng trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, nhân dân; Thông báo kết luận số 74-TB/TW ngày 11/5/2007 của Ban Bí thư Trung ương Đảng thông báo kết luận của Ban Bí thư tiếp tục thực hiện Chỉ thị 32-CT/TW, trong đó, Ngành Tư pháp phát huy vai trò nòng cốt, tham mưu kịp thời cho cấp ủy, Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật triển khai có hiệu quả Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, chương trình, kế hoạch PBGDPL của các đơn vị.

Thứ hai, tiếp tục kiện toàn Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật, đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật các cấp theo quy định của Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật và các văn bản hướng dẫn thi hành. Theo đó, các cơ quan, đơn vị cử đại diện tham gia Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật cần cân nhắc lựa chọn thành viên cho phù hợp, đảm bảo hoàn thành tốt

nhiệm vụ cơ quan và nhiệm vụ Hội đồng giao.

Thứ ba, để làm tốt công tác tuyên truyền, PBGDPL, cần có sự tìm hiểu về thái độ của người dân đối với pháp luật xem họ hiểu pháp luật như thế nào, pháp luật có vai trò gì trong cuộc sống của họ... Tiếp tục tuyên truyền, PBGDPL theo hướng làm thay đổi cách nghĩ, cách nhìn của cán bộ, nhân dân đối với pháp luật.

Thứ tư, cần tiếp tục đa dạng hóa và đổi mới cách thức thực hiện, đảm bảo các hình thức, nội dung được triển khai thực hiện trên cơ sở bám sát định hướng chỉ đạo về công tác PBGDPL của cấp trên, đồng thời phù hợp với điều kiện thực tế và đặc thù của từng đơn vị, địa phương, cộng đồng dân cư, tạo điều kiện cho cán bộ, công chức, người dân, nhất là người dân vùng biên giới, hải đảo và một số đối tượng đặc thù thuận lợi trong việc tiếp cận, tìm hiểu pháp luật.

Thứ năm, chú trọng tuyên truyền miệng thông qua các hoạt

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

động văn hóa, lễ hội, tuyên truyền lưu động; phổ biến qua các phương tiện thông tin đại chúng, trong đó, chú trọng phổ biến qua mạng lưới truyền thanh cơ sở phát bằng nhiều thứ tiếng (tiếng phổ thông và tiếng đồng bào các dân tộc thiểu số trên địa bàn) vào thời gian thích hợp để đồng bào dễ nghe và dễ tiếp thu; biên dịch và chuyển thể nội dung những nguyên tắc chung, cơ bản của pháp luật (thường có tính ổn định cao), những quy định của pháp luật liên quan đến đời sống hàng ngày sang tiếng đồng bào các dân tộc thiểu số và dưới dạng lời nói vần, tương tự như hình thức thể hiện và lưu truyền các luật tục, để truyền bá rộng rãi trong đồng bào, thông qua gia đình, các thế hệ trong dòng tộc, dần dần hình thành ý thức pháp luật.

Đề cao vai trò của các già làng, trưởng bản, người có uy tín và cán bộ hòa giải, vì những người này có thuận lợi là biết ngôn ngữ, lại am hiểu phong tục tập quán, đặc điểm đời sống của đồng bào trên các

vùng, miền nên việc tuyên truyền của họ sẽ có hiệu quả hơn.

Thứ sáu, tiếp tục duy trì thực hiện Ngày Pháp luật và tiến tới cải tiến hình thức, nội dung của các loại tài liệu tuyên truyền pháp luật khác; phối hợp xây dựng các chuyên mục “Giải đáp pháp luật”, “Pháp luật và đời sống”, “Vì chủ quyền an ninh biên giới” trên báo, đài của địa phương.

Thứ bảy, tiếp tục củng cố và phát triển các hệ thống thông tin pháp luật phù hợp tại các cơ quan nhà nước, các tổ chức, đoàn thể, doanh nghiệp; nâng cao khả năng hợp tác giữa các cơ quan, tổ chức làm công tác thông tin pháp luật, tạo thành mạng lưới thông tin pháp luật thống nhất từ trung ương đến địa phương; thực hiện thống nhất việc tổ chức, quản lý và cung cấp thông tin pháp luật; hình thành các cơ quan đầu mối làm nhiệm vụ cung cấp thông tin pháp luật phục vụ nhu cầu tìm hiểu pháp luật của cán bộ, nhân dân trên địa bàn biên giới, hải đảo □

NGÀNH GIÁO DỤC TRIỂN KHAI NGÀY PHÁP LUẬT

■ TS. LÊ THỊ KIM DUNG *

Qua 04 năm triển khai thực hiện, Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (ngày 9/11) đã trở thành một sự kiện chính trị - pháp lý lớn, góp phần nâng cao nhận thức của cán bộ, nhân dân về vị trí, vai trò của pháp luật trong đời sống xã hội; cổ vũ, khuyến khích toàn thể cán bộ, nhân dân triệt để tôn trọng, chấp hành Hiến pháp và pháp luật, nâng cao ý thức bảo vệ pháp luật, góp phần tạo chuyển biến mới về hiệu quả thực thi pháp luật...

Căn cứ Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012, Nghị định số 28/2013/NĐ-CP ngày 04/4/2013 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, từ

năm 2013 đến nay, hàng năm, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Kế hoạch về tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong Ngành Giáo dục. Theo Kế hoạch này, Bộ Giáo dục và Đào tạo yêu cầu các Sở Giáo dục và Đào tạo, các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp và các đơn vị trực thuộc quán triệt đầy đủ nội dung, mục đích, ý nghĩa về Ngày Pháp luật theo quy định tại Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012; triển khai thực hiện Ngày Pháp luật phải đồng bộ, gắn kết chặt chẽ với nhiệm vụ trọng tâm về xây dựng và thi hành văn bản quy phạm pháp luật về giáo dục của Bộ Giáo dục và Đào tạo, của các Sở Giáo dục và Đào tạo, các cơ sở giáo dục; việc tổ chức triển

* Vụ trưởng Vụ Pháp chế,
Bộ Giáo dục và Đào tạo

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

khai Ngày Pháp luật phải đảm bảo trang trọng, thiết thực, tiết kiệm, hiệu quả, tránh phô trương, hình thức; hưởng ứng Ngày Pháp luật bằng hành động, việc làm cụ thể, thường xuyên nhằm tạo chuyển biến căn bản, toàn diện và bền vững trong ý thức tự giác tuân thủ, chấp hành Hiến pháp và pháp luật của nhà giáo, người học, cán bộ quản lý giáo dục, gắn với công tác xây dựng, thi hành pháp luật trong ngành.

Nhiều Sở Giáo dục và Đào tạo, cơ sở giáo dục đại học đã ban hành kế hoạch hoặc có công văn hướng dẫn các Phòng Giáo dục và Đào tạo, các trường trung học phổ thông, trung học cơ sở, các đơn vị trực thuộc hướng dẫn, tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật như các sở giáo dục và đào tạo: Long An, Vĩnh Phúc, Bắc Kạn, Cao Bằng, Đồng Nai, Bà Rịa - Vũng Tàu, Phú Yên, Quảng Ninh, Hà Nam, Quảng Bình, Vĩnh Long, Nam Định, Bạc Liêu, Hà Tĩnh, Nghệ An, Thanh Hóa, Thái Bình, Bình Phước, Đắk Lắk, Thái Nguyên, Ninh Bình, Bắc Ninh...

Về nội dung triển khai, các đơn vị thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng như các sở, trường trong toàn ngành tập trung quán triệt, phổ biến sâu rộng nội dung chính sách trong các văn bản pháp luật, các hành vi bị nghiêm cấm và chế tài xử lý; các quy định mới được sửa đổi, bổ sung, thay thế, chú trọng các quy định liên quan trực tiếp đến cải thiện môi trường đầu tư và hoạt động trong lĩnh vực giáo dục; các chính sách, nội dung dự kiến sửa đổi, bổ sung, ban hành mới; các quy định pháp luật, các điều ước quốc tế, thỏa thuận quốc tế liên quan đến quyền con người, quyền công dân. Chú trọng việc tuyên truyền, phổ biến các quy định mới về giáo dục và đào tạo; các chương trình hành động của Chính phủ, kế hoạch hành động của Ngành Giáo dục thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII và Nghị quyết của Quốc hội về Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 05 năm 2016 - 2020; Chỉ thị của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về nhiệm vụ chủ yếu của năm học, các văn

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

bản hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ năm học theo từng cấp học và các quy định có liên quan do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành. Bên cạnh đó, giáo dục ý thức và lợi ích của việc tôn trọng, tuân thủ, chấp hành pháp luật; xây dựng, bồi dưỡng, nhân rộng gương người tốt, việc tốt trong thực hiện pháp luật; phê phán, đấu tranh với những hành vi vi phạm pháp luật hoặc lệch chuẩn xã hội; nâng cao chất lượng, hiệu quả xây dựng, thi hành và bảo vệ pháp luật gắn với xây dựng ý thức pháp luật, văn hóa pháp lý của người học, nhà giáo, cán bộ quản lý, người lao động trong ngành. Đồng thời với việc phổ biến, quán triệt các văn bản quan trọng, các đơn vị đã chủ động đăng tải kế hoạch, văn bản chỉ đạo liên quan đến công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, thực hiện Ngày Pháp luật và các văn bản khác lên trang thông tin điện tử của đơn vị để chuyển tải kịp thời, đầy đủ nhất đến cán bộ, nhà giáo, người học.

Hình thức tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật rất phong phú: Ở

cơ quan Bộ Giáo dục và Đào tạo, ngoài việc treo băng rôn chào mừng, Bộ còn giao Vụ Pháp chế chủ trì tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật, xuất bản Tin phổ biến, giáo dục pháp luật chuyên đề phát đến cán bộ, công chức, viên chức, các đơn vị trực thuộc... Ở cơ sở, nhiều Sở Giáo dục và Đào tạo, cơ sở giáo dục đã tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật thông qua nhiều hình thức như thi tìm hiểu pháp luật, tọa đàm, treo pano, lồng ghép các phong trào, các cuộc vận động của cơ sở, qua lễ chào cờ, sinh hoạt chính trị, giao ban, hệ thống loa truyền thanh... Theo thống kê của Bộ Giáo dục và Đào tạo, 100% các Sở Giáo dục và Đào tạo đã tổ chức hoặc phối hợp đơn vị khác tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về pháp luật (từ năm 2013 đến nay đã tổ chức khoảng hơn 1.000 cuộc thi tìm hiểu pháp luật với hơn 1,5 triệu lượt người tham gia) như: Tìm hiểu kiến thức pháp luật trong trường học; Tìm hiểu Luật Xử lý vi phạm hành chính, thanh niên trường học với công tác phòng, chống ma túy; Tìm hiểu

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

kiến thức về an toàn giao thông... Hầu hết các cuộc thi tìm hiểu pháp luật được phát động trong Ngày Pháp luật đã đem lại sự hứng thú tham gia của giáo viên và học sinh cũng như có tác động hết sức tích cực trong việc nâng cao nhận thức và ý thức pháp luật cho giáo viên, học sinh. Tại các cơ sở giáo dục đại học, việc hưởng ứng Ngày Pháp luật luôn gắn với đổi mới nội dung, hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa; xây dựng chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa phù hợp với trình độ đào tạo. Những cách thức thường xuyên thực hiện như: Phối hợp với Ủy ban nhân dân tỉnh, Sở Tư pháp, Đoàn Thanh niên, Hội sinh viên tổ chức các cuộc thi tìm hiểu pháp luật, tổ chức sinh hoạt văn hóa, văn nghệ kết hợp các tiểu phẩm về các chủ đề pháp luật; phối hợp với các lực lượng chức năng: Phòng cảnh sát giao thông, cảnh sát phòng cháy, chữa cháy... thực hiện tuyên truyền, phổ biến pháp luật về an toàn giao thông đường bộ, pháp luật về phòng cháy, chữa cháy, về phòng, chống

tội phạm và trật tự an toàn xã hội.

Qua các đợt kiểm tra, khảo sát công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường tại một số địa phương, cơ sở giáo dục và thông qua báo cáo của các sở giáo dục và đào tạo, các cơ sở giáo dục đại học về tổ chức hưởng ứng Ngày Pháp luật, Bộ Giáo dục và Đào tạo ghi nhận một số mô hình triển khai Ngày Pháp luật phát huy được hiệu quả như sau:

- Mô hình của Trung tâm Tư vấn và Thực hành pháp luật của Khoa Luật - Đại học Huế: Thành viên của Trung tâm là các tư vấn viên pháp luật được Sở Tư pháp cấp giấy chứng nhận, tham gia tư vấn miễn phí cho học sinh, sinh viên của trường và người dân trên địa bàn. Mô hình này đang hoạt động hiệu quả, góp phần tích cực vào việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho nhiều đối tượng.

- Mô hình tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo cụm trường cho giáo viên dạy môn giáo dục công dân cấp học trung học cơ sở, trung học phổ thông và các trung tâm

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

giáo dục thường xuyên (tại thành phố Đà Nẵng) theo định kỳ hàng tháng để bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, cập nhật kiến thức pháp luật cho giáo viên.

- Mô hình Tiết pháp luật (tại tỉnh Long An): Được tổ chức định kỳ mỗi tháng 01 lần (30 phút) đối với cả cán bộ, giáo viên và học sinh trường trung học cơ sở, trung học phổ thông, nội dung theo chủ đề, chủ điểm theo hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật địa phương, do báo cáo viên pháp luật cấp huyện, thành phố triển khai.

- Mô hình Ngày Pháp luật tại tỉnh Bình Phước: Từ năm 2010, Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Phước đã ban hành Kế hoạch triển khai Ngày Pháp luật tại các sở, ban, ngành, đoàn thể trên địa bàn tỉnh. Sở Giáo dục và Đào tạo đã tiến hành tổ chức định kỳ hàng tháng mô hình “Ngày Pháp luật” ít nhất 01 lần/tháng bằng nhiều hình thức như tổ chức hội nghị, đưa văn bản quy phạm pháp luật lên website của Sở, lồng

ghép vào các cuộc họp toàn thể cán bộ, công chức, viên chức của cơ quan...

Qua thực hiện Ngày Pháp luật trong 04 năm qua, Bộ Giáo dục và Đào tạo nhận thấy các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật trong ngành có một số ưu điểm nổi bật:

- Ngành Giáo dục và Đào tạo đã quán triệt, triển khai nghiêm túc và có hiệu quả Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong toàn ngành. Thông qua việc tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật đã góp phần quan trọng nâng cao nhận thức của nhà giáo, người học và cán bộ quản lý về việc chấp hành pháp luật, thượng tôn Hiến pháp, pháp luật.

- Việc triển khai Đề án nâng cao chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường những năm qua cùng với việc hàng năm Bộ Giáo dục và Đào tạo đều có Kế hoạch triển khai Ngày Pháp luật trong toàn ngành đã góp phần làm cho ý thức chấp hành pháp luật của học sinh, sinh viên được nâng lên rõ rệt, số học sinh vi phạm nội

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

quy lớp học giảm xuống, việc chấp hành pháp luật về an toàn giao thông cũng như an ninh trường học ngày càng nghiêm túc và đi vào nề nếp. Tại nhiều địa phương, các trường học trên địa bàn không có học sinh, sinh viên nghiện hút, sử dụng ma túy, không có tệ nạn xã hội xâm nhập vào các nhà trường. 100% thanh, thiếu niên trong trường học được phổ biến chính sách, pháp luật liên quan trực tiếp đến đời sống, công việc học tập phù hợp theo lứa tuổi. Kết quả xếp loại đạo đức của học sinh thời gian qua có chuyển biến rõ rệt, loại tốt năm sau tăng so với năm học trước; loại khá, trung bình, yếu đều giảm.

Để nâng cao hiệu quả hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật, Bộ Giáo dục và Đào tạo đề xuất một số nội dung như sau:

- Hằng năm, Bộ Tư pháp và các Bộ, ngành nên có tổng kết và giới thiệu điểm những tổ chức, tập thể, cá nhân làm tốt Ngày Pháp luật để các đơn vị khác noi gương, học tập.

- Nên lựa chọn những nội dung có trọng điểm phù hợp với từng

ngành vì thời gian tổ chức Ngày Pháp luật không nhiều.

- Bộ Tư pháp nên phối hợp với Bộ Tài chính ban hành văn bản liên tịch quy định định mức chi cho triển khai thực hiện Ngày Pháp luật. Đồng thời, có văn bản gửi các Bộ, ngành, địa phương hướng dẫn cụ thể việc bố trí kinh phí riêng cho thực hiện Ngày Pháp luật.

- Cần có cơ chế để thực hiện xã hội hóa công tác phổ biến, giáo dục pháp luật nói chung và triển khai Ngày Pháp luật nói riêng. Bộ Tư pháp nên giới thiệu một số dự án của nước ngoài cho các tổ chức pháp chế Bộ, ngành triển khai các công tác này.

- Cần phối hợp và phát huy tối đa việc thông tin, tuyên truyền, triển khai thực hiện Ngày Pháp luật qua các phương tiện thông tin đại chúng như internet, báo mạng, báo giấy, đài truyền thanh, đài truyền hình..., bởi đây là những phương tiện hiệu quả nhất để tạo được sức lan tỏa rộng khắp, góp phần nâng cao hiệu quả hưởng ứng, triển khai Ngày Pháp luật □

TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT ĐẤT ĐAI THÔNG QUA NGÀY PHÁP LUẬT

■ DƯƠNG THỊ THANH HÀ *

Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục là biện pháp luôn được đề cập đến trong các nghiên cứu, đề xuất và giải pháp để bảo đảm hiệu quả của việc thực thi pháp luật. Đặc biệt đối với một quốc gia luôn hướng tới tinh thần “Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật” thì pháp luật đã gắn liền với mọi hoạt động của đời sống xã hội. Hầu hết các mối quan hệ trong xã hội đều được điều chỉnh bởi các quy phạm pháp luật. Trong tình hình hiện nay, việc để người dân hiểu, tôn trọng và thực thi pháp luật một cách tự giác là định hướng quan trọng nhất để bảo đảm tính tôn nghiêm của pháp luật. Chính vì vậy, nâng cao hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật là định hướng

cần thiết, cần được quan tâm đẩy mạnh thực hiện và phải có các đề xuất mới về phương thức, hình thức của hoạt động tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật để có những động thái tác động mạnh mẽ hơn làm thay đổi cách nghĩ, cách nhìn của nhân dân đối với pháp luật.

1. Ý nghĩa của Ngày Pháp luật đối với hoạt động tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật

Trong đời sống xã hội của mỗi quốc gia, luật pháp có vị trí vai trò đặc biệt quan trọng. Mỗi cá nhân, tổ chức khi tham gia vào một mối quan hệ xã hội nào cũng phải tự ý thức về việc thực thi đúng theo quy định của pháp luật điều chỉnh đối với đối tượng đó. Khi thực hiện

* Vụ Pháp chế, Bộ Tài nguyên và Môi trường

hành vi, cá nhân, tổ chức sẽ luôn đặt ra câu hỏi liệu hành vi này có hợp pháp không? Có được phép thực hiện không? Có phải là hành vi bị cấm không? Nếu thực hiện thì sẽ có các biện pháp ngăn chặn hay chế tài xử phạt được áp dụng như thế nào?... Điều đó cho thấy luật pháp đang dần trở thành những định hướng, là công cụ không thể thiếu để điều chỉnh các hành vi của cá nhân con người.

Bên cạnh việc không ngừng xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật, xây dựng nên hành lang pháp lý thì cần phải có những phương thức, cách thức để các quy định của pháp luật được đưa vào áp dụng trong thực tiễn. Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, đưa pháp luật vào cuộc sống trở thành yêu cầu cấp thiết, cần được thực hiện thường xuyên, liên tục và hiệu quả với nhiều hình thức, biện pháp phù hợp.

Xuất phát từ vai trò của pháp luật và từ những mô hình, sáng kiến về Ngày Pháp luật của địa

phương, kết hợp với việc nghiên cứu, tham khảo kinh nghiệm của một số quốc gia trên thế giới, trong quá trình xây dựng Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, theo đề xuất của Chính phủ, Ngày Pháp luật đã chính thức được thể chế hóa trong Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012.

Điều 8 Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 quy định: Ngày 9/11 hằng năm là Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Ngày Pháp luật được tổ chức nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội”.

Cụ thể hóa điều này, Chương II Nghị định số 28/2013/NĐ-CP ngày 04/4/2013 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật đã ghi nhận rõ hơn về vị trí, nội dung, hình thức và trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức trong việc tổ chức Ngày Pháp luật. Ngày Pháp luật đã trải qua bốn

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

năm tổ chức với các chủ đề: “Toàn dân xây dựng, thi hành và bảo vệ Hiến pháp vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh” (năm 2013), “Toàn dân tích cực tìm hiểu và nghiêm chỉnh thi hành Hiến pháp, pháp luật vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh” (năm 2014), “Thực hiện Hiến pháp và pháp luật góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; bảo vệ quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân” (năm 2015) và “Nâng cao năng lực xây dựng, thực thi pháp luật; giáo dục ý thức tôn trọng, tuân thủ và nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật; tạo môi trường thuận lợi cho sản xuất kinh doanh; phát huy dân chủ, bảo vệ quyền con người, quyền công dân” (năm 2016). Năm 2017, Ngày Pháp luật được phát động với chủ đề “Tiếp tục hoàn thiện thể chế, cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia và đổi mới sáng tạo; nâng cao hiệu

quả thi hành pháp luật, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, cải cách hành chính, tháo gỡ vướng mắc, khó khăn để đồng hành cùng người dân và doanh nghiệp”. Ngày Pháp luật được tổ chức đều hướng đến thực hiện những mục đích, ý nghĩa quan trọng để góp phần nâng cao ý thức pháp luật và xây dựng văn hóa pháp luật trong đời sống, cụ thể ở một số nội dung như: (i) Ngày Pháp luật được tổ chức hằng năm nhằm tôn vinh Hiến pháp và pháp luật, đề cao giá trị của Hiến pháp và pháp luật trong Nhà nước pháp quyền; giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội; (ii) Hướng tới xây dựng niềm tin, tình cảm, thái độ, hành vi ứng xử phù hợp với quy định của Hiến pháp và pháp luật; (iii) Ngày Pháp luật được tổ chức nhằm đề cao giá trị con người, xây dựng nhân cách; đề cao ý thức làm chủ, tôn trọng kỷ luật, tự do trong khuôn khổ pháp luật; coi trọng các giá trị đạo đức tốt đẹp; ý thức trách nhiệm, nghĩa vụ công dân, lòng

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

yêu nước, xây dựng lối sống, nếp sống văn hóa nhằm hình thành nên nhân cách con người, là yếu tố quan trọng tạo nên sự bền vững của ý thức pháp luật và kỷ cương phép nước; (iv) Đối với việc thi hành pháp luật, tổ chức Ngày Pháp luật nhằm động viên toàn xã hội thi hành pháp luật nghiêm minh, công bằng, thống nhất, kiên quyết đấu tranh phòng chống tội phạm, tham nhũng, quan tâm giải quyết khiếu nại, tố cáo; xây dựng nền hành chính trong sạch; tăng cường thanh tra, kiểm tra, giám sát hoạt động hành chính, từ đó nâng cao hiệu quả, đáp ứng yêu cầu xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân; (v) Mọi hoạt động của Ngày Pháp luật đều nhằm hướng tới xây dựng nền văn hóa pháp lý toàn dân.

Ngày Pháp luật khơi dậy trong mọi cá nhân công dân ý thức về trách nhiệm, bổn phận và quyền lợi của mình mà tham gia một cách tích cực vào các sinh hoạt của đời

sống chính trị và đời sống xã hội. Ngày Pháp luật có ý nghĩa giáo dục sâu sắc trong việc đề cao giá trị của pháp luật trong Nhà nước pháp quyền, hướng mọi tổ chức, cá nhân tích cực tham gia với hành vi, thái độ xử sự pháp luật đúng đắn, đề cao quyền cũng như trách nhiệm, nghĩa vụ của cá nhân công dân trong học tập, tìm hiểu pháp luật và tự giác chấp hành pháp luật. Qua đó, góp phần nâng cao ý thức và niềm tin pháp luật, từng bước xây dựng và củng cố các giá trị văn hóa pháp lý trong cuộc sống xã hội. Đồng thời, đây còn là mô hình lớn với quy mô trong cả nước để vận động, khuyến khích, kêu gọi toàn thể nhân dân chung sức, đồng lòng vì sự nghiệp xây dựng và hoàn thiện Nhà nước, phát huy triệt để tinh thần đại đoàn kết toàn dân tộc cùng tích cực hành động vì một Việt Nam dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Do vậy, Ngày Pháp luật thực sự đã trở thành sự kiện chính trị, pháp lý có ý nghĩa nhân văn, ý nghĩa xã hội

sâu sắc.

Ngày Pháp luật được tổ chức nhằm tạo bước phát triển mới trong việc nâng cao hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật - một bộ phận của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng và là nhiệm vụ thường xuyên của toàn bộ hệ thống chính trị, các cấp, các ngành với mục tiêu cuối cùng là hỗ trợ và tạo điều kiện để mọi cá nhân, tổ chức biết sử dụng pháp luật làm phương tiện, công cụ bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của mình, của Nhà nước và xã hội. Bằng sự quan tâm của Chính phủ, các cấp, các ngành từ trung ương đến địa phương, của tổ chức, cá nhân trong xã hội, Ngày Pháp luật đã được tổ chức rộng rãi trong phạm vi cả nước với rất nhiều hình thức khác nhau, đa dạng, phong phú, đây chính là điều kiện quan trọng, tiên quyết cho việc đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật. Tuy vậy, Ngày Pháp luật với các chủ đề từ năm 2013 - 2017 mới chỉ tập trung vào nội dung liên

quan đến việc tìm hiểu, thi hành, bảo vệ Hiến pháp và chủ đề mang tính thực thi pháp luật nói chung. Theo đó, trên cơ sở hướng dẫn của Bộ Tư pháp thì các bộ, ngành, các hội trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ của mình tự ban hành và thực hiện các nội dung có liên quan. Chính vì vậy, định hướng dài hơi hơn cho Ngày Pháp luật nên gắn liền với các chủ đề về pháp luật trong một lĩnh vực cụ thể. Điều này bảo đảm cho từng chuyên ngành pháp luật được truyền tải sâu rộng tới từng người dân. Việc truyền tải một cách tập trung vào chủ đề pháp luật nhất định sẽ đưa đến những kết quả mạnh mẽ hơn cho công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật; góp phần đưa đến những mục đích cao nhất của việc tổ chức nên Ngày Pháp luật. Không những thế, việc gắn liền với một chuyên đề cụ thể về pháp luật có sự tham gia của tất cả các bộ, ngành, đoàn thể, cơ quan, tổ chức, đơn vị, cá nhân sẽ tạo ra mối liên kết trong hoạt động của

các đối tượng này một cách có hiệu quả nhất. Trên cơ sở đó, Ngày Pháp luật sẽ tạo được những “dấu ấn” nhất định, có tác động to lớn và thực sự trở thành ngày hội pháp lý, là ngày tôn vinh những giá trị cao đẹp của Hiến pháp và pháp luật mang lại cho đời sống.

2. Sự cần thiết phải thực hiện tuyên truyền, phổ biến pháp luật về đất đai

Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 02/01/2002 của Bộ Chính trị về một số nhiệm vụ trọng tâm công tác tư pháp trong thời gian tới (Nghị quyết số 08-NQ/TW) đã đánh giá tình hình công tác tư pháp trong những năm vừa qua là chưa hoàn thiện, chưa đồng bộ và còn nhiều sơ hở. Công tác xây dựng, giải thích, hướng dẫn và tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, trong đó có pháp luật về lĩnh vực tư pháp còn nhiều bất cập và hạn chế. Xuất phát từ thực tiễn đó, Nghị quyết số 08-NQ/TW cũng khẳng định cần phải đẩy mạnh các hoạt động về tư pháp, trong đó có

tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật.

Đất đai là vấn đề hệ trọng của đất nước, là đối tượng rất nhạy cảm của hoạt động quản lý nhà nước, có ảnh hưởng trực tiếp đến quyền và lợi ích của mỗi người dân. Ngay từ khi mới thành lập, Đảng và Nhà nước ta đã dần xây dựng nên hệ thống chính sách và pháp luật về đất đai, góp phần quan trọng vào sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

Năm 1987, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam thông qua Luật Đất đai đầu tiên, đặt dấu mốc quan trọng cho việc hình thành và phát triển các quy định của pháp luật về đất đai ở nước ta. Sau đó, vào năm 1993, Luật Đất đai thứ 2 được Quốc hội thông qua với trọng tâm tạo hành lang pháp lý phục vụ phát triển nông nghiệp hàng hóa và hạ tầng cho kinh tế công nghiệp và dịch vụ. Trước yêu cầu của sự nghiệp đổi mới, nhằm thúc đẩy hoạt động đầu tư trên đất phát triển, năm 1998,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Quốc hội thông qua Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đất đai. Tiếp đó, năm 2001, một lần nữa Quốc hội thông qua Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đất đai với điểm chính là đẩy mạnh phân cấp thẩm quyền về đất đai cho địa phương. Trước sự thay đổi nhanh chóng của tình hình kinh tế - xã hội trong những năm đầu của Thế kỷ 21, trên cơ sở Nghị quyết số 26-NQ/TW ngày 12/3/2003 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về tiếp tục đổi mới chính sách, pháp luật về đất đai trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, tại kỳ họp thứ 4, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XI đã thông qua Luật Đất đai năm 2003.

Trải qua 10 năm thực hiện, trong bối cảnh thế giới có nhiều diễn biến mới, trước các vấn đề nảy sinh và bức xúc về quản lý nhà nước về đất đai cần được giải quyết, với những định hướng lớn của đất nước trong giai đoạn 2011

- 2020, cùng với đó nhiều quy định của Luật Đất đai năm 2003 đã có những điểm tỏ ra bất cập, không đáp ứng được yêu cầu điều chỉnh các mối quan hệ xã hội trong thực tiễn. Thực hiện Nghị quyết số 19-NQ/TW ngày 31/10/2012 của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về tiếp tục đổi mới chính sách, pháp luật về đất đai trong thời kỳ đẩy mạnh toàn diện công cuộc đổi mới, tạo nền tảng để đến năm 2020 nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại, tại kỳ họp thứ 6, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XIII đã thông qua Luật Đất đai năm 2013. Để triển khai Luật Đất đai năm 2013, Chính phủ, Bộ Tài nguyên và Môi trường và các bộ có liên quan đã xây dựng và ban hành các văn bản quy định chi tiết thi hành Luật Đất đai.

Tính đến năm 2017, hệ thống các văn bản hướng dẫn chi tiết thi hành Luật Đất đai cơ bản đã được ban hành, một số văn bản đã được sửa đổi, bổ sung cho phù hợp với

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

tình hình thực tiễn.

Tiếp sau đó, thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 22/01/2014 của Thủ tướng Chính phủ về việc triển khai thi hành Luật Đất đai, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã xây dựng kế hoạch triển khai công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao nhận thức chính sách, pháp luật về đất đai; biên tập tài liệu phổ biến về những nội dung đổi mới của Luật Đất đai và các nghị định quy định chi tiết thi hành để sử dụng thống nhất trên cả nước. Bộ Tài nguyên và Môi trường đã tổ chức in gần 5.000 cuốn Luật Đất đai và nghị định để cung cấp cho các bộ, ngành, địa phương. Tổ chức Hội nghị giới thiệu những nội dung đổi mới của Luật Đất đai, Hội nghị phổ biến, bồi dưỡng, đào tạo đội ngũ báo cáo viên về pháp luật đất đai (03 Hội nghị phổ biến Luật cho cán bộ Sở Tài nguyên và Môi trường của 63 tỉnh, thành phố với khoảng gần 500 lượt cán bộ tham gia; tổ chức 04 Hội nghị phổ biến, bồi dưỡng, đào tạo đội ngũ báo cáo

viên về Luật Đất đai và các văn bản hướng dẫn thi hành cho các bộ, ngành, Sở Tài nguyên và Môi trường, Phòng Tài nguyên và Môi trường 63 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương với gần 1.130 đại biểu tham gia). Thực hiện phối hợp với các bộ, ngành, địa phương tổ chức tuyên truyền cho các đối tượng có liên quan (cử trên 60 lượt chuyên gia để phổ biến pháp luật đất đai cho 31 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương); phổ biến Luật Đất đai trên các phương tiện thông tin đại chúng; giới thiệu và trao đổi nhu cầu hợp tác trong triển khai thi hành Luật với các cơ quan ngoại giao, các nhà tài trợ quốc tế.

Tại địa phương, 63/63 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương trên cả nước đã triển khai công tác phổ biến Luật Đất đai và các văn bản quy định chi tiết thi hành Luật đến các tổ chức, cá nhân bằng nhiều hình thức khác nhau. Nhiều địa phương đã triển khai cụ thể đến cả các đối tượng là cán bộ cấp huyện, cấp xã.

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Nhìn chung, công tác tuyên truyền pháp luật đất đai đã được triển khai rộng rãi đến mọi đối tượng với những nội dung thiết thực và hình thức phù hợp được các bộ, ngành, địa phương và được dư luận nhân dân đánh giá cao. Qua đó, đã góp phần nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật đất đai của các tổ chức, hộ gia đình và cá nhân sử dụng đất.

Công tác quản lý đất đai nói chung, việc triển khai thi hành Luật Đất đai năm 2013 nói riêng đã đạt nhiều kết quả quan trọng trên các mặt: Đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ xây dựng văn bản quy phạm pháp luật đất đai theo đúng kế hoạch của Chính phủ và Bộ giao. Việc trình ban hành các nghị định, thông tư, hướng dẫn ngay khi Luật Đất đai có hiệu lực thi hành là một bước tiến quan trọng thể hiện quyết tâm cao và những cố gắng, nỗ lực của tập thể lãnh đạo, cán bộ, công chức của Chính phủ nói chung và Bộ Tài nguyên và Môi trường nói riêng.

Toàn ngành đã tập trung tổ chức tuyên truyền hiệu quả pháp luật về đất đai bằng nhiều hình thức khác nhau, tạo điều kiện để đưa Luật Đất đai vào cuộc sống. Đã quan tâm và kịp thời hướng dẫn, tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong quá trình chuyển tiếp thi hành Luật Đất đai, không để ách tắc gây phiền hà cho doanh nghiệp và người dân. Các cơ quan quản lý nhà nước về đất đai đã có sự quyết liệt chỉ đạo để đẩy nhanh tiến độ cấp giấy chứng nhận. Theo Báo cáo tổng kết của Tổng cục Quản lý đất đai - Bộ Tài nguyên và Môi trường, tính đến đầu năm 2017, cả nước đã đo đạc lập bản đồ địa chính đạt trên 76% tổng diện tích tự nhiên; tỷ lệ cấp giấy chứng nhận lần đầu đạt trên 96% tổng diện tích các loại đất cần cấp. Tập trung chỉ đạo công tác lập, rà soát, điều chỉnh quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất các cấp; đặc biệt là việc kế hoạch sử dụng đất hàng năm cấp huyện để làm cơ sở cho việc thu hồi đất, giao đất, cho thuê đất,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

cho phép chuyển mục đích sử dụng đất. Hiện nay, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã hoàn thành công tác thẩm định quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất đến năm 2020 và kế hoạch sử dụng đất kỳ cuối (2016 - 2020) cho 62/63 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương. Tích cực và giải quyết hiệu quả những khó khăn, vướng mắc của địa phương, người dân và doanh nghiệp trong quá trình quản lý và sử dụng đất; đặc biệt, việc phối hợp chặt chẽ với các địa phương nhằm tháo gỡ kịp thời các khó khăn, vướng mắc trong công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng đối với các dự án lớn, các công trình trọng điểm. Cả nước cũng đang tập trung xây dựng hệ thống thông tin đất đai, cơ sở dữ liệu đất đai. Công tác kiểm tra, kiểm soát việc quản lý, sử dụng đất cũng được tăng cường nhằm phát hiện, ngăn chặn và xử lý vi phạm pháp luật đất đai của các tổ chức được Nhà nước giao đất, cho thuê đất; đẩy mạnh và tăng cường hiệu quả hợp tác quốc

tế về lĩnh vực đất đai; quan tâm và chú trọng cải cách hành chính trong lĩnh vực đất đai. Trung ương và nhiều địa phương đã tập trung quyết liệt để xây dựng và công bố bộ thủ tục hành chính về đất đai theo hướng cải cách, đơn giản hoá các thủ tục hành chính nhằm dễ hiểu, dễ thực hiện, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp khi thực hiện các thủ tục hành chính về đất đai.

Những thành tựu đã đạt được là nhờ vào sự quan tâm sâu sát của Đảng, Nhà nước và xã hội trong việc đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đất đai đến mọi đối tượng, mọi tầng lớp trong xã hội để nâng cao ý thức “Sống, làm việc theo Hiến pháp và pháp luật”; tôn trọng và thực thi nghiêm chỉnh pháp luật đất đai.

Tuy nhiên, bên cạnh đó, việc thực thi, tuân thủ pháp luật về đất đai vẫn còn những tồn tại, hạn chế nhất định cả từ phía cơ quan quản lý nhà nước về đất đai và từ phía người sử dụng đất. Cụ thể, về phía

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

cơ quan quản lý nhà nước: Công tác xây dựng chính sách, pháp luật đất đai và triển khai thi hành Luật Đất đai còn chưa đầy đủ và bao quát hết tình hình thực tiễn tại địa phương; công tác quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất còn triển khai muộn so với quy định; công tác giao đất, cho thuê đất, chuyển mục đích sử dụng đất tại nhiều địa phương còn lúng túng; công tác thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư vẫn còn kéo dài, làm ảnh hưởng đến tiến độ triển khai của các công trình, dự án; việc khiếu nại, khiếu kiện liên quan đến bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất vẫn còn xảy ra và khá phổ biến; việc xây dựng cơ sở dữ liệu địa chính chưa được hoàn thành; công tác thống kê, kiểm kê đất đai còn chậm; công tác định giá đất cụ thể trong một số trường hợp còn kéo dài, chưa đáp ứng kịp yêu cầu về tiến độ để tính thu tiền sử dụng đất, tiền thuê đất, tính bồi thường khi Nhà nước thu hồi đất; việc xác định giá khởi điểm để đấu

giá quyền sử dụng đất khi Nhà nước giao đất, cho thuê đất còn phức tạp. Về mức độ người sử dụng đất tuân thủ pháp luật: Theo Báo cáo tổng kết của Bộ Tài nguyên và Môi trường về công tác thanh tra, năm 2016, Bộ đã tiếp nhận và xử lý khoảng 3.579 lượt đơn về khiếu nại, tố cáo, tranh chấp, tương ứng với 1.916 vụ việc. So với năm 2015, số lượng đơn thư tăng (tăng 6,1%) và tăng mạnh về số vụ việc (tăng hơn 21%). Trong 3.579 đơn Bộ nhận được, có 3.443 đơn thuộc lĩnh vực đất đai (chiếm hơn 96%). Ngoài ra, tại các cuộc khảo sát mức độ hài lòng của người dân đối với thủ tục hành chính về đất đai, mức độ hài lòng của người dân đạt kết quả thấp so với việc giải quyết các thủ tục trong các lĩnh vực khác.

Một trong số các nguyên nhân chủ yếu dẫn đến tình trạng vẫn còn những vướng mắc trong việc quản lý, thực thi pháp luật; người dân không tuân thủ, không hài lòng trong hoạt động quản lý nhà nước đối với đất đai; vẫn còn

những vụ việc khiếu nại, tố cáo kéo dài, phức tạp như trên xuất phát từ ý thức pháp luật của các đối tượng áp dụng pháp luật còn chưa cao; các cán bộ, công chức, người thi hành pháp luật cố tình thực hiện không đúng quy định, gây khó khăn, thủ tục hành chính rườm rà; cùng với đó mức độ am hiểu về pháp luật đất đai của người sử dụng đất chưa được đầy đủ và toàn diện, còn mang nặng tư tưởng lấn chiếm đất đai, chưa hiểu về các quyền và nghĩa vụ của mình đối với đất đai, chưa biết rõ về chế tài khi có hành vi vi phạm pháp luật về đất đai. Tình trạng này làm ảnh hưởng lớn đến sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, làm giảm hiệu lực, hiệu quả của hoạt động quản lý nhà nước đối với nguồn tài nguyên đất đai, làm giảm tính nghiêm minh của pháp luật.

Từ thực trạng và những phân tích ở trên có thể thấy rằng, để cải thiện tình hình thực thi pháp luật, một trong những giải pháp tối

quan trọng chính là tác động vào ý thức để thúc đẩy hành vi tự ý thức, tự giác chấp hành pháp luật; nâng cao sự tôn trọng, tuân thủ và thực thi theo đúng pháp luật. Để đạt được kết quả đó, Nhà nước cần không ngừng việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục các quy định của pháp luật về đất đai, các quy định mới về quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất; thu hồi đất, giao đất, cho thuê đất, chuyển mục đích sử dụng đất; bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi nhà nước thu hồi đất; giá đất; hoạt động của hệ thống thông tin đất đai và cơ sở dữ liệu đất đai; thanh tra, kiểm tra và giải quyết khiếu nại, tố cáo về đất đai... đến mọi đối tượng trong xã hội. Hoạt động tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong đời sống xã hội sẽ làm tác động liên tục, lâu dài vào ý thức của người sử dụng đất. Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật sẽ tạo ra khả năng cho việc giáo dục chính trị, hình thành ở đối tượng giáo dục những hiểu biết nhất định về chính trị. Và đây

chính là khâu đầu tiên bảo đảm cho tính khả thi của quá trình triển khai thực hiện pháp luật trong thực tiễn.

3. Lồng ghép tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đất đai trong Ngày Pháp luật

Nghị quyết số 08-NQ/TW đã chỉ rõ, cần phải đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật với nhiều hình thức phong phú. Khi tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cần giải thích, phân tích cho người dân hiểu được rằng, pháp luật không chỉ bao gồm các quy định cưỡng chế, thực thi pháp luật, biện pháp giải quyết tranh chấp mà pháp luật còn bao gồm các quy định bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của công dân, khuyến khích sự giao dịch lành mạnh giữa các thành viên trong xã hội vì sự phát triển và bảo đảm trật tự ổn định. Pháp luật là môi trường thuận lợi tạo điều kiện cho người giao dịch với nhau trong các lĩnh vực của đời sống xã hội, đảm bảo cho các thành

viên trong xã hội phụ thuộc và gắn bó với nhau một cách hợp lý.

Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật là nhiệm vụ được thực hiện trong toàn bộ quá trình xây dựng, ban hành và thi hành pháp luật. Các ngành triết học, tâm lý học đã có những nghiên cứu chỉ ra rằng: Trong đời sống tâm lý của con người, ý thức đóng vai trò rất quan trọng. Ý thức điều chỉnh, điều khiển hành vi của con người, giúp con người dễ dàng hòa nhập với xã hội và thành công trong những hoạt động của mình. Nhà nước ta là Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, là Nhà nước của dân, do dân, vì dân, một Nhà nước lấy thượng tôn pháp luật làm căn bản. Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam được tổ chức và hoạt động trên cơ sở Hiến pháp, pháp luật và thể hiện địa vị tối cao của Hiến pháp và pháp luật trong đời sống xã hội. Trải qua quá trình lịch sử lâu dài, sự tôn trọng và thực thi pháp luật đang dần ngấm sâu vào ý thức của

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

người dân, ảnh hưởng và điều chỉnh mọi hành vi của các cá nhân trong xã hội. Lịch sử qua các thời kỳ đã cho thấy rằng, pháp luật của nước ta đang ngày càng hoàn thiện, cùng với đó, ý thức tôn trọng pháp luật của người dân càng được nâng cao hơn. Chính vì vậy, chỉ xuất phát từ am hiểu pháp luật, tôn trọng pháp luật thì mới dẫn đến tuân thủ theo pháp luật. Không những thế, định hướng lâu dài cần phải nâng thành văn hóa luật pháp.

Hiện nay, các phương thức, hình thức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về đất đai, phát hành các ấn phẩm, tài liệu về pháp luật đất đai... vẫn đang được thực hiện một cách thường xuyên như thông qua các hội nghị, hội thảo, các cuộc họp, các lớp bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, băng rôn, khẩu hiệu ngày truyền thống ngành quản lý đất đai; thông qua phát thanh, truyền hình... Các hình thức này đang dần đưa đến những kết quả tích cực như tạo

tính chủ động trong việc tìm hiểu, nhận thức về các quy định của pháp luật hiện hành về đất đai. Tuy nhiên, hiện nay, vẫn chưa có ngày riêng về tài nguyên đất đai để hướng người dân vào việc bảo vệ, sử dụng bền vững tài nguyên đất; tôn trọng và tuân thủ pháp luật về đất đai.

Trong thời gian tới, để đẩy mạnh hơn nữa việc giải thích, hướng dẫn, tuyên truyền, phổ biến sâu rộng tới mọi đối tượng trong xã hội về pháp luật nói chung và pháp luật về đất đai nói riêng cần phải có thêm một hình thức mới. Theo đó, cần phải xem đất đai như một nguồn tài nguyên cần được bảo vệ và sử dụng có hiệu quả; người dân cần tôn trọng pháp luật về đất đai để việc quản lý nguồn tài nguyên này được bền vững, tránh tình trạng lấn chiếm, không thực hiện đúng quy hoạch sử dụng đất, tránh việc phá hoại đất đai và hạn chế tối đa các tranh chấp về đất đai; giải quyết được các khiếu nại và tố cáo về đất đai một cách triệt để để công

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

tác quản lý nhà nước về đất đai đi vào ổn định.

Trên cơ sở Ngày Pháp luật hàng năm, cần giao cho các bộ, ngành có liên quan trong việc chuẩn bị, lên kế hoạch, xây dựng việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật theo chủ điểm hàng năm. Đối với lĩnh vực đất đai, việc lồng ghép chủ điểm này vào Ngày Pháp luật là cần thiết, cần có sự lồng ghép các nội dung về Luật Đất đai và các văn bản hướng dẫn thi hành luật để bảo đảm lĩnh vực đất đai cũng được coi là nguồn tài nguyên cần được bảo vệ. Thông qua Ngày Pháp luật về đất đai, người dân sẽ được phát động và tiếp cận pháp luật đất đai một cách toàn diện, nâng cao ý thức của người dân về việc bảo vệ tài nguyên đất, tuân thủ mọi quy định của pháp luật đất đai; quyền và nghĩa vụ của người sử dụng đất khi tham gia các quan hệ pháp luật đất đai. Phạm vi và ý nghĩa của Ngày Pháp luật sẽ là điều kiện hết sức quan trọng và cần thiết để các quy định của

pháp luật đất đai được mọi đối tượng trong xã hội tham gia và hưởng ứng.

Cụ thể hơn, một số hoạt động được đề xuất đối với Ngày Pháp luật về đất đai như sau: Đối với các cơ quan quản lý nhà nước: Cần tổ chức các hội nghị về tuyên truyền, phổ biến pháp luật đất đai cho hệ thống cán bộ, công chức các cấp đang thực hiện pháp luật đất đai. Cần phát động sự tham gia của các tổ chức pháp lý về việc hình thành các điểm tư vấn, giải đáp pháp luật đất đai. Người dân sẽ được trực tiếp tiếp cận với các quy định của pháp luật đất đai, được nghe hướng dẫn, giải thích, phổ biến về các quy định của pháp luật; được tuyên truyền để hiểu về xử phạt vi phạm hành chính và các biện pháp khác khi có hành vi vi phạm pháp luật đất đai. Đối với các tổ chức chính trị, chính trị - xã hội, Hội Luật gia Việt Nam, Liên đoàn Luật sư Việt Nam, các tổ chức, cá nhân có trình độ pháp luật: Cần huy động lực lượng này tổ chức các

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

điểm giải đáp pháp luật đất đai, tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý đất đai miễn phí. Đối với các đối tượng khác như học sinh, sinh viên... sẽ được lồng ghép giáo dục pháp luật đất đai trong nhà trường thông qua các buổi sinh hoạt chung chủ đề pháp luật đất đai, “Tiết học pháp luật”...

Những nội dung về các hoạt động trong Ngày Pháp luật về đất đai sẽ tiếp tục được thực hiện thông qua các hình thức đã được đề xuất qua các Ngày Pháp luật trước đó và mở rộng thêm các hình thức khác đa dạng hơn như: Qua mạng internet, ứng dụng công nghệ thông tin; sử dụng mạng lưới loa truyền thanh cơ sở; ngày hội pháp luật; điểm giải đáp, bảng tin tổ dân phố; thiết lập chuyên trang, chuyên mục phát thanh, truyền hình để bình luận, đối thoại chính sách, pháp luật gắn với vấn đề dư luận xã hội quan tâm; tổ chức các tọa đàm, hội thảo, hội họp, mít tinh về xây dựng, thực thi pháp luật; áp phích, pa-nô, băng rôn, cờ,

phướn trên đường phố chính, khu trung tâm, cơ quan, đơn vị, trường học, địa điểm công cộng; ra quân tình nguyện, hoạt động giáo dục ngoại khóa ngoài giờ lên lớp; tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý, mở phiên tòa xét xử lưu động; lồng ghép qua lễ hội, sinh hoạt văn hóa, văn nghệ chủ đề pháp luật về đất đai để huy động sự tham gia rộng rãi của nhân dân. Đặc biệt sẽ phát động cuộc thi hoặc hội thi tìm hiểu pháp luật về đất đai trong cả nước. Việc tuyên truyền, phổ biến sâu rộng và mang tính tập trung, chủ điểm như vậy sẽ có ảnh hưởng mạnh tới nhận thức, quan điểm và tư tưởng của người dân. Điều này sẽ dẫn đến hiệu ứng “cú hích” trong hành động của mỗi người dân khi thực hiện pháp luật về đất đai.

Việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đất đai trong Ngày Pháp luật không chỉ hướng đến đối tượng là người dân mà cả cho các cán bộ, công chức, viên chức, người lao động đang áp dụng

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

pháp luật đất đai vào thực hiện nhiệm vụ được giao về quản lý nhà nước của mình. Thực tế cho thấy, hiện nay, việc áp dụng pháp luật chưa thống nhất, chưa hiểu rõ về các quy định của pháp luật đất đai của cán bộ, công chức ở địa phương đã dẫn đến tình trạng gây khó khăn cho người dân trong việc thực hiện quyền của mình liên quan đến đất đai, vẫn còn tồn tại những phiền hà, những nhiễu và thủ tục hành chính rườm rà ở một số nơi được phản ánh trên các phương tiện thông tin đại chúng. Một phần nguyên nhân của thực trạng này xuất phát từ việc chưa hiểu đúng và chính xác về các quy định của pháp luật đất đai, chưa biết đầy đủ về những chế tài xử lý đối với các hành vi cố tình vi phạm pháp luật đất đai từ phía cơ quan quản lý nhà nước mà cao hơn là việc giải quyết các vụ việc này ở tòa hành chính theo quy định của Luật Đất đai; Luật Cán bộ, công chức; Luật Tổ tụng hành chính...

Xuất phát từ tình hình thực tiễn

quản lý nhà nước, thi hành pháp luật về đất đai; vai trò của công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về đất đai; hiệu ứng sâu rộng, quan trọng của Ngày Pháp luật trong những năm qua đã cho thấy sự cần thiết phải có những hình thức đổi mới hơn, phạm vi lớn hơn trong việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về đất đai. Và việc lồng ghép chủ đề pháp luật về đất đai trong Ngày Pháp luật sẽ giải quyết được vấn đề đó. Bằng Ngày Pháp luật về đất đai, tinh thần thượng tôn pháp luật sẽ tiếp tục được bồi dưỡng và củng cố trong toàn dân, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả của Nhà nước trong việc quản lý tài nguyên đất đai. Hơn bao giờ hết, trong vấn đề đất đai, chỉ có việc tuân thủ nghiêm chỉnh pháp luật từ phía cơ quan quản lý nhà nước, từ phía người dân mới là sợi chỉ đỏ xuyên suốt, là giải pháp quan trọng nhất để giải quyết những vấn đề phức tạp về đất đai kéo dài trong thời gian qua □

KẾT QUẢ NỔI BẬT VÀ MÔ HÌNH HIỆU QUẢ TRONG TRIỂN KHAI NGÀY PHÁP LUẬT CỦA NGÀNH TÀI CHÍNH

■ VỤ PHÁP CHẾ, BỘ TÀI CHÍNH

Tại nhiều nước trên thế giới, Ngày Pháp luật hay “Ngày Hiến pháp” được tổ chức trọng thể như một ngày hội để “thượng tôn pháp luật”, tôn vinh Hiến pháp - đạo luật gốc của mỗi quốc gia. Triển khai quy định của Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, việc triển khai Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đầu tiên được tổ chức từ năm 2013, đến nay đã trải qua 04 năm. Trong Ngành Tài chính, ngày 28/8 hàng năm là Ngày Pháp luật của Ngành và được triển khai từ năm 2011. Kết quả triển khai Ngày Pháp luật của Ngành Tài chính đã góp phần đẩy mạnh công tác cung cấp thông tin pháp lý, nâng cao nhận thức và ý thức của người dân về

thực hiện, tuân thủ pháp luật, các hoạt động của các cơ quan quản lý nhà nước từ việc xây dựng đến thực thi pháp luật.

1. Một số kết quả nổi bật và mô hình triển khai Ngày Pháp luật của Ngành Tài chính

Thực hiện chủ trương của Đảng, trên cơ sở hướng dẫn của Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật trung ương trong việc thực hiện các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, ngay từ những tháng đầu năm 2011, Bộ Tài chính đã ban hành văn bản hướng dẫn, chỉ đạo triển khai thực hiện “Ngày Pháp luật” trong Ngành Tài chính, theo đó, lấy Ngày truyền thống Ngành Tài chính hàng năm (ngày

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

28/8) làm “Ngày Pháp luật” của Ngành Tài chính để tổ chức các hoạt động đỉnh cao về phổ biến, giáo dục pháp luật. Bên cạnh đó, từ năm 2013, khi Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật có hiệu lực thi hành, Ngành Tài chính cũng tích cực hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (ngày 9/11). Như vậy, xuyên suốt từ thời gian giữa tháng 8 đến hết tháng 11 hàng năm, toàn Ngành sẽ tổ chức sinh hoạt, tọa đàm đánh giá kết quả công tác thi hành pháp luật, tổ chức các hoạt động nhằm thúc đẩy nhiệm vụ xây dựng pháp luật, tổ chức đối thoại với doanh nghiệp...

Với mục tiêu được xác định nhằm định hướng cho các hoạt động cụ thể xuyên suốt thời gian triển khai Ngày Pháp luật tài chính và Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam thời gian qua là đẩy mạnh các hoạt động soạn thảo và tổ chức thi hành văn bản quy phạm pháp luật tài chính; đẩy mạnh thực thi các

giải pháp cải cách, đơn giản hóa thủ tục hành chính. Như vậy, việc hưởng ứng Ngày Pháp luật không chỉ dừng lại ở các hoạt động phổ biến, tuyên truyền pháp luật mà lan tỏa rộng khắp đến các nhiệm vụ khác trong công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế và thi hành pháp luật; tổ chức rộng rãi các hoạt động nhằm hướng đến hoàn thành đúng kế hoạch, chương trình công tác của Bộ Tài chính.

Việc triển khai kịp thời, hiệu quả Ngày Pháp luật tài chính và Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã góp phần thúc đẩy hoàn thành công tác xây dựng pháp luật, tổ chức thi hành pháp luật tài chính chất lượng, bảo đảm tiến độ, góp phần quan trọng hoàn thành nhiệm vụ chính trị trọng tâm của Ngành về tài chính ngân sách. Cụ thể như:

Thứ nhất, trong thực hiện nhiệm vụ xây dựng, hoàn thiện các đề án thuộc Chương trình công tác của Chính phủ vào các tháng cuối năm với số lượng rất lớn. Vì vậy,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

trong thời gian triển khai Ngày Pháp luật, việc rà soát để tập trung hoàn thành đúng tiến độ, chất lượng nhiệm vụ xây dựng văn bản đã được các đơn vị thực hiện tốt với những kết quả đáng ghi nhận. Qua đó cho thấy, Ngày Pháp luật không làm phát sinh các nhiệm vụ mới mà đi vào thực chất, có ý nghĩa tích cực trong việc thúc đẩy các đơn vị thuộc Bộ Tài chính hoàn thành nhiệm vụ chính trị của mình.

Gắn với đó là việc đẩy mạnh triển khai hoàn thành đúng tiến độ nhóm văn bản quy định chi tiết thi hành Luật, Pháp lệnh¹; tổng kết đánh giá thi hành pháp luật; tọa đàm, tập huấn một số kỹ năng, nghiệp vụ trong công tác xây dựng pháp luật; đồng thời, rà soát để xử lý dứt điểm các vướng mắc trong thực thi pháp luật tài chính.

Thứ hai, trong thực hiện nhiệm vụ phổ biến, giáo dục pháp luật, chú trọng tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến pháp luật trên các phương tiện thông tin đại chúng; đồng thời, tổ

chức tập huấn triển khai các văn bản quy phạm pháp luật tài chính mới ban hành, tăng cường đối thoại chính sách. Trong tuần lễ cao điểm triển khai Ngày Pháp luật, các đơn vị thuộc Bộ Tài chính căn cứ kế hoạch được phê duyệt sẽ triển khai đồng bộ các hoạt động hỗ trợ pháp lý doanh nghiệp. Mặt khác, đây cũng chính là dịp để cán bộ, công chức Ngành Tài chính được quán triệt về những nội dung cơ bản của các văn bản quy phạm pháp luật mới ban hành và có nội dung điều chỉnh trực tiếp đến các lĩnh vực của đời sống dân sự, kinh tế hoặc hoạt động công vụ².

Việc triển khai Ngày Pháp luật đã lan tỏa rộng khắp trong toàn Ngành Tài chính từ trung ương đến địa phương, qua đó, thúc đẩy mạnh mẽ công tác phổ biến, tuyên truyền pháp luật, nhất là trong một số lĩnh vực có liên quan trực tiếp đến người dân và doanh nghiệp; chú trọng đẩy mạnh triển khai hoạt động giải đáp chính sách, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong áp dụng pháp luật

cho doanh nghiệp, người nộp thuế, người khai hải quan³. Tổng cục Thuế đã có chỉ đạo trong toàn ngành đẩy mạnh công tác hỗ trợ pháp lý cho người nộp thuế trong thực hiện văn bản quy phạm pháp luật và thủ tục hành chính, tổ chức “Tuần lễ lắng nghe ý kiến người nộp thuế”; Tổng cục Hải quan có chỉ đạo đẩy mạnh hoạt động tập huấn triển khai văn bản quy phạm pháp luật và thủ tục hành chính, tổ chức các hội nghị tiếp xúc doanh nghiệp và xử lý kịp thời các vướng mắc trong thực thi pháp luật; Ủy ban Chứng khoán Nhà nước đẩy mạnh tuyên truyền pháp luật cho các công ty đại chúng, công ty chứng khoán, công ty quản lý quỹ, ngân hàng lưu ký...; Kho bạc Nhà nước và Tổng cục Dự trữ Nhà nước có chỉ đạo về tăng cường phổ biến pháp luật đến hệ thống các kho bạc và Cục Dự trữ trong cả nước.

Thứ ba, trong thực hiện nhiệm vụ cải cách đơn giản hóa thủ tục hành chính, chú trọng đẩy mạnh việc thực thi các giải pháp, các

phương án đơn giản hóa thủ tục hành chính đã được phê duyệt nhằm sớm thực thi hiệu quả các phương án, hướng đến việc tạo thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp.

Hệ thống thủ tục hành chính trong lĩnh vực tài chính có tác động trực tiếp đến các hoạt động đời sống, sản xuất, kinh doanh của người dân và doanh nghiệp. Vì vậy, nội dung triển khai Ngày Pháp luật không tách rời yêu cầu chung về công tác cải cách, đơn giản hóa thủ tục hành chính là tập trung rà soát, xây dựng phương án đơn giản hóa thủ tục hành chính để kiên quyết bãi bỏ các thủ tục hành chính không cần thiết; sửa đổi, bổ sung các thủ tục còn rườm rà để tạo mọi thuận lợi và giảm thời gian, cắt giảm chi phí tuân thủ thực hiện thủ tục hành chính trong các lĩnh vực tài chính. Kịp thời công bố, công khai thủ tục hành chính thuộc thẩm quyền quản lý để đảm bảo quyền tiếp cận thông tin của người dân, doanh nghiệp về các quy định

pháp luật, tăng tính minh bạch của thể chế pháp luật tài chính.

2. Các hình thức triển khai Ngày Pháp luật tại Bộ Tài chính

Trong quá trình triển khai Ngày Pháp luật, Bộ Tài chính đã thực hiện nhiều hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật đa dạng, phong phú. Bên cạnh các hình thức truyền thống như: Tổ chức học tập, quán triệt văn bản pháp luật tập trung có báo cáo viên pháp luật tham gia giới thiệu về các nội dung pháp luật; sưu tầm tài liệu pháp luật để tự nghiên cứu (đề cương giới thiệu luật, văn bản pháp luật, sách, báo, tờ gấp pháp luật...); tổ chức tọa đàm, giao lưu, trao đổi thảo luận về các nội dung pháp luật; lồng ghép việc phổ biến văn bản pháp luật với việc tổ chức nội dung sinh hoạt khác của cơ quan, đơn vị, địa phương với thời lượng, thời gian thích hợp..., Ngành Tài chính đã thực hiện mô hình tổ chức đối thoại chính sách pháp luật với người dân, doanh nghiệp. Mô hình này đã phát

huy được tính hiệu quả, thiết thực và được nhiều bộ, ngành, cơ quan, đoàn thể nghiên cứu, áp dụng.

Mô hình đối thoại chính sách, pháp luật đã đáp ứng được yêu cầu đặc thù của pháp luật tài chính: (i) Là tính linh hoạt, có thể tiến hành ở nhiều địa điểm, hoàn cảnh, thời gian khác nhau, quy mô đa dạng và các bên tham gia đối thoại có thể hỏi đáp trực tiếp để làm rõ những vướng mắc, tiếp thu kiến nghị, đề xuất của nhau; (ii) Bảo đảm cho các đối tượng thực thi pháp luật được trao đổi trực tiếp với các đơn vị xây dựng pháp luật của Bộ Tài chính với đặc thù hàng năm phải hoàn thành nhiệm vụ xây dựng, ban hành các văn bản quy phạm pháp luật là rất lớn⁴, các văn bản này thường có phạm vi điều chỉnh rộng, có nội dung quy định gắn với các mặt của đời sống kinh tế, xã hội cũng như hoạt động sản xuất, kinh doanh của người dân và doanh nghiệp, vì vậy, cần phải có hình thức phổ biến phù hợp; (iii) Quá trình đối thoại chính sách tạo điều

kiện cho cơ quan xây dựng chính sách lắng nghe ý kiến của đối tượng điều chỉnh để có thêm thông tin, nắm bắt vướng mắc để nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung hoàn thiện văn bản quy phạm pháp luật.

Đến nay, mô hình đối thoại chính sách đã được ghi nhận là một trong các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật của Ngành Tài chính. Theo đó, đối thoại chính sách là nhiệm vụ thường xuyên của các đơn vị thuộc Bộ Tài chính, trong đó có cả các cơ quan tài chính đóng tại địa phương (thuế, hải quan, kho bạc nhà nước) nhằm kịp thời tháo gỡ khó khăn về chính sách và thủ tục hành chính liên quan đến lĩnh vực tài chính, tạo điều kiện thuận lợi cho các đối tượng thực hiện đúng chính sách pháp luật liên quan đến lĩnh vực tài chính, nhất là trong lĩnh vực thuế, hải quan. Trên cơ sở nhiệm vụ được giao, các đơn vị thuộc Bộ Tài chính có trách nhiệm xây dựng kế hoạch cụ thể để triển khai công tác này một cách thường xuyên hoặc theo định kỳ gắn với

chương trình công tác của đơn vị.

Trong quá trình tổ chức đối thoại, các ý kiến nêu ra tại hội nghị đối thoại sẽ được ghi chép đầy đủ, trả lời kịp thời trong phạm vi, quyền hạn của mình. Đối với những vấn đề vướng mắc về chính sách, chế độ vượt quá thẩm quyền giải quyết thì báo cáo kịp thời lên cấp trên để xin chủ trương giải quyết. Đối với những kiến nghị thuộc cơ quan ban, ngành, khác thì chuyển đến cơ quan, ban, ngành đó để giải quyết theo thẩm quyền và thông báo cho người nêu kiến nghị.

Đối với công tác xử lý công việc sau đối thoại, trên cơ sở tổng hợp, phân loại các nội dung đã được trả lời trực tiếp tại hội nghị, Bộ Tài chính sẽ chỉ đạo các đơn vị thuộc Bộ có liên quan hoàn thiện lại nội dung để thực hiện công khai kết quả đối thoại. Các vướng mắc, kiến nghị đã được ghi nhận chưa trả lời tại hội nghị, đơn vị thuộc Bộ được giao chủ trì đối thoại có trách nhiệm tổng hợp, phân loại chuyển cơ quan có thẩm quyền giải quyết,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

đồng thời gửi văn bản trả lời cho doanh nghiệp có vướng mắc biết.

Việc triển khai Ngày Pháp luật qua hình thức đối thoại đã được thực hiện trong toàn bộ hệ thống cơ quan thuế, hải quan từ cấp trung ương đến địa phương (gồm 63 Cục Thuế và hơn 694 Chi cục Thuế; 34 Cục Hải quan trên cả nước). Trong dịp này, các cơ quan thuế, hải quan đã tổ chức hội nghị đối thoại hoặc “Tuần lễ lắng nghe ý kiến người nộp thuế” với thái độ cầu thị. Phản hồi từ người dân, doanh nghiệp trong các cuộc đối thoại cũng hết sức tích cực. Trong năm 2013 (là năm đầu tiên triển khai Ngày Pháp luật), Cục Thuế thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai “Tuần lễ lắng nghe ý kiến người nộp thuế” đồng loạt tại Văn phòng Cục Thuế thành phố Hồ Chí Minh và 24 Chi cục Thuế quận, huyện. Gắn với đó là các khẩu hiệu: “Cơ quan thuế luôn lắng nghe ý kiến và nguyện vọng của người nộp thuế”, “Cơ quan thuế sẽ trả lời và đáp ứng các nguyện vọng của người nộp thuế” và “Người nộp thuế hãy

phản ánh các vướng mắc, tâm tư, nguyện vọng đến cơ quan thuế để được giải quyết”... Chỉ trong tuần lễ này, Văn phòng Cục và 24 Chi cục Thuế trên địa bàn thành phố đã trực tiếp tiếp nhận hơn 1.000 câu hỏi, phản ánh về thuế, trong đó, các câu hỏi liên quan đến các sắc thuế giá trị gia tăng, thu nhập doanh nghiệp và thu nhập cá nhân chiếm khoảng 40%, còn lại khoảng 60% câu hỏi khác liên quan đến vấn đề hóa đơn, chứng từ, tiền sử dụng đất, lệ phí trước bạ, thuế nhà thầu, phí và lệ phí... Ngoài ra, trong tuần lễ này, cơ quan thuế đã nhận được hơn 50 câu hỏi của các doanh nghiệp gửi qua email.

Triển khai Ngày Pháp luật năm 2016, Bộ Tài chính đã phối hợp với Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) tổ chức Hội nghị đối thoại chính sách thuế, hải quan và thủ tục hành chính với 400 doanh nghiệp và đại diện các hiệp hội doanh nghiệp. Ngay tại hội nghị, đại diện Tổng cục Thuế, Tổng cục Hải quan, Vụ Chính sách thuế

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

- Bộ Tài chính đã giải đáp thấu đáo nhiều câu hỏi của doanh nghiệp, bên cạnh đó, lãnh đạo Bộ Tài chính chỉ đạo các đơn vị chức năng tiếp tục nghiên cứu các vấn đề của doanh nghiệp để trả lời bằng văn bản gửi tới doanh nghiệp, đồng thời nghiên cứu để sửa đổi, bổ sung chính sách với phương châm tạo điều kiện thuận lợi nhất cho doanh nghiệp.

Triển khai Ngày Pháp luật năm 2017, Bộ Tài chính tiếp tục xác định phải bám sát tinh thần chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ về yêu cầu các bộ, ngành đồng hành cùng doanh nghiệp tại Nghị quyết số 35/NQ-CP ngày 16/5/2016 của Chính phủ về hỗ trợ và phát triển doanh nghiệp đến năm 2020, Chỉ thị số 26/CT-TTg ngày 06/6/2017 của Thủ tướng Chính phủ về tiếp tục triển khai hiệu quả Nghị quyết số 35/NQ-CP ngày 16/5/2016 theo tinh thần Chính phủ đồng hành cùng doanh nghiệp. Theo đó, trong thời gian triển khai Ngày Pháp luật, các đơn

vị tài chính phải kịp thời thông tin pháp luật và đối thoại giải đáp chính sách, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong thực tiễn áp dụng văn bản quy phạm pháp luật cho doanh nghiệp, người nộp thuế, người khai hải quan. Đẩy mạnh hoạt động giải đáp, giải quyết dứt điểm các vướng mắc của doanh nghiệp trong thực hiện văn bản quy phạm pháp luật và thủ tục hành chính, đặc biệt là các vướng mắc mới phát sinh.

Có thể nói, kết quả triển khai trong các năm qua đã cho thấy Ngày Pháp luật có sức lan tỏa mạnh mẽ trong Ngành Tài chính. Trong thời gian triển khai Ngày Pháp luật, đã tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật rộng khắp trong toàn Ngành Tài chính từ trung ương đến địa phương, từ cán bộ, công chức, viên chức trong Ngành Tài chính đến hàng nghìn đơn vị, tổ chức kinh tế, hàng triệu đối tượng thuộc phạm vi điều chỉnh của pháp luật tài chính. Ngày Pháp luật không chỉ dừng lại ở hoạt động

phổ biến, tuyên truyền pháp luật mà còn thúc đẩy, lan tỏa tinh thần phấn đấu, hoàn thành tốt các mặt nhiệm vụ công tác của Ngành Tài chính từ xây dựng, soạn thảo văn bản quy phạm pháp luật đến tổ chức, thi hành pháp luật; hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp và cải cách, đơn giản hóa thủ tục hành chính. Qua đó, Ngày Pháp luật có ý nghĩa tích cực, trực tiếp đối với việc nâng cao hiệu quả hoạt động công vụ trong Ngành Tài chính, nâng cao nhận thức và tạo sự đồng thuận của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong thực thi pháp luật tài chính.

3. Một số giải pháp triển khai Ngày Pháp luật trong thời gian tới

Qua triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật thời gian qua, Ngành Tài chính xác định cần tiếp tục thực hiện các giải pháp trọng tâm sau:

Thứ nhất, cần tiếp tục tổng kết, đánh giá, nghiên cứu để đa dạng các nội dung tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho phù

hợp với nhu cầu của từng nhóm đối tượng; ngoài các cơ quan tài chính trực tiếp tiếp xúc với người dân và doanh nghiệp thì phải phát huy vai trò cầu nối của cơ quan báo chí, truyền thông nhằm tăng thêm cơ hội đưa chính sách, pháp luật tài chính đến với đối tượng điều chỉnh.

Thứ hai, về hình thức tuyên truyền, phải đảm bảo phù hợp, chuyển tải hiệu quả, sinh động nội dung cần tuyên truyền. Đồng thời, việc lựa chọn hình thức triển khai Ngày Pháp luật tài chính và Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam phải gắn với đặc thù của Ngành, bảo đảm phát huy được tính chủ động, sáng tạo của hệ thống các cơ quan tài chính từ trung ương đến địa phương. Quan trọng hơn hết, phải tiếp tục nhân rộng các hình thức hiệu quả, kết nối được người dân, doanh nghiệp với cơ quan thực hiện chức năng quản lý nhà nước và xây dựng chính sách như: “Tuần lễ lắng nghe ý kiến người nộp thuế”; hình thức giải đáp, hướng dẫn trực tiếp đối

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

với doanh nghiệp thông qua đường dây nóng, giải đáp trực tiếp tại trụ sở cơ quan, đơn vị. Đối với mỗi cán bộ, công chức tài chính thì phải xác định trong quá trình hoạt động công vụ, ngày nào cũng là Ngày Pháp luật và mỗi cán bộ, công chức đồng thời phải là một báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật để đưa chính sách pháp luật tài chính đến từng người dân, doanh nghiệp. Có

như vậy, Ngày Pháp luật mới trở nên thiết thực và có đóng góp trực tiếp vào việc hoàn thành nhiệm vụ của Ngành Tài chính.

Thứ ba, cần đẩy mạnh áp dụng công nghệ thông tin để triển khai tốt công tác tuyên truyền, bảo đảm cho người dân tiếp cận đầy đủ, kịp thời các chính sách pháp luật và thủ tục hành chính trong lĩnh vực tài chính

1. Trong thời gian triển khai Ngày Pháp luật tài chính và Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013, Bộ Tài chính đã hoàn thành trình Quốc hội thông qua dự án Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí (sửa đổi) (Vụ Pháp chế); trình Quốc hội cho ý kiến Luật Hải quan (sửa đổi) (Tổng cục Hải quan), hoàn thiện trình Chính phủ ban hành 07 nghị định quy định về xử phạt vi phạm hành chính thuộc các lĩnh vực tài chính.

Trong năm 2014, hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Bộ Tài chính tập trung hoàn thiện dự thảo các luật: Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất, kinh doanh; Luật Ngân sách nhà nước (sửa đổi); Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thuế tiêu thụ đặc biệt. Các luật này đã được thông qua với số phiếu tán thành cao.

2. Bộ Tài chính đã phổ biến Luật Cư trú, Luật Lưu trữ năm 2013, Luật Đất đai, Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014, Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015.

3. Trong năm 2013, thực hiện chỉ đạo của Lãnh đạo Bộ Tài chính và căn cứ kế hoạch được duyệt, Tổng cục Hải quan, Tổng cục Thuế đã phối hợp với Phòng Thương mại và công nghiệp Việt Nam (VCCI) tổ chức Hội nghị đối thoại doanh nghiệp năm 2013 về thủ tục hành chính, chính sách thuế và hải quan tại Hà Nội với sự tham gia của hơn 500 doanh nghiệp phía Bắc; tại thành phố Hồ Chí Minh với sự tham gia của hơn 600 doanh nghiệp khu vực phía Nam để giải đáp những vướng mắc của doanh nghiệp trong quá trình thực hiện văn bản quy phạm pháp luật thuế, hải quan.

4. Trung bình một năm, Bộ Tài chính trình cấp có thẩm quyền ban hành từ 5 - 7 dự án luật, pháp lệnh; 35 - 40 nghị quyết, quyết định của Thủ tướng Chính phủ và khoảng gần 250 thông tư.

LỒNG GHÉP HƯỚNG ỨNG NGÀY PHÁP LUẬT VỚI VIỆC TỔ CHỨC NGÀY HỘI ĐẠI ĐOÀN KẾT TOÀN DÂN TỘC

■ **PHÙNG THỊ THUẬN ***

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là tổ chức liên minh chính trị, liên hiệp tự nguyện của tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội và cá nhân tiêu biểu trong các giai cấp, tầng lớp xã hội, dân tộc, tôn giáo, người Việt Nam định cư ở nước ngoài. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là cơ sở chính trị của chính quyền nhân dân; đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân; tập hợp, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, thực hiện dân chủ, tăng cường đồng thuận xã hội; giám sát, phản biện xã hội; tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước, hoạt động đối ngoại nhân dân góp

phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Điều 11 Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam năm 2015 quy định: “Ngày 18/11 hàng năm là Ngày truyền thống của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và là Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc”.

Với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tháng 11 hàng năm gắn liền với nhiều sự kiện quan trọng, nhiều hoạt động sôi nổi diễn ra rộng khắp từ trung ương đến địa phương nhất là ở các khu dân cư; tháng 11 gắn liền với Ngày Pháp luật (ngày 9/11), Ngày truyền thống và Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc (ngày 18/11). Ngày Pháp luật là ngày để tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, đồng thời tăng cường nhận

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

thức cho mọi người về vai trò của luật pháp trong đời sống, tăng cường sự hiểu biết pháp luật và khả năng thực thi pháp luật trong hoạt động quản lý nhà nước, hoạt động kinh tế - xã hội và sinh hoạt hàng ngày của nhân dân.

Ngay từ những ngày đầu tháng 11 đến hết ngày 18/11, các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc rộng khắp trên phạm vi cả nước. Để Ngày hội này được tổ chức hiệu quả, thiết thực hơn, song song với việc tổ chức Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp luôn chủ trương hướng dẫn lồng ghép việc tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành pháp luật, coi tiêu chí khu dân cư không có tệ nạn xã hội là một trong các tiêu chí đánh giá xếp loại thi đua chào mừng Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc. Đây là

một trong những sáng kiến hiệu quả, thiết thực hình thành từ cơ sở được nhân dân cả nước nhiệt tình hưởng ứng.

Thông qua việc tổ chức Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam xây dựng, củng cố, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và nâng cao vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong thời kỳ đổi mới. Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc được tổ chức tập trung ở khu dân cư nhằm tổng kết cuộc vận động “toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, đánh giá kết quả hoạt động của Ban Công tác Mặt trận gắn với việc xây dựng gia đình văn hóa, khu dân cư tiên tiến, khu dân cư văn hóa.

Theo đó, để đạt được khu dân cư văn hóa cần rất nhiều tiêu chí, trong đó có khu dân cư chấp hành tốt đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, khu dân cư không phát sinh người mắc tệ nạn xã

hội ở cộng đồng, không có người sử dụng và lưu hành văn hóa phẩm độc hại... Để đạt được tiêu chí đó, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp luôn chú trọng công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, vận động nhân dân chấp hành chủ trương, đường lối, pháp luật của Nhà nước. Báo cáo viên khối Mặt trận và các đoàn thể ở cơ sở thường tập trung phối hợp tuyên truyền một số văn bản pháp luật liên quan trực tiếp đến đời sống nhân dân như: Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo, Luật Hôn nhân và gia đình, Luật Đất đai...

Tại mỗi cộng đồng dân cư, Ban Công tác Mặt trận đã phối hợp với các đoàn thể chính trị tổ chức treo các biểu ngữ, băng rôn tuyên truyền về Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc, Ngày Pháp luật, treo băng rôn, khẩu hiệu chào mừng Ngày truyền thống Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; tuyên truyền nội dung các phong trào thi đua, các cuộc vận động do Mặt

trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội phát động, truyền truyền vận động nhân dân chấp hành pháp luật; khuyến nghị nhân dân treo Cờ Tổ quốc tại gia đình đến hết ngày 18/11.

Trên các phương tiện truyền thông từ trung ương đến cơ sở, tăng cường thời lượng tuyên truyền về Ngày truyền thống Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lồng ghép với không khí tổ chức Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc ở địa phương; tuyên truyền kết quả thực hiện các phong trào thi đua yêu nước do Mặt trận Tổ quốc các cấp phát động, gương người tốt, việc tốt trong các cộng đồng dân cư, tuyên truyền những văn bản pháp luật thiết thực liên quan trực tiếp đến đời sống nhân dân.

Theo báo cáo tổng hợp kết quả tổ chức Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc của các địa phương năm 2016, trên địa bàn cả nước đã có 107.260/110.190 khu dân cư tham gia tổ chức, đạt tỉ lệ

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

97,34%; trong đó, hầu hết các khu dân cư lồng ghép trong phần lễ hoặc phần hội công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục dưới nhiều hình thức khác nhau như hái hoa dân chủ hỏi đáp pháp luật, xây dựng tình huống giải đáp pháp luật hoặc sân khấu hóa công tác tuyên truyền pháp luật... Việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật thu hút được đông đảo quần chúng nhân dân tham gia. Nhiều tỉnh, thành phố có tỉ lệ 100% số khu dân cư tham gia tổ chức Ngày hội như: Long An, Hậu Giang, Quảng Trị, Phú Thọ, Bà Rịa - Vũng Tàu, Trà Vinh, Lào Cai... Đã có trên 12.106.317 đại biểu đại diện các hộ gia đình ở cộng đồng dân cư trên địa bàn cả nước tham dự Ngày hội tại các địa phương cũng như được tuyên truyền pháp luật. Có trên 150 ngàn lượt lãnh đạo cấp ủy Đảng, chính quyền và các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể từ trung ương đến các địa phương cơ sở về dự, động viên, thăm hỏi và chia vui.

Nhân dân trên địa bàn cả nước đã trực tiếp nêu trên 19.035 lượt ý kiến, kiến nghị đến với các đồng chí lãnh đạo cấp ủy Đảng, chính quyền các cấp. Nội dung kiến nghị của tập trung vào việc thực hiện các chủ trương, chính sách về an sinh xã hội, trợ cấp khó khăn, trợ giúp người có công; giải quyết việc làm, nâng cao thu nhập cho đời sống nhân dân; công tác bảo vệ môi trường, làm đường giao thông; đổi mới, nâng cao chất lượng công tác giáo dục; phòng, chống đối với các loại tội phạm, tệ nạn xã hội; giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống... Thông qua việc tham dự Ngày hội, đội ngũ cán bộ, đảng viên ở các cấp đã trực tiếp lắng nghe những ý kiến, kiến nghị rộng rãi của nhân dân, qua đó nêu cao tinh thần trách nhiệm, xác định rõ hơn nội dung nhiệm vụ để triển khai phù hợp với nhu cầu, nguyện vọng của đông đảo quần chúng nhân dân.

Nhận thức được ý nghĩa, tầm

quan trọng của Ngày Pháp luật, Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc và đây cũng là dịp người dân ở khu dân cư sinh hoạt cộng đồng đông đủ, tự nguyện, Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam hàng năm đều ban hành văn bản hướng dẫn tổ chức triển khai Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc lồng ghép công tác tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành pháp luật nhằm nâng cao ý thức, trách nhiệm của toàn xã hội, làm cho Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc và Ngày Pháp luật trở thành đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng tới mọi tầng lớp nhân dân.

Thông qua việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật giúp cho mọi tổ chức, cá nhân có ý thức tuân thủ pháp luật tốt hơn, cũng là dịp để đánh giá lại những kết quả đã đạt được và những hạn chế trong hoạt động xây dựng, thực thi pháp luật; là cơ hội để tổ chức nhiều hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật cho cộng đồng

thông qua những cách thức khác nhau. Bên cạnh đó, người thi hành pháp luật cũng sẽ nhận được thông tin phản hồi, quan điểm đánh giá về các quy định pháp luật cũng như cách thức thực hiện, hiệu quả của hệ thống pháp luật đối với đời sống xã hội; hoàn thiện hơn hệ thống pháp luật, cũng như cải thiện, nâng cao hoạt động của hệ thống tư pháp.

Có thể nói, việc lồng ghép hưởng ứng Ngày Pháp luật với việc tổ chức Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc là một trong những sáng kiến đem lại hiệu quả thiết thực, hầu hết những người tham gia Ngày hội đều được tuyên truyền pháp luật. Việc lồng ghép tuyên truyền trong hoạt động phần lễ và phần hội đã đem lại sự hào hứng cho người tham gia Ngày hội, tránh sự nhàm chán trong việc tổ chức lễ hội. Việc lồng ghép tuyên truyền pháp luật cũng góp phần làm nên thành công của Ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc □

LỒNG GHÉP TRIỂN KHAI NGÀY PHÁP LUẬT VỚI CÁC PHONG TRÀO THI ĐUA CỦA HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ VIỆT NAM

■ BAN CHÍNH SÁCH - PHÁP LUẬT *

Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 quy định ngày 9/11 hàng năm là Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Ngày Pháp luật được tổ chức nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, đồng thời tăng cường nhận thức cho mọi người về vai trò của luật pháp trong đời sống, tăng cường sự hiểu biết pháp luật và khả năng thực thi pháp luật trong hoạt động quản lý nhà nước, hoạt động kinh tế - xã hội và sinh hoạt hàng ngày của người dân. Là tổ chức chính trị - xã hội, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam có nhiệm vụ: Tuyên

truyền, giáo dục phụ nữ về chính trị, tư tưởng, lý tưởng cách mạng, phẩm chất đạo đức, lối sống; thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước, phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc. Do đó, việc triển khai hưởng ứng Ngày Pháp luật được các cấp Hội đặc biệt chú trọng và xác định là một trong những nội dung, giải pháp để thực hiện có hiệu quả phong trào thi đua “Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo, xây dựng gia đình hạnh phúc” và hai cuộc vận động: “Rèn luyện phẩm chất đạo đức: Tự tin, tự

* Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam

trọng, trung hậu, đảm đang”, “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch” gắn với học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Về công tác chỉ đạo, bám sát hướng dẫn của Bộ Tư pháp, trên cơ sở những ưu tiên của Hội xác định những nội dung tuyên truyền trọng tâm cho cán bộ, hội viên phụ nữ, trong đó ưu tiên các nhóm đối tượng phụ nữ ở vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa, dân tộc thiểu số.

Triển khai thực hiện các mô hình/cách làm sáng tạo nhân Ngày Pháp luật nhằm nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, hội viên phụ nữ đã được lồng ghép với các hoạt động của Hội, góp phần thực hiện các phong trào thi đua của Hội.

Qua bốn năm triển khai Ngày Pháp luật tại Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam đã đạt được một số kết quả như sau:

1. Ở Trung ương

Để hưởng ứng Ngày Pháp luật và nâng cao hiểu biết pháp luật cho cán bộ, hội viên phụ nữ, từ năm 2013 đến năm 2016, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam đã chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Ủy ban nhân dân và Hội Liên hiệp Phụ nữ 06 tỉnh/thành phố (Hải Phòng, Quảng Trị, Đồng Tháp, Hòa Bình, Hà Giang, Sơn La) tổ chức Ngày Pháp luật bằng các hình thức mít tinh, truyền thông, sân khấu hóa, đối thoại chính sách về các nội dung: Phòng, chống mua bán người; di cư lao động an toàn; chính sách, luật pháp về đưa lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng; hôn nhân và gia đình có yếu tố nước ngoài; phòng, chống tảo hôn, hôn nhân cận huyết... thu hút trên 1.800 hội viên, phụ nữ và người dân tham gia. Điển hình, năm 2014, Đoàn Chủ tịch Trung ương Hội

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam phối hợp với Bộ Tư pháp, Ủy ban nhân dân tỉnh Hòa Bình tổ chức mít tinh hưởng ứng “Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam”, phát động cuộc thi viết “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam”¹ và diễu hành tuyên truyền phát động cuộc thi vào ngày 16/11/2014 tại tỉnh Hòa Bình với 550 đại biểu là đại diện cán bộ, công chức, hội viên, phụ nữ, học sinh, sinh viên tại tỉnh Hòa Bình và đại biểu đại diện Hội Liên hiệp Phụ nữ 10 tỉnh miền Bắc tham dự; phối hợp với Ủy ban Dân tộc tổ chức cuộc thi “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, các quy định pháp luật liên quan và các chính sách dân tộc” trên Cổng thông tin điện tử của Ủy ban Dân tộc. Năm 2015, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam đã phối hợp với Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Hà Giang tổ

chức truyền thông phòng, chống mua bán người tại chợ phiên Tráng Kim, huyện Quản Bạ, tỉnh Hà Giang bằng hình thức sân khấu hóa với sự tham dự của hơn 50 đại biểu đại diện các Bộ, ban, ngành, đoàn thể trung ương và 10 tỉnh phía bắc, thu hút trên 500 lượt hội viên, phụ nữ và nhân dân tham gia.

Bên cạnh việc tổ chức Ngày Pháp luật để tuyên truyền, phổ biến, vận động hội viên, phụ nữ, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam tổ chức các hoạt động tuyên truyền, phổ biến cho toàn thể cán bộ, công chức, viên chức, người lao động tại cơ quan Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam. Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam đã tổ chức cuộc thi tìm hiểu pháp luật cho cán bộ, công chức, viên chức cơ quan bằng hình thức sân khấu hóa (trắc nghiệm, hùng biện, tiểu phẩm và văn hóa, văn nghệ) với 16 đội tham gia đến từ các ban, cơ

quan, đơn vị² về Hiến pháp năm 1992, Luật Hôn nhân và gia đình, Luật Bình đẳng giới, Bộ luật Lao động, Luật Cán bộ, công chức; Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam phối hợp với Công đoàn cơ quan tổ chức cuộc thi viết “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” và đã thu hút được 77,8% cán bộ, công chức, viên chức cơ quan tham gia viết bài; phối hợp với Đoàn Thanh niên cơ quan tổ chức tuyên truyền, phổ biến pháp luật về Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân và chia sẻ những cơ hội, thách thức của giới trẻ khi Việt Nam gia nhập cộng đồng Asean cho trên 100 đoàn viên thanh niên Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam³; phối hợp triển khai phổ biến Bộ luật Dân sự cho cán bộ, công chức, báo cáo viên pháp luật của Hội và tổ chức nói chuyện chuyên đề, tìm hiểu về pháp luật hôn nhân và gia đình cho đoàn

viên thanh niên⁴.

2. Ở địa phương

Trước khi có Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam triển khai Ngày Pháp luật theo Công văn số 3535/HĐPH ngày 04/10/2010 của Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật của Chính phủ về việc triển khai thực hiện Ngày Pháp luật. Theo đó, Ngày Pháp luật được tổ chức định kỳ mỗi tháng 01 lần và tập trung vào đối tượng cán bộ, công chức, viên chức, người lao động tại cơ quan trong hệ thống Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam. Đến nay, Ngày Pháp luật được tổ chức theo Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012, tuy nhiên, các cấp Hội Liên hiệp Phụ nữ các tỉnh, thành phố duy trì tổ chức định kỳ mỗi tháng 01 lần. Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Trà Vinh tổ chức sinh hoạt Ngày Pháp luật vào ngày 09 hàng tháng; Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Vĩnh Phúc duy trì tổ chức Ngày Pháp luật của cơ quan vào sáng Thứ 2 tuần đầu của tháng cho 100% cán bộ, công chức, viên chức và lao động cơ quan tham gia với nhiều hình thức sinh hoạt chuyên đề, tọa đàm, truyền thông trực tiếp các văn bản mới ban hành, các văn bản liên quan đến cán bộ, công chức, viên chức và quyền lợi phụ nữ, trẻ em...

Các cấp Hội tổ chức Ngày Pháp luật với những hình thức phong phú như mít tinh, hội nghị, tọa đàm, sinh hoạt chi, tổ, câu lạc bộ phụ nữ, hội thi tìm hiểu pháp luật, tuyên truyền, phổ biến, tư vấn pháp luật lưu động, triển lãm và qua tuyên truyền, phổ biến, cổ động trực quan thông qua áp phích, pano, băng rôn theo các khẩu hiệu của Ngày Pháp luật tại trụ sở cơ quan, đường phố, biên soạn, cung cấp tài liệu tuyên truyền cho cơ sở Hội và Chi hội phụ nữ. Nội dung tuyên truyền, phổ biến tập trung vào các văn

bản pháp luật mới được Quốc hội thông qua, các văn bản pháp luật liên quan trực tiếp đến hoạt động của Hội, liên quan đến quyền, lợi ích hợp pháp của phụ nữ, như: Hiến pháp; Luật Phòng, chống mua bán người; Luật Cán bộ, công chức; Luật Thuế thu nhập cá nhân; Luật An toàn thực phẩm; Luật Sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả... Năm 2014, các cấp Hội đã tích cực hưởng ứng cuộc thi viết “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” do Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam phối hợp với Bộ Tư pháp và Ủy ban nhân dân tỉnh Hòa Bình phát động tới cán bộ, hội viên phụ nữ trong cả nước, thu hút được 220.835 hội viên phụ nữ tham gia viết bài dự thi⁵. Hội Liên hiệp Phụ nữ các tỉnh đã duy trì và triển khai tốt Ngày Pháp luật như thành phố Hồ Chí Minh, Hà Nội, Đà Nẵng, Hải Phòng, Bình Phước, Bình Dương,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Bắc Giang, Bắc Ninh... Để nâng cao chất lượng của công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, Hội Liên hiệp Phụ nữ một số tỉnh/thành⁶ có sáng kiến về mô hình “Ngày Pháp luật hàng tháng” với nhiều cách làm phong phú: Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố Đà Nẵng đã đưa mô hình “Ngày Pháp luật hàng tháng” vào Quy chế hoạt động của cơ quan Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố; nhiều Hội Liên hiệp Phụ nữ các tỉnh/thành phố trực thuộc trung ương, trong đó có Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Hậu Giang chọn một ngày trong tháng để sinh hoạt pháp luật cho toàn thể cán bộ, công chức trong cơ quan; Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố Hồ Chí Minh đã xây dựng kế hoạch phổ biến pháp luật theo quý kết hợp tư vấn pháp luật cho hội viên, phụ nữ các vấn đề liên quan đến quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của phụ nữ và trẻ em, báo cáo viên là luật sư của câu lạc

bộ nữ luật sư đoàn thành phố. Riêng năm 2014, Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố Hồ Chí Minh phối hợp với Đoàn Luật sư thành phố và các cấp tổ chức tư vấn pháp luật với 343 cuộc cho 52.650 cán bộ, hội viên, nữ thanh niên, nữ công nhân; tỉnh Bắc Ninh treo 126 pano, áp phích tại khu dân cư với nhiều khẩu hiệu truyền truyền, trong dịp này, 32 câu lạc bộ phụ nữ với pháp luật tổ chức sinh hoạt hội viên với các nội dung tuyên truyền về Hiến pháp, Luật Đất đai với 1.054 thành viên tham gia; huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang tổ chức tọa đàm về “Vai trò của pháp luật đối với sự tiến bộ của phụ nữ qua các thời kỳ”; Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Khánh Hòa tổ chức hội thi “Phụ nữ với pháp luật về thuế”; thành phố Hà Nội tổ chức tuyên truyền pháp luật cho 400 nữ công nhân lao động trong các doanh nghiệp ngoài nhà nước tại khu công nghiệp huyện Thanh Oai,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Mê Linh, Đông Anh; Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Bến Tre phối hợp với Ban Nữ công Công đoàn Tòa Phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao thực hiện chương trình “Ngày Pháp luật” kết hợp tư vấn pháp luật, hướng dẫn nuôi dạy con tốt và tặng 100 phần quà cho phụ nữ, trẻ em có hoàn cảnh khó khăn. Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Hậu Giang tổ chức chuỗi hoạt động nhân Ngày Pháp luật năm 2015 như phối hợp với Trường Trung cấp Luật Vị Thanh tổ chức “Sân chơi pháp luật”, giải đáp và tư vấn pháp luật tại cơ sở, tổ chức “Diễn đàn phụ nữ với pháp luật Việt Nam”.

Các cấp Hội tổ chức Ngày Pháp luật gắn với triển khai cuộc vận động “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch”⁷. Cuộc vận động đã mang lại lợi ích thiết thực cho bản thân phụ nữ, gia đình và cộng đồng, là hành động cụ thể để các cấp Hội đăng ký xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh. Đến nay, hầu

hết các cơ sở Hội đã triển khai và xây dựng được các mô hình, điển hình “Gia đình 5 không, 3 sạch”. Việc hỗ trợ hội viên, phụ nữ thực hiện tiêu chí “5 không”, trong đó có “không vi phạm pháp luật” được các cấp Hội triển khai bằng nhiều hình thức: Tuyên truyền, tư vấn và trợ giúp pháp lý về hôn nhân, gia đình, phòng, chống bạo lực gia đình; phát triển nhiều mô hình, câu lạc bộ xây dựng gia đình hạnh phúc, phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội từ trong gia đình, câu lạc bộ phòng, chống bạo lực gia đình, câu lạc bộ phụ nữ với pháp luật⁸, xây dựng và duy trì tủ sách pháp luật, ngăn sách pháp luật, túi sách pháp luật⁹...

Ngày Pháp luật được các Hội Liên hiệp Phụ nữ triển khai nghiêm túc, đồng bộ, hiệu quả trong hệ thống Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, được triển khai lồng ghép với phong trào thi đua và hai cuộc vận động của

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Hội đảm bảo thiết thực, hiệu quả. Ngày Pháp luật được Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam triển khai thực hiện gắn liền với phát động phong trào đọc sách trong cán bộ, hội viên phụ nữ. Cán bộ, công chức, viên chức, hội viên phụ nữ đã tích cực hưởng ứng tham gia Ngày Pháp luật, qua đó tạo ý thức, hình thành thói quen chủ động nghiên cứu, tìm hiểu pháp luật của cán bộ, công chức, hội viên phụ nữ, giúp cán bộ, hội viên phụ nữ nâng cao nhận thức về pháp luật, có ý thức tôn trọng và nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật. Các hoạt động Ngày Pháp luật của Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam được cấp ủy, chính quyền địa phương đánh giá cao, vì nội dung, hình thức tuyên truyền rất gần gũi, tạo hiệu ứng tốt trong cộng đồng, góp phần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của người dân □

1. Kế hoạch số 190/KH-ĐCT ngày 03/10/2014 của Đoàn chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam về việc hướng dẫn tổ chức Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; Kế hoạch số 196/KH-ĐCT ngày 23/10/2014 của Đoàn Chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam về việc chỉ đạo, tổ chức triển khai cuộc thi viết “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam”.

2. Năm 2013.

3. Năm 2015.

4. Năm 2016.

5. Theo báo cáo của 12/63 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương.

6. Long An, Hậu Giang, Đà Nẵng.

7. “5 không” là không đói nghèo, không vi phạm pháp luật, tệ nạn xã hội, không có bạo lực gia đình, không sinh con thứ ba trở lên, không có trẻ suy dinh dưỡng và bỏ học; “3 sạch” là sạch nhà, sạch bếp, sạch ngõ.

8. Theo báo cáo của Hội Liên hiệp Phụ nữ 43/63 tỉnh/thành phố trực thuộc trung ương, đến nay đã có hơn 4.000 câu lạc bộ phụ nữ với pháp luật được thành lập với 280.000 thành viên tham gia sinh hoạt.

9. Theo báo cáo của Hội Liên hiệp Phụ nữ 46/63 tỉnh/thành phố trực thuộc trung ương, đến nay, các cấp Hội có tổng số 4.473 tủ sách, ngăn sách pháp luật.

MÔ HÌNH TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT CHO CÔNG NHÂN, VIÊN CHỨC, LAO ĐỘNG

■ TỔNG LIÊN ĐOÀN LAO ĐỘNG VIỆT NAM

Ngày 09/11/1946, Quốc hội nước ta đã thông qua bản Hiến pháp đầu tiên của nước Việt Nam dân chủ cộng hòa. Hiến pháp năm 1946 thấm đẫm tư tưởng dân chủ pháp quyền của Chủ tịch Hồ Chí Minh, coi trọng giá trị quyền con người, quyền công dân, đã trở thành tiền đề pháp lý đặc biệt quan trọng cho việc thiết lập một chính quyền dân chủ, mạnh mẽ và sáng suốt. Với ý nghĩa đó, ngày 20/6/2012, Quốc hội Khóa XIII, kỳ họp thứ 3 đã thông qua Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, trong đó quy định ngày 9/11 hàng năm là Ngày Pháp luật, nhằm động viên toàn dân nâng cao nhận thức, ý thức thượng tôn pháp luật, tự giác chấp hành, tích cực tham gia bảo vệ Hiến pháp và

pháp luật.

Sau 04 năm thực hiện Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã được cán bộ, đoàn viên, công nhân viên chức lao động và các cấp công đoàn hưởng ứng tích cực triển khai, góp phần xây dựng lối sống làm việc theo Hiến pháp và pháp luật, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa.

1. Công tác chỉ đạo hưởng ứng Ngày Pháp luật

Với phương châm 365 ngày đều là Ngày Pháp luật, thực hiện thường xuyên, có hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho công nhân, viên chức, lao động, ngày 15/7/2014, Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn

Lao động Việt Nam ban hành Nghị quyết số 04b/NQ-TLĐ về nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong công nhân, viên chức, lao động trong tình hình mới. Nghị quyết nhấn mạnh: Đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong công nhân, viên chức, lao động, đặc biệt trong “Ngày Pháp luật” và “Tháng công nhân” hàng năm; tổ chức thi tìm hiểu pháp luật; lồng ghép tuyên truyền pháp luật với các hoạt động văn hóa, văn nghệ và các hình thức phù hợp.

Hàng năm, căn cứ vào chủ đề Ngày Pháp luật do Bộ Tư pháp hướng dẫn, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam ban hành văn bản hướng dẫn các liên đoàn lao động tỉnh, thành phố, công đoàn ngành trung ương, công đoàn tổng công ty trực thuộc Tổng Liên đoàn triển khai tổ chức hưởng ứng thực hiện Ngày Pháp luật, đặc biệt là trong tháng cao điểm tháng 10, tháng 11.

1.1. Nội dung tuyên truyền trong Ngày Pháp luật tập trung vào những nhiệm vụ trọng tâm như sau:

- Tuyên truyền, vận động công nhân, viên chức, lao động chủ động tìm hiểu chủ trương, đường lối của Đảng, chế độ, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tích cực hưởng ứng các cuộc thi tìm hiểu pháp luật của Nhà nước, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam phát động như: Thi tìm hiểu Hiến pháp năm 2013, tìm hiểu Bộ luật Lao động năm 2012, Luật Công đoàn năm 2012, góp phần nâng cao ý thức pháp luật, trách nhiệm công dân, sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật.

- Tiếp tục tuyên truyền, phổ biến các văn bản pháp luật liên quan trực tiếp đến quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động như: Tiếp tục tuyên truyền về Hiến pháp năm 2013, Bộ luật Lao động năm 2012, Luật Công đoàn năm 2012, Luật Bảo hiểm xã hội năm 2014, Luật Bảo hiểm y tế năm 2014. Tùy theo nhu

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

cầu của công nhân, viên chức, lao động và điều kiện của mình, các đơn vị có thể tổ chức tuyên truyền, phổ biến các luật, nghị quyết được Quốc hội thông qua.

- Xây dựng kế hoạch tiếp tục triển khai thực hiện các chương trình, đề án của Chính phủ, tiêu biểu là Quyết định số 705/QĐ-TTg ngày 25/5/2017 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Chương trình Phổ biến, giáo dục pháp luật giai đoạn 2017 - 2021, theo đó, Tiểu Đề án 3 “Tuyên truyền, phổ biến pháp luật lao động, công đoàn và những pháp luật có liên quan cho người lao động trong các loại hình doanh nghiệp” do Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam tiếp tục chủ trì thực hiện từ năm 2017 - 2021.

1.2. Hình thức và thời gian tuyên truyền

- Tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng của tổ chức công đoàn về ý nghĩa Ngày Pháp luật, về các hoạt động triển khai Ngày Pháp luật của địa phương, ngành, cơ sở.

- Tuyên truyền cổ động trực quan về ý nghĩa Ngày Pháp luật như: Pano, áp phích, tài liệu, khẩu hiệu tại trụ sở cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp...

- Tổ chức hội thảo, tọa đàm, hội nghị triển khai, tuyên truyền trực tiếp cho người lao động tại doanh nghiệp về Hiến pháp, pháp luật và Nghị quyết của Tổng Liên đoàn về công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong công nhân, viên chức lao động.

- Tổ chức tọa đàm, thương lượng, vận động người sử dụng lao động tạo điều kiện cho công nhân lao động tìm hiểu pháp luật; tham gia kiểm tra, kiến nghị xử lý những hành vi vi phạm pháp luật của người sử dụng lao động ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động.

- Tổ chức lễ hưởng ứng Ngày Pháp luật hoặc lồng ghép hưởng ứng thông qua các hoạt động tuyên truyền, văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao...

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

- Phát hiện, biểu dương tập thể, cá nhân tiêu biểu, nhân rộng những mô hình hay, cách làm mới, hiệu quả trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật.

- Tuyên truyền, thực hiện Ngày Pháp luật là việc làm thường xuyên của các cấp công đoàn, của công nhân, viên chức, lao động, trong đó tập trung vào 02 tháng từ 01/10 đến 30/11, tuần cao điểm từ ngày 06/11 đến 11/11 hàng năm.

1.3. Khẩu hiệu tuyên truyền

Để thống nhất trong công tác tuyên truyền, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam hướng dẫn cấp công đoàn triển khai treo khẩu hiệu tại cổng cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp hoặc trong hội trường nơi diễn ra các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật:

“Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật”;

“Công nhân, viên chức, lao động tích cực hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam”;

“Nghiêm chỉnh chấp hành Hiến pháp, pháp luật là nghĩa vụ của mọi cá nhân, tổ chức”;

“Tôn trọng, bảo vệ và chấp hành Hiến pháp, pháp luật là nét đẹp văn hóa của mỗi người dân”;

“Công nhân, viên chức, lao động gương mẫu chấp hành và bảo vệ Hiến pháp, pháp luật”;

- Các khẩu hiệu khác phù hợp với chủ đề Ngày Pháp luật và tình hình địa phương, ngành, cơ sở, doanh nghiệp và gắn với hoạt động của công đoàn.

2. Kết quả triển khai tổ chức hưởng ứng thực hiện Ngày Pháp luật

2.1. Kết quả triển khai trong các cấp công đoàn

63/63 Liên đoàn lao động tỉnh, thành phố, 20/20 công đoàn ngành trung ương và công đoàn tổng công ty trực thuộc Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam có kế hoạch, hướng dẫn triển khai Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật và Ngày Pháp luật, lồng ghép với tuyên truyền Bộ Luật Lao động, Luật Công đoàn,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

an toàn vệ sinh lao động, an toàn giao thông, tuyên truyền Hiến pháp, vận động công nhân, viên chức lao động tích cực hưởng ứng, tham gia cuộc thi viết “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam”.

Năm 2013, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đã biên soạn 15.000 cuốn Sổ tay công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong công nhân lao động, dùng cho cán bộ công đoàn, trong đó in toàn văn Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật; mục đích, ý nghĩa, nội dung, các hình thức phổ biến.

Trong năm 2014, các cấp Công đoàn đã triển khai tổ chức 2.391 cuộc tập huấn tuyên truyền Hiến pháp với 187.569 cán bộ công đoàn và người lao động tham dự. Các cấp công đoàn đã tham gia cuộc thi tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam do Bộ Tư pháp tổ chức với 161.184 bài dự thi.

Các năm 2015, 2016, vào tháng cao điểm hưởng ứng Ngày Pháp luật, các cấp công đoàn đã tổ chức

hơn 1.876 cuộc tuyên truyền, với hơn 21.4450 lượt cán bộ công đoàn và người lao động tham dự; phát hành hơn 9.000 tờ rơi, tài liệu các loại, sổ tay về luật lao động, luật công đoàn, luật bảo hiểm xã hội, luật bảo hiểm y tế, luật an toàn giao thông.

Năm 2017, các cấp công đoàn đều đã triển khai Ngày Pháp luật tới công nhân viên chức lao động và công đoàn cơ sở (chưa hết năm nên chưa có số liệu cụ thể).

2.2. Một số mô hình tiêu biểu hưởng ứng triển khai Ngày Pháp luật

Mô hình 1 - Tổ chức tuyên truyền bằng hình thức sân khấu hóa (gameshow) được một số địa phương thực hiện có hiệu quả như Liên đoàn Lao động tỉnh Quảng Ninh, Đồng Nai, Hải Dương, Thanh Hóa, mỗi cuộc thu hút được khoảng 500 công nhân lao động tham gia thi và cổ vũ, học hỏi, nội dung luật được truyền tải một cách nhẹ nhàng, nhưng hiệu quả, sâu sắc, cụ thể như sau:

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Cuộc thi có 03 đội, mỗi đội 10 người, tham dự 03 phần thi: Thi năng khiếu (hát, múa, thơ...); thi giải quyết tình huống pháp luật bằng tiểu phẩm (tự biên kịch và diễn); thi trả lời câu hỏi (gồm 01 gói câu hỏi tự chọn và 01 phần bấm chuông nhanh dành quyền trả lời). Trong quá trình 03 đội thi, xen kẽ giữa các phần thi, ban tổ chức giao lưu bằng cách đặt câu hỏi cho khán giả trả lời, có những phần quà cho khán giả trả lời đúng.

Mô hình 2 - Tổ chức Ngày Hội tư vấn cùng công nhân lao động: Được một số địa phương như các Liên đoàn lao động tỉnh Hải Dương, thành phố Hồ Chí Minh thực hiện có hiệu quả, mỗi cuộc tư vấn thu hút được khoảng 700 công nhân tham gia, cụ thể như sau:

- Phần 1: Phần hoạt động tư vấn, chia sẻ cho đoàn viên, người lao động tại sảnh trước, phía bên ngoài hội trường Nhà văn hóa lao động.

Tư vấn về luật lao động, công đoàn, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y

tế, tư vấn về phòng, chống ma túy, mại dâm; tư vấn về pháp luật an toàn giao thông; tư vấn về nâng cao đời sống văn hóa tinh thần, kỹ năng sống cho đoàn viên, người lao động; tư vấn về cách quản lý, chi tiêu tài chính tiết kiệm, hiệu quả trong điều kiện thu nhập của công nhân còn thấp; tư vấn về chăm sóc sức khỏe, phát thuốc miễn phí cho đoàn viên, người lao động.

- Phần 2: Phần lễ tại sân khấu bên trong hội trường Nhà Văn hóa Lao động nêu mục đích, ý nghĩa của Ngày Hội tư vấn cùng công nhân lao động.

- Phần 3: Phần hội, tổ chức bốc thăm, trao giải và bế mạc.

Mô hình 3 - Tổ chức tuyên truyền, phổ biến pháp luật trực tiếp cho công nhân lao động khu nhà trọ:

Do đặc điểm công nhân ngoại tỉnh đến làm việc tại khu công nghiệp, phải ở trọ nhà dân, nhiều khu vực gần khu công nghiệp, số lượng công nhân ở trọ rất đông, vì vậy Tổng Liên đoàn Lao động Việt

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Nam chỉ đạo các liên đoàn lao động tỉnh, thành phố có khu công nghiệp phối hợp với Ủy ban nhân dân xã, công an xã nơi có đông công nhân trọ, các chủ nhà trọ và đại diện công nhân thành lập các tổ tự quản công nhân khu nhà trọ để tập hợp, tuyên truyền, vận động, giúp đỡ công nhân lúc khó khăn.

Mô hình tuyên truyền, phổ biến luật trực tiếp cho công nhân lao động khu nhà trọ được nhiều tỉnh triển khai thực hiện như Bắc Ninh, Hải Phòng, Phú Thọ, Đồng Nai, Hải Dương, Thanh Hóa...; mỗi cuộc tập trung khoảng 300 công nhân, có thể ở một hoặc nhiều doanh nghiệp. Lựa chọn địa điểm là Nhà văn hóa, thôn, xã gần nơi công nhân sống để công nhân tiện đi lại, tiết kiệm thời gian cho công nhân, cách làm cụ thể như sau:

- Phần 1: Phổ biến kiến thức pháp luật, thời lượng tối đa 30 phút, nêu những nội dung chính của luật (có thể chọn Bộ luật Lao động, Luật Công đoàn, Luật Bảo hiểm xã hội, Luật Bảo hiểm y tế...),

chiếu slide cho công nhân dễ theo dõi.

- Phần 2: Hỏi - đáp tình huống pháp luật thời lượng khoảng 60 phút, báo cáo viên nêu một số câu hỏi trắc nghiệm kiến thức để công nhân trả lời; đồng thời công nhân hỏi những tình huống pháp luật do chính công nhân vướng mắc tại cơ sở. Đây thường là phần sôi nổi nhất trong buổi tuyên truyền vì những vấn đề quyền, lợi ích thiết thực của công nhân bị người sử dụng lao động vi phạm sẽ được công nhân phản ánh. Ban tổ chức cuộc tuyên truyền sẽ có những phần quà cho công nhân lao động tham gia hỏi đáp.

Mô hình 4 - Tổ chức lễ hưởng ứng Ngày Pháp luật:

Ngày 03/11/2016, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam phối hợp với Ủy ban An toàn Giao thông Quốc gia tổ chức Lễ phát động hưởng ứng Ngày Pháp luật và tuyên truyền về an toàn giao thông cho hơn 1.000 người lao động tại Nhà Văn hóa công nhân khu công

nghiệp Khai Quang, tỉnh Vĩnh Phúc. Tại buổi mít tinh, sau bài diễn văn khai mạc của lãnh đạo Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam nêu ý nghĩa của Ngày Pháp luật và kêu gọi công nhân hưởng ứng Ngày Pháp luật, đại diện công nhân phát biểu hưởng ứng Ngày Pháp luật và cam kết chấp hành pháp luật về an toàn giao thông. Tổ chức công đoàn trao quà cho các gia đình công nhân khó khăn (bị tai nạn lao động và tai nạn giao thông).

3. Đánh giá chung

3.1. Ưu điểm

- Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam rất quan tâm chỉ đạo các cấp công đoàn triển khai thực hiện Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật (trong đó có nội dung Ngày Pháp luật) tới các cấp công đoàn, từ đó triển khai các hình thức hưởng ứng Ngày Pháp luật tới công nhân lao động.

- Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đã bám sát hướng dẫn của Bộ Tư pháp về hưởng ứng Ngày Pháp luật, đồng thời có sự sáng tạo, linh

hoạt trong chỉ đạo, hướng dẫn các cấp công đoàn tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật sao cho trang trọng, tiết kiệm, hiệu quả, phù hợp với đặc điểm công nhân lao động và điều kiện của từng địa phương.

- Nội dung Ngày Pháp luật được triển khai tập trung tuyên truyền, phổ biến những quy định của pháp luật có liên quan thiết thân đến quyền và lợi ích của công nhân lao động như Hiến pháp năm 2013, Bộ luật Lao động năm 2012, Luật Công đoàn năm 2012, Luật Bảo hiểm xã hội năm 2014, Luật Bảo hiểm y tế năm 2014.

- Hình thức tổ chức Ngày Pháp luật cũng được áp dụng linh hoạt theo điều kiện của địa phương như: Tuyên truyền, phổ biến pháp luật trên các phương tiện thông tin đại chúng; treo khẩu hiệu tại trụ sở cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp; tư vấn, phát tài liệu pháp luật cho công nhân; tổ chức thương lượng, vận động người sử dụng lao động tạo điều kiện cho công nhân lao động tìm hiểu pháp luật; tham gia

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

kiểm tra, kiến nghị xử lý những hành vi vi phạm pháp luật của người sử dụng lao động ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động; phát hiện, biểu dương tập thể, cá nhân tiêu biểu, nhân rộng những mô hình hay, cách làm mới, hiệu quả trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật.

- Đặc biệt một số mô hình hưởng ứng triển khai tổ chức Ngày Pháp luật rất phù hợp với điều kiện của công nhân lao động như: Tư vấn có quà cho công nhân, tổ chức lồng ghép tuyên truyền pháp luật với hoạt động văn hóa nên mềm dẻo, dễ tiếp thu, công nhân vừa được nghe phổ biến pháp luật vừa được thưởng thức văn hóa văn, nghệ góp phần nâng cao đời sống tinh thần, thời gian tư vấn không quá dài, địa điểm gần nơi công nhân sống nên tiết kiệm thời gian cho công nhân.

3.2. Hạn chế

Tuy vậy việc hưởng ứng triển khai tổ chức Ngày Pháp luật cũng còn hạn chế như sau:

- Hướng dẫn hưởng ứng triển khai tổ chức Ngày Pháp luật hàng năm của Bộ Tư pháp còn chung chung, hình thức, thiếu sự đổi mới, sáng tạo.

- Việc triển khai, thực hiện ở một số Liên đoàn Lao động tỉnh, thành phố cũng chưa cụ thể, chưa thực sự đến với công nhân lao động.

- Việc hưởng ứng triển khai tổ chức Ngày Pháp luật mới chỉ tổ chức ở các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp nhà nước, ở các doanh nghiệp tư nhân và có vốn đầu tư nước ngoài hầu hết chưa triển khai được do người sử dụng lao động chưa quan tâm, chưa tạo điều kiện cho công nhân và công đoàn thực hiện tuyên truyền, phổ biến pháp luật.

- Người lao động vì làm ca kíp nên thiếu thời gian, cuộc sống còn khó khăn nên thiếu kinh phí, chưa có điều kiện tham gia các hoạt động học tập tìm hiểu nâng cao hiểu biết pháp luật nói chung và tham gia các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật nói riêng □

CÁC MÔ HÌNH HƯỞNG ỨNG NGÀY PHÁP LUẬT TẠI THÔNG TẤN XÃ VIỆT NAM

■ HOÀI THU *

Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật nói chung và tuyên truyền, phổ biến về Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (ngày 9/11) nói riêng luôn được Lãnh đạo Thông tấn xã Việt Nam (TTXVN) xác định là một trong những nhiệm vụ quan trọng của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng nhằm góp phần nâng cao hiểu biết, ý thức tuân thủ, chấp hành pháp luật của cán bộ, viên chức trong ngành. Chính vì vậy, tại TTXVN, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật luôn được Đảng ủy, Ban lãnh đạo cơ quan và Hội đồng Phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật quan tâm, chỉ đạo thực hiện. Trong nhiều năm qua, công tác phổ biến, giáo dục

pháp luật, tuyên truyền và triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật của TTXVN được cán bộ, viên chức trong ngành cũng như nhiều bộ, ngành đánh giá cao về tính hiệu quả và thiết thực.

TTXVN là cơ quan thông tấn duy nhất của Nhà nước, thực hiện chức năng thông tấn nhà nước trong việc phát hành tin, văn kiện chính thức của Đảng và Nhà nước, cung cấp thông tin phục vụ yêu cầu lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước; thu thập, phổ biến thông tin bằng các loại hình truyền thông, phục vụ các cơ quan thông tin đại chúng, công chúng và các đối tượng có nhu cầu ở trong và ngoài nước. Với hệ thống 63 cơ quan thường trú tại tất cả các tỉnh, thành phố trực thuộc

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

trung ương và 30 cơ quan thường trú ngoài nước đặt tại tất cả các châu lục, TTXVN có lực lượng phóng viên tác nghiệp trên khắp mọi miền của đất nước và tại hầu hết các địa bàn trọng điểm của thế giới. Đây là một ưu thế mà không một cơ quan báo chí nào ở nước ta có được.

Với hơn 60 sản phẩm thông tin được thực hiện bởi đội ngũ khoảng 1.200 phóng viên, biên tập viên, TTXVN là cơ quan báo chí có nhiều sản phẩm thông tin và loại hình thông tin nhất cả nước: Từ các bản tin nguồn thông tấn gồm tin viết, tin ảnh, tin truyền hình, tin đồ họa, tin âm thanh...; các tờ báo hàng ngày, tuần báo, tạp chí, báo ảnh, ấn phẩm sách... cho đến kênh truyền hình, báo điện tử, báo giấy trực tuyến (e-newspape), thông tin trên các thiết bị di động, trên các trang mạng xã hội...

TTXVN cũng là một trong những cơ quan hoạt động báo chí với nhiều ngôn ngữ nhất. Ngoài tiếng Việt, tin nguồn của TTXVN cung cấp cho hệ thống truyền

thông trong và ngoài nước còn được phát bằng 04 thứ tiếng Anh, Pháp, Tây Ban Nha, Trung; bên cạnh đó còn có nhiều tờ báo in, báo điện tử xuất bản bằng 09 ngoại ngữ (ngoài các ngôn ngữ nêu trên còn có các tiếng Lào, Khmer, Hàn Quốc, Nhật Bản và Nga). TTXVN cũng tự hào là Trung tâm Thông tin Đối ngoại của Quốc gia. Ngoài ra, TTXVN còn được giao nhiệm vụ xuất bản các ấn phẩm báo chí bằng tất cả các thứ tiếng của các dân tộc thiểu số có chữ viết ở Việt Nam (hiện đã xuất bản bằng 12 thứ tiếng).

Với những ưu thế như trên, TTXVN có lợi thế rất lớn trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật nói chung và tuyên truyền, triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật nói riêng.

Để thực hiện tốt chức năng tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong Ngày Pháp luật và tổ chức các hoạt động thiết thực hưởng ứng Ngày Pháp luật, hàng năm, Tổng giám đốc TTXVN đều

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

ban hành Kế hoạch triển khai công tác pháp chế của TTXVN, trong đó có công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và các kế hoạch triển khai Ngày Pháp luật để các đơn vị thông tin trong toàn ngành căn cứ vào đó, làm cơ sở xây dựng kế hoạch tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trên các sản phẩm thông tin của mình, phù hợp với chức năng, nhiệm vụ được giao và thực tiễn công tác của đơn vị.

Về việc triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật, ngay từ khi Chính phủ có chủ trương thực hiện thí điểm Ngày Pháp luật tại một số tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương như: Hà Nội, Tiền Giang, Long An vào năm 2011, TTXVN đã tích cực đưa tin, bài phản ánh về các mô hình hoạt động cũng như kết quả triển khai công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của các tỉnh này. TTXVN cũng tổ chức nhiều hoạt động thiết thực, phù hợp với thực tiễn của cơ quan thông tấn báo chí hưởng ứng Ngày Pháp luật như: Tổ chức thi tìm hiểu pháp luật, tổ chức hội

nghị tập huấn văn bản pháp luật mới ban hành gắn với công tác chuyên môn của ngành...

Khi Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật quy định ngày 9/11 hàng năm chính thức được lựa chọn là Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật và giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội, Lãnh đạo TTXVN đã chỉ đạo Hội đồng Phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của cơ quan xây dựng kế hoạch cụ thể triển khai Ngày Pháp luật và hướng dẫn các đơn vị trong toàn ngành ở cả ba miền (Bắc - Trung - Nam) tuyên truyền, phổ biến, quán triệt tinh thần của Luật Phổ biến giáo dục pháp luật, trong đó nhấn mạnh mục đích, ý nghĩa của việc quy định ngày 9/11 hàng năm là Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam để các ban biên tập tin nguồn, các tòa soạn báo, tạp chí, báo điện tử và Truyền hình Thông tấn tuyên truyền, phổ biến rộng rãi đến mọi

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

cán bộ, viên chức trong ngành cũng như đông đảo nhân dân trong và ngoài nước biết và chấp hành.

Có thể khẳng định rằng, trong suốt nhiều năm qua, Ngày Pháp luật luôn được TTXVN triển khai tổ chức với nhiều hoạt động phong phú, thiết thực, gắn liền với chức năng, nhiệm vụ chính trị của cơ quan thông tấn nhà nước. Mỗi năm, TTXVN đều xây dựng kế hoạch triển khai Ngày Pháp luật, trong đó nêu rõ các nội dung triển khai, hình thức tổ chức triển khai, trách nhiệm của Hội đồng Phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của cơ quan và trách nhiệm của các đơn vị trong toàn ngành TTXVN.

Về hình thức tổ chức Ngày Pháp luật, ngoài việc yêu cầu các báo, bản tin, kênh truyền hình của TTXVN tiếp tục duy trì đều đặn các chuyên mục: “Văn bản - chính sách mới”, “Pháp luật - Đời sống - Xã hội”, “An toàn giao thông”, tăng cường các tuyến tin, bài phản ánh về tình hình thực thi pháp

luật của các bộ, ngành, địa phương, nhất là mô hình triển khai thực hiện Ngày Pháp luật thiết thực, chất lượng và hiệu quả.

Trong tuần lễ cao điểm Ngày Pháp luật, TTXVN tổ chức treo băng rôn, khẩu hiệu “Cán bộ, công chức, viên chức TTXVN gương mẫu chấp hành và bảo vệ Hiến pháp, pháp luật” tại trụ sở chính tại Hà Nội, trụ sở Cơ quan TTXVN khu vực Miền Trung - Tây Nguyên và Cơ quan TTXVN khu vực phía Nam.

Một số hình thức tuyên truyền, phổ biến về Ngày Pháp luật đã được TTXVN triển khai như sau:

Năm 2012, TTXVN tổ chức triển khai Ngày Pháp luật với hình thức tổ chức Hội thảo Luật Bản quyền tác giả cho hơn 100 lượt cán bộ, phóng viên, biên tập viên theo dõi mảng nội chính của TTXVN. Tại hội thảo, các nội dung được trao đổi xoay quanh các nội dung cơ bản về bản quyền tác giả và quyền liên quan, đối tượng được bảo hộ bản quyền, các hành vi vi phạm bản quyền... Các đơn vị thông tin đều có tham luận nêu rõ

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

thực trạng, vấn đề vi phạm bản quyền hiện nay trong lĩnh vực báo chí, xuất bản và đề xuất các giải pháp bảo vệ bản quyền phù hợp với quy định của pháp luật. Hội thảo được đánh giá là thành công và thiết thực, gắn liền với chuyên môn của cơ quan báo chí.

Năm 2013, Hội đồng Phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của TTXVN xây dựng kế hoạch triển khai Ngày Pháp luật với hình thức được đổi mới, đó là tổ chức thi “Tìm hiểu pháp luật” hàng quý bằng bài thi trắc nghiệm trong đó có một câu hỏi tự luận mang tính đề xuất giải pháp tăng cường hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật tại TTXVN. Mỗi quý sẽ lựa chọn đối tượng dự thi là phóng viên, biên tập viên hoặc cán bộ, viên chức, đoàn viên thanh niên cơ quan. Mỗi đợt thi đều thành lập hội đồng ra đề thi, hội đồng chấm thi và trao giải thưởng cho các tổ chức, cá nhân đạt giải nhằm khuyến khích cán bộ, viên chức tích cực tham gia tìm hiểu, tự giác học tập pháp luật để

áp dụng pháp luật trong triển khai công tác thực tiễn và cũng là góp phần nâng cao nhận thức, ý thức tuân thủ và chấp hành pháp luật trong đội ngũ cán bộ, viên chức của TTXVN.

Bên cạnh hoạt động này, trong tuần lễ cao điểm hưởng ứng Ngày Pháp luật, TTXVN còn tổ chức các hội nghị tập huấn pháp luật, hội nghị tuyên truyền các luật mới được Quốc hội ban hành cho các đối tượng là phóng viên, biên tập viên hoặc cán bộ chủ chốt các đơn vị, cán bộ pháp chế, kiểm tra, công đoàn, đoàn thanh niên cơ quan... Mỗi đợt tập huấn đều thu hút hơn 100 lượt cán bộ tham gia.

Đặc biệt năm 2013, TTXVN còn phối hợp với Ủy ban An toàn giao thông quốc gia, tổ chức tọa đàm về Luật An toàn giao thông và tổ chức Lễ phát động “Thanh niên TTXVN nói không với mũ bảo hiểm không đạt chuẩn”, đồng thời mời doanh nghiệp sản xuất mũ bảo hiểm đạt chuẩn đến trụ sở cơ quan thực hiện việc đổi mũ bảo hiểm cho cán bộ, viên chức trong

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

toàn ngành. Ban Lãnh đạo cơ quan giao Đoàn Thanh niên TTXVN chịu trách nhiệm phát động phong trào đội mũ bảo hiểm đạt chuẩn nhằm giảm thiểu tai nạn giao thông đồng thời thu gom các mũ bảo hiểm không đạt chuẩn đi tiêu hủy, đi kiểm tra việc chấp hành nghiêm túc cam kết đội mũ bảo hiểm đạt chuẩn trong các đoàn viên thanh niên của cơ quan tại các khu vực. Hoạt động này được cán bộ, viên chức TTXVN hưởng ứng nhiệt tình, được đánh giá là điểm sáng trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của ngành.

Hưởng ứng Ngày Pháp luật năm 2014, Hội đồng Phổ biến, giáo dục pháp luật của TTXVN xây dựng kế hoạch tổ chức Ngày Pháp luật, với các hoạt động thiết thực như: Treo khẩu hiệu về Ngày Pháp luật tại trụ sở chính của cơ quan ở cả ba miền Bắc - Trung - Nam. Hướng dẫn các đơn vị hưởng ứng cuộc thi viết “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” do Ban Tổ chức

cuộc thi trung ương phát động (diễn ra từ tháng 11/2014 và trao giải vào Ngày Pháp luật năm 2015). Tại cuộc thi này, TTXVN đã thành lập hội đồng chấm thi sơ khảo tại cơ quan, có chấm thi theo đáp án và trao giải đối với các bài dự thi trả lời đúng các câu hỏi, hình thức trình bày đẹp, nội dung phong phú... nên đã thu hút được gần 400 bài dự thi của cán bộ, viên chức khu vực miền Bắc và đã gửi số bài dự thi này đến Ban Tổ chức cuộc thi trung ương theo đúng kế hoạch chung của Ban tổ chức.

Năm 2015, TTXVN tổ chức tập huấn Luật Thanh tra cho các đối tượng làm công tác công đoàn và thanh tra nhân dân, phóng viên chuyên trách mảng nội chính của cơ quan đồng thời triển khai treo băng rôn, khẩu hiệu hưởng ứng Ngày pháp luật Việt Nam tại các trụ sở chính của cơ quan ở cả ba miền Bắc - Trung - Nam từ ngày 02/11/2015 đến hết ngày 09/11/2015.

Năm 2016, Ngày Pháp luật Việt Nam tại TTXVN được tổ chức với

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

02 hội thảo về Luật Tiếp cận thông tin và Luật Căn cước công dân cho các cán bộ phụ trách, các phóng viên, biên tập viên của TTXVN. Hai hội nghị này đều được đánh giá là thiết thực, gắn liền với công tác chuyên môn của cơ quan báo chí.

Ngoài ra, trong năm 2016, TTXVN còn tổ chức treo khẩu hiệu “Cán bộ, công chức, viên chức Thông tấn xã Việt Nam gương mẫu chấp hành và bảo vệ Hiến pháp, pháp luật” tại trụ sở chính ở Hà Nội, trụ sở Cơ quan TTXVN khu vực Miền Trung - Tây Nguyên và Cơ quan TTXVN khu vực phía Nam.

Năm 2017, sau khi có hướng dẫn của Bộ Tư pháp về Ngày pháp luật Việt Nam, Hội đồng Phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của TTXVN đã xây dựng và trình Tổng Giám đốc ban hành Kế hoạch tổ chức “Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2017” tại Thông tấn xã Việt Nam gồm các nội dung:

- Treo khẩu hiệu về Ngày Pháp

luật tại trụ sở chính của cơ quan TTXVN ở cả 03 miền Bắc - Trung - Nam trong thời gian cao điểm.

- Tổ chức hoạt động thông tin, tuyên truyền về các nội dung như: Các luật, pháp lệnh mới ban hành; công tác xây dựng và hoàn thiện thể chế, cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia; nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, cải cách hành chính, tháo gỡ vướng mắc, khó khăn để đồng hành cùng người dân và doanh nghiệp...

- Tăng cường thời lượng, đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, phổ biến về Ngày Pháp luật; về nội dung, tinh thần của Hiến pháp, pháp luật trên các sản phẩm thông tin của TTXVN.

- Tổ chức Hội nghị tập huấn quy định của pháp luật về quyền tác giả và quyền liên quan (dự kiến trong Quý III/2017).

- Tổ chức cuộc thi tìm hiểu pháp luật trong tháng 10/2017 và trao giải vào đúng dịp kỷ niệm Ngày pháp luật Việt Nam năm 2017.

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Bên cạnh các hoạt động này, Phòng Tổng hợp - Pháp chế - Thường trực Hội đồng Phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của TTXVN vẫn duy trì và triển khai có hiệu quả bản tin tóm tắt văn bản pháp luật mới, phát hành vào thứ hai hàng tuần nhằm cung cấp thông tin pháp luật cho cán bộ, viên chức trong toàn ngành về các văn bản mới được Quốc hội, Chính phủ, các bộ, ngành và 02 địa phương là Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh. Bản tin được truyền gửi qua mạng đến 63 cơ quan thường trú TTXVN ở trong nước và 30 cơ quan thường trú ngoài nước, là nguồn tài liệu pháp luật phục vụ đắc lực cho phóng viên, biên tập viên và các cán bộ, viên chức trong ngành TTXVN.

Hội đồng Phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của TTXVN còn thường xuyên hướng dẫn các đơn vị thông tin trong toàn ngành thực hiện thông tin, tuyên truyền về Ngày Pháp luật theo kế hoạch từng năm; yêu cầu

các ban biên tập tin nguồn, các tòa soạn báo, cơ quan thường trú trong và ngoài nước thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm, các nội dung cần tuyên truyền hưởng ứng Ngày Pháp luật cũng như kết quả đã đạt được trong công tác triển khai các hoạt động ngày của các bộ, ngành, địa phương trong cả nước trên tất cả các sản phẩm thông tin của TTXVN.

Có thể nói các hoạt động hưởng ứng Ngày pháp luật tại TTXVN đã được triển khai rộng khắp ở tất cả các đơn vị trực thuộc TTXVN ở cả ba miền Bắc - Trung - Nam với các hình thức luôn được đổi mới, sáng tạo, thiết thực và phù hợp với thực tiễn của cơ quan báo chí như TTXVN. Trong năm 2017, và những năm tiếp theo, TTXVN luôn xác định công tác phổ biến, giáo dục pháp luật là một nhiệm vụ quan trọng của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng nhằm góp phần nâng cao hiểu biết, ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, viên chức trong ngành nói riêng và nhân dân nói chung □

SỨC LAN TỎA TỪ MÔ HÌNH NGÀY HỘI PHÁP LUẬT TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

■ SỞ TƯ PHÁP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

1. Triển khai thực hiện Ngày Pháp luật tại thành phố Hồ Chí Minh thời gian qua

Ngày 20/6/2012, Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật được Quốc hội khóa XIII thông qua tại Kỳ họp thứ 3 và có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/01/2013, trong đó, Điều 8 quy định: “Ngày 9/11 hằng năm là Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Ngày Pháp luật được tổ chức nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật, giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội”.

Từ năm 2013 đến nay, theo hướng dẫn của Bộ Tư pháp, Thành ủy, Ủy ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh đã quán triệt, chỉ đạo cho tất cả các đơn vị Sở, ngành, đoàn thể, doanh nghiệp thành phố,

các Ủy ban nhân dân quận, huyện, xã, phường, thị trấn đồng loạt triển khai các hoạt động tuyên truyền, phổ biến về “Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” trên địa bàn thành phố, phù hợp với điều kiện thực tiễn của từng cơ quan, đơn vị, địa phương dưới nhiều hình thức như: Tổ chức học tập, quán triệt văn bản pháp luật; tổ chức mít tinh, ngày hội pháp luật, hội thảo, tọa đàm, giao lưu, trao đổi, thảo luận về các nội dung pháp luật; tuyên truyền, phổ biến pháp luật lưu động; tổ chức các hình thức thi tìm hiểu pháp luật; cấp phát tài liệu pháp luật; biểu diễn các tiểu phẩm pháp luật; tổ chức trợ giúp, tư vấn pháp luật miễn phí cho người dân ở cơ sở; tuyên truyền, cổ động trực quan

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

treo, gắn áp phích, băng rôn, cờ phướn trên các tuyến đường chính, các khu trung tâm, khu chế xuất - khu công nghiệp, các trường học, các địa điểm công cộng...

Thành phố Hồ Chí Minh triển khai Ngày Pháp luật đã bám sát các mục tiêu, nội dung đặt ra, có sức lan tỏa sâu rộng, thu hút sự quan tâm, hưởng ứng với tinh thần tích cực của hầu hết cán bộ, công chức, viên chức, người lao động, chiến sỹ lực lượng vũ trang và các tầng lớp nhân dân. Nhiều cán bộ, công chức, viên chức công tác trong lĩnh vực tư pháp và pháp luật đã có ý thức nghiên cứu, học tập, tìm hiểu pháp luật để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của công dân cũng như phục vụ thiết thực cho công tác chuyên môn, đáp ứng triển khai các nhiệm vụ chính trị của từng cơ quan, đơn vị, địa phương và thực sự coi Ngày Pháp luật là một ngày để tôn vinh nghề nghiệp của mình.

Trong nhiều hình thức tổ chức “Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã

hội chủ nghĩa Việt Nam” như đã nêu trên, việc tổ chức Ngày hội Pháp luật tại thành phố Hồ Chí Minh là một hình thức tổ chức tuy không mới nhưng có sức lan tỏa sâu rộng, thu hút sự quan tâm, hưởng ứng với tinh thần tích cực của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động, cán bộ, chiến sỹ lực lượng vũ trang và các tầng lớp nhân dân. Mô hình này được tổ chức khá rộng rãi tại các địa bàn cơ sở, các cơ quan, đơn vị, trường học, các khu dân cư với nhiều quy mô, cách làm phong phú, thiết thực, hiệu quả.

Mô hình tổ chức Ngày hội Phụ nữ và Pháp luật do Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố phát động, được tổ chức sâu rộng đến quận, huyện và là một trong những hoạt động thường xuyên của Hội Liên hiệp Phụ nữ quận, huyện nhằm giúp chị em phụ nữ nắm bắt những quy định pháp luật mới, qua đó, tuyên truyền đến hội viên, phụ nữ và gia đình thực hiện tốt chính sách, pháp luật của Nhà nước. Mô hình

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Ngày hội Nhà chung cư do Sở Xây dựng phối hợp với Ủy ban nhân dân quận, huyện tổ chức tại các chung cư, cụm chung cư trên địa bàn thành phố. Thông qua việc tổ chức ngày hội, người dân sống trong nhà chung cư đã được trang bị kiến thức pháp luật liên quan đến quyền và nghĩa vụ, trách nhiệm của ban quản trị, chủ đầu tư trong quản lý, sử dụng nhà chung cư, qua đó, xây dựng tinh thần đoàn kết, gắn bó với nhau giữa người dân trong chung cư trên tinh thần đoàn kết, thân thiện, hợp tác. Sở Tài nguyên và Môi trường với mô hình Ngày hội Pháp luật kết hợp với hội thi tìm hiểu các quy định mới của Luật Đất đai năm 2013. Sở Giáo dục và Đào tạo với mô hình Ngày hội Pháp luật gắn với các cuộc thi tìm hiểu pháp luật có liên quan đến nhà trường được tổ chức định kỳ, thường xuyên tại các trường trung học phổ thông, giáo dục thường xuyên và cao đẳng trên địa bàn thành phố. Liên đoàn Lao động thành phố với mô hình

Ngày hội Công nhân các khu chế xuất, khu công nghiệp, khu công nghệ cao thành phố gồm các hoạt động biểu diễn tiểu phẩm kịch lồng ghép nội dung tuyên truyền về pháp luật lao động, dự thi tìm hiểu và giải đáp các tình huống pháp luật, được luật sư tư vấn miễn phí những vấn đề liên quan đến quyền và lợi ích của người lao động, tham gia các trò chơi vận động, trao sổ tiết kiệm cho những công nhân có hoàn cảnh khó khăn, chương trình bán gạo giảm giá cho công nhân tham gia ngày hội...

Một số quận, huyện tổ chức mô hình Ngày hội Pháp luật kết hợp với việc trao đổi vật dụng gia đình cho các hộ khó khăn trên địa bàn, góp phần hỗ trợ nhau trong cuộc sống, xây dựng tình làng, nghĩa xóm trong cộng đồng dân cư (quận 5); kết hợp với triển lãm và bán giảm giá tài liệu, sách pháp luật cho người tham dự (quận 10)...

Đặc biệt, mô hình Ngày hội Pháp luật cho công nhân, người lao động, người sử dụng lao động tại

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

quận Bình Tân được xem là một trong những hoạt động trọng tâm hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam của thành phố năm 2015, do Sở Tư pháp - Cơ quan Thường trực Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật thành phố chủ trì, phối hợp với các đơn vị như Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố, Ban Tuyên giáo Thành ủy, Ban Chỉ đạo xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định và tiến bộ trong doanh nghiệp trên địa bàn thành phố, Bộ Tư lệnh thành phố, Công an thành phố, Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy thành phố, Bộ đội Biên phòng thành phố, Thành Đoàn, Hội Cựu Chiến binh, Sở Văn hóa và Thể thao, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Sở Y tế, Sở Thông tin và Truyền thông, Bảo hiểm xã hội thành phố, Liên đoàn Lao động thành phố, Đoàn Luật sư thành phố, Hội Luật gia thành phố, Hội Phụ nữ thành phố, Hiệp hội Doanh nghiệp thành phố, Công ty luật trách nhiệm hữu hạn một thành viên An Luật...; sự tham

gia, đưa tin, bài, hình ảnh của Đài Truyền hình thành phố, Đài Tiếng nói nhân dân thành phố, Báo Tuổi Trẻ, Báo Pháp luật thành phố và các cơ quan báo chí trên địa bàn thành phố... với rất nhiều hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật khác nhau đã tạo một điểm nhấn cho mô hình Ngày hội Pháp luật - một hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật mới nhằm tôn vinh Ngày Pháp luật Việt Nam, thể hiện sự quyết tâm của cấp ủy, chính quyền, sở, ban, ngành thành phố, các cơ quan, đơn vị, Ủy ban nhân dân quận Bình Tân¹, nơi tổ chức Ngày hội Pháp luật.

2. Kết quả đạt được và sức lan tỏa của Ngày hội Pháp luật

Ngày hội Pháp luật năm 2015 do Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật thành phố chuẩn bị, tổ chức đã thành công, hiệu quả và an toàn. Ban Tổ chức đã vận động và nhận được sự nhiệt tình hưởng ứng của nhiều luật sư, luật gia, chuyên gia pháp lý (từ Đoàn Luật sư thành phố Hồ Chí

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Minh, Hội Luật gia thành phố Hồ Chí Minh và các Sở, ngành thành phố, Hiệp hội Doanh nghiệp thành phố, Công ty Luật trách nhiệm hữu hạn một thành viên An Luật) đăng ký tham gia tư vấn pháp luật tại “Ngày hội Pháp luật” trong lĩnh vực pháp luật lao động (hợp đồng lao động, việc làm, tiền lương, chế độ hỗ trợ dạy nghề, bảo hiểm xã hội, trợ cấp mất việc làm, trợ cấp thất nghiệp, các chế độ thai sản, ốm đau, hưu trí, tử tuất), lĩnh vực pháp luật dân sự, hôn nhân và gia đình (thừa kế, tài sản chung của vợ chồng, các thủ tục kết hôn, ly hôn, khai sinh, khai tử, công chứng, hộ tịch, cải chính hộ tịch, hộ khẩu, lý lịch tư pháp), lĩnh vực pháp luật hình sự, hành chính, lao động, kinh doanh và một số những vấn đề có liên quan khác... cho công nhân, người lao động và người sử dụng lao động tham gia Ngày hội Pháp luật.

Đến tham dự Ngày hội Pháp luật, người tham dự được cung cấp 10 loại tài liệu pháp luật bao gồm:

Tờ gấp “Tìm hiểu về Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (9/11)”, Tờ gấp “Một số nội dung cơ bản của Luật Hôn nhân và gia đình”, Tờ gấp “Một số nội dung cơ bản của Luật Hộ tịch”, Tờ gấp “Giới thiệu về Thừa phát lại”, sách bỏ túi “Luật Việc làm”, Tài liệu hỏi đáp pháp luật dành cho công nhân lao động, Nghị định số 49/2013/NĐ-CP ngày 14/5/2013 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Bộ luật Lao động về tiền lương và 03 loại tài liệu tuyên truyền về bảo hiểm xã hội; được xem 02 tiểu phẩm pháp luật do Câu lạc bộ kịch nói Gia Định biểu diễn bao gồm: Tiểu phẩm “Thấu tình đạt lý” tuyên truyền phòng chống bạo lực gia đình và giới thiệu Luật Bảo hiểm y tế (sửa đổi); Tiểu phẩm “Hết việc chứ không hết giờ” giới thiệu một số quy định mới của Luật Hộ tịch và Luật Căn cước công dân có hiệu lực pháp luật từ ngày 01/01/2016 với nhiều tình tiết hài hước lồng ghép tuyên truyền

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

quy định pháp luật thu hút, dễ nhớ; tham dự đố vui và gameshow nhẹ nhàng (lồng ghép tuyên truyền pháp luật lao động, dân sự, nghĩa vụ quân sự) và nhận nhiều phần quà tặng có giá trị; được 50 luật sư, luật gia, chuyên gia pháp lý tư vấn theo nhu cầu (Ban Tổ chức bố trí 10 bàn tư vấn, mỗi bàn gồm 05 tư vấn viên pháp luật trong các lĩnh vực pháp luật khác nhau); được hướng dẫn tra cứu pháp luật, cung cấp văn bản pháp luật miễn phí theo nhu cầu; được xem chương trình văn nghệ do các nghệ sỹ biểu diễn; Ban Tổ chức đã thực hiện bốc thăm trúng thưởng dành cho người tham dự (với 19 phần quà do Công ty trách nhiệm hữu hạn Khu mua sắm Đệ nhất Phan Khang tài trợ, phần quà giá trị nhất là 01 Tivi Led LG 32 inch) đem lại không khí vui tươi, phấn khởi trước khi bế mạc Chương trình. Ngoài ra, người tham dự “Ngày hội Pháp luật” còn tham gia mua hàng bình ổn giá do Satrafoods (Tổng công ty Thương mại Sài Gòn), Công ty trách nhiệm

hữu hạn Ba Huân, Công ty trách nhiệm hữu hạn San Hà phục vụ tại chỗ.

Việc kết hợp công bố kết quả và trao giải Cuộc thi viết “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” trên địa bàn thành phố nhằm tôn vinh các tập thể, cá nhân tham dự và đạt giải, góp phần nâng cao hiểu biết, ý thức tôn trọng, gương mẫu chấp hành Hiến pháp và pháp luật của người dân.

Ngày hội Pháp luật đã tạo sức lan tỏa rộng lớn, thu hút trên 2.000 người công nhân, người lao động, người sử dụng lao động đến tham dự. Với sự tham gia đưa tin của các cơ quan báo chí trên địa bàn thành phố, Ngày hội Pháp luật đã phát đi thông điệp về Ngày Pháp luật Việt Nam, các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật quy định tại Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012, sự quan tâm của Thành ủy và chính quyền thành phố đối với nhu cầu tìm hiểu, nhu cầu được tư vấn pháp luật của công nhân,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

người lao động, người sử dụng lao động đã được thể hiện rõ nét và qua người tham dự, qua tin, bài, hình ảnh các cơ quan báo chí đã đến với đông đảo, rộng rãi người dân thành phố, góp phần khẳng định vị trí, vai trò, ý nghĩa của Ngày Pháp luật Việt Nam, vai trò của pháp luật trong đời sống xã hội.

Thông qua Ngày hội Pháp luật, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và nhân dân trên địa bàn thành phố đã có nhận thức, hiểu biết hơn về pháp luật. Ngày Pháp luật đang dần đi vào tiềm thức của người dân, được nhân dân đón nhận và đồng tình hưởng ứng, đã hình thành ý niệm về Ngày Pháp luật với mục đích, ý nghĩa cao đẹp.

Việc tổ chức Ngày hội Pháp luật hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam nói chung và sau thời gian 05 năm tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam nói riêng trên địa bàn thành phố cho thấy, công tác phổ biến, giáo dục pháp luật đã có nhiều chuyển biến

tích cực, các cấp ủy Đảng, chính quyền, đoàn thể của thành phố coi việc chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ phổ biến, giáo dục pháp luật là công việc của cả hệ thống chính trị. Việc triển khai thực hiện Ngày Pháp luật đã có những tác động tích cực đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của thành phố. Năng lực tổ chức và vận động nhân dân chấp hành pháp luật của cán bộ, công chức cũng như hiểu biết và ý thức tôn trọng, chấp hành pháp luật của cộng đồng dân cư ở cơ sở được nâng cao hơn, góp phần giúp cho chính sách, pháp luật của Nhà nước được thực thi trong thực tiễn, hạn chế vi phạm pháp luật. Thông qua Ngày Pháp luật, nhận thức về vị trí, vai trò của công tác phổ biến, giáo dục pháp luật với tính chất là cầu nối đưa pháp luật vào cuộc sống đã được coi trọng, tạo nên tảng phát triển công tác này trong thời gian tới thực chất, ý nghĩa hơn.

3. Một số kinh nghiệm tổ chức Ngày hội Pháp luật trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh

Từ thực tiễn tổ chức Ngày hội Pháp luật trên địa bàn thành phố, Sở Tư pháp thành phố Hồ Chí Minh rút ra một số kinh nghiệm như sau:

Thứ nhất, để việc tổ chức Ngày hội Pháp luật đạt được hiệu quả cao nhất, có ý nghĩa nhất, thiết thực nhất và có sức lan tỏa, tuyên truyền sâu rộng nhất đến đông đảo người dân, cần cân nhắc lựa chọn thời gian phù hợp (nhân dịp hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam - 09/11), lựa chọn địa điểm thích hợp và có xác định đối tượng cụ thể để từ đó chọn nội dung gần gũi, thiết thực với đối tượng.

Thứ hai, về công tác chỉ đạo điều hành, để thực hiện thành công Ngày hội Pháp luật, yếu tố quyết định là bản lĩnh và sự quyết tâm của những người đứng đầu; các cá nhân làm đầu mối của các cơ quan, đơn vị tham gia phối hợp phải là những người có bản lĩnh, có uy tín, có khả năng điều phối các hoạt động chung, có mối quan hệ tốt và có khả năng xử lý linh hoạt, kịp

thời, đảm bảo quy định pháp luật đối với các tình huống phát sinh ngoài dự kiến.

Thứ ba, về công tác phối hợp thực hiện, để triển khai đầy đủ, kịp thời các nội dung công việc, cần phân công chi tiết, cụ thể, đúng chức năng nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị phối hợp và quy định tiến độ thực hiện cụ thể từng công việc ngay từ đầu; cơ quan chủ trì, đầu mối phải thường xuyên liên hệ, trao đổi thông tin tình hình triển khai, kịp thời tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc nếu có (nhất là vấn đề kinh phí thực hiện) để bảo đảm tiến độ và chất lượng theo yêu cầu, bảo đảm an ninh trật tự, đề phòng tình huống khẩn cấp có thể xảy ra.

Thứ tư, đối với các biện pháp thực hiện cụ thể, cần chú ý ký kết hợp đồng trách nhiệm với các đơn vị chức năng tham gia chương trình Ngày hội Pháp luật chặt chẽ, đúng quy định pháp luật, dựa trên cơ sở các khảo sát cụ thể, khoa học, hợp lý, dự liệu các biện pháp phù

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

hợp đề phòng thời tiết, tình huống bất thường, chuẩn bị đầy đủ lực lượng hỗ trợ các vấn đề có thể xảy ra, bố trí thời gian hợp lý cho việc tổng duyệt các tiểu phẩm, đồ vui, gameshow, nghiệm thu khu vực tổ chức sự kiện, băng rôn, pano, cờ phướn, sân khấu, âm thanh, ánh sáng..., tất cả các hoạt động đều cần có kịch bản chi tiết, phân công người chuẩn bị, người thực hiện, người giám sát, chịu trách nhiệm..., không bỏ qua, xem nhẹ bất cứ khâu nào.

Thứ năm, cần bồi dưỡng, tập huấn, phân công, trao đổi cụ thể về mục đích, yêu cầu, nội dung, cách thức thực hiện, tổ chức thực tập xử lý tình huống bất thường cho những người dự kiến tham gia các chương trình Ngày hội Pháp luật như các tư vấn viên pháp luật, diễn viên biểu diễn tiểu phẩm pháp

luật, người dẫn chương trình đồ vui pháp luật, gameshow tuyên truyền pháp luật, các nhóm văn nghệ, đội ngũ tiếp tân, bảo vệ, hậu cần, âm thanh, ánh sáng...

Thứ sáu, việc đổi mới hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật bằng hình thức “Ngày hội Pháp luật” sẽ phát huy hiệu quả tốt nhất khi gắn kết với việc thực hiện xã hội hóa công tác phổ biến, giáo dục pháp luật thông qua việc vận động các doanh nghiệp tham gia tài trợ tổ chức Ngày hội Pháp luật (trước mắt là quà tặng, hướng tới vận động các doanh nghiệp tham gia tài trợ trực tiếp cho các hoạt động cụ thể tại Ngày hội Pháp luật nhằm giảm kinh phí từ ngân sách), đây chính là mô hình thuận lợi cho việc nghiên cứu, xây dựng cơ chế xã hội hóa công tác phổ biến, giáo dục pháp luật □

1. Nơi đầu năm 2015 xảy ra sự việc hơn 80 ngàn công nhân Công ty Pou Yuen ngừng việc phản đối quy định tại Điều 60 Luật Bảo hiểm xã hội sửa đổi năm 2014 (có hiệu lực pháp luật từ ngày 01/01/2016) sau buổi tuyên truyền Luật này tổ chức ngày 26/3/2015 (<http://2015.phapluattp.vn/thoi-su/83000-cong-nhan-ngung-viec-phan-doi-che-do-bhxx-mot-lan-540768.html>).

LỒNG GHÉP CÁC HOẠT ĐỘNG HƯỞNG ỨNG NGÀY PHÁP LUẬT VỚI CÔNG TÁC GIẢNG DẠY TẠI TRƯỜNG TRUNG CẤP LUẬT BUÔN MA THUỘT

■ DƯƠNG VĂN QUÝ *

Việc tổ chức triển khai Ngày Pháp luật là một nhiệm vụ chính trị, pháp lý quan trọng hàng năm, cần phải được thực hiện thực chất, thường xuyên, liên tục, lâu dài để nâng cao hiểu biết pháp luật và ý thức chấp hành pháp luật trong cán bộ, công chức, viên chức và nhân dân¹. Để thực hiện Ngày Pháp luật hiệu quả, thiết thực, các cơ quan, đơn vị phải tổ chức và triển khai các chương trình hoạt động cụ thể gắn nhiệm vụ chính trị, chuyên môn, phù hợp với điều kiện thực tiễn của mình, trong đó, công tác lồng ghép các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật với công tác giảng dạy là hình thức rất quan trọng.

1. Công tác lồng ghép các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật với công tác giảng dạy thời gian qua

Là một cơ sở đào tạo trung cấp luật, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ, công chức Ngành Tư pháp, nghiên cứu khoa học pháp lý, phổ biến và tuyên truyền pháp luật trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên và Duyên hải Nam Trung Bộ, kể từ khi Ngày Pháp luật được công bố lần đầu tiên từ năm 2013 đến nay, Trường Trung cấp Luật Buôn Ma Thuột luôn tích cực, chủ động tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật lồng ghép với công tác giảng dạy của Nhà trường, bám sát chủ đề, các nội dung hướng dẫn hàng

* Trường Trung cấp Luật Buôn Ma Thuột

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

năm của Bộ Tư pháp để lồng ghép vào công tác giảng dạy. Với ưu thế là một cơ sở đào tạo nguồn nhân lực pháp luật, có chương trình đào tạo là các môn học cơ sở pháp luật, chuyên ngành pháp luật, các môn học nghiệp vụ pháp luật được giáo viên truyền đạt kiến thức pháp lý cũng chính là hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật. Tuy nhiên, khi giảng dạy thì giáo viên Nhà trường mới cung cấp về mặt kiến thức, hình thành thái độ tuân theo pháp luật chứ chưa cung cấp được cho người học về mặt kỹ năng thực hiện pháp luật. Một phần do chương trình đào tạo mang nặng tính hàn lâm, lý thuyết, ngoài ra, kỹ năng phổ biến, giáo dục pháp luật của giáo viên còn kém. Mặt khác, trong chương trình đào tạo trung cấp luật, còn có nhiều môn học chung không liên quan đến lĩnh vực pháp luật. Bên cạnh đó, suy nghĩ của một số giáo viên cho rằng đã các môn học chuyên ngành pháp luật đã có đầy đủ nội dung hưởng ứng Ngày Pháp luật. Do đó, lồng ghép các hoạt động hưởng ứng Ngày

Pháp luật với công tác giảng dạy các môn học chung hầu như không được triển khai.

Hiện nay, Nhà trường thực hiện đào tạo theo Chương trình đào tạo trung cấp chuyên nghiệp hệ chính quy ngành pháp luật do Bộ trưởng Bộ Tư pháp ban hành kèm theo Quyết định số 1528/QĐ-BTP ngày 21/7/2016, theo chương trình đào tạo, số tiết các học phần chung (435 tiết) và học phần cơ sở (480 tiết) là những học phần mà kiến thức lý thuyết chiếm phần lớn thời gian đào tạo, trong khi đó số tiết học phần đào tạo kỹ năng, nghiệp vụ cho người học chiếm số ít (525 tiết). Bên cạnh đó, trong chương trình đào tạo hiện nay, có một số nội dung kiến thức được đưa vào nhiều môn học gây sự chồng chéo, quá tải không cần thiết khi cung cấp cho người học chẳng hạn như nội dung về bản chất nhà nước, bộ máy nhà nước, hệ thống chính trị... đều được chứa đựng trong môn học Lý luận Nhà nước và Pháp luật, Luật Hiến pháp. Mặc dù, mỗi môn học có cách tiếp cận khác nhau, tuy nhiên sự trùng lặp về mặt nội

dung giữa các môn học gây ra lãng phí về mặt thời gian, mang nặng tính hàn lâm. Do đó, ảnh hưởng tới mục tiêu đào tạo theo Luật Giáo dục nghề nghiệp năm 2014, công tác giáo dục pháp luật sẽ gặp phải những khó khăn nhất định.

Đội ngũ giáo viên của Nhà trường hiện nay còn thiếu cả về số lượng và hạn chế về chất lượng, mới chỉ đáp ứng được số lượng các môn học chung, môn học cơ sở, còn so với chương trình đào tạo thì đội ngũ giáo viên giảng dạy các môn học nghiệp vụ chưa đáp ứng được (chưa có giáo viên giảng dạy 11 môn học nghiệp vụ theo chương trình đào tạo). Nhà trường đã khắc phục bằng cách phân công giáo viên giảng dạy các học phần cơ sở nghiên cứu tài liệu, học tập nghiệp vụ ở cơ sở, soạn giáo án các môn học nghiệp vụ, tuy nhiên, đến nay chưa có giáo viên đáp ứng công tác giảng dạy. Về lâu dài, cần có đội ngũ giáo viên chuyên môn hóa các môn nghiệp vụ để đáp ứng nhu cầu đào tạo nhân lực theo năng lực gắn với thực tiễn theo quy định của Luật Giáo dục nghề

NGHIỆP năm 2014 và thực hiện việc phổ biến, giáo dục pháp luật. Bên cạnh đó, đội ngũ giáo viên của Nhà trường tuổi đời còn trẻ, kinh nghiệm còn hạn chế, kiến thức thực tế chưa nhiều, không biết tiếng dân tộc thiểu số, chưa thực sự hiểu biết về phong tục, tập quán địa phương...

Trường Trung cấp Luật Buôn Ma Thuột đóng trên địa bàn Tây Nguyên, nơi mà công tác phổ biến, giáo dục pháp luật vẫn còn nhiều hạn chế, bất cập so với yêu cầu. Trước hết, hoạt động này chưa có được sự quan tâm, đầu tư thỏa đáng. Thực tế cho thấy, nhiều chính quyền địa phương vẫn dành sự quan tâm nhiều hơn cho việc phát triển kinh tế - xã hội mà ít chú trọng, quan tâm đến hoạt động giáo dục pháp luật. Đội ngũ cán bộ tư pháp xã còn thiếu và yếu về kỹ năng, nghiệp vụ cho dù họ là cán bộ chuyên trách ở cơ sở. Kinh phí đầu tư cho công tác giáo dục pháp luật còn quá ít, nhất là so sánh với chi phí của những hoạt động khác. Thậm chí, có địa phương không có ngân sách để chi

cho công tác này, nhất là các xã vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng dân di cư tự do²... Bên cạnh đó, Nhà trường không có những khoản ngân sách riêng để thực hiện các hoạt động khác ngoài kinh phí đào tạo. Điều đó ảnh hưởng ít nhiều tới hình thức tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật của Nhà trường.

Công tác nghiên cứu khoa học trong đội ngũ giáo viên và học sinh Nhà trường đang còn rất hạn chế. Chính vì thế, chưa có nhiều góp ý, tham mưu cho Bộ Tư pháp trong công tác hoàn thiện thể chế.

2. Giải pháp nâng cao hiệu quả lồng ghép các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật với công tác giảng dạy

Để lồng ghép các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật với công tác giảng dạy tại Trường Trung cấp Luật Buôn Ma Thuột đạt hiệu quả, cần thực hiện các giải pháp sau:

Thứ nhất, đổi mới nội dung, chương trình đào tạo trung cấp luật theo hướng tinh giản, tích hợp kiến thức, kỹ năng, tác phong làm

việc chuyên nghiệp để hình thành năng lực nghề nghiệp cho người học. Nội dung, chương trình đào tạo đáp ứng được mục tiêu giáo dục cũng chính là góp phần phổ biến, giáo dục pháp luật được hiệu quả. Chương trình đào tạo cần giảm bớt thời lượng kiến thức các môn học chung, môn học cơ sở và tăng thời lượng các môn nghiệp vụ. Trong quá trình giảng dạy các môn học cơ sở, cần giảm bớt nội dung kiến thức pháp luật thực định để chú trọng những nội dung mang tính phổ quát, cơ sở giúp người học tiếp thu môn học chuyên ngành. Do đó, cần hướng đến người học biết sử dụng những nguyên tắc cơ bản của pháp luật, phương pháp, nguyên tắc tổ chức, thực hiện công việc liên quan đến pháp luật. Xây dựng chương trình môn học tích hợp để giảm tải những nội dung chồng chéo trong giảng dạy, góp phần bồi dưỡng kiến thức, nâng cao kỹ năng sư phạm cho giáo viên. Cần xác định mục tiêu đào tạo trung cấp luật phù hợp với Luật Giáo dục nghề nghiệp năm 2014 để hình thành

năng lực nghề nghiệp cho người học chứ không chú trọng quá vào mục tiêu kiến thức như hiện nay.

Thứ hai, bám sát chủ đề, nội dung hướng dẫn hưởng ứng Ngày Pháp luật hàng năm của Bộ Tư pháp, để lồng ghép các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật với công tác giảng dạy trong Nhà trường. Bên cạnh đó, cần phải dựa vào khả năng của Nhà trường cũng như điều kiện ở địa phương để lựa chọn nội dung hưởng ứng phù hợp. Chẳng hạn Tây Nguyên là địa bàn đa tôn giáo, có lượng tín đồ của các tôn giáo khác nhau lớn, Nhà trường có thể giới thiệu, phổ biến, tuyên truyền Luật Tín ngưỡng, tôn giáo năm 2016 để mọi người biết được quyền và nghĩa vụ của mình trong hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo. Nội dung công tác dân tộc cũng cần chú trọng trong giảng dạy của giáo viên Trường Trung cấp Luật Buôn Ma Thuột.

Thứ ba, xây dựng đội ngũ giáo viên đủ về số lượng, giỏi chuyên môn, có nhiều kinh nghiệm thực tiễn, năng lực thực hành. Nhà

trường tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên tham gia thực hiện các hoạt động thực tiễn như: Tham gia xây dựng, thẩm định, góp ý các văn bản quy phạm pháp luật; thực hiện một số hoạt động tư vấn pháp luật tại cơ sở, tham gia hoạt động chuyên môn tại cơ sở để nâng cao năng lực thực hành. Bên cạnh đó, cần tổ chức bồi dưỡng kỹ năng nghiệp vụ phổ biến, giáo dục pháp luật cho giáo viên Nhà trường. Đội ngũ giáo viên cần phải học tiếng dân tộc thiểu số để có thể truyền đạt kiến thức, kỹ năng cho người học. Giáo viên cần đổi mới phương pháp giảng dạy, vận dụng giảng dạy tích hợp kiến thức đối với người học, tăng kỹ năng thực hành nghề nghiệp. Ngoài ra, Nhà trường cần mời các thẩm phán, kiểm sát viên, luật sư, điều tra viên, chuyên gia pháp luật, cán bộ, công chức quản lý đang công tác tại Tòa án, cơ quan tư pháp, các cơ quan đơn vị hành chính - sự nghiệp và các tổ chức xã hội - nghề nghiệp khác tham gia giảng dạy và hướng dẫn thực hành cho người học. Từ đó, đội ngũ giáo viên Nhà

trường có cơ hội học tập, tiếp thu kinh nghiệm để nâng cao năng lực chuyên môn, kỹ năng thực hành cho mình.

Trên thực tế, người dân thường chỉ quan tâm tới pháp luật khi bản thân họ phải rơi vào tình thế miễn cưỡng như tranh chấp, vi phạm pháp luật... Do đó, khi giảng dạy pháp luật, giáo viên không nên chỉ tập trung vào nêu quyền và nghĩa vụ của công dân mà còn phải giới thiệu những quy định của pháp luật về bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho công dân, khuyến khích sự tham gia của người dân vào các hoạt động của Nhà nước và xã hội.

Thứ tư, mở các lớp bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ, công chức cấp cơ sở, đặc biệt cấp xã. Trong thời gian tới, có thể đối tượng học trung cấp luật sẽ rất ít, nên Nhà trường cần chú trọng công tác bồi dưỡng chuyên môn, kỹ năng nghiệp vụ cho cán bộ, công chức cấp cơ sở. Điều đó, vừa nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức cấp cơ sở góp phần nâng cao ý thức pháp luật, đồng thời cũng là giải pháp giúp các trường

trung cấp luật giải quyết vấn đề việc làm của mình. Để thực hiện được điều đó, cần có sự tham gia của toàn Ngành Tư pháp, của địa phương, đơn vị liên quan.

Thứ năm, đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học trong đội ngũ giáo viên Nhà trường. Trong đó, chú trọng vào nội dung nghiên cứu khoa học có liên quan trực tiếp đến môn học giảng dạy, có tính thực tiễn áp dụng trong hoạt động của Nhà trường. Nhà trường có thể căn cứ chủ đề, nội dung hướng dẫn hàng năm của Bộ Tư pháp để tổ chức, triển khai trong đội ngũ giáo viên. Những nội dung nếu không có trong chương trình đào tạo, thì công tác nghiên cứu khoa học, hội thảo, tọa đàm cũng là một kênh để thực hiện nội dung hướng dẫn của Bộ Tư pháp.

Thứ sáu, hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật cần được lồng ghép vào toàn bộ chương trình đào tạo của Nhà trường, bao gồm cả các môn học chung. Đối với các môn học chung, tuy không chứa đựng nội dung pháp luật, nhưng các giáo viên của những môn học

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

này cũng có thể lồng ghép hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật thông qua việc tôn trọng nội quy trong lớp, trách nhiệm tham gia các hoạt động Nhà trường, xã hội, sự gương mẫu trong việc chấp hành nội quy, quy chế Nhà trường từ chính các giáo viên... Đây là những môn học mà người học được tiếp cận đầu tiên trong chương trình đào tạo trung cấp luật, do đó, giáo viên cần phải áp dụng đúng nội quy, quy định của Nhà trường ngay từ đầu để hình thành nề nếp, thái độ, tâm lý cho người học.

Thứ bảy, Nhà trường cần phải tổ chức cho người học tiếp cận thực tiễn, thực tập tại cơ sở xuyên suốt quá trình học các môn học nghiệp vụ. Chương trình các môn học nghiệp vụ đều có phần lý thuyết và thực hành. Trong đó, nội dung lý thuyết được truyền đạt ngay trên lớp, đến phần thực hành, giáo viên tổ chức cho người học đến tại

cơ sở để người học dần nắm bắt được kỹ năng thực hành nghề pháp luật.

Thứ tám, xây dựng hệ thống phòng học thực hành nghề nghiệp cho người học, để giáo viên và cả người học có sự trải nghiệm như trong thực tiễn. Thực hiện các công việc theo mẫu như các cơ quan, đơn vị tiến hành.

Thứ chín, bên cạnh việc đào tạo kiến thức pháp luật, kỹ năng nghề nghiệp cho người học thì Nhà trường cần chú trọng công tác bồi dưỡng, giáo dục đạo đức, lối sống, nghề nghiệp, phẩm chất chính trị cho người học. Đào tạo luật, truyền thụ kiến thức pháp luật chính là truyền tải đường lối, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước vào cuộc sống. Điều đó giúp cho người học có trách nhiệm trong việc bảo vệ lợi ích công dân, bảo vệ công lý góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam □

1. [Http://pbgdpl.moj.gov.vn/qt/tintuc/Pages/Trien-Khai-Luat-PBGDPL.aspx?ItemID=70](http://pbgdpl.moj.gov.vn/qt/tintuc/Pages/Trien-Khai-Luat-PBGDPL.aspx?ItemID=70).

2. [Http://trungcapluatbmt.edu.vn/t.aspx?id=711](http://trungcapluatbmt.edu.vn/t.aspx?id=711).

CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, VẬN ĐỘNG NHÂN DÂN CHẤP HÀNH PHÁP LUẬT TẠI CỘNG ĐỒNG DÂN CƯ CỦA MẶT TRẬN TỔ QUỐC CÁC CẤP TỈNH QUẢNG BÌNH

■ NGUYỄN ĐỨC ĐỒNG *

Xác định công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho người dân đóng vai trò hết sức quan trọng trong việc xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa. Đây chính là cầu nối để đưa các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến với người dân, nhằm tuyên truyền, vận động, giáo dục, thuyết phục và động viên người dân chấp hành tốt Hiến pháp và pháp luật, qua đó góp phần thực hiện thắng lợi đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, xây dựng sự đồng thuận và khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Quảng Bình là một tỉnh địa hình phức tạp, dân cư đa dạng, có đồng

bào các dân tộc thiểu số sinh sống tập trung chủ yếu ở các xã vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, là những vùng mà điều kiện đi lại hết sức khó khăn, ít có điều kiện giao tiếp với bên ngoài và hoạt động kinh tế còn tương đối khép kín, chủ yếu là tự cung, tự cấp, trình độ dân trí không đồng đều; tình hình an ninh, chính trị tiềm ẩn nhiều yếu tố phức tạp, các thế lực thù địch trong và ngoài nước thường lợi dụng những lĩnh vực có nhiều vấn đề bất ổn và nhạy cảm như dân tộc, tôn giáo, tranh chấp đất đai, ô nhiễm môi trường... để kích động mâu thuẫn, chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc; tình hình tội phạm và tệ nạn ma túy cũng diễn biến rất phức tạp, do đó vấn đề tuyên truyền, phổ

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

biến, giáo dục pháp luật (PBGDPL) cho người dân là rất quan trọng và cần thiết. Xuất phát từ thực tiễn đó, công tác tuyên truyền chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, PBGDPL trong các tầng lớp nhân dân trên địa bàn tỉnh càng trở nên quan trọng và đã được hệ thống chính trị trong tỉnh quan tâm đúng mức. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp đã tích cực, chủ động phối hợp chặt chẽ với chính quyền cùng cấp triển khai một cách sáng tạo, hiệu quả công tác tuyên truyền, PBGDPL cho mọi tầng lớp nhân dân.

Bám sát vào chủ trương của Tỉnh ủy, kế hoạch của Ủy ban nhân dân tỉnh và Ban chỉ đạo Đề án “Tiếp tục xây dựng và đẩy mạnh công tác tuyên truyền vận động chấp hành pháp luật trong cộng đồng dân cư giai đoạn 2014 - 2016” của tỉnh, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp chủ động phối hợp với các cơ quan liên quan xây dựng kế hoạch triển khai và phát động phong trào tuyên truyền và vận động chấp hành pháp luật đến các đoàn viên,

hội viên và các tầng lớp nhân dân; cử đại diện lãnh đạo tham gia Hội đồng Phổ biến giáo dục, pháp luật cùng cấp. Các hoạt động tuyên truyền, PBGDPL đã được các cấp Mặt trận Tổ quốc triển khai phong phú, đa dạng, phù hợp với tình hình thực tế tại cộng đồng dân cư. Tiếp tục chủ trì phối hợp để nâng cao hiệu quả hoạt động, củng cố kiện toàn và hướng dẫn chi tiết nội dung hoạt động cho các “Nhóm nòng cốt”, tổ hòa giải và các câu lạc bộ pháp luật. Mỗi nhóm, tổ có từ 07 - 10 thành viên, các thành viên của tổ, Nhóm nòng cốt hầu hết là những người gương mẫu, am hiểu về pháp luật, có uy tín trong cộng đồng dân cư, được nhân dân tín nhiệm bầu giữ các chức vụ quan trọng, như: Trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố, trưởng ban công tác Mặt trận, chi hội trưởng, chi hội phó các tổ chức đoàn thể. Đối với những khu vực tập trung đông đồng bào dân tộc thiểu số, đồng bào có đạo thì các nhóm thu hút đội ngũ già làng, người tiêu biểu trong cộng đồng dân cư để họ phát huy vai trò, trách

nhiệm của mình, cùng với Nhóm nòng cốt thực hiện có hiệu quả công tác tuyên truyền, hướng dẫn nhân dân sống và làm việc theo pháp luật. Mặt trận các cấp đã tổ chức lồng ghép nội dung tuyên truyền, phổ biến pháp luật trong các hoạt động văn hóa, sinh hoạt các câu lạc bộ, “Nhóm nòng cốt”, tổ hòa giải; phối hợp mở các lớp tập huấn bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ mặt trận Tổ quốc, Ban Thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng, thành viên các “Nhóm nòng cốt”, tổ hòa giải... Đến nay, các cấp Mặt trận Tổ quốc đã duy trì hoạt động của 522 “Nhóm nòng cốt” với hơn 2.500 thành viên; phối hợp với các ngành liên quan củng cố, duy trì 1.438 tổ hòa giải với 8.273 tổ viên và 321 câu lạc bộ pháp luật với 2.972 thành viên, 159 hội đồng an ninh trật tự cấp xã; 837 ban an ninh trật tự thôn, bản; 3.148 tổ an ninh nhân dân và nhóm liên gia tự quản; 623 tổ xung kích an ninh. Các nhóm nòng cốt, tổ hòa giải, câu lạc bộ... hoạt động theo nguyên tắc

tự quản, dưới sự điều hành của cấp ủy thôn, bản, khu phố; có thành lập trưởng, phó của nhóm, tổ và ban hành quy chế hoạt động của từng thành viên. Trong quá trình hoạt động, các nhóm, tổ đã thường xuyên, phối hợp chặt chẽ để tuyên truyền, vận động kịp thời và triển khai các chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước và của tỉnh đến với người dân; tạo nếp sống tự quản theo pháp luật trong từng cộng đồng dân cư.

Chủ trì phối hợp với các ban, ngành liên quan để xây dựng, củng cố và nhân rộng “Điểm sáng chấp hành pháp luật tại cộng đồng dân cư”; các mô hình điểm về tham gia phòng, chống tội phạm ma túy, mại dâm, đảm bảo trật tự an toàn giao thông, giữ gìn an ninh trật tự tại cộng đồng dân cư. Các điểm sáng, mô hình này được các cấp Mặt trận Tổ quốc quan tâm chỉ đạo, hướng dẫn, đầu tư thời gian, hỗ trợ kinh phí, thường xuyên được kiểm tra, hướng dẫn, trong những năm tiếp theo đó. Các khu dân cư được chọn làm điểm tiếp tục được quan tâm,

giữ vững và nhân rộng ra các khu dân cư khác. Đến nay, duy trì được 240 “Điểm sáng chấp hành pháp luật tại cộng đồng dân cư” cấp tỉnh, 349 mô hình về phòng, chống tội phạm ma túy, mại dâm, đảm bảo trật tự, an toàn giao thông, giữ gìn an ninh, trật tự tại cộng đồng dân cư của các cấp Mặt trận Tổ quốc. Nhìn chung, tại các điểm chỉ đạo đã có chuyển biến khá tích cực, giảm thiểu vi phạm về vi phạm pháp luật, nhận thức pháp luật của người dân đã chuyển biến rõ rệt. Điều đáng ghi nhận là cả hệ thống chính trị đã vào cuộc, việc lãnh đạo, chỉ đạo khá chặt chẽ, đồng bộ, mọi lực lượng trong xã hội và các tầng lớp nhân dân đều tham gia hưởng ứng với những việc làm tích cực, hiệu quả. Hàng năm, các địa phương đã chỉ đạo sơ kết các điểm chỉ đạo để rút ra những kinh nghiệm cho việc nhân rộng. Ở mỗi khu dân cư đều thành lập ban vận động, tổ chức ký cam kết đến từng các tổ chức đoàn thể và từng hộ gia đình. Ban Công tác Mặt trận và Công an khu vực làm lực lượng nòng cốt trong ban

vận động. Trong quá trình hoạt động đã gắn nội dung tuyên truyền trật tự pháp luật với nội dung cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” trước đây, nay là cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” đã tạo nên phong trào chấp hành pháp luật sâu rộng trong từng gia đình, từng khu dân cư, góp phần từng bước ngăn chặn và hạn chế hành vi vi phạm pháp luật ở khu dân cư, động viên nhân dân phát huy quyền làm chủ, tham gia vào hoạt động quản lý nhà nước, quản lý xã hội.

Chú trọng, quan tâm triển khai công tác PBGDPL đến bà con dân tộc thiểu số, tín đồ tôn giáo. Các cấp Mặt trận Tổ quốc đã xác định đây là một lĩnh vực nhạy cảm và hết sức phức tạp nên PBGDPL cho các dân tộc thiểu số, các tín đồ, chức sắc, nhà tu hành, các tôn giáo lại càng có ý nghĩa quan trọng. Những năm qua, cùng với việc quan tâm phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

bào dân tộc thiểu số, tín đồ các tôn giáo, Đảng, Nhà nước và Tỉnh ủy đã có nhiều đổi mới, cách nhìn nhận đối với một bộ phận đồng bào có đạo và dân tộc thiểu số. Nhiều chủ trương, chính sách chăm lo về dân tộc, tôn giáo được Nhà nước và Tỉnh ủy ban hành, như: Tạo điều kiện có đất sản xuất, có cơ sở thờ tự để hoạt động... Bên cạnh đó, cũng đã triển khai thường xuyên công tác PBGDPL cho tín đồ tôn giáo và bà con dân tộc thiểu số, với nhiều hình thức phổ biến khác nhau như: Tuyên truyền miệng, thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, qua các cuộc thi tìm hiểu pháp luật, xây dựng các điểm sáng về chấp hành pháp luật ở những khu dân cư vùng dân tộc, tôn giáo... Nhìn chung, công tác phổ biến, giáo dục pháp luật cho tín đồ các tôn giáo, người dân tộc thiểu số đã đạt được những kết quả nhất định; nhiều chủ trương, chính sách, pháp luật từng bước đi vào cuộc sống; một số quy định của pháp luật đã trở thành thói quen ứng xử trong nhân dân; một số tệ nạn xã hội và hủ tục

(đặc biệt ở vùng dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa) từng bước được đẩy lùi.

Phát huy vai trò, tác dụng của Tủ sách pháp luật ở xã, phường, thị trấn thị trấn để đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật trong cộng đồng dân cư. Hiện nay, 100% xã, phường, thị trấn và nhiều khu dân cư thuộc 08 huyện, thị xã, thành phố trong tỉnh đều đã xây dựng được Tủ sách pháp luật. Các Tủ sách pháp luật phần lớn được đặt tại trụ sở Ủy ban nhân dân xã và nhà văn hóa khu dân cư. Hàng năm, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các huyện, thị xã, thành phố phối hợp với Phòng Tư pháp lập danh mục sách, tài liệu pháp luật cần thiết để hướng dẫn cơ sở kịp thời bổ sung các đầu sách cho Tủ sách pháp luật. Đối tượng khai thác Tủ sách pháp luật chủ yếu là cán bộ, công chức, viên chức của xã và thôn, bản, khu phố nhằm phục vụ cho việc tuyên truyền, triển khai công việc; các cán bộ hưu trí sử dụng Tủ sách nhằm tìm hiểu tình hình kinh tế - xã hội. Hình thức phục vụ chủ yếu vẫn là

đọc tại chỗ hoặc mượn về đọc, được cán bộ phụ trách quản lý, theo dõi bằng sổ theo dõi. Ngoài ra, còn có trên 2.500 mô hình tổ, nhóm, câu lạc bộ của các tổ chức đoàn thể như: “Phòng chống tệ nạn xã hội ma túy, mại dâm”, mô hình “Câu lạc bộ trật tự an toàn giao thông” của thanh niên; mô hình “Năm không, ba sạch” của Hội Liên hiệp phụ nữ; mô hình “Nông dân tìm hiểu pháp luật” của Hội nông dân... Hầu hết các “Nhóm nòng cốt” và “Câu lạc bộ pháp luật” đó chứng minh được tính hiệu quả, tạo nhiều chuyển biến tích cực trong nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật của mọi tầng lớp nhân dân, giảm tệ nạn xã hội; nếp sống văn hoá văn minh, trật tự an toàn xã hội ngày càng được giữ vững và phát huy.

Việc phổ biến, giáo dục pháp luật thông qua hệ thống thông tin đại chúng tiếp tục được duy trì và nâng cao chất lượng. Hàng năm, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh đã phối hợp với Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh xây dựng 12 chuyên mục và với Báo Quảng Bình xây dựng 12

chuyên trang “Đại đoàn kết”. Trang thông tin điện tử của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh thường xuyên cập nhật, đăng tải nội dung các văn bản, chính sách mới của Đảng, pháp luật của Nhà nước, các chương trình, mục tiêu, kế hoạch triển khai các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh... Đồng thời, đẩy mạnh công tác tuyên truyền các chủ trương đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trên các trang thông tin điện tử của các tổ chức thành viên như Hội Phụ nữ, Hội Nông dân, Đoàn thanh niên, Hội Cựu chiến binh... Mặt khác, trên các hệ thống loa truyền thanh ở cấp huyện, cấp xã và khu dân cư cũng đã định kỳ tuyên truyền đều đặn cho người dân những nội dung mới về chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật mới được ban hành, đặc biệt là dự án, đề án liên quan thiết thực đến đời sống của người dân tại cộng đồng dân cư. Bên cạnh đó, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp phối hợp với tư pháp cùng cấp hướng dẫn và tổ chức

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

triển khai Ngày Pháp luật gắn với Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc hàng năm (18/11).

Công tác tổ chức, củng cố, kiện toàn và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, báo cáo viên, tuyên truyền viên được quan tâm, chú trọng, không ngừng được nâng cao về trình độ chuyên môn, kỹ năng tuyên truyền PBGDPL. Hiện nay, đội ngũ báo cáo viên pháp luật các cấp là trên 1.723 người, riêng hệ thống Mặt trận Tổ quốc các cấp có 170 báo cáo viên pháp luật. Về cơ bản, đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên đều được bồi dưỡng kiến thức, nghiệp vụ chuyên môn và kỹ năng tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật. Tính từ năm 2013 đến năm 2016, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh và huyện đã phối hợp với Trường chính trị tỉnh và Trung tâm bồi dưỡng chính trị cấp huyện mở 27 lớp tập huấn cho hơn 2.500 lượt cán bộ Mặt trận Tổ quốc các cấp, trưởng ban công tác Mặt trận ở khu dân cư; trưởng, phó ban Ban Thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư

cộng đồng; thành viên của “Nhóm nòng cốt” và “Câu lạc bộ pháp luật”. Thông qua các lớp tập huấn đó hướng dẫn cho các học viên về kỹ năng, phương pháp tuyên truyền, phổ biến pháp luật, các văn bản pháp luật có liên quan đến quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân.

Hàng năm, Mặt trận Tổ quốc các cấp phối hợp với Hội đồng Phổ biến, giáo dục pháp luật cùng cấp tổ chức đoàn kiểm tra, giám sát việc chấp hành pháp luật và tổ chức triển khai công tác tuyên truyền, PBGDPL của cơ quan, tổ chức, đơn vị. Qua việc kiểm tra, giám sát hàng năm đã chỉ ra được những ưu điểm, những hạn chế, tồn tại của việc tổ chức tuyên truyền, PBGDPL, từ đó giúp cho các cơ quan, tổ chức đơn vị đổi mới, nâng cao hiệu quả của việc tuyên truyền, PBGDPL. Mặt khác, các cấp Mặt trận Tổ quốc cũng đã chủ động ký kết với chính quyền và các ban, ngành liên quan nhằm để phối hợp chặt chẽ, đồng thời tăng thêm nguồn lực để triển khai công tác PBGDPL.

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Bên cạnh những kết quả đã đạt được thì hoạt động tuyên truyền, PBGDPL trên địa bàn tỉnh Quảng Bình trong thời gian qua vẫn chưa thực sự đáp ứng được yêu cầu do một số tồn tại, hạn chế như:

Thứ nhất, một số địa phương, cơ sở chưa chủ động tham mưu cho cấp ủy, phối hợp với chính quyền trong công tác PBGDPL. Nội dung tuyên truyền ở một số lĩnh vực chưa phong phú, chưa thực sự đi sâu vào những nội dung pháp luật mà người dân cần. Hình thức tuyên truyền chưa thu hút nhiều đối tượng, chủ yếu là thông qua các hội nghị, chưa có hình thức mang tính chất đa dạng, hấp dẫn, thu hút được sự tập trung chú ý của người dân.

Thứ hai, sự phối hợp giữa Mặt trận Tổ quốc với các cấp, các ngành chưa thực sự chặt chẽ, chưa phát huy hết vai trò, trách nhiệm phối hợp trong công tác PBGDPL; giải pháp để thực hiện tốt công tác tuyên truyền, PBGDPL còn mang tính chung chung, chưa cụ thể.

Thứ ba, các phương tiện, thiết bị hỗ trợ cho công tác tuyên truyền,

PBGDPL còn hạn chế, chưa thu hút, truyền tải cho người nghe một cách sinh động. Tài liệu cho nhóm, tổ, câu lạc bộ ở khu dân cư để hoạt động chưa nhiều, kinh phí thực hiện còn ít, nhất là cấp xã, làm ảnh hưởng đến công tác xây dựng kế hoạch triển khai các đợt tuyên truyền, PBGDPL.

Trong tình hình hiện nay, nâng cao hiệu quả công tác PBGDPL cần phải có các phương thức tác động phù hợp làm thay đổi cách nghĩ, cách nhìn của nhân dân đối với pháp luật. Người dân thường chỉ quan tâm tới pháp luật khi bản thân họ phải rơi vào tình thế sự việc miễn cưỡng, lợi ích bị xâm hại, liên quan đến pháp luật (kiện cáo, tranh chấp, bị phạt, bị cưỡng chế...). Bởi vậy, khi tuyên truyền, PBGDPL cần giải thích, phân tích cho người dân hiểu được rằng, pháp luật không chỉ bao gồm các quy định cưỡng chế, thực thi pháp luật, biện pháp giải quyết tranh chấp, mà pháp luật còn bao gồm các quy định bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của công dân, khuyến khích sự giao

dịch lành mạnh giữa các thành viên trong xã hội vì sự phát triển và bảo đảm trật tự ổn định. Pháp luật là môi trường thuận lợi tạo điều kiện cho người giao dịch với nhau trong các lĩnh vực của đời sống xã hội, đảm bảo cho các thành viên trong xã hội phụ thuộc và gắn bó với nhau một cách hợp lý

Trong thời gian tới để đẩy mạnh hơn nữa hiệu quả của công tác PBGDPL, Mặt trận Tổ quốc các cấp cần quan tâm triển khai một số giải pháp như sau:

Một là, tiếp tục chủ động tham mưu cho cấp ủy Đảng tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo trong công tác tuyên truyền, PBGDPL. Hàng năm, phối hợp chặt chẽ, đồng bộ với các cấp, các ngành để xây dựng chương trình, kế hoạch tuyên truyền, PBGDPL đảm bảo phù hợp với từng đối tượng và điều kiện thực tế. Sớm ban hành bộ tiêu chí đánh giá hiệu quả công tác PBGDPL đảm bảo thiết thực, hiệu quả, phù hợp với từng vùng, miền, từng đối tượng.

Hai là, đổi mới, linh hoạt phương

thức PBGDPL, tạo tính tích cực, chủ động trong việc tìm hiểu, nhận thức bằng nhiều hình thức khác nhau như hình thức sân khấu hóa, áp dụng các phương thức hiện đại trong việc tuyên tải thông tin, tổ chức thi tìm hiểu pháp luật, phổ biến các văn bản pháp luật mới ban hành... Qua đó, hình thành ý thức tự giác, thói quen học tập, nâng cao trình độ hiểu biết pháp luật, sống, học tập và làm việc theo pháp luật. Triển khai trên diện rộng những hình thức mới đang phát huy hiệu quả trên thực tế như mạng internet, xây dựng chuyên mục phổ biến pháp luật, lựa chọn nội dung PBGDPL phù hợp với từng đối tượng sao cho có hiệu quả. Cần đề cao vai trò, uy tín của các già làng, trưởng thôn, cán bộ hòa giải vì những người này có thuận lợi là biết ngôn ngữ, lại am hiểu phong tục tập quán, đặc điểm đời sống của đồng bào nên việc tuyên truyền của họ sẽ có hiệu quả hơn.

Ba là, duy trì, phát huy, đẩy mạnh thực hiện và phát triển nhân rộng mô hình điểm, đồng thời phối

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

hợp tăng cường tư vấn pháp luật miễn phí. Gắn giáo dục pháp luật với giáo dục đạo đức, văn hóa, truyền thống và bồi dưỡng rèn luyện ý thức tự giác, tự nguyện tìm hiểu chấp hành pháp luật của các tầng lớp nhân dân. Hàng năm, tổ chức bồi dưỡng chính trị, nghiệp vụ, nâng cao chất lượng hoạt động của đội ngũ cán bộ làm công tác PBGDPL các cấp, đặc biệt chú ý đến đối tượng ở cơ sở và các khu dân cư.

Bốn là, thường xuyên theo dõi, giám sát việc triển khai thực hiện các chương trình, kế hoạch về tuyên truyền, PBGDPL của chính quyền, các ngành liên quan, đồng thời kịp thời đề xuất, kiến nghị xử lý các vướng mắc, bất cập trong quá trình tuyên truyền, PBGDPL.

Năm là, thường xuyên, kịp thời cung cấp tài liệu hướng dẫn nghiệp vụ, tài liệu pháp luật cho đội ngũ cán bộ Mặt trận Tổ quốc cơ sở và Ban công tác Mặt trận, “Nhóm nòng cốt”, “Tổ hòa giải”, câu lạc bộ tại các khu dân cư. Duy trì và phát huy hiệu quả tủ sách pháp luật ở cơ

sở. Mặt khác, phải đảm bảo đủ kinh phí, cơ sở vật chất kỹ thuật cho hoạt động tuyên truyền, PBGDPL. Có cơ chế, chính sách hỗ trợ, đãi ngộ cho những lực lượng làm công tác PBGDPL.

Nhìn chung, công tác tuyên truyền, vận động chấp hành pháp luật trong cộng đồng dân cư của Mặt trận Tổ quốc các cấp trên địa bàn tỉnh đóng vai trò là một trong những cầu nối quan trọng để đưa các chính sách pháp luật đến với người dân tại cộng đồng dân cư. Qua đó, góp phần nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật, ý thức tự giác, chủ động tìm hiểu pháp luật của các tầng lớp nhân dân. Hàng năm, tỷ lệ người dân vi phạm pháp luật ngày càng giảm; tình trạng đơn thư khiếu kiện do mâu thuẫn giảm đáng kể đã góp phần ổn định tình hình an ninh trật tự ở địa phương. Từ đó, nâng cao kỷ luật, kỷ cương trong việc thực thi, chấp hành pháp luật, bảo vệ an ninh, trật tự, an toàn xã hội và phát triển kinh tế ở địa phương, cơ sở □

ĐỒNG THÁP ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG CÔNG TÁC PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT

■ SỞ TƯ PHÁP TỈNH ĐỒNG THÁP

Ứng dụng công nghệ thông tin luôn được xem là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp trong chương trình công tác hàng năm, thực hiện thống nhất, đồng bộ, thông suốt trong Ngành Tư pháp, ứng dụng sâu rộng vào từng công việc cụ thể nhằm cải tiến về chất lượng, phương thức làm việc. Trong đó, ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp được lãnh đạo Sở Tư pháp ưu tiên quan tâm chỉ đạo thực hiện.

Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật là một trong những nhiệm vụ quan trọng của Ngành Tư pháp, góp phần nâng cao ý thức chấp hành pháp

luật của người dân, đưa pháp luật đi vào cuộc sống, đảm bảo mục tiêu xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân của Đảng ta. Thời gian qua, các hình thức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật truyền thống tuy đã phát huy hiệu quả nhưng nhìn chung vẫn còn một số hạn chế nhất định như: Đối tượng tiếp cận thông tin còn hạn chế; các chủ trương, chính sách mới chưa kịp thời đến với người dân; thông tin tuyên truyền, phổ biến chưa phục vụ được nhu cầu tra cứu, tìm kiếm...

Trước thực trạng nêu trên, với mong muốn làm đa dạng, phong phú các hình thức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trên địa bàn tỉnh nên giải pháp ứng

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

dụng công nghệ thông tin được ưu tiên lựa chọn. Cụ thể:

Thứ nhất, thiết lập trang Fanpage trên Facebook của Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp phục vụ cho công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật

Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp chọn Facebook là phương tiện để tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật vì đây là mạng xã hội có số người dùng đông đảo ở Việt Nam, các tính năng chia sẻ thông tin rất phù hợp với đặc thù yêu cầu của công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật.

Fanpage “Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp” được xây dựng từ cuối năm 2015, là nguồn cung cấp thông tin rất phong phú như: Các văn bản, chính sách mới; các mục tin về chuyên đề tư vấn pháp luật, chính sách pháp luật; hoạt động của Ngành Tư pháp ở trung ương và trên địa bàn tỉnh; các hoạt động về tuyên truyền, phổ biến và giáo dục pháp luật... Ngoài ra, Fanpage “Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp” còn là nơi tiếp nhận và trả lời các phản ánh kiến nghị về hoạt

động của Ngành Tư pháp của tỉnh, giải đáp các thắc mắc liên quan đến các quy định pháp luật...

Các thông tin trên Fanpage “Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp” được cập nhật thường xuyên, liên tục nhằm mang lại những thông tin mới nhất, nhanh nhất cho người xem, đặc biệt là các thông tin về chủ trương, chính sách mới của Nhà nước, do đó, đây dần trở thành kênh tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho người dân.

Thứ hai, xây dựng trang thông tin điện tử Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp trở thành cổng giao tiếp của tổ chức và công dân với Sở Tư pháp

Trang thông tin điện tử là một công cụ tuyên truyền, phổ biến pháp luật hiệu quả. Hiện nay, hầu hết các cơ quan, đơn vị trong tỉnh đều có trang thông tin điện tử riêng. Để trang thông tin điện tử trở thành công cụ tuyên truyền, phổ biến pháp luật hiệu quả, Sở Tư pháp đã tiến hành cải tiến, cập nhật bổ sung các chuyên mục để phục vụ người dân như: Văn bản quy phạm pháp luật do Hội đồng

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

nhân dân và Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành được cập nhật thường xuyên phục vụ cho nhu cầu tra cứu, cập nhật kiến thức pháp luật cho người dân; chuyên mục hỏi đáp pháp luật với mục đích tiếp nhận và giải đáp những thắc mắc liên quan đến các quy định pháp luật cho người dân; chuyên mục tình huống pháp luật nhằm phục vụ cho người dân việc tra cứu, tìm hiểu cách giải quyết các tình huống pháp luật liên quan đến cá nhân mình.

Thứ ba, tạo kênh lưu trữ các video chuyên mục chính sách pháp luật, tư vấn pháp luật trên sóng truyền hình, phóng sự liên quan đến hoạt động pháp luật trên địa bàn tỉnh

Tận dụng tính năng lưu trữ và chia sẻ video của ứng dụng Youtube, Sở Tư pháp đã tạo kênh lưu trữ các video chuyên mục Chính sách pháp luật, Tư vấn pháp luật trên sóng truyền hình, phóng sự liên quan đến hoạt động pháp luật trên địa bàn tỉnh nhằm mục đích chia sẻ các đường dẫn trên trang thông tin điện tử,

Fanpage “Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp” để người dân có thể truy cập, tìm hiểu pháp luật qua các đoạn video.

Các video trên Youtube của Sở Tư pháp Đồng Tháp ngoài việc phục vụ cho việc tìm hiểu pháp luật của người dân, đây còn là nguồn tài liệu để công chức tư pháp cấp huyện, cấp xã tham khảo nâng cao trình độ chuyên môn, giúp đội ngũ làm công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật ở địa phương có thêm nguồn tài liệu trong tác nghiệp hàng ngày.

Từ việc áp dụng các giải pháp ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, thì chất lượng công tác này ở tỉnh Đồng Tháp được nâng cao và đạt những kết quả cụ thể như sau:

- Fanpage “Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp” đã kết bạn trên 5.000 bạn bè, trên 1.323 lượt thích, lượt theo dõi. Các thông tin được chia sẻ nhanh chóng, chính xác đến “bạn bè” thể hiện sự hiệu quả của công cụ này. Người đọc Fanpage “Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp” rất

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

đa dạng, làm việc ở nhiều ngành, lĩnh vực khác nhau nên Fanpage trở thành kênh tuyên truyền, phổ biến pháp luật rộng lớn với số lượng tham gia ngày càng tăng.

- Các thành viên tham gia Fanpage “Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp” được chia sẻ ngay khi vừa ban hành văn bản chỉ đạo, các chính sách mới (không có tính chất mật), từ đó giúp cho các thành viên nắm bắt thông tin rất nhanh, đặc biệt các thành viên là công chức, viên chức Ngành Tư pháp của tỉnh sẽ tiếp cận nhanh với các chỉ đạo của Ngành trong hoạt động chuyên môn của mình.

- Sau khi cải tiến trang thông tin điện tử để phục vụ người dân thì số lượng truy cập cũng tăng lên (trên 4.000 lượt/tháng), đó là hiệu ứng tích cực thể hiện sự thay đổi là có hiệu quả, Trang Thông tin điện tử của Sở Tư pháp đã mang lại những thông tin cần thiết cho người truy cập.

Các mục tin như: Tình huống pháp luật, hỏi đáp pháp luật, văn bản pháp luật của Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân tỉnh ban

hành được người dân quan tâm truy cập, tìm hiểu và gửi các thắc mắc cần giải đáp. Các video chuyên mục chính sách pháp luật, tư vấn pháp luật trên sóng truyền hình, phóng sự liên quan đến hoạt động pháp luật trên địa bàn tỉnh cũng nhận được những phản hồi tích cực của người xem thông qua các chức năng nhận xét, chia sẻ, thích video.

Những kết quả đạt được trong thời gian qua là động lực để Sở Tư pháp Đồng Tháp tiếp tục cải tiến, ứng dụng mạnh mẽ hơn nữa công nghệ thông tin vào công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, góp phần thay đổi thói quen tiếp cận thông tin pháp luật của người dân. Có thể nói, các giải pháp trên là cách làm mới cần được quan tâm thực hiện, đánh giá kết quả, từ đó có thể triển khai, nhân rộng trên cả nước.

Tuy nhiên, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác tuyên truyền, phổ biến và giáo dục pháp luật cũng cần có những lưu ý như sau:

- Do sử dụng môi trường mạng

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

để quản lý và đăng tải thông tin nên cần phải quan tâm vấn đề bảo mật thông tin, tránh trường hợp mất thông tin, mất quyền truy cập dẫn đến mất kiểm soát thông tin.

- Các thông tin khi đăng tải được chia sẻ rất nhanh chóng nên cần phải có tính chính xác, phải có sự kiểm duyệt chặt chẽ.

- Đối với các địa phương có hạ tầng công nghệ thông tin chưa phát triển, cần phải nghiên cứu áp dụng cho phù hợp để đảm bảo người dân được tiếp cận thông tin bằng nhiều hình thức khác nhau.

Để ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật tại tỉnh Đồng Tháp phát huy hiệu quả hơn nữa trong thời gian tới, cần thực hiện một số giải pháp sau:

- Phát huy thế mạnh của mạng xã hội Facebook trong việc phổ biến thông tin pháp luật đến từng người dân. Thường xuyên cập nhật thông tin trên Fanpage “Sở Tư pháp tỉnh Đồng Tháp” để cung cấp những thông tin nhanh nhất, mới nhất cho tổ chức và công dân

trên địa bàn tỉnh.

- Sử dụng chức năng zalo page của mạng xã hội Zalo để đăng tải các thông tin về chủ trương, chính sách mới, các hoạt động liên quan đến công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật nhằm cung cấp thông tin cho người dân thông qua mạng xã hội này.

- Tiếp tục cải tiến trang thông tin điện tử của Sở Tư pháp, xây dựng chuyên mục các chính sách mới có hiệu lực trong tháng nhằm phục vụ việc cập nhật thông tin của công chức, viên chức trong Ngành Tư pháp và người dân.

- Chuyển đổi mô hình từ sách pháp luật sang mô hình từ sách pháp luật điện tử nhằm mở rộng đối tượng sử dụng, cập nhật các đầu sách dễ dàng, tiết kiệm chi phí.

- Chia sẻ các video về chuyên đề chính sách pháp luật, phóng sự pháp luật, các buổi tuyên truyền pháp luật... trên ứng dụng Youtube để làm nguồn tài liệu điện tử phục vụ cho công tác tuyên truyền, phổ biến và giáo dục pháp luật □

PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT CHO ĐỒNG BÀO DÂN TỘC KHMER Ở SÓC TRĂNG

■ SỞ TƯ PHÁP TỈNH SÓC TRĂNG

Là một trong những tỉnh thuộc miền Tây Nam Bộ, Sóc Trăng có 11 đơn vị hành chính, trong đó, có 08 huyện, 02 thị xã và 01 thành phố. Theo số liệu thống kê, Sóc Trăng có tổng số dân gần 1,3 triệu người, trong đó đồng bào dân tộc Khmer là 402.499 người, chiếm 30,71% dân số của tỉnh. Người dân tộc Khmer có truyền thống văn hóa đậm đà bản sắc dân tộc với sự phong phú về phong tục, tập quán, lối sống, tôn giáo, tín ngưỡng, đã và đang có những đóng góp quan trọng cho sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước nói chung, tỉnh Sóc Trăng nói riêng. Tuy nhiên, phần lớn đồng bào dân tộc Khmer có trình độ dân trí thấp và hiểu biết pháp luật còn nhiều hạn chế, vì vậy gặp

nhiều khó khăn trong việc thực hiện các quyền dân chủ, tiếp cận các chương trình, chính sách pháp luật dành cho đồng bào dân tộc, trong sử dụng pháp luật để giải quyết các vấn đề pháp lý liên quan đến quyền, lợi ích hợp pháp của đồng bào.

Xuất phát từ thực tiễn nêu trên, hàng năm Sở Tư pháp đều tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Kế hoạch về công tác phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật trên địa bàn tỉnh, trong đó tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc và các chức sắc tôn giáo là đối tượng luôn được quan tâm hàng đầu. Ngoài ra, Sở Tư pháp còn thường xuyên ký kết các kế hoạch liên tịch, liên ngành với Sở Văn hóa, thể thao và du lịch, Sở Nông

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

nghiệp và phát triển nông thôn, Ban Dân tộc và Hội Nông dân để thực hiện phổ biến, giáo dục pháp luật tại các xã, huyện vùng sâu và những địa phương có đông đồng bào dân tộc với các hình thức như: Tổ chức các lớp tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, cấp phát tài liệu pháp luật bằng tiếng Khmer và xây dựng tiểu phẩm pháp luật bằng tiếng Khmer, cấp miễn phí Bản tin phổ biến, giáo dục pháp luật để nâng cao hiệu quả tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho đồng bào dân tộc Khmer, Sở Tư pháp đã ký kết kế hoạch với Ban Dân tộc tỉnh để chỉ đạo các huyện có đông đồng bào dân tộc lựa chọn những người Khmer có trình độ và điều kiện như: Các vị sư, Acha trong chùa, ban quản trị chùa và cán bộ cấp xã... để Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã ra quyết định công nhận là tuyên truyền viên pháp luật.

Song song đó, Sở Tư pháp phối hợp với Ban Dân tộc tỉnh để trang bị kỹ năng về phổ biến, giáo dục pháp luật, nghiệp vụ về hòa giải ở

cơ sở, các văn bản pháp luật và những chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước... để lực lượng này tuyên truyền, phổ biến rộng rãi đến vùng đồng bào dân tộc. Ngoài ra, Sở Tư pháp còn phối hợp với Ban Dân tộc tỉnh biên soạn tài liệu pháp luật dịch sang chữ Khmer và ghi đĩa bằng tiếng Khmer đưa vào các chùa để lồng ghép tuyên truyền trong các buổi sinh hoạt văn hóa truyền thống của dân tộc. Bên cạnh đó, Ban Dân tộc mở các lớp giới thiệu chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước đối với đồng bào dân tộc cho các vị trụ trì, sư sãi và các vị Acha của chùa Khmer để các vị này tuyên truyền, phổ biến chính sách pháp luật kịp thời đến bà con vùng đồng bào dân tộc.

Thực hiện Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, những năm qua Sở Tư pháp đã tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Kế hoạch về tổ chức Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, đồng thời với vai trò Thường trực

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật tỉnh, Sở cũng đã có công văn gửi các sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh, Ủy ban nhân dân cấp huyện, Đoàn Luật sư, Hội Luật gia đề nghị phối hợp triển khai thực hiện Ngày Pháp luật với nhiều nội dung phong phú, hình thức đa dạng như treo băng rôn, pa-nô, cờ hưởng ứng Ngày Pháp luật; tổ chức phổ biến, giáo dục pháp luật cho các đối tượng đặc thù theo Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật; tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật tại các xã, phường, thị trấn theo Đề án “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật tại một số địa bàn trọng điểm về vi phạm pháp luật” giai đoạn 2013 - 2016 trên địa bàn tỉnh; trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật cho học sinh cấp 2, 3. Đồng thời, ở những vùng có đông đồng bào dân tộc Khmer, mở nhiều chuyên trang, chuyên mục về pháp luật được đăng tải trên sóng phát thanh, truyền hình, báo; nhất là phát thanh, truyền hình bằng tiếng Khmer để phổ

biến, tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Sóc Trăng hiện nay có rất nhiều chùa Khmer, đây không chỉ là không gian linh thiêng, giàu tính tâm linh mà còn là một trung tâm hoạt động văn hóa - xã hội của người Khmer. Nhận thức được vai trò nêu trên, nhiều năm qua Sở Tư pháp tỉnh Sóc Trăng đã phối hợp các địa phương xây dựng các kệ sách, tủ sách pháp luật trong các điểm chùa, đến nay 100% chùa Khmer đều có kệ sách và tủ sách pháp luật. Ngoài ra, thực hiện Quyết định số 06/2010/QĐ-TTg ngày 25/01/2010 của Thủ tướng Chính phủ về xây dựng, quản lý và khai thác tủ sách pháp luật, Sở Tư pháp đã chọn 12 điểm chùa Khmer tiêu biểu để tặng 12 Tủ sách với trên 3.500 đầu sách pháp luật để góp phần giúp cho các vị sư sãi, bà con phật tử Khmer tìm hiểu, nghiên cứu và nâng cao ý thức chấp hành pháp luật.

Từ khi có tủ sách pháp luật,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

hàng ngày, ngoài giờ tu hành thì các vị sư sãi cùng thành viên ban quản trị đều dành thời gian nghiên cứu các chính sách pháp luật để nâng cao kiến thức cho bản thân; đặc biệt vào các ngày 15, 30 hàng tháng, mỗi chùa đón tiếp nhiều phật tử vào sinh hoạt, vì vậy cán bộ quản lý mở tủ sách pháp luật để bà con, phật tử đến đọc, tạo thói quen tốt trong việc nâng cao kiến thức pháp luật cho người dân. Bên cạnh đó, vào Ngày Pháp luật Việt Nam hàng năm, nhà chùa đều tổ chức các hoạt động hưởng ứng như tuyên truyền các chủ trương, chính sách pháp luật của Nhà nước đến các vị sư sãi, ban quản trị và phật tử, ngoài ra nhà chùa còn đem các vụ tranh chấp, xích mích trong nhân dân, trong anh em thân tộc ra phân tích hoặc tiến hành hòa giải thấu tình đạt lý... Sau vài năm đi vào hoạt động thì tủ sách pháp luật ở các điểm chùa đã đem lại hiệu quả thiết thực, góp phần quan trọng trong việc nâng cao kiến thức pháp luật cho đông đảo

cán bộ, đảng viên, sư sãi và quần chúng nhân dân là người dân tộc Khmer. Do đó, giúp cán bộ cơ sở, sư sãi và những người cao tuổi trong đồng bào Khmer thực hiện khá tốt công tác hòa giải ở cơ sở. Từ đó tỷ lệ hòa giải thành hàng năm trên địa bàn tỉnh Sóc Trăng đều đạt cao.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, việc tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc Khmer còn gặp những khó khăn nhất định như: Vẫn còn một số nơi cấp ủy, chính quyền, đoàn thể chưa nhận thức hết ý nghĩa, tầm quan trọng và tính đặc thù của công tác phổ biến, giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc Khmer, do đó, việc chỉ đạo, triển khai thực hiện chưa sâu sát, còn dàn đều, chung chung; công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật chưa đi vào chiều sâu, đặc biệt là ở một số nơi có đông đồng bào dân tộc Khmer; cán bộ tư pháp địa phương một số nơi chưa phối hợp chặt chẽ với các chức sắc và tổ chức tôn giáo như

các vị sư trụ trì, ban quản trị chùa, hội đồng kết sư sãi yêu nước để tìm hiểu nhu cầu tìm hiểu pháp luật của đồng bào dân tộc Khmer; một bộ phận đồng bào dân tộc không nghe được hết tiếng phổ thông nên không hiểu cán bộ nói gì nếu như không có phiên dịch; hình thức tổ chức tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật chỉ mới thực hiện ở bình diện chung, chưa tập trung nhiều đến đối tượng đặc thù.

Để nâng cao hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc Khmer và tăng cường sự phối hợp giữa Ngành Tư pháp với các cơ quan, tổ chức liên quan trong việc huy động nguồn lực tham gia phổ biến, giáo dục pháp luật, Sở Tư pháp tỉnh Sóc Trăng đưa ra một số giải pháp như:

Thứ nhất, phải làm cho cán bộ, Đảng viên và nhân dân vùng đồng bào dân tộc Khmer nhận thức đầy đủ về ý nghĩa, tầm quan trọng và tính đặc thù của công tác phổ biến, giáo dục pháp luật đối

với đồng bào dân tộc trong giai đoạn hiện nay. Trước hết là đối với cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương và các thành viên trong Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật ở các địa phương có đông đồng bào dân tộc. Cần phải quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên kịp thời việc triển khai chương trình, kế hoạch công tác phổ biến, giáo dục pháp luật; trong đó cần phân công trách nhiệm cụ thể cho từng bộ phận, yêu cầu và tiến độ thực hiện.

Thứ hai, không ngừng đổi mới nội dung, hình thức và phương pháp phổ biến, giáo dục pháp luật cho phù hợp với từng loại đối tượng là đồng bào dân tộc Khmer. Nội dung giải pháp này nhằm kịp thời cung cấp, phổ biến những thông tin pháp luật thiết thực, cơ bản và phù hợp đối tượng. Trên cơ sở tạo ra khả năng cho mọi người nảy sinh nhu cầu tự tìm hiểu, thói quen sử dụng các loại dịch vụ pháp luật như sách báo pháp luật, tư vấn pháp luật... làm cho mỗi người hiểu được tầm quan

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

trọng của pháp luật, để thực hiện áp dụng trong cuộc sống hàng ngày. Có riêng nội dung, hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật cho phù hợp với từng loại đối tượng đồng bào dân tộc. Cần lựa chọn những nội dung thiết thực, cần thiết với đồng bào dân tộc, chương trình phải được biên soạn ngắn gọn, dễ nhớ, dễ hiểu. Dịch tài liệu ra tiếng dân tộc, in ngắn gọn, có tranh ảnh minh họa để đồng bào dễ tiếp thu.

Thứ ba, tiếp tục xây dựng và hoàn thiện cơ chế phối hợp giữa các ngành, đoàn thể trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật. củng cố phát triển đội ngũ cán bộ làm công tác phổ biến, giáo dục pháp luật đặc biệt báo cáo viên pháp luật, tuyên truyền viên pháp luật là người Khmer ở địa bàn có đông đồng bào dân tộc Khmer. Các cơ quan chức năng phải thường xuyên quan tâm việc bồi dưỡng chính trị, tư tưởng, đào tạo chuyên môn cho đội ngũ cán bộ tư pháp, trong đó, xây dựng đội ngũ cán bộ đủ về số lượng, đảm

bảo chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác phổ biến, giáo dục pháp luật ở các cấp, đặc biệt là các địa phương có đông đồng bào dân tộc.

Thứ tư, tích cực xây dựng hệ thống thông tin, sách, báo, tài liệu phổ biến, giáo dục pháp luật bằng tiếng Khmer. Đồng thời, mở rộng hệ thống tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý để phục vụ cho nhu cầu tìm hiểu, sử dụng pháp luật của cán bộ và nhân dân vùng có đông đồng bào dân tộc Khmer. Ngoài ra, cần quan tâm, mở rộng và nâng cao chất lượng và hiệu quả sử dụng tủ sách pháp luật ở các điểm chùa nhằm đáp ứng nhu cầu rộng rãi việc tìm hiểu pháp luật của cán bộ và nhân dân.

Thứ năm, Sở Tư pháp nên phối hợp chặt chẽ với Ban Dân tộc để tìm hiểu tâm tư, nguyện vọng, nhu cầu của đồng bào dân tộc Khmer trong việc tiếp thu chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước để có nội dung, hình thức và biện pháp tuyên truyền, phổ biến pháp luật phù hợp với đồng bào dân tộc □

GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH XÃ HỘI HÓA, HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC XÃ HỘI THAM GIA CÁC HOẠT ĐỘNG HƯỞNG ỨNG NGÀY PHÁP LUẬT

■ SỞ TƯ PHÁP TỈNH VĨNH PHÚC

Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật quy định ngày 09/11 là Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Đây là ngày được tổ chức hàng năm nhằm tôn vinh, khẳng định vị trí thượng tôn của Hiến pháp và pháp luật trong đời sống xã hội, nâng cao ý thức chấp hành và bảo vệ pháp luật tại Việt Nam nhằm hướng tới xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa.

Hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, các cấp, các ngành trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc đã tích cực triển khai thực hiện bằng nhiều hoạt động cụ thể nhằm nâng cao ý

thức chấp hành pháp luật của mọi tầng lớp nhân dân. Hàng năm, ngay sau khi có văn bản hướng dẫn của Bộ Tư pháp về việc triển khai thực hiện Ngày Pháp luật, Sở Tư pháp tỉnh đã tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Kế hoạch tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật trên địa bàn tỉnh. Nội dung triển khai Ngày Pháp luật gắn với quán triệt, triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp; các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh 05 năm (2016 - 2020) và các luật, pháp lệnh mới ban hành; kết hợp chặt chẽ với giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống để hình thành nhân cách con người Việt

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Nam phát triển toàn diện; tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc; tập hợp, vận động nhân dân thực hiện tốt chủ trương, chính sách, pháp luật.

Hoạt động triển khai hưởng ứng Ngày Pháp luật được các cấp, các ngành tích cực triển khai bằng nhiều hình thức đa dạng, phong phú như: Ban hành văn bản chỉ đạo; cung cấp, phát hành các tài liệu, tờ gấp; băng-rôn, khẩu hiệu tuyên truyền, hình ảnh cổ động trực quan; mở các lớp tuyên truyền bồi dưỡng tập huấn kiến thức pháp luật; thông qua các kênh thông tin truyền thông, hệ thống loa truyền thanh cơ sở; cuộc thi tìm hiểu pháp luật; các hội nghị, tọa đàm, diễn đàn trao đổi thông tin pháp luật mới ban hành; thực hiện trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật; xét xử lưu động. Qua các hoạt động này, việc triển khai Ngày Pháp luật ngày càng đi vào thực chất, có ý nghĩa thiết thực, làm chuyển biến ý thức tự giác học tập, tìm hiểu pháp luật để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của công

dân, bảo đảm quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội; đẩy mạnh cải cách hành chính và phòng chống tham nhũng, lãng phí; góp phần thu hút đầu tư, cải thiện môi trường kinh doanh và góp phần nâng cao đời sống nhân dân trên địa bàn tỉnh.

Các tổ chức xã hội nghề nghiệp và doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh cũng tích cực tham gia hưởng ứng Ngày Pháp luật. Hội Luật gia Việt Nam, Liên đoàn Luật sư Việt Nam, Hội Công chứng, các tổ chức xã hội - nghề nghiệp, trung tâm tư vấn pháp luật, tổ chức hành nghề luật sư, công chứng tham gia thực hiện phổ biến, giáo dục pháp luật miễn phí cho nhân dân thông qua hoạt động chuyên môn hoặc theo yêu cầu của cá nhân, tổ chức. Các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh phối hợp tích cực với các cơ quan liên quan tổ chức nhiều hội nghị tập huấn pháp luật cho người lao động giúp bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động; xây dựng duy trì mối quan hệ lao động hài hòa, ổn định và phát triển.

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Ban An toàn giao thông tỉnh, Bưu điện tỉnh, Ngân hàng Ngoại thương chi nhánh Vĩnh Phúc, Ngân hàng Công thương chi nhánh Vĩnh Phúc, Viettel Vĩnh Phúc tài trợ cho Hội thi Hòa giải viên giỏi lần thứ III năm 2016.

Diễn hình trong tuần cao điểm từ 07/11/2016 đến 12/11/2016, nhiều cơ quan, đơn vị đồng loạt hưởng ứng triển khai tuyên truyền về Ngày Pháp luật như: Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật tỉnh tổ chức tọa đàm hưởng ứng Ngày Pháp luật năm 2016 với chủ đề “Tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật giai đoạn 2016 - 2020” với sự tham gia của đại diện các sở, ngành và thành viên Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật tỉnh; Sở Tư pháp phối hợp với Đài Phát thanh và truyền hình tỉnh xây dựng 01 phóng sự chuyên đề về thực hiện Ngày Pháp luật trên địa bàn tỉnh; Liên đoàn Lao động tỉnh giúp Ủy ban nhân dân tỉnh phối hợp với Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Ủy ban An

toàn giao thông Quốc gia tổ chức Lễ phát động hưởng ứng Ngày Pháp luật và tuyên truyền về an toàn giao thông năm 2016 cho hơn 1.200 công nhân, viên chức, người lao động và cán bộ công đoàn trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc; Sở Giáo dục và Đào tạo chỉ đạo tuyên truyền trực tiếp cho cán bộ, giáo viên, học sinh, sinh viên về Hiến pháp và một số văn bản pháp luật mới ban hành qua hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, hoạt động ngoại khóa, đặc biệt Trường Cao đẳng Vĩnh Phúc đã tổ chức hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam và phổ biến những điểm mới của Bộ luật Dân sự năm 2015 cho gần 1.000 cán bộ, giảng viên và sinh viên của nhà trường; Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh đã chỉ đạo đồng loạt tổ chức “Ngày tuổi trẻ Vĩnh Phúc học tập, nghiên cứu pháp luật” trong 100% khối đoàn, đội trường học trên địa bàn toàn tỉnh; Hội Nông dân tỉnh phối hợp với Sở Tư pháp tổ chức Hội thi “Nông dân với pháp luật về an toàn thực phẩm và bảo vệ môi

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

trường”; Hội Phụ nữ tỉnh phối hợp với Ban An toàn giao thông tỉnh tổ chức Hội thi “Phụ nữ Vĩnh Phúc với văn hóa giao thông”.

Năm 2017, Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành kế hoạch, chỉ đạo các sở, ban, ngành và địa phương triển khai với nhiều hình thức, tổ chức quán triệt, thực hiện các hoạt động truyền thông, tổ chức Lễ mít tinh hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và tổng kết, trao giải cuộc thi “Tìm hiểu Bộ luật Dân sự năm 2015”. Huy động, khai thác, sử dụng có hiệu quả các nguồn lực xã hội tham gia hưởng ứng Ngày Pháp luật năm 2017.

Nhìn chung, việc triển khai thực hiện Ngày Pháp luật trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc đã được các cấp, các ngành quan tâm chỉ đạo triển khai và tổ chức thực hiện có hiệu quả, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong tư tưởng nhận thức của cán bộ, đảng viên và nhân dân, giúp họ hiểu rõ quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định của pháp luật, từ đó chấp hành nghiêm pháp luật, góp phần

giữ vững an ninh, chính trị, trật tự, an toàn xã hội, phục vụ tích cực cho nhiệm vụ chính trị của tỉnh.

Bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động xã hội hóa, huy động các nguồn lực xã hội tham gia hưởng ứng Ngày Pháp luật vẫn còn nhiều khó khăn, vướng mắc. Hầu hết, nhận thức của các tổ chức, cá nhân và doanh nghiệp coi đây là nhiệm vụ, trách nhiệm thuộc các cơ quan nhà nước, do đó việc huy động các nguồn lực còn hạn chế, chủ yếu sử dụng ngân sách nhà nước. Sự tham gia triển khai Ngày Pháp luật của các cơ quan, tổ chức và doanh nghiệp chưa thực sự đi vào chiều sâu, tạo sức lan tỏa làm chuyển biến trong nhận thức về ý nghĩa Ngày pháp luật và vai trò của pháp luật trong đời sống thực tiễn.

Những khó khăn, hạn chế của hoạt động xã hội hóa, huy động các nguồn lực xã hội tham gia hưởng ứng Ngày Pháp luật là do các nguyên nhân chủ quan và khách quan. Một số cấp ủy Đảng, chính quyền, nhất là ở cơ sở chưa quan tâm, tích cực phổ biến, vận

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

động các cơ quan, tổ chức và cá nhân tham gia. Sự phối hợp giữa các cơ quan nhà nước với các tổ chức xã hội - nghề nghiệp và doanh nghiệp chưa đảm bảo chặt chẽ dẫn đến việc thu hút nguồn lực xã hội cho hoạt động triển khai hưởng ứng Ngày Pháp luật còn khó khăn.

Để đẩy mạnh việc xã hội hóa, huy động các nguồn lực, thu hút đông đảo cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp tham gia vào các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật cần thực hiện đồng bộ các giải pháp sau:

Một là, tăng cường sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tạo điều kiện về nguồn lực thực hiện từ con người đến cơ sở vật chất của các cấp ủy Đảng, chính quyền để triển khai thực hiện Ngày Pháp luật.

Hai là, thường xuyên tuyên truyền nâng cao nhận thức, ý nghĩa Ngày Pháp luật và vai trò của pháp luật trong đời sống thực tiễn tới các cơ quan, tổ chức và các tầng lớp nhân dân tạo thành phong trào hưởng ứng Ngày Pháp

luật, xây dựng văn hóa pháp lý nhằm nâng cao hiểu biết, ý thức chấp hành pháp luật và giá trị của pháp luật trong đời sống.

Ba là, thực hiện tôn vinh, ghi nhận và khen thưởng đối với những tập thể, cá nhân có nhiều thành tích đóng góp cho các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật nhằm khuyến khích, động viên các cá nhân, tập thể khác tích cực tham gia.

Bốn là, đổi mới và đa dạng nội dung, hình thức tổ chức hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật theo hướng truyền thông, quảng bá rộng rãi đến các tầng lớp nhân dân. Đồng thời, xây dựng cơ chế “đôi bên” mang lại hiệu quả giữa cơ quan tổ chức và doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân tham gia. Qua đó, thực hiện xã hội hóa, thu hút và huy động các nguồn lực tham gia.

Năm là, tăng cường sự quan tâm, vào cuộc của các ngành, các cấp, các tổ chức đoàn thể và cá nhân thực hiện các giải pháp đồng bộ xã hội hóa, huy động các nguồn lực xã hội tham gia □

MÔ HÌNH NGÀY HỘI CÔNG NHÂN VỚI PHÁP LUẬT Ở TỈNH BÌNH DƯƠNG

■ SỞ TƯ PHÁP TỈNH BÌNH DƯƠNG

Bình Dương nằm trong vùng kinh tế trọng điểm phía Nam, thuộc khu vực phát triển năng động nhất của cả nước. Bình Dương cũng là một trong những tỉnh có tốc độ tăng trưởng kinh tế khá cao, thu hút nhiều doanh nghiệp đầu tư trong và ngoài nước (tốc độ tăng trưởng hàng năm trên 8%, thu hút đầu tư năm sau cao hơn năm trước). Những năm gần đây, Bình Dương đã thu hút một lượng lớn lao động từ các tỉnh, thành phố trên cả nước về làm ăn, sinh sống. Đây là yếu tố thuận lợi trong việc phát triển kinh tế - xã hội; bên cạnh đó cũng tiềm ẩn những yếu tố phức tạp về an ninh, trật tự, đời sống xã hội. Một trong những giải pháp đó là hướng người dân sống

và làm việc theo Hiến pháp, pháp luật. Vì vậy, công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật, đặc biệt là tuyên truyền pháp luật cho người lao động luôn được tỉnh Bình Dương quan tâm nhằm góp phần nâng cao hiểu biết, ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ và nhân dân. Bên cạnh các hình thức truyền thống như tổ chức hội thi, hội nghị, tuyên truyền miệng, cấp phát tờ gấp..., tỉnh Bình Dương luôn quan tâm đẩy mạnh, vận dụng sáng tạo và áp dụng nhiều mô hình mới, ứng dụng mạnh mẽ công nghệ thông tin để đạt hiệu quả cao trong phổ biến, giáo dục pháp luật như: Thi tìm hiểu pháp luật qua mạng internet, tư vấn pháp luật trên sóng Đài phát thanh FM, đặt giỏ sách pháp

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

luật trong doanh nghiệp, tổ chức Ngày hội công nhân với pháp luật...

Qua thực tiễn triển khai, có thể thấy mô hình “Ngày hội công nhân với pháp luật” là điểm nhấn đặc biệt trong chuỗi hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam. Năm 2016, Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Dương tổ chức “Ngày hội công nhân với pháp luật” nhằm tôn vinh, đề cao giá trị Hiến pháp, pháp luật; giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người dân trong xã hội, đồng thời, nâng cao nhận thức của người lao động và nhân dân về vị trí, vai trò của Hiến pháp, pháp luật. Đây là mô hình tuyên truyền pháp luật rất hiệu quả, để lại ấn tượng trong người lao động và doanh nghiệp thông qua các hoạt động tuyên truyền pháp luật như: Diễn tiểu phẩm pháp luật, thi đố vui pháp luật, tư vấn pháp luật, cấp phát giỏ sách pháp luật cho doanh nghiệp, cấp phát tờ gấp pháp luật...; các hoạt động văn hóa - văn nghệ, giới thiệu việc làm, tư vấn sức khỏe, tổ chức các trò chơi

dân gian, bán hàng giảm giá của doanh nghiệp... đã tạo sân chơi bổ ích, lành mạnh, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho công nhân lao động.

“Ngày hội công nhân với pháp luật” được tỉnh Bình Dương tổ chức với quy mô lớn và có nhiều hoạt động nổi bật, hấp dẫn thu hút hơn 3.000 công nhân lao động, đại diện lãnh đạo các doanh nghiệp và cán bộ công đoàn trên địa bàn tỉnh tham gia với các nội dung:

- Phần Lễ mít tinh: Phát biểu mục đích, ý nghĩa Ngày Pháp luật Việt Nam, trao tặng sách pháp luật; đến trực tiếp một số doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh tặng giỏ sách pháp luật; biểu diễn tiểu phẩm pháp luật; đố vui pháp luật...

- Phần hội: Sau Lễ mít tinh, người lao động được tham gia nhiều hoạt động khác nhau. Hoạt động tư vấn pháp luật miễn phí được người lao động đặc biệt quan tâm, tại đây các luật sư, chuyên gia pháp lý đã tiếp nhận và tư vấn pháp luật cho gần 300 trường hợp liên quan đến các lĩnh vực dân sự,

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

lao động, hôn nhân gia đình, đất đai, bảo hiểm y tế, bảo hiểm xã hội, hộ tịch, hộ khẩu, giới thiệu việc làm, tư vấn sức khỏe. Các siêu thị và doanh nghiệp như: Siêu thị Lotte, Coop Mart; doanh nghiệp Nhã Thy, Đức Giang, Dong Hwa, Icare... đã tổ chức nhiều gian hàng trò chơi dân gian; bán hàng giảm giá và khuyến mại các sản phẩm đảm bảo chất lượng, thiết thực, phù hợp với nhu cầu sinh hoạt trong cuộc sống thường nhật của người lao động trên địa bàn tỉnh.

“Ngày hội công nhân với pháp luật” tại Bình Dương đã thực sự là ngày hội dành cho những người lao động, bởi họ vừa được vui chơi giải trí, mua sắm, vừa được tư vấn, giải đáp thắc mắc về pháp luật, được tiếp cận quy định của pháp luật một cách nhẹ nhàng, hiệu quả.

Để tiếp tục triển khai, nhân rộng mô hình “Ngày hội công nhân với pháp luật”, đạt hiệu quả cao, trong thời gian tới cần thực hiện một số giải pháp như sau:

Một là, việc tổ chức thực hiện mô hình này cần phù hợp với đặc

điểm của từng địa phương, đặc biệt là đối với nơi có nhiều doanh nghiệp.

Hai là, kinh phí tổ chức mô hình “Ngày hội công nhân với pháp luật” cần thực hiện theo phương châm “Nhà nước và nhân dân cùng làm”. Với phương châm như vậy sẽ huy động được sự tham gia của doanh nghiệp đồng hành cùng các cơ quan nhà nước trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật.

Ba là, cần phải có mối quan hệ phối hợp chặt chẽ, đồng thuận cao giữa lãnh đạo các ngành để bộ phận nghiệp vụ của các cơ quan, ban ngành, đoàn thể thực hiện.

Mô hình “Ngày hội công nhân với pháp luật” sẽ không chỉ là một điểm nhấn cho Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (ngày 9/11), mà sẽ tiếp tục phát huy hơn nữa, trở thành một trong các hình thức tuyên truyền pháp luật có hiệu quả thiết thực, góp phần nâng cao hiểu biết cho người dân nói chung và người lao động trong doanh nghiệp nói riêng □

TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT TỪ MÔ HÌNH SINH HOẠT “TIẾT PHÁP LUẬT” TRONG NHÀ TRƯỜNG PHỔ THÔNG Ở TỈNH LONG AN

■ ĐẶNG THANH TUYỀN *

Kể từ năm 2012, mô hình sinh hoạt “Tiết Pháp luật” chính thức được triển khai thực hiện đã hỗ trợ tích cực cho hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật tại các đơn vị trường học, cơ sở giáo dục trên địa bàn tỉnh Long An. Qua hơn 05 năm triển khai thực hiện, mô hình này đã thực sự phát huy hiệu quả, tạo điều kiện để việc tiếp cận kiến thức pháp luật, nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật trong đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và học sinh, sinh viên trong toàn Ngành ngày một hiệu quả hơn, đưa pháp luật ngày càng đi sâu vào thực tiễn cuộc sống, tạo điều kiện thuận lợi để Ngành Giáo dục và Đào tạo hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ, mục tiêu của Đề án “Nâng cao chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường” giai đoạn 2012 - 2016 và giai đoạn tiếp theo trên địa bàn tỉnh Long An.

Long An là một trong những tỉnh thuộc khu vực Đồng bằng sông Cửu Long với diện tích 4.492 km², dân số là 1.490.646 người, nằm trong vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Đây là cửa ngõ nối liền miền Đông Nam Bộ với khu vực Đồng bằng sông Cửu Long, trong đó, Ngành Giáo dục và Đào

tạo tỉnh Long An với hơn 659 cơ sở giáo dục, đơn vị trường học, đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức và người lao động chiếm 21.423 người; tổng số học sinh trong toàn Ngành là 286.271 em được phân bố rộng trên khắp địa bàn 15 huyện, thị xã, thành phố. Với quy mô phát triển rộng lớn về số lượng và mạng lưới, Ngành Giáo dục và Đào tạo luôn

* Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Long An

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

xác định công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường là nhiệm vụ trọng tâm, được thực hiện thường xuyên, liên tục trong toàn Ngành. Thông qua đội ngũ này sẽ là những tuyên truyền viên tích cực để tuyên truyền, vận động gia đình, người thân và những người xung quanh hiểu và cùng nhau thực hiện nghiêm túc các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về giáo dục và các quy định chung của Ngành.

Xác định vị trí, vai trò và tầm quan trọng trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, phát huy kết quả đạt được trong các giai đoạn thực hiện Đề án “Nâng cao chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường” nhằm góp phần ổn định môi trường giáo dục, tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống đối với học sinh và việc tiếp cận thông tin, quyền được thông tin một cách kịp thời, Ngành Giáo dục và Đào tạo tỉnh Long An tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật với nội dung, hình thức phù hợp với đối

tượng người học, người dạy. Đây chính là yếu tố quan trọng góp phần tích cực trong việc phát triển ổn định, bền vững sự nghiệp giáo dục tỉnh nhà, làm nền tảng xây dựng thể hệ công dân vừa có năng lực, vừa có phẩm chất đạo đức và đặc biệt hơn là góp phần nâng cao nhận thức, ý thức tự giác chấp hành pháp luật trong đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và học sinh, sinh viên trong toàn Ngành.

Mặc dù các hình thức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật mang tính truyền thống như: Tuyên truyền miệng, sinh hoạt dưới cờ, sinh hoạt tổ khối chuyên môn, lồng ghép qua hoạt động giáo dục bộ môn hay thực hiện thông qua hoạt động sinh hoạt “Ngày Pháp luật” theo quy định chung đã cơ bản giải quyết được những vấn đề đặt ra. Tuy nhiên, để công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường ngày càng đi vào chiều sâu và đạt hiệu quả cao, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục hiện nay thì đòi hỏi người làm công tác

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

giáo dục và nhất là những người làm công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cần phải đổi mới phương pháp tuyên truyền sao cho các nội dung được tuyên truyền dễ nhớ, dễ hiểu, dễ áp dụng.

Năm 2012, sau khi tổ chức triển khai thực hiện thí điểm và rút kinh nghiệm mô hình sinh hoạt “Tiết Pháp luật” trong nhà trường tại huyện Vĩnh Hưng và huyện Thủ Thừa, Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật tỉnh đã chỉ đạo Sở Giáo dục và Đào tạo phối hợp cùng Sở Tư pháp xây dựng, ban hành và thống nhất triển khai Kế hoạch số 1557/KHPPH-SGDĐT-STP ngày 11/9/2012 về thực hiện sinh hoạt “Tiết Pháp luật” trong nhà trường trên địa bàn tỉnh Long An. Theo kế hoạch phối hợp này thì Phòng Giáo dục và Đào tạo, các trường trung học phổ thông phối hợp với Phòng Tư pháp huyện, thị xã, thành phố triển khai thực hiện mô hình sinh hoạt “Tiết Pháp luật” trong nhà trường trên địa bàn.

Theo đó, trọng tâm của mô hình sinh hoạt “Tiết Pháp luật” sẽ được tổ chức thực hiện tuyên truyền, phổ

biến, giáo dục pháp luật định kỳ tại các đơn vị trường học cho đối tượng là cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và học sinh, thời lượng sinh hoạt không ít hơn 30 phút; mỗi tháng có thể tổ chức định kỳ một hoặc nhiều lần nội dung theo chủ đề, chủ điểm hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo, của Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật do báo cáo viên pháp luật cấp huyện thực hiện triển khai.

Trong kế hoạch phối hợp này cũng đã thể hiện sự phân công trách nhiệm rõ ràng giữa các cơ quan, đơn vị tham gia triển khai, cụ thể:

- *Đối với Phòng Tư pháp:* Tham mưu Ủy ban nhân dân cùng cấp củng cố, phân công lại báo cáo viên pháp luật; hỗ trợ triển khai các buổi sinh hoạt, tổ chức bồi dưỡng, tập huấn kỹ năng tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đối với đội ngũ báo cáo viên pháp luật; phối hợp cùng Phòng Giáo dục và Đào tạo, các trường trung học cơ sở, trung học phổ thông thống nhất nội dung sinh hoạt “Tiết Pháp luật”

trong nhà trường; phối hợp giám sát, kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn triển khai thực hiện nhiệm vụ.

- *Đối với Phòng Giáo dục và Đào tạo (triển khai khối trường trung học cơ sở, các trường trung học phổ thông)*: Tiến hành thành lập Ban Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường gồm Ban Giám hiệu, Bí thư Chi đoàn, Chủ tịch Công đoàn và giáo viên giảng dạy môn Giáo dục công dân... làm lực lượng báo cáo viên nòng cốt, thường trực tại đơn vị trường học; xây dựng nội dung, chương trình sinh hoạt “Tiết Pháp luật” cụ thể theo từng năm; phối hợp Phòng Tư pháp tổ chức triển khai thực hiện đạt kết quả theo yêu cầu đề ra.

- *Đối với giáo viên*: Tập trung nghiên cứu một số nội dung cơ bản liên quan đến: Luật Cán bộ, công chức, Luật Viên chức, Luật Phòng, chống tham nhũng, Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo, Luật Thi đua - Khen thưởng, Luật Xử lý vi phạm hành chính, Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, Luật Giao thông đường bộ, Luật Giao thông đường thủy nội địa, những quy định về

đạo đức nhà giáo...

- *Đối với học sinh*: Tập trung phổ biến, giáo dục pháp luật một số nội dung cơ bản liên quan đến: Luật Giao thông đường bộ, Luật Giao thông đường thủy nội địa; Luật Thanh niên; Luật Giáo dục; Luật Phòng, chống ma túy; Luật Phòng, chống tác hại thuốc lá; Luật Bảo vệ môi trường...

Thực hiện tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trên cơ sở các chủ đề, chủ điểm theo hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo; các quy định liên quan đến quyền và nghĩa vụ của cán bộ, công chức, viên chức và người lao động, quyền và bổn phận của học sinh, trách nhiệm của nhà trường, trách nhiệm của phụ huynh học sinh; các văn bản pháp luật mới ban hành của Trung ương, của địa phương; các quy định pháp luật theo hướng dẫn của Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật các cấp; hướng dẫn của Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Tư pháp.

Về phương thức thực hiện sinh hoạt “Tiết Pháp luật” được chia ra theo 02 nhóm đối tượng như sau:

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

- *Đối với cán bộ, công chức, viên chức và người lao động:* Định kỳ mỗi tháng tổ chức 01 buổi, thông qua các buổi họp Hội đồng nhà trường hàng tháng tổ chức sinh hoạt “Ngày Pháp luật” trong nhà trường, cụ thể như: Đối với các văn bản pháp luật mới ban hành; các văn bản pháp luật có phạm vi và đối tượng điều chỉnh rộng, Hiệu trưởng nhà trường mời báo cáo viên pháp luật cấp huyện triển khai, giới thiệu cho đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức và người lao động tại đơn vị. Đối với các văn bản pháp luật có phạm vi và đối tượng điều chỉnh cụ thể, có liên quan trực tiếp đến việc thực hiện nhiệm vụ của nhà trường..., Hiệu trưởng nhà trường phân công cán bộ, giáo viên triển khai, phổ biến.

- *Đối với học sinh:* Thông qua tiết sinh hoạt ngoại khóa hoặc tiết sinh hoạt dưới cờ để tổ chức sinh hoạt “Tiết Pháp luật” trong nhà trường và được tổ chức định kỳ mỗi tháng một lần hoặc nhiều lần. Thời gian sinh hoạt cụ thể do Hiệu trưởng nhà trường chủ động bố trí, mỗi tháng có thể tổ chức định kỳ

một hoặc nhiều lần, thời lượng sinh hoạt không ít hơn 30 phút. Ngoài ra, nhà trường còn tổ chức thực hiện sinh hoạt “Tiết Pháp luật” thông qua các hình thức như: Sinh hoạt dưới cờ, đố vui, hái hoa dân chủ, trắc nghiệm; các hình thức trực quan như: Tranh, ảnh, trình chiếu các tiểu phẩm giáo dục, tuyên truyền..., sau khi tổ chức sinh hoạt “Tiết Pháp luật”, để củng cố và khắc sâu nội dung kiến thức đã tuyên truyền, báo cáo viên đặt câu hỏi hoặc đưa ra các tình huống giả định để học sinh tham gia trả lời (có thể động viên học sinh trả lời đúng bằng một phần thưởng nhỏ như: Tập viết, bút...). Tùy theo độ tuổi, cấp học, người tuyên truyền sẽ có sự lựa chọn phương pháp sinh hoạt, nội dung phù hợp, tương thích với trình độ, nhận thức và đặc điểm tâm, sinh lý của học sinh. Nội dung và việc phân công báo cáo viên pháp luật, giáo viên phụ trách công tác phổ biến, giáo dục pháp luật do Hiệu trưởng nhà trường và lãnh đạo Phòng Tư pháp quyết định.

Qua sơ kết một năm chính thức triển khai thực hiện mô hình sinh

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

hoạt “Tiết Pháp luật” trong nhà trường, trên địa bàn tỉnh đã tổ chức được 3.561 cuộc tuyên truyền với 798.252 lượt người tham dự và kinh phí chủ yếu chi từ nguồn dự trù công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của các đơn vị. Trong cả giai đoạn 2012 - 2016, bình quân hàng năm, toàn Ngành tổ chức được 4.622 cuộc tuyên truyền với 958.568 lượt cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và học sinh tham dự. Thông qua việc triển khai và áp dụng vào thực tế mô hình sinh hoạt “Tiết pháp luật”, bước đầu đã thu hoạch được một số kết quả đáng khích lệ như: Môi trường giáo dục ngày càng ổn định; nhận thức và ý thức tự giác chấp hành pháp luật của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và học sinh từng bước được củng cố; công tác chỉ đạo, lãnh đạo, điều hành đối với công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường ngày càng sâu sát hơn, chất lượng ngày càng được nâng cao tạo sự đồng thuận, hưởng ứng mạnh mẽ trong toàn Ngành.

Sau hơn 05 năm (2012 - 2016)

triển khai thực hiện phổ biến, giáo dục pháp luật thông qua mô hình sinh hoạt “Tiết Pháp luật” trong nhà trường đã đáp ứng được một số yêu cầu đề ra như: Chủ động, linh hoạt về giờ giấc sinh hoạt, việc tiếp thu kiến thức pháp luật nhẹ nhàng hơn, dễ nhớ, dễ thực hiện hơn. Việc triển khai các chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước được kịp thời hơn, phù hợp với điều kiện thực tế địa phương, đơn vị. Mô hình sinh hoạt “Tiết Pháp luật” từng bước được củng cố, đi vào hoạt động có nề nếp, đáp ứng cơ bản nhu cầu tìm hiểu, nghiên cứu kiến thức pháp luật của giáo viên và học sinh, góp phần tích cực, có hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường ở giai đoạn hiện nay.

Bên cạnh các kết quả đạt được, mô hình sinh hoạt “Tiết Pháp luật” trong nhà trường vẫn còn một vài khó khăn nhất định, có lúc, có nơi công tác phối hợp giữa một số đơn vị trường học với cơ quan tư pháp chưa thực sự chặt chẽ; đôi khi chỉ tập trung, dừng lại ở đối tượng là

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

học sinh. Nguyên nhân là do áp lực về công tác chuyên môn của từng ngành, một số báo cáo viên pháp luật được phân công tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật cho các em học sinh chưa qua đào tạo, tập huấn nghiệp vụ, kỹ năng sư phạm; giáo viên phụ trách tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường chưa qua đào tạo chuyên sâu về kiến thức pháp luật nên còn gặp nhiều khó khăn trong việc tổ chức sinh hoạt “Tiết Pháp luật”.

Để triển khai thực hiện mô hình sinh hoạt “Tiết Pháp luật” trong nhà trường đạt yêu cầu, hiệu quả theo kế hoạch đề ra, chúng ta cần quan tâm, lưu ý đến một số vấn đề cụ thể như sau:

Thứ nhất, tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy, chính quyền địa phương, đặc biệt là trách nhiệm của người đứng đầu đơn vị, sự đồng thuận của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và học sinh, đây là nền tảng ban đầu cho công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật. Thực tế cho thấy, đơn vị nào có sự quan tâm

sâu sát của cấp ủy, chính quyền địa phương, thủ trưởng đơn vị trường học, cơ sở giáo dục thì công tác phổ biến, giáo dục pháp luật tại đơn vị luôn ổn định, phát triển và đạt hiệu quả cao.

Thứ hai, thường xuyên, chủ động tham mưu kịp thời cấp ủy, chính quyền địa phương trong công tác chỉ đạo, theo dõi, kiểm tra, hướng dẫn, đôn đốc việc thực hiện các nội dung kế hoạch phối hợp. Cần đẩy mạnh sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ, có trách nhiệm và đi vào chiều sâu giữa Ngành Tư pháp và Ngành Giáo dục và Đào tạo trong việc triển khai thực hiện nhiệm vụ của mình.

Thứ ba, đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật cần được tập huấn, bồi dưỡng thường xuyên; luôn nhiệt tình, năng nổ; đầu tư nghiên cứu xây dựng đề cương của bài báo cáo, tuyên truyền có sự chọn lọc, có trọng tâm, trọng điểm; tiếp tục nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ công tác pháp chế đối với đội ngũ giáo viên dạy môn Giáo dục công dân, cán bộ phụ trách công tác phổ biến, giáo

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

dục pháp luật trong nhà trường đáp ứng yêu cầu thực tế đặt ra.

Thứ tư, cần xác định đây là nhiệm vụ trọng tâm, được tổ chức thường xuyên, liên tục, hướng dẫn, định hướng nội dung, chủ đề, hình thức, thời gian phù hợp với điều kiện cụ thể để tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật có hiệu quả cho các đối tượng trong nhà trường thông qua sinh hoạt dưới cờ đầu tuần với nội dung trọng tâm là những quy định của pháp luật có liên quan thiết thực đến quyền và bổn phận của học sinh, quyền và nghĩa vụ của người dạy theo các chuyên đề giúp đối tượng dễ tiếp thu, dễ nhớ, dễ thực hiện nhằm hạn chế đến mức thấp nhất các hành vi dẫn đến vi phạm pháp luật của đội ngũ này.

Thứ năm, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường; quan tâm đầu tư kinh phí cho hoạt động sinh hoạt “Tiết Pháp luật” trong nhà trường.

Thế giới đã và đang bước vào cuộc cách mạng công nghiệp 4.0

của thế kỷ XXI, cuộc cách mạng “số hóa” đang diễn ra trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Tuy vậy, để xã hội ổn định, đất nước phát triển bền vững, đòi hỏi thế hệ công dân hiện tại và trong tương lai ngoài việc được trang bị tri thức, các chuẩn mực về tư tưởng đạo đức mà hành trang mang theo vào đời còn phải là các kiến thức cơ bản về pháp luật để xây dựng một xã hội kỷ cương, nề nếp, mà trong đó, mọi công dân đều bình đẳng trước pháp luật, ý thức thượng tôn và tự giác chấp hành pháp luật là điều mà nhiều quốc gia đang phát triển như Việt Nam luôn mong muốn đạt đến. Mô hình sinh hoạt “Tiết Pháp luật” trong nhà trường tuy không phải là mô hình hoàn hảo tuyệt đối nhưng đã phát huy tác dụng (dễ thực hiện, dễ áp dụng, ít tốn kém...) đã hỗ trợ tích cực đối với Ngành Giáo dục và Đào tạo nói riêng và công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trên địa bàn tỉnh nói chung; đã và đang là mô hình phù hợp với thực tế địa phương trên con đường đưa pháp luật đi vào cuộc sống một cách có hiệu quả □

TRÀ VINH VỚI CÔNG TÁC PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT VÀ HƯỞNG ỨNG NGÀY PHÁP LUẬT VIỆT NAM

■ KIM NGỌC THÁI *

Trà Vinh là một tỉnh thuộc đồng bằng sông Cửu Long, nằm giữa sông Tiền và sông Hậu; tiếp giáp với các tỉnh Vĩnh Long, Sóc Trăng và Bến Tre, với dân số trên một triệu người, có 03 dân tộc chính là: Kinh, Khmer, Hoa, trong đó đồng bào Khmer chiếm gần 30% dân số của toàn tỉnh. Cùng với sự phát triển của kinh tế - xã hội, những năm qua, tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội có diễn biến khá phức tạp: Số người bị bắt, xử lý, đưa đi chấp hành án và người chấp hành xong án phạt tù về địa phương ngày càng nhiều. Theo số liệu thống kê cho thấy, số người chấp hành xong án phạt tù về địa phương cư trú năm 2011 có 354 người, năm 2012 có 368 người, năm 2013 có 452

người, năm 2014 có 479 người, năm 2015 có 557 người và 09 tháng đầu năm 2016 là 497 người, nâng tổng số người chấp hành xong án phạt tù trên địa bàn tỉnh là 4.772 người¹. Trong số các đối tượng này, phần lớn có trình độ văn hóa thấp, kinh tế khó khăn, bản thân không nghề nghiệp, không có công ăn việc làm ổn định nên khi tái hòa nhập cộng đồng thường gặp rất nhiều khó khăn, phần vì mặc cảm, sợ xã hội kỳ thị, xa lánh nên nhiều người thường xuyên rời bỏ địa phương đi nơi khác làm ăn.

Trước bối cảnh đó, triển khai thực hiện Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, Luật Hòa giải ở cơ sở, Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật tỉnh đã tích cực tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo,

* Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Trà Vinh

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

hướng dẫn triển khai công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở, trong đó có triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật. Đến nay, Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã ban hành Chỉ thị số 08-CT/TU ngày 31/5/2016 về tăng cường phối hợp, nâng cao hiệu quả công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, ý thức tự giác chấp hành pháp luật của cán bộ, đảng viên và nhân dân; Chỉ thị số 12-CT/TU ngày 23/6/2016 về việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác hòa giải ở cơ sở. Hội đồng nhân dân tỉnh đã ban hành 02 nghị quyết, Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành 02 quyết định quy định việc lập dự toán, quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí ngân sách nhà nước thực hiện công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở và tiếp cận pháp luật. Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Chỉ thị số 03/CT-UBND ngày 19/01/2011 về việc triển khai thực hiện Ngày Pháp luật trên địa bàn tỉnh. Đây là những văn bản quan trọng điều chỉnh toàn diện các vấn đề liên quan đến công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở

và Ngày Pháp luật trên địa bàn tỉnh, làm cơ sở cho các ban, ngành, đoàn thể, địa phương tích cực triển khai thực hiện nhằm đáp ứng các yêu cầu nhiệm vụ. Nhờ vậy, hiệu quả của công tác phổ biến, giáo dục pháp luật được nâng lên; trong các mối quan hệ và giao dịch của người dân thường lấy chuẩn mực pháp lý ra làm đầu; trong giao tiếp chúng ta cũng cảm nhận được ý thức pháp luật của mọi người đã được nâng lên; các cấp ủy, chính quyền, đoàn thể, chủ các doanh nghiệp đã quan tâm tổ chức triển khai tuyên truyền, phổ biến pháp luật đến với nhân dân.

Xuất phát từ đặc thù của tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở, nhất là triển khai Ngày Pháp luật với nhiều mô hình hiệu quả. Ngoài việc duy trì đều đặn chế độ sinh hoạt Ngày Pháp luật hàng tháng, gắn với quán triệt, phổ biến các văn bản mới ban hành và lồng ghép trong sinh hoạt chi bộ, đảng bộ, tỉnh ủy đã quan tâm, chỉ đạo triển khai xây

dựng một số mô hình sau đây:

Thứ nhất, mô hình phát huy vai trò của chức sắc tôn giáo trong việc tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho nhân dân. Mô hình này được thực hiện tại các cơ sở thờ tự, chùa Khmer và trong đồng bào có đạo với việc phát huy vai trò của các sư cả, người có uy tín để đưa pháp luật đến với đồng bào, nhất là những người không biết tiếng Kinh. Xuất phát từ đặc thù địa bàn tỉnh có nhiều cơ sở thờ tự (với 143 chùa Khmer, hơn 300 cơ sở thờ tự, tín ngưỡng tôn giáo) và chùa là nơi sinh hoạt văn hóa, tinh thần, tâm linh của người Khmer nên tín đồ thường duy trì đều đặn việc đi chùa (trong tháng người Khmer thường có 04 lần đến chùa để nghe các sư thầy thuyết pháp, giảng đạo) và trong năm có 03 lễ hội của người Khmer (Sên Đolta, Chol Chnam Thmay và Ok om bok), các sư cả có uy tín cao, dễ quy tụ, tập hợp đông đảo Phật tử (chỉ cần sư cả đánh 03 hồi trống thì đồng bào Khmer - Phật tử sẽ đến rất đông, trong khi cơ quan nhà nước đi tuyên truyền, phổ biến dân thường ít đến). Tận dụng ưu thế

này, các cơ quan chức năng của tỉnh đã tổ chức biên soạn các tài liệu phổ biến, giáo dục pháp luật ngắn gọn, phối hợp với các sư cả, ban quản trị chùa, các trưởng bệnh, người có uy tín trong đồng bào Khmer để triển khai công tác phổ biến, giáo dục pháp luật đến với đồng bào Khmer, nhất là bằng tiếng Khmer qua các sinh hoạt văn hóa, tôn giáo để đồng bào dễ dàng tiếp thu, tìm hiểu và vận dụng. Đặc biệt, thông qua đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật, phổ biến pháp luật bằng tiếng Việt, sư cả là người có trình độ, kiến thức và am hiểu phong tục, tập quán của đồng bào sẽ phổ biến lại cho bà con bằng tiếng Khmer để người Khmer tiếp cận và hiểu được pháp luật. Bằng cách làm này, pháp luật sẽ thấm sâu và ngấm sâu trong ý thức của mỗi người dân để từ đó mọi người tự nguyện, tự giác thi hành.

Thứ hai, lồng ghép tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước thông qua mô hình câu lạc bộ hỗ trợ tái hòa nhập cộng đồng. Theo mô hình này, cùng với việc ký cam kết

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

chấp hành pháp luật, giáo dục, cảm hóa người lầm lỗi tái hòa nhập cộng đồng, thì sẽ quan tâm hỗ trợ vốn, giải quyết việc làm, ổn định cuộc sống cho họ. Hiện toàn tỉnh có 62 câu lạc bộ do Ủy ban nhân dân cấp xã quản lý và duy trì hoạt động thường xuyên; đã huy động được 172 tổ chức và 994 cá nhân tham gia góp vốn gây quỹ hỗ trợ với tổng số vốn gần 2,7 tỷ đồng (cao nhất 100 triệu đồng và thấp nhất 50 ngàn đồng). Quỹ đã hỗ trợ vốn cho 219 lượt người đã chấp hành xong án phạt tù (nhiều nhất là 20 triệu và ít nhất là 01 triệu đồng). Nguồn vốn được sử dụng vào mục đích sản xuất, kinh doanh, chăn nuôi, trồng trọt, mua bán nhỏ, đánh bắt thủy, hải sản và các nghề khác, qua đó tạo việc làm, cải thiện đời sống, tạo điều kiện để họ sửa chữa tiến bộ và không bị kẻ xấu lôi kéo trở lại con đường phạm tội. Nhờ mô hình này, người chấp hành xong án phạt tù không chỉ tuân thủ, chấp hành nghiêm chỉnh pháp luật mà còn có được thu nhập, việc làm để ổn định cuộc sống, vươn lên thoát khỏi lối lầm, trở thành người công dân có ích.

Thứ ba, mô hình phiên tòa giả định. Mô hình này được tổ chức gắn với việc tổ chức các phiên tòa qua các vụ việc, tình huống cụ thể để người tham gia đóng vai, qua đó quán triệt, phổ biến để người dân hiểu biết đầy đủ hơn về các quyền, nghĩa vụ; nhận thức được hành vi vi phạm, chế tài xử lý để từ đó tự giác tuân thủ, chấp hành pháp luật, không vi phạm pháp luật để bị xử lý. Mô hình này kinh phí và nguồn lực xây dựng không lớn nhưng tác động rất tích cực và thu hút đông đảo người dân tham gia.

Thứ tư, mô hình chủ doanh nghiệp tổ chức cho người lao động học luật 03 ngày trước khi tuyển dụng công nhân vào làm việc trong doanh nghiệp. Mô hình này đã góp phần đem lại hiệu quả cho việc hạn chế các hành vi lãng công, đình công, bãi công... trái pháp luật trong các loại hình doanh nghiệp.

Để phát huy hiệu quả các mô hình triển khai Ngày Pháp luật trên đây, thời gian tới tỉnh Trà Vinh sẽ tập trung vào một số giải pháp chủ yếu sau:

Một là, quán triệt đầy đủ và

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

triển khai nghiêm túc các chỉ đạo, hướng dẫn của cấp trên về triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật phù hợp với điều kiện thực tiễn địa phương; chú trọng phối hợp, lồng ghép triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật với các hoạt động giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, với các hoạt động văn hóa, văn nghệ, sinh hoạt tôn giáo, tín ngưỡng, gắn với phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh.

Hai là, phát huy đầy đủ vai trò tư vấn, tham mưu của Hội đồng Phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật, của cơ quan tư pháp trong chỉ đạo, hướng dẫn, triển khai Ngày Pháp luật; tiếp tục nghiên cứu, xây dựng, nhân rộng các mô hình triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật thiết thực và có hiệu quả, phù hợp với điều kiện đặc thù của từng cơ quan, tổ chức, đơn vị, địa phương.

Ba là, tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền, sự tham gia của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức đoàn

thể xã hội; chú trọng công tác kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết nhân rộng các mô hình. Tăng cường mối quan hệ phối hợp giữa cấp ủy, chính quyền, đoàn thể với các cơ sở thờ tự, tôn giáo, tín ngưỡng để phát huy đầy đủ vai trò của các tổ chức này trong triển khai thực hiện các nhiệm vụ chính trị, trong đó có công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và các hoạt động triển khai hưởng ứng Ngày Pháp luật.

Bốn là, phát huy đầy đủ vai trò của Ban công tác Mặt trận ở cơ sở trong việc phối hợp với các cơ sở thờ tự, nhà chùa trong triển khai công tác phổ biến, giáo dục pháp luật; chú trọng việc huy động người có uy tín trong đồng bào dân tộc Khmer, nhất là các sư cả, người có chức sắc tôn giáo trong việc tuyên truyền, phổ biến, vận động đồng bào có đạo tuân thủ, chấp hành pháp luật; nâng cao ý thức pháp luật để tham gia quản lý nhà nước, quản lý xã hội □

1. Báo cáo số 219/BC-UBND ngày 11/11/2016 của Ủy ban nhân dân tỉnh Trà Vinh.

KINH NGHIỆM TRIỂN KHAI MÔ HÌNH NGÀY PHÁP LUẬT, NGÀY HIẾN PHÁP CỦA MỘT SỐ NƯỚC TRÊN THẾ GIỚI

**■ ThS. TÔ THỊ THU HÀ
& ThS. LƯU CÔNG THÀNH ***

Trên thế giới, Ngày Pháp luật đã được biết đến từ khá sớm, được nhiều quốc gia có nền pháp lý pháp triển như Nga, Hoa Kỳ... thực hiện với nhiều hình thức tổ chức đa dạng. Việc nghiên cứu, tham khảo cách thức triển khai của các nước trên thế giới là cơ hội giúp Việt Nam có cái nhìn tổng thể, toàn diện hơn, đáp ứng các mục tiêu và yêu cầu đặt ra trong việc nâng cao hiệu quả tổ chức hưởng ứng Ngày Pháp luật cũng như phát huy vai trò, ý nghĩa của hoạt động này trong đời sống thực tiễn.

1. Mô hình Ngày Pháp luật (Ngày Hiến pháp) tại một số quốc gia trên thế giới

1.1. Mô hình Ngày Hiến pháp của Nga

Ngày Hiến pháp của Nga là ngày lễ kỷ niệm được tổ chức vào ngày 12/12 hàng năm. Ngày Hiến pháp được xác định nhằm tưởng niệm việc thông qua Hiến pháp Liên bang Nga qua cuộc trưng cầu ý dân năm 1993. Việc hình thành Ngày Hiến pháp xuất phát từ sự sụp đổ của Liên bang Xô viết năm 1990. Trong bối cảnh Liên bang Xô viết tan rã, nước Nga đã tuyên bố trở thành một quốc gia độc lập năm 1991. Đến năm 1992, Quốc hội Nga đã cho phép sửa đổi Hiến pháp năm 1978 nhằm phản ánh chủ quyền của Liên bang Nga. Tuy nhiên, nước Nga vẫn cần một văn bản pháp lý tối cao nhằm thay thế cho Hiến pháp của Liên bang Xô viết cũ. Do đó, Tổng thống Boris Yeltsin đã triệu tập một Hội nghị nhằm soạn thảo một bản Hiến pháp

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

mới. Hiến pháp mới đã được trưng cầu ý dân vào ngày 12/12/1993, cùng thời điểm với cuộc bầu cử của Chính phủ. Hiến pháp năm 1993 được ghi nhận đã mang tới sự ổn định cho Liên bang Nga thông qua việc quy định các thành phần kinh tế dựa trên sở hữu nhà nước, nội dung đã không được quy định trong các bản Hiến pháp trước.

Ngày Hiến pháp tại Nga được coi là một ngày nghỉ lễ quốc gia. Mặc dù, hầu hết người Nga không quá coi trọng ngày này nhưng Ngày Hiến pháp vẫn được tổ chức với một bài phát biểu chính thức theo nghi lễ cấp quốc gia bởi Tổng thống từ Điện Kremlin và một buổi trình diễn pháo hoa tại thành phố St.Petersburg. Đây cũng là dịp mà nhiều cơ quan, tổ chức tận dụng để tổ chức nhiều cuộc mittinh lớn nhằm kỷ niệm việc Liên bang Nga trở thành quốc gia độc lập khỏi Nước Cộng hòa Xô viết cũ.

1.2. Mô hình Ngày Pháp luật của Hoa Kỳ

Ngày Pháp luật tại Hoa Kỳ được tổ chức vào ngày 01/5 hàng năm, trùng thời điểm với Ngày Yêu nước.

Ngày Pháp luật tại Hoa Kỳ có nguồn gốc từ năm 1957 khi Chủ tịch Hiệp hội Luật sư Hoa Kỳ là ông Charles Rhyne hình dung về một ngày đặc biệt nhằm kỷ niệm hệ thống pháp lý của Hợp chủng quốc Hoa Kỳ. Ngày 05/02/1958, lần đầu tiên trong lịch sử Hoa Kỳ, Tổng thống Dwight D.Eisenhower đã tuyên bố lấy ngày 01/5 hàng năm làm “Ngày Pháp luật” (ghi nhận trong Luật Công số 87-20 (ngày 07/4/1961), với tuyên bố: “Theo ý nghĩa thực tế, trên thế giới không còn có một sự lựa chọn giữa các lực lượng vũ trang và luật pháp. Nếu nên văn minh là để tồn tại, nó phải lựa chọn các qui định của luật pháp”. Kể từ đó mỗi tổng thống đều ban hành một bản tuyên bố Ngày Pháp luật thường niên. Đến năm 1961, ngày 01/5 được chỉ định chính thức trở thành Ngày Pháp luật bởi Nghị quyết chung của Quốc hội.

Theo Viện Thông tin pháp lý Hoa Kỳ, vào Ngày Pháp luật, Tổng thống Hoa Kỳ được yêu cầu ban hành một tuyên bố, trong đó kêu gọi các công chức treo quốc kỳ tại mọi trụ sở cơ quan, đồng thời mời người dân tới

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

tham gia vào các hoạt động của Ngày Pháp luật với nghi lễ và hình thức phù hợp thông qua các tổ chức tư nhân, các thiết chế công và tại các trường học hoặc những địa điểm phù hợp khác. Chủ đề của Ngày Pháp luật thường bao gồm các nội dung như: “Công lý cho tất cả”, “Nền tảng cho tự do” và “Đấu tranh cho công lý”.

Ngày Pháp luật tại Hoa Kỳ là một ngày đặc biệt nhằm mục đích giúp người dân trân trọng hơn sự tự do mà mình đang có và để chứng thực lòng yêu nước của người dân, đặc biệt là đối với sự bình đẳng và công lý. Đây cũng là dịp để trao đổi sự tôn trọng pháp luật, điều rất quan trọng trong việc xây dựng xã hội theo hướng dân chủ. Với sự hỗ trợ của các tổ chức như Hiệp hội Luật sư Hoa Kỳ, ngày này là cơ hội để người dân tìm hiểu và thảo luận vai trò của Tòa án tại Hoa Kỳ. Để kỷ niệm Ngày Pháp luật, một số Hiệp hội Luật sư địa phương có thể tổ chức một buổi tiệc trưa với các diễn giả nói về nhiều chủ đề pháp lý liên quan đến xã hội hiện đại ngày nay. Ngày nay, rất nhiều Đoàn luật sư và

các Hiệp hội giáo dục pháp luật ở Hoa Kỳ đã tận dụng Ngày Pháp luật như một công cụ giáo dục về pháp luật, đặc biệt cho các sinh viên. Vào Ngày Pháp luật, một số Đoàn luật sư đã tổ chức những buổi thảo luận về các chủ đề như công lý hay sự tự do theo Hiến pháp Hoa Kỳ hoặc các luật sư sẽ đến thăm và nói chuyện với sinh viên về hệ thống pháp luật Hoa Kỳ.

Một số hoạt động diễn ra trong Ngày Pháp luật như các sự kiện và hoạt động gây quỹ; các hoạt động kết nối cộng đồng với các chủ đề liên quan tới pháp luật; treo băng rôn; tổ chức các cuộc thi viết tìm hiểu pháp luật; tổ chức các bài giảng tương tác và các trò chơi nhập vai về các chủ đề pháp lý như khái niệm phân chia quyền lực hoặc về Hiến pháp Hoa Kỳ. Tại Bang Florida, tuần có ngày 01/5 là tuần pháp luật, tương tự như Ngày Pháp luật.

Ngày Pháp luật tại Hoa Kỳ được coi là một dịp kỷ niệm, nó không được coi là một ngày nghỉ lễ liên bang. Các trường học, trạm bưu điện, cửa hàng và các doanh nghiệp, tổ chức vẫn hoạt động như bình

thường. Các biểu tượng và hình ảnh mô tả Ngày Pháp luật là sự tương tượng về vẻ ngoài của công lý, đại diện cho các chức danh tư pháp và công lý.

1.3. Mô hình Ngày Hiến pháp tại Ukraine

Sau khi dành được độc lập năm 1991, theo sau là sự sụp đổ của Liên bang Xô viết cũ, Ukraine bắt đầu dự thảo một bản Hiến pháp mới. Hiến pháp của nước Ukraine độc lập được thông qua vào ngày 28/6/1996. Bản hiến pháp này và việc thông qua nó đã xác lập một nền tảng pháp lý cho nước Ukraine độc lập. Nó được coi là một bước tiến lớn về mặt pháp lý cho các quyền con người và tự do của người dân Ukraine. Việc thông qua Hiến pháp này là một sự thay đổi lớn trong lịch sử Ukraine. Do đó, để kỷ niệm sự kiện lịch sử này, Ngày Hiến pháp (28/6) được ấn định như một ngày nghỉ lễ quốc gia.

Vào ngày này, người dân Ukraine có nhiều hoạt động lễ hội như: Bắn pháo hoa, các sự kiện âm nhạc của các nghệ sĩ Ukraine nổi tiếng; phát sóng hoặc hát Quốc ca Ukraine; tổ chức các buổi diễu hành lớn trên

đường phố với các dàn kèn đồng... Tổng thống Ukraine cũng thường xuyên có các bài phát biểu chúc mừng vào dịp này. Do Ngày Hiến pháp là ngày nghỉ lễ, vì vậy trên toàn lãnh thổ, nhiều doanh nghiệp, các cơ sở giáo dục, trường đại học và trụ sở các cơ quan đều đóng cửa.

Biểu tượng quốc gia trong Ngày Hiến pháp tại Ukraine là bài hát quốc ca “Shche ne vmerla Ukraina” (tạm dịch: “Ukraine chưa hề diệt vong”) nên các chương trình tivi và radio đều phát sóng bài hát quốc ca trong dịp này. Bài hát này được chọn làm quốc ca từ năm 1992. Một số lời của bài hát được dựa trên bài thơ được viết bởi nhà thơ Ukraine Pavlo Chubynsky năm 1862. Nhà soạn nhạc Ukraine Mykhailo Verbytsky sau đó đã soạn nhạc trên lời bài thơ của Chubynsky. Nghị viện Ukraine đã có một số thay đổi về ca từ của bài quốc ca vào năm 2003.

1.4. Mô hình Ngày Hiến pháp tại Ấn Độ

Ngày Hiến pháp được tổ chức tại Ấn Độ vào ngày 26/11 hằng năm để kỷ niệm việc thông qua Hiến pháp Ấn Độ. Vào ngày này năm 1949, Hội

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

đồng lập hiến của Ấn Độ đã thông qua Hiến pháp và có hiệu lực vào ngày 26/01/1950. Chính phủ Ấn Độ chính thức công nhận ngày 26/11 trở thành Ngày Hiến pháp vào ngày 19/11/2015 bằng một thông báo thường niên. Trước đó, Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi đã ra tuyên bố chọn Ngày Hiến Pháp từ ngày 11/11/2015 trong dịp ông đến tham quan Đài tưởng niệm B.R. Ambedkar ở Mumbai. Năm 2015 là kỷ niệm 125 ngày sinh của Ambedkar, người giữ chức Chủ tịch Hội đồng soạn thảo của Ủy ban Hiến pháp và đóng một vai trò then chốt trong việc dự thảo ra Hiến pháp ngày nay. Trước khi xác định Ngày Hiến pháp, ngày 26/11 được chọn để truyền bá tầm quan trọng của Hiến pháp và những suy nghĩ, ý tưởng của Ambedkar.

Ngày Hiến pháp ở Ấn Độ không phải ngày nghỉ lễ. Trong ngày này, nhiều cơ quan trong Chính phủ Ấn Độ tổ chức các hoạt động kỷ niệm. Theo cơ quan giáo dục và học vấn Ấn Độ, lời nói đầu của bản Hiến pháp đã được đọc tại tất cả các trường học bởi toàn bộ học sinh. Ngoài ra, Ấn

Độ còn tổ chức các cuộc thi đố vui hoặc các cuộc thi viết dưới hình thức trực tuyến hoặc thông thường về các chủ đề được quy định trong Hiến pháp. Một bài giảng về các đặc điểm nổi bật của Hiến pháp cũng được thêm vào chương trình giảng dạy tại mỗi trường ở Ấn Độ. Cơ quan giáo dục đại học đã yêu cầu nhiều trường đại học sắp xếp tổ chức cho sinh viên tham gia các mô hình mô phỏng các cuộc họp tại Nghị viện. Hội đồng giải thưởng Đại học đã sắp xếp một cuộc thi đố vui trên phạm vi toàn Ấn Độ với sự tham gia của những người chiến thắng tại các bang thuộc Ấn Độ. Cuộc thi được tổ chức tại trường Đại học Ambedkar.

Bộ Ngoại giao Ấn Độ đã chỉ đạo tất cả các trường Ấn Độ ở nước ngoài kỷ niệm Ngày Hiến pháp (26/11). Đồng thời, Bộ đã chỉ đạo các Đại sứ quán phiên dịch Hiến pháp thành ngôn ngữ địa phương của quốc gia sở tại và phân phối cho các học viện, thư viện và các khoa nghiên cứu về Ấn Độ. Đến nay, việc phiên dịch Hiến pháp Ấn Độ sang tiếng Ả Rập đã hoàn thành. Cơ quan thể thao Ấn Độ cũng đã tổ chức một cuộc chạy

mang tên “Chạy cho sự bình đẳng”. Và trong dịp này, một phiên họp đặc biệt của Quốc hội Ấn độ cũng được tổ chức để bày tỏ lòng kính trọng tới Hiến pháp và Ambedkar. Khu phức hợp của Quốc hội cũng được chiếu sáng và trang trí rực rỡ nhân dịp này.

1.5. Ngày Pháp luật của một số nước khác trên thế giới

Ở Ba Lan, Ngày Hiến pháp 03/5 là ngày nghỉ lễ hàng năm của đất nước, ghi dấu sự kiện Hiến pháp Ba Lan được ban hành và có hiệu lực từ ngày 03/5/1791. Đó là Hiến pháp đầu tiên trong lịch sử hiện đại châu Âu và thứ hai trên thế giới, sau Hiến pháp Mỹ. Ngày Hiến pháp là một phần của mùa lễ hội Majówka (Lễ hội Tháng 5). Nó được tổ chức tưng bừng với các cuộc diễu hành quân sự, các buổi hòa nhạc mùa xuân và những buổi dã ngoại gia đình. Nhiều người cũng tập trung tại đài tưởng niệm các Chiến sĩ vô danh tại Quảng trường Pilsudski ở Warsaw. Ngày Hiến pháp là một ngày lễ chính thức ở Ba Lan, vì vậy, hầu hết các trường học, ngân hàng, văn phòng chính phủ và doanh nghiệp tư nhân đều

đóng cửa để tổ chức các hoạt động kỷ niệm.

Tại Na Uy, Ngày Hiến pháp 17/5 cũng là Ngày Quốc khánh bởi Hiến pháp Na Uy ban hành ngày 17/5/1814 đã tuyên bố Na Uy là một quốc gia độc lập. Bởi vậy, Ngày Hiến pháp không những được tổ chức tưng bừng ở trong nước mà còn được các cộng đồng người Na Uy ở khắp nơi trên thế giới ăn mừng, kỷ niệm. Vào ngày này, người dân Na Uy ăn mặc trang phục lễ hội đổ ra đường diễu hành trên các tuyến phố và hướng về Cung điện Hoàng gia. Các em học sinh với cờ, biểu ngữ trên tay vừa đi vừa hát quốc ca cùng các ban nhạc tạo nên một không khí vô cùng sôi động.

Tại Tây Ban Nha, Ngày Hiến pháp 06/12 hàng năm là ngày kỷ niệm sự kiện Hiến pháp được ban hành vào ngày 06/12/1978, đánh dấu một bước quan trọng trong quá trình chuyển đổi để trở thành một quốc gia quân chủ lập hiến. Người ta còn xây dựng một đài tưởng niệm tại Thủ đô Madrid để kỷ niệm Hiến pháp Tây Ban Nha năm 1978. Trước ngày nghỉ lễ quốc gia này, các trường

học thường bố trí các tiết học để học sinh tìm hiểu về Hiến pháp. Hạ viện còn có chương trình mời đại diện học sinh trung học đến đọc Hiến pháp tại Tòa nhà Quốc hội. Các Tòa nhà Quốc hội cũng mở trong cửa 1 – 2 ngày và tổ chức các bữa tiệc nhẹ cho công chúng vào tham quan.

Tại Mexico, Ngày Hiến pháp được tổ chức vào ngày 05/02, kỷ niệm sự kiện Hiến pháp Mexico được ban hành vào ngày 05/02/1917. Ngày Hiến pháp là một trong những ngày lễ lớn ở Mexico. Tất cả các cơ quan, trường học và hầu hết các doanh nghiệp đều đóng cửa vào ngày này. Trên khắp đất nước Mexico, người ta tổ chức các cuộc diễu hành lớn, các lễ hội và các buổi hòa nhạc. Điều đặc biệt là rượu bị cấm bán trong vòng 03 ngày trước Ngày Hiến pháp và người dân Mexico thường tặng quà nhau trong dịp lễ trọng đại này.

Ở Canada, Ngày Pháp luật là một sự kiện quốc gia kỷ niệm việc ký kết “Hiến chương về các quyền và tự do” của Canada vào năm 1983. Đây là một sáng kiến của Hiệp hội Luật sư Canada và được tổ chức hàng

năm vào ngày 17/4.

Tại Thái Lan, Ngày Hiến pháp được tổ chức hàng năm vào ngày 10/12, kỷ niệm sự ra đời của chế độ quân chủ lập hiến của đất nước. Ngày Hiến pháp được tổ chức rất nhộn nhịp ở khắp nơi trên đất nước Thái Lan. Chân dung của các vị vua Thái Lan được hiển thị với sự tôn kính và niềm tự hào trong toàn vương quốc. Từ các tòa nhà của Chính phủ cho đến các tòa nhà cao tầng, nhà ở của người dân đều treo cờ tổ quốc và rực rỡ ánh sáng của đèn điện các màu sắc. Nhà nước cũng tổ chức mít tinh, diễu hành quân sự và dân sự, cùng với các màn pháo hoa ngoạn mục trong ngày này.

Ở Hàn Quốc, Ngày Hiến pháp là một ngày lễ quốc gia, được tổ chức hàng năm vào ngày 17/7, kỷ niệm sự kiện Hiến pháp Hàn Quốc được thông qua ngày 17/7/1948. Vào ngày này, các hoạt động đặc biệt thường được tổ chức như Lễ Mít tinh có sự tham dự của những người đứng đầu đất nước, người dân được nghỉ làm và mọi nhà đều treo cờ tổ quốc. Các cuộc thi Maratong cũng được tổ chức thu hút sự tham gia của đông đảo

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

người dân. Các vận động viên chạy đua đường dài trên các đường phố của Hàn Quốc như một dấu hiệu của sự đoàn kết và tôn trọng đối với ngày lễ quốc gia này.

Ở Nhật Bản, Nội các Nhật Bản quyết định ngày 01/10 hàng năm là Ngày Pháp luật của quốc gia này. Tuy nhiên, không chỉ riêng ngày 01/10 là Ngày Pháp luật mà tuần bắt đầu từ 01/10 này, cũng được coi là tuần lễ Ngày Pháp luật, được thực hiện dưới sự bảo trợ của liên bộ Bộ Tư pháp - Tòa án tối cao - Liên đoàn Luật sư Nhật Bản. Trong thời gian này, các hoạt động như các bài giảng, các dịch vụ tư vấn pháp luật đều miễn phí và các chương trình khác có liên quan được tổ chức khắp nơi trong nước để thúc đẩy tôn trọng pháp luật, bảo vệ các quyền con người cơ bản và thiết lập một xã hội có trật tự thông qua các quy định của pháp luật.

2. Một số bài học kinh nghiệm cho Việt Nam khi tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật

Qua mô hình tổ chức Ngày Pháp luật hay Ngày Hiến pháp của một số quốc gia trên thế giới, một số kinh

nghiệm mà Việt Nam có thể học tập trong quá trình tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật như sau:

Thứ nhất, sự quan tâm và đồng hành của người đứng đầu quốc gia, cơ quan lập pháp trong kỷ niệm Ngày Pháp luật

Có thể thấy, tại các nước có Ngày Pháp luật, người đứng đầu quốc gia hoặc cơ quan đứng đầu nhánh lập pháp sẽ có những hoạt động nhằm ghi nhận vị trí, vai trò của Hiến pháp, cũng như thể hiện sự coi trọng của bản thân với pháp luật như: Ra tuyên bố, phát biểu chào mừng... Bằng các hoạt động này, thông qua hoạt động của cơ quan, người đứng đầu, Nhà nước tại các quốc gia đã thể hiện thái độ, quan điểm nhất quán về thượng tôn pháp luật từ chính nhà cầm quyền, những người xây dựng nên hệ thống pháp luật. Đây sẽ là cơ sở giúp khơi gợi và xác định lại thái độ, tình cảm của người dân đối với pháp luật, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của chính người dân..

Thứ hai, nghiên cứu xây dựng các biểu tượng, hình mẫu để tuyên truyền, phổ biến trong Ngày Pháp luật

Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật thiết thực và hiệu quả

Qua kinh nghiệm tổ chức Ngày Pháp luật tại các quốc gia trên thế giới, có thể thấy, việc xây dựng một biểu tượng, biểu trưng cho Ngày Pháp luật hoặc Ngày Hiến pháp sẽ tạo thuận lợi trong việc để lại dấu ấn đối với người dân khi nhắc đến ngày này. Biểu tượng hoặc biểu trưng có thể là một cá nhân, một hình tượng, một bài hát... có mối quan hệ gắn liền với hoạt động lập pháp, hoặc biểu tượng cho sự công bằng, bình đẳng và công lý. Thông qua biểu tượng, hình mẫu này, Ngày Pháp luật sẽ trở thành một sự kiện có ý nghĩa đối với nhân dân và có sức lan tỏa mạnh mẽ không chỉ trong ngày kỷ niệm.

Thứ ba, đặt trọng tâm, đa dạng hóa các hình thức giáo dục pháp luật trong các cơ sở đào tạo, trường đại học làm điểm nhấn kỷ niệm Ngày pháp luật

Có thể thấy, nhiều quốc gia coi đây là dịp để giáo dục ý thức pháp luật cho lực lượng sinh viên, học sinh. Thông qua các hoạt động này, sinh viên, học sinh có dịp được nghiên cứu, cảm thụ rõ ràng ý nghĩa và vai trò của pháp luật trong cuộc

sống; nguồn gốc, lý do hình thành nên các quy định của pháp luật, từ đó dần dần bồi đắp tình cảm, suy nghĩ và thái độ tích cực đối với pháp luật cho các em.

Thứ tư, nghiên cứu công nhận Ngày Pháp luật như một kỳ nghỉ lễ quốc gia

Tại một số quốc gia, việc công nhận Ngày Pháp luật như một kỳ nghỉ lễ quốc gia cũng là một hình thức giúp Ngày Pháp luật được quần chúng đón nhận và ghi nhớ sâu sắc hơn.

Thứ năm, tăng cường tính liên kết, phối hợp với các tổ chức xã hội, tổ chức xã hội nghề nghiệp, đặc biệt trong lĩnh vực pháp lý

Với ý nghĩa nâng cao ý thức và hiểu biết pháp luật của người dân, việc đẩy mạnh phối hợp với các tổ chức đại diện cho đội ngũ nguồn nhân lực hoạt động trong lĩnh vực tư pháp sẽ giúp các hoạt động hưởng ứng thêm ý nghĩa và thiết thực, đồng thời nâng cao trách nhiệm, vai trò và vị thế của đội ngũ này đối với xã hội. Đây là nền tảng quan trọng nhằm xây dựng một xã hội thượng tôn pháp luật □

MỤC LỤC

<i>Cùng bạn đọc</i>	3
1. Nâng cao hiệu quả hưởng ứng Ngày Pháp luật trước yêu cầu phát triển đất nước.	5
PHAN CHÍ HIẾU	
2. Các mô hình triển khai Ngày Pháp luật - Thực trạng và giải pháp.	13
ĐỖ XUÂN LÂN	
3. Giải pháp nâng cao hiệu quả truyền thông, phổ biến các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật trên phương tiện thông tin đại chúng.	24
ĐẶNG NGỌC LUYẾN	
4. Hoạt động triển khai Ngày Pháp luật của Công an nhân dân trong thời gian qua.	31
CỤC PHÁP CHẾ VÀ CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH, TƯ PHÁP	
5. Một số kết quả và mô hình nổi bật thực hiện Ngày Pháp luật trong Quân đội.	43
HÀN MẠNH THẮNG	
6. Mô hình Ngày Pháp luật trong việc nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới của cán bộ, chiến sĩ bộ đội biên phòng và nhân dân khu vực biên giới, biển đảo.	52
HÀN VIẾT HOAN	
7. Ngành Giáo dục triển khai Ngày Pháp luật.	67
LÊ THỊ KIM DUNG	

8. Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đất đai thông qua Ngày Pháp luật.	73
DƯƠNG THỊ THANH HÀ	
9. Kết quả nổi bật và mô hình hiệu quả trong triển khai Ngày Pháp luật của Ngành Tài chính.	90
VỤ PHÁP CHẾ, BỘ TÀI CHÍNH	
10. Lòng ghép hưởng ứng Ngày Pháp luật với việc tổ chức ngày hội đại đoàn kết toàn dân tộc.	100
PHÙNG THỊ THUẬN	
11. Lòng ghép triển khai Ngày Pháp luật với các phong trào thi đua của Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam.	105
HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ VIỆT NAM	
12. Mô hình tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho công nhân, viên chức, lao động.	113
TỔNG LIÊN ĐOÀN LAO ĐỘNG VIỆT NAM	
13. Các mô hình hưởng ứng Ngày Pháp luật tại Thông tấn xã Việt Nam.	122
HOÀI THU	
14. Sức lan tỏa từ mô hình Ngày hội pháp luật trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh.	130
SỞ TƯ PHÁP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH	
15. Lòng ghép các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật với công tác giảng dạy tại trường Trung cấp Luật Buôn Ma Thuột.	139
DƯƠNG VĂN QUÝ	
16. Công tác tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành pháp luật tại cộng đồng dân cư của Mặt trận Tổ quốc các cấp tỉnh Quảng Bình.	146
NGUYỄN ĐỨC ĐÔNG	

17. Đồng Tháp ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật. 156

SỞ TƯ PHÁP TỈNH ĐỒNG THÁP

18. Phổ biến, giáo dục pháp luật cho đồng bào dân tộc Khmer ở Sóc Trăng. 161

SỞ TƯ PHÁP TỈNH SÓC TRĂNG

19. Giải pháp đẩy mạnh xã hội hóa, huy động nguồn lực xã hội tham gia các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật. 167

SỞ TƯ PHÁP TỈNH VĨNH PHÚC

20. Mô hình Ngày hội công nhân với pháp luật ở tỉnh Bình Dương. 172

SỞ TƯ PHÁP TỈNH BÌNH DƯƠNG

21. Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật từ mô hình sinh hoạt “Tiết pháp luật” trong nhà trường phổ thông ở tỉnh Long An. 175

ĐẶNG THANH TUYỀN

22. Trà Vinh với công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam. 183

KIM NGỌC THÁI

23. Kinh nghiệm triển khai mô hình Ngày Pháp luật, Ngày Hiến pháp của một số nước trên thế giới. 188

TÔ THỊ THU HÀ & LƯU CÔNG THÀNH

BỘ TƯ PHÁP
Tạp chí Dân chủ và Pháp luật

Tòa soạn và trị sự: Số 56-58-60 Trần Phú, Ba Đình, Hà Nội

Điện thoại: 04.62739735; 04.62739736; 04.62739737

Fax: 04.62739750; Email: tcdepl@moj.gov.vn

ISSN: 9866-7535

Đặc san

**CÁC MÔ HÌNH TRIỂN KHAI
NGÀY PHÁP LUẬT
THIẾT THỰC VÀ HIỆU QUẢ**

Chịu trách nhiệm xuất bản

Tổng biên tập

TS. ĐẶNG VŨ HUÂN

Chịu trách nhiệm bản thảo

BAN BIÊN TẬP

In 500 cuốn, khổ 17cm x 24cm, tại Công ty TNHH In và Thương mại Sông Lam (Số 01 Phùng Chí Kiên, Cầu Giấy, Hà Nội - Xưởng sản xuất: Ô số 4, Lô số 5, Khu Công nghiệp Lai Xá, Kim Chung, Hoài Đức, Hà Nội). Giấy phép xuất bản Đặc san số 96/GP-XBDS của Cục Báo chí, Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 26/10/2017.

Trình bày Bìa 1: Họa sỹ Đặng Vinh Quang

GIÁ: 75.000 đồng

200 Dân chủ & Pháp luật